

Prezes Rady Ministrów

Mateusz Morawiecki

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-98-23
UC119

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze.

Ma on na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Funduszy i Polityki Regionalnej.

Z poważaniem
Mateusz Morawiecki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) wymagania dostępności produktów i usług;
- 2) obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług;
- 3) system, zasady i tryb sprawowania nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług.

Art. 2. W zakresie określonym ustawą zapewnianie spełniania wymagań dostępności:

- 1) produktów – jest obowiązkiem:
 - a) producentów,
 - b) upoważnionych przedstawicieli,
 - c) importerów,
 - d) dystrybutorów;
- 2) usług – jest obowiązkiem usługodawców.

Art. 3. 1. Przepisy ustawy stosuje się do następujących produktów:

- 1) konsumenckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych,

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, ustawę z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, ustawę z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej oraz ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

- 2) terminali:
 - a) płatniczych, będących urządzeniami, których głównym przeznaczeniem jest umożliwianie dokonywania płatności z użyciem instrumentów płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 1394 i 1723) w fizycznym punkcie sprzedaży,
 - b) samoobsługowych przeznaczonych do świadczenia usług objętych ustawą:
 - bankomatów i wpłatomatów,
 - automatów biletowych,
 - urządzeń do odprawy,
 - interaktywnych terminali przeznaczonych do udzielania informacji, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego,
- 3) konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług:
 - a) telekomunikacyjnych,
 - b) dostępu do audiowizualnych usług medialnych,
- 4) czytników książek elektronicznych
 - zwanych dalej „produktami”.

2. Przepisy ustawy stosuje się do świadczonych na rzecz konsumentów usług:

- 1) telekomunikacyjnych, z wyjątkiem usług transmisji wykorzystywanych do świadczenia usług komunikacji maszyna–maszyna,
- 2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych,
- 3) towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego oraz kolejowego transportu pasażerskiego w zakresie:
 - a) stron internetowych,
 - b) usług świadczonych za pomocą urządzeń mobilnych, w tym aplikacji mobilnych,
 - c) biletów elektronicznych i usług elektronicznych systemów sprzedaży biletów,
 - d) dostarczania informacji związanych z tymi usługami, w tym informacji o podróży w czasie rzeczywistym, przy czym w odniesieniu do dostarczania tych informacji za pośrednictwem ekranów informacyjnych obowiązek ten dotyczy wyłącznie interaktywnych ekranów znajdujących się na terytorium Unii Europejskiej,

- e) dostarczania informacji za pomocą przeznaczonych do tego interaktywnych terminali samoobsługowych znajdujących się na terytorium Unii Europejskiej, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego,
 - 4) bankowości detalicznej,
 - 5) rozpowszechniania książek elektronicznych,
 - 6) handlu elektronicznego
- zwanych dalej „usługami”.

3. Wymagania dostępności produktów i usług określone w ustawie są wymaganiami w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 i 1720), w odniesieniu do produktów i usług.

Art. 4. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) usług świadczonych przez mikroprzedsiębiorców;
- 2) stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie:
 - a) map oraz map interaktywnych, w tym geoportali, w przypadku gdy na tych mapach, mapach interaktywnych, w tym geoportalach, przeznaczonych do zastosowań nawigacyjnych dane teledadresowe i położenie geograficzne są prezentowane w sposób dostępny cyfrowo, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1440),
 - b) treści, które nie są finansowane i nie są tworzone przez dany podmiot gospodarczy oraz nie znajdują się pod jego kontrolą;
- 3) usług komunikacji miejskiej oraz do gminnych, metropolitalnych, powiatowych, powiatowo-gminnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pkt 3, 5a, 10, 10a i 25 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343 i 2666 oraz z 2023 r. poz. 1003, 1234, 1688 i 1720), z wyjątkiem usług, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. e.

Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) alternatywne i wspomagające metody komunikacji – niewerbalne metody porozumiewania się, które stanowią substytut lub uzupełnienie komunikacji za pomocą mowy;
- 2) bilet elektroniczny – system, w którym uprawnienie do podróżowania w postaci biletu uprawniającego do pojedynczego lub wielokrotnego podróżowania, abonamentu na podróżowanie lub kredytu na podróżowanie jest przechowywane w postaci elektronicznej zamiast w postaci papierowej;
- 3) czytnik książek elektronicznych – urządzenie obejmujące zarówno sprzęt, jak i oprogramowanie, przeznaczone do uzyskiwania dostępu do plików książek elektronicznych i korzystania z nich;
- 4) dostępność – właściwość produktu albo usługi umożliwiająca korzystanie z nich zgodnie z ich przeznaczeniem przez osoby ze szczególnymi potrzebami na zasadzie równości z innymi użytkownikami, która jest osiągnięta przez zastosowanie projektowania uniwersalnego lub likwidację barier, a w przypadku braku możliwości osiągnięcia dostępności za pomocą tych środków – przez zastosowanie racjonalnych usprawnień, o których mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), lub narzędzi wspomagających;
- 5) dystrybutor – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, niebędące producentem albo importerem danego produktu, które udostępniają produkt na rynku;
- 6) funkcjonalność – właściwość usługi lub jej części umożliwiająca użycie przez użytkownika wszystkich oferowanych przez nie funkcji;
- 7) importer – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, mające odpowiednio miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Unii Europejskiej, które wprowadzają do obrotu produkt pochodzący z państwa trzeciego;
- 8) informacja o podróży w czasie rzeczywistym – informację dotyczącą:
 - a) rozkładów jazdy, lotów lub rejsów,
 - b) dalszych połączeń tym samym środkiem transportu,
 - c) podstawowych możliwości przesiadek na inne środki transportu,
 - d) odwołania danej podróży,
 - e) opóźnień w rozpoczęciu podróży,

- f) zakłócenie ruchu
- udzielaną przed podróżą lub w czasie podróży za pośrednictwem systemów dynamicznej informacji pasażerskiej, przekazujących informacje podróżnym przez strony internetowe, aplikacje mobilne, interaktywne ekrany informacyjne lub interaktywne terminale samoobsługowe, przy czym informacji, o których mowa w lit. d–f, udziela się niezwłocznie po ich otrzymaniu;
- 9) interaktywne zdolności obliczeniowe – zdolność transmisji i przetwarzania danych, w tym obrazu lub dźwięku, w ramach interakcji między użytkownikiem a urządzeniem;
- 10) interfejs użytkownika – elementy oprogramowania lub sprzętu umożliwiające wzajemne połączenie i oddziaływanie między oprogramowaniem a użytkownikiem w celu korzystania z produktu zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 11) interoperacyjność – właściwość produktu albo usługi umożliwiającą ich efektywne współdziałanie z narzędziami wspomagającymi;
- 12) kompatybilność – właściwość produktu albo usługi lub ich części umożliwiającą niezakłócone współdziałanie z innymi produktami lub usługami, w tym produktami i usługami, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy, albo systemami, w tym z narzędziami wspomagającymi, przeznaczonymi do korzystania z tego produktu albo tej usługi;
- 13) komunikacja tekstowa w czasie rzeczywistym – komunikację tekstową, w ramach której wprowadzany tekst jest przesyłany i odbierany jako komunikacja ciągła w trybie znak po znaku;
- 14) konsument – osobę fizyczną, która kupuje produkt lub korzysta z usługi w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub z wykonywaniem wolnego zawodu;
- 15) narzędzia wspomagające – sprzęt, oprogramowanie lub rozwiązania technologiczne stosowane w celu poprawy funkcjonalności podczas korzystania z produktu albo usługi przez osoby ze szczególnymi potrzebami;
- 16) norma zharmonizowana – normę zharmonizowaną w rozumieniu art. 2 pkt 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniającego dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylającego decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję

Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 12, z późn. zm.³⁾), której tytuł i numer zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;

- 17) osoba ze szczególnymi potrzebami – osobę ze szczególnymi potrzebami w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240);
- 18) oznakowanie CE – oznakowanie CE w rozumieniu art. 2 pkt 20 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30, z późn. zm.⁴⁾);
- 19) pełna konwersacja – komunikację zapewniającą jednoczesny przesył wideo o rozdzielczości umożliwiającej komunikację w języku migowym i przesył głosu, zsynchronizowanych z komunikacją tekstową w czasie rzeczywistym;
- 20) podmiot gospodarczy – producenta, upoważnionego przedstawiciela, importera, dystrybutora lub usługodawcę podlegających obowiązkom określonym w ustawie;
- 21) postrzegalność – właściwość usługi lub jej części lub informacji o produkcie albo usłudze umożliwiającej ich odbiór przez użytkownika za pomocą zmysłów słuchu, wzroku lub dotyku;
- 22) producent – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, które wytwarzają produkt lub które zlecają zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i prowadzą obrót tym produktem pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym;
- 23) specyfikacja techniczna – specyfikację techniczną w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniającego dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylającego decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 323 z 19.12.2022, str. 1.

⁴⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 169 z 25.06.2019, str. 1.

Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE, która zawiera środki umożliwiające spełnienie wymagań dostępności produktu albo usługi;

- 24) system operacyjny – oprogramowanie, które stanowi domyślny interfejs użytkownika, gdy żaden program aplikacyjny, w tym graficzny interfejs użytkownika, nie jest aktywny, i jest integralną częścią sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia albo samodzielnym oprogramowaniem przeznaczonym do stosowania w sprzęcie komputerowym ogólnego przeznaczenia, zapewniającym co najmniej:
 - a) obsługę interfejsu sprzętu peryferyjnego,
 - b) planowanie zadań,
 - c) przydzielanie pamięci– z wyłączeniem modułu ładującego system operacyjny, podstawowego systemu wejścia-wyjścia oraz innego oprogramowania układowego niezbędnego przy uruchamianiu lub instalowaniu systemu operacyjnego;
- 25) system sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia – połączenie sprzętu komputerowego stanowiące kompletny komputer osobisty, taki jak komputer stacjonarny, laptop, smartfon i tablet, który cechuje wielofunkcyjny charakter oraz zdolność do wykonywania, z odpowiednim oprogramowaniem, najczęstszych zadań informatycznych, z których korzystają konsumenci i który jest przeznaczony do obsługi przez konsumentów;
- 26) udostępnienie produktu na rynku – odpłatne lub nieodpłatne dostarczanie produktu do celów dystrybucji, konsumpcji lub używania na terytorium Unii Europejskiej w ramach działalności o charakterze komercyjnym;
- 27) upoważniony przedstawiciel – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, które posiadają pisemne pełnomocnictwo od producenta do działania w jego imieniu w odniesieniu do określonych czynności na terytorium Unii Europejskiej;
- 28) usługi autobusowego i autokarowego transportu pasażerskiego – usługi, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącego praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 55 z 28.02.2011, str. 1);
- 29) usługi bankowości detalicznej – świadczone na rzecz konsumentów następujące usługi bankowe i finansowe:

- a) umowy o kredyt:
 - konsumencki, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1028, 1285, 1394 i 1723),
 - hipoteczny, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2245 i 2339),
- b) usługi obejmujące czynności działalności maklerskiej, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz ust. 4 pkt 1, 2, 5 i 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646, 825, 1723 i 1941),
- c) usługi:
 - w zakresie pieniądza elektronicznego w rozumieniu art. 2 pkt 21a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,
 - powiązane z rachunkiem płatniczym w rozumieniu art. 2 pkt 33a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,
 - płatnicze w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;
- 30) usługi dostępu do audiowizualnych usług medialnych – usługi przekazywane za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnych, polegające na publicznym udostępnianiu programów telewizyjnych i audiowizualnych usług medialnych na żądanie oraz powiązanych z nimi udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 i 1724);
- 31) usługi handlu elektronicznego – usługi świadczone na odległość przez strony internetowe i urządzenia mobilne, drogą elektroniczną i na indywidualne żądanie konsumenta w celu zawarcia umowy;
- 32) usługi rozpowszechniania książek elektronicznych – usługi polegające na dostarczaniu konsumentowi plików książek elektronicznych wraz z oprogramowaniem przeznaczonym do uzyskiwania dostępu do tych plików i korzystania z nich, z wyłączeniem oprogramowania czytników książek elektronicznych;
- 33) usługi wodnego transportu pasażerskiego – usługi przewozu pasażerskiego, o których mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE

L 334 z 17.12.2010, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), z wyłączeniem usług, o których mowa w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia;

- 34) usługodawca – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, które świadczą usługę lub oferują świadczenie usługi konsumentowi na terytorium Unii Europejskiej;
- 35) wprowadzenie do obrotu – pierwsze udostępnienie produktu na rynku;
- 36) wycofanie z obrotu – dowolny środek, którego celem jest zapobieżenie udostępnianiu produktu na rynku, który znajduje się w łańcuchu dostaw;
- 37) zrozumiałość – właściwość usługi lub jej części lub informacji o produkcie albo usłudze umożliwiającą zrozumienie treści i informacji związanych z korzystaniem z produktu albo usługi zgodnie z ich przeznaczeniem.

Art. 6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w zakresie dostępności produktów i usług:

- 1) inicjuje zmiany przepisów prawnych;
- 2) opiniuje projekty programów;
- 3) opiniuje sprawozdanie, o którym mowa w art. 72;
- 4) współpracuje z:
 - a) Prezesem Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240, 852, 1234 i 1429), zwanym dalej „Prezesem Zarządu PFRON”,
 - b) organami nadzoru rynku, o których mowa w art. 38 ust. 3,
 - c) organami celnymi,
 - d) Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - e) jednostkami samorządu terytorialnego,
 - f) innymi podmiotami działającymi na rzecz zwiększania dostępności produktów i usług;
- 5) prowadzi i koordynuje działania informacyjno-promocyjne;

⁵⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 41 z 12.02.2013, str. 16.

- 6) inicjuje i organizuje badania naukowe;
- 7) inicjuje i organizuje działania na rzecz poprawy świadomości społecznej;
- 8) promuje współpracę między organizacjami zrzeszającymi podmioty gospodarcze a organizacjami pozarządowymi, w szczególności zrzeszającymi osoby ze szczególnymi potrzebami, a także uczelniami i instytutami badawczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz zwiększania dostępności produktów i usług;
- 9) opracowuje wytyczne i zapewnia narzędzia ułatwiające mikroprzedsiębiorcom zapewnianie dostępności produktów i usług.

Rozdział 2

Zapewnianie spełniania wymagań dostępności produktów i usług

Art. 7. 1. Spełnianie wymagań dostępności w zakresie informacji o produkcie jest zapewnione, jeżeli:

- 1) instrukcje, etykiety i ostrzeżenia dotyczące użytkowania produktu, które zostały zamieszczone w lub na produkcie, są:
 - a) udostępniane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,
 - b) przedstawione:
 - w sposób zapewniający ich zrozumiałość i postrzegalność,
 - za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami;
- 2) instrukcje dotyczące użytkowania produktu, w szczególności instrukcje dotyczące dostępu do funkcji produktu, sposobu ich aktywacji i ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, które nie zostały zamieszczone w lub na produkcie, są udostępnione publicznie w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, w momencie wprowadzenia do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na produkcie lub opakowaniu produktu oraz:
 - a) spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1,
 - b) obejmują:
 - alternatywną prezentację treści nietekstowych,
 - opis interfejsu użytkownika,

- informacje o spełnianiu przez produkt wymagań dostępności określonych odpowiednio w art. 8–11 oraz informacje, jakie rozwiązania zostały przyjęte w celu spełniania tych wymagań,
 - c) są przedstawione w formatach tekstowych umożliwiających tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,
 - d) obejmują opis oprogramowania i sprzętu łączących produkt z narzędziami wspomagającymi wraz z wykazem narzędzi wspomagających, które były testowane razem z produktem;
- 3) instrukcje dotyczące instalacji, konserwacji, przechowywania i pozbywania się produktu, które nie zostały zamieszczone w lub na produkcie, są udostępnione publicznie w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, w momencie wprowadzenia do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na produkcie lub opakowaniu produktu oraz spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1, pkt 2 lit. b tiret pierwszym i lit. c;
- 4) informacje na opakowaniu produktu spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1. 2. Przepisów ust. 1 pkt 3 i 4 nie stosuje się do terminali.

Art. 8. Produkt, w tym interfejs użytkownika, spełnia co najmniej następujące wymagania dostępności:

- 1) jeżeli produkt:
- a) umożliwia komunikowanie się – zapewnia się, że ta funkcja jest dostępna przez więcej niż jeden kanał sensoryczny i obejmuje rozwiązania alternatywne dla elementów: wizualnych, dźwiękowych, mowy i dotykowych,
 - b) wykorzystuje mowę – zapewnia się rozwiązania alternatywne dla mowy i wprowadzania danych głosowych na potrzeby komunikacji, obsługi, sterowania i orientacji,
 - c) wykorzystuje elementy wizualne – zapewnia się sposoby poprawy wyrazistości wizji oraz rozwiązania umożliwiające powiększanie obrazu, zwiększanie jego jasności i kontrastu, a także interoperacyjność z narzędziami wspomagającymi i programami umożliwiającymi nawigację po interfejsie użytkownika,
 - d) wykorzystuje kolor do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia

pewnych elementów – zapewnia się rozwiązania alternatywne do stosowania kolorów,

- e) wykorzystuje sygnały dźwiękowe do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia pewnych elementów – zapewnia się rozwiązania alternatywne do stosowania sygnałów dźwiękowych,
 - f) wykorzystuje elementy dźwiękowe – zapewnia się możliwość sterowania głośnością i szybkością odtwarzania, zaawansowane funkcje dźwiękowe, w tym redukcję zakłóceń ze strony sygnałów dźwiękowych pochodzących od znajdujących się w pobliżu produktów, oraz wyrazistość dźwięku,
 - g) wymaga ręcznej obsługi i sterowania – zapewnia się możliwość sterowania sekwencyjnego i alternatywne rozwiązania z zakresu motoryki małej oraz unika się konieczności jednoczesnego poruszania więcej niż jednym przełącznikiem, a także zapewnia się możliwość rozróżnienia przełączników za pomocą dotyku;
- 2) tryby pracy nie wymagają wykonywania ruchów o dużym zasięgu lub użycia dużej siły fizycznej;
 - 3) zastosowane rozwiązania ograniczają prawdopodobieństwo wywołania ataków padaczki fotogennej;
 - 4) przy korzystaniu z właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności zapewnia się ochronę prywatności użytkownika;
 - 5) zapewnia się:
 - a) rozwiązania alternatywne dla identyfikacji biometrycznej i kontroli danych biometrycznych,
 - b) spójność funkcji,
 - c) wystarczająco długi czas na reakcję użytkownika oraz możliwość dostosowywania przez użytkownika czasu na tę reakcję,
 - d) oprogramowanie i sprzęt służące do łączenia się z narzędziami wspomagającymi.

Art. 9. 1. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 8, terminal:

- 1) jest wyposażony w technologię syntezy mowy w języku interfejsu użytkownika;
- 2) umożliwia:
 - a) podłączenie przewodowego stereofonicznego zestawu słuchawkowego,

b) rozpoczęcie korzystania z właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności bez konieczności ich aktywowania.

2. Występujące w terminalu klawisze i przełączniki są oznaczone za pomocą wystarczającego kontrastu oraz są możliwe do rozróżnienia za pomocą dotyku.

3. Jeżeli wymagana jest reakcja użytkownika w określonym czasie, terminal informuje o tym za pośrednictwem więcej niż jednego kanału sensorycznego oraz zapewnia możliwość wydłużenia czasu na tę reakcję.

4. Jeżeli terminal wykorzystuje elementy dźwiękowe, są one kompatybilne z narzędziami wspomagającymi, w tym wzmacniającymi dźwięk.

Art. 10. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 i art. 8, czytnik książek elektronicznych jest wyposażony w technologię syntezy mowy w języku interfejsu użytkownika.

Art. 11. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 i art. 8, konsumenckie urządzenie końcowe z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywane do świadczenia usług:

1) telekomunikacyjnych:

a) które poza komunikacją:

- głosową oferuje komunikację tekstową – umożliwia komunikację tekstową w czasie rzeczywistym i obsługuje dźwięk jakości Hi-Fi,
- głosową i tekstową lub w połączeniu z tymi sposobami komunikacji oferuje możliwość transmisji wideo – umożliwia pełną konwersację,

b) umożliwia bezprzewodowe połączenie z narzędziami wspomagającymi wzmacniającymi dźwięk,

c) eliminuje zakłócenia ze strony narzędzi wspomagających;

2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych – umożliwia korzystanie z udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji dostarczanych przez dostawców audiowizualnych usług medialnych w postaci dostępu użytkownika do tych udogodnień, ich wyboru, sterowania nimi i ich personalizacji oraz współpracy z narzędziami wspomagającymi.

Art. 12. 1. Do świadczenia usług wykorzystuje się produkty spełniające wymagania dostępności określone w art. 7–11.

2. W ramach oferowania i świadczenia usług zapewnia się:

- 1) udzielanie informacji w postaci papierowej lub elektronicznej o oferowanych i świadczonych usługach oraz, w przypadku produktów wykorzystywanych w ramach świadczenia usług – udzielanie informacji o związku tych produktów z usługą, funkcjach i właściwościach zapewniających spełnianie wymagań dostępności oraz ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, a także informacji niezbędnych do korzystania z usługi:
 - a) za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,
 - b) w sposób zapewniający ich zrozumiałość,
 - c) w formatach tekstowych umożliwiającym tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,
 - d) za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami,
 - e) z alternatywną prezentacją treści nietekstowych;
- 2) udzielanie informacji, o których mowa w pkt 1, w postaci elektronicznej w sposób zapewniający postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność tych informacji;
- 3) jednolitość stron internetowych i aplikacji mobilnych przez zapewnienie ich postrzegalności, funkcjonalności, zrozumiałości i kompatybilności.

Art. 13. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług telekomunikacyjnych zapewnia się przekazywanie komunikacji głosowej wraz z komunikacją tekstową w czasie rzeczywistym, a w przypadku gdy dostępna jest transmisja obrazu – pełną konwersację.

Art. 14. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych zapewnia się:

- 1) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność elektronicznych przewodników po programach oraz informacji o udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji;
- 2) przekazywanie udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji dostarczanych przez dostawcę

audiowizualnych usług medialnych, o których mowa w przepisach tej ustawy, z zapewnieniem jakości umożliwiającej ich właściwe wyświetlanie, zsynchronizowanie z dźwiękiem i obrazem oraz sterowanie nimi przez użytkownika.

Art. 15. 1. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego i kolejowego transportu pasażerskiego informuje się o:

- 1) zapewnieniu warunków niezbędnych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym o bieżącym stanie, w odniesieniu do:
 - a) pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego,
 - b) pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej wykorzystywanych do świadczenia usług oraz otaczającej je infrastruktury;
- 2) pomocy świadczonej osobom ze szczególnymi potrzebami i bieżącym stanie dostępu do niej;
- 3) elektronicznych systemach sprzedaży biletów;
- 4) podróży w czasie rzeczywistym.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, zawiera w szczególności informacje na temat spełniania wymagań określonych w:

- 1) art. 6 pkt 1 oraz pkt 3 lit. a i b ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 2) art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. d oraz pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.⁶⁾).

Art. 16. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług bankowości detalicznej zapewnia się:

- 1) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność metod identyfikacji konsumenta, składania podpisów elektronicznych, zabezpieczeń i usług płatniczych;
- 2) przekazywanie informacji w języku polskim lub – za zgodą konsumenta – w innym języku na poziomie biegłości językowej B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 553, 967, 1506, 1597, 1681, 1688, 1762, 1890, 1963 i 2029.

Art. 17. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług rozpowszechniania książek elektronicznych zapewnia się:

- 1) w przypadku gdy książka elektroniczna zawiera oprócz tekstu także dźwięk – synchronizację tekstu i dźwięku;
- 2) interoperacyjność pliku książki elektronicznej zapewniającą kompatybilność i funkcjonalność narzędzi wspomagających z plikiem książki elektronicznej;
- 3) dostęp do treści i struktury książki elektronicznej;
- 4) możliwość nawigacji po treści i układzie graficznym książki elektronicznej, również w dynamicznym układzie graficznym;
- 5) możliwość wyboru alternatywnego sposobu przedstawienia treści książki elektronicznej zapewniającego jej postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność;
- 6) informacje o funkcjach i właściwościach zapewniających spełnianie wymagań dostępności treści książki elektronicznej za pośrednictwem metadanych.

Art. 18. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług handlu elektronicznego zapewnia się:

- 1) udzielanie informacji o spełnieniu wymagań dostępności przez produkty albo usługi, jeżeli informacje te zostały podane przez obowiązanego do tego podmiot gospodarczy;
- 2) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność funkcji i metod służących identyfikacji stron usługi handlu elektronicznego, zachowaniu bezpieczeństwa oraz dokonywaniu płatności, podpisów elektronicznych i usług płatniczych stanowiących część tej usługi.

Art. 19. 1. Jeżeli produkt albo usługa posiadają funkcje lub właściwości, które nie są objęte wymaganiami dostępności określonymi w art. 7–18, podmiot gospodarczy stosuje do nich odpowiednie kryteria funkcjonalne.

2. Kryteria funkcjonalne, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) jeżeli korzystanie z produktu albo usługi angażuje wzrok – zapewnienie, że:
 - a) co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi:
 - nie wymaga zaangażowania wzroku,
 - umożliwia korzystanie z tego produktu albo z tej usługi użytkownikowi przy ograniczonej zdolności widzenia,
 - nie wymaga od użytkownika zdolności widzenia barw,
 - b) ograniczone jest prawdopodobieństwo wywołania ataków padaczki fotogennej;

- 2) jeżeli korzystanie z produktu albo usługi angażuje słuch – zapewnienie, że co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi:
 - a) nie wymaga zaangażowania słuchu,
 - b) wykorzystuje zaawansowane funkcje dźwiękowe i umożliwia korzystanie z tego produktu albo z tej usługi użytkownikowi przy ograniczonej zdolności słyszenia;
- 3) jeżeli korzystanie z produktu albo usługi wymaga użycia głosu – zapewnienie, że co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi nie wymaga wydawania dźwięków za pomocą aparatu mowy;
- 4) jeżeli korzystanie z produktu albo usługi wymaga obsługi manualnej lub siły fizycznej – zapewnienie, że co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi:
 - a) nie wymaga wykonywania czynności z zakresu motoryki małej, sprawności manualnej i siły fizycznej w rękach ani jednoczesnego poruszania więcej niż jednym przełącznikiem,
 - b) umożliwia korzystanie z produktu albo usługi przy ograniczonym zasięgu ruchów;
- 5) zapewnienie, że:
 - a) elementy umożliwiające korzystanie z produktu albo usługi znajdują się w zasięgu wszystkich użytkowników,
 - b) co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi obejmuje funkcje lub właściwości upraszczające i ułatwiające obsługę tego produktu albo korzystanie z tej usługi,
 - c) co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi pozwalają na zachowanie prywatności podczas korzystania z funkcji lub właściwości produktu albo usługi zapewniających spełnianie wymagań dostępności.

3. Kryteria funkcjonalne, o których mowa w ust. 1, mogą być stosowane zamiast jednego wymagania dostępności albo większej liczby wymagań dostępności określonych w art. 7–18, o ile zastosowanie tych kryteriów funkcjonalnych prowadzi do równoważnej albo większej dostępności produktu albo usługi dla osób ze szczególnymi potrzebami w ramach korzystania z tego produktu albo usługi zgodnie z ich przeznaczeniem.

4. Kryteria funkcjonalne, o których mowa w ust. 1, uznaje się za wymagania dostępności umożliwiające korzystanie z produktu albo usługi przez osoby ze szczególnymi potrzebami i stosuje się do nich przepisy ustawy.

Art. 20. 1. Jeżeli produkt albo usługa są zgodne z odpowiednimi postanowieniami norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych albo ich częściami, uznaje się, że taki

produkt albo taka usługa spełniają wymagania dostępności w zakresie, w jakim wymagania te są objęte tymi normami lub specyfikacjami albo ich częściami.

2. Usługi spełniające wymagania dostępności w zakresie informacji oraz wymagania informowania o dostępności określone w:

- 1) rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2004, str. 1, z późn. zm.⁷⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 10),
- 2) rozporządzeniu (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 1),
- 3) rozporządzeniu (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14, z późn. zm.⁸⁾),
- 4) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1300/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności odnoszących się do dostępności systemu kolei Unii dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się (Dz. Urz. UE L 356 z 12.12.2014, str. 110, z późn. zm.⁹⁾),
- 5) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 454/2011 z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Aplikacje telematyczne dla przewozów pasażerskich” transeuropejskiego systemu kolei (Dz. Urz. UE L 123 z 12.05.2011, str. 11, z późn. zm.¹⁰⁾),
- 6) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,

⁷⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 119 z 07.05.2019, str. 202.

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 70 z 14.03.2009, str. 47, Dz. Urz. UE L 238 z 06.09.2013, str. 23 oraz Dz. Urz. UE L 6 z 10.01.2015, str. 6.

⁹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 139I z 27.05.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 134 z 11.05.2022, str. 14, Dz. Urz. UE L 204 z 04.08.2022, str. 28 oraz Dz. Urz. UE L 5 z 06.01.2023, str. 31.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 194 z 21.07.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 328 z 07.12.2013, str. 72, Dz. Urz. UE L 55 z 26.02.2015, str. 2, Dz. Urz. UE L 88 z 05.04.2016, str. 26 oraz Dz. Urz. UE L 139I z 27.05.2019, str. 103.

- 7) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącym praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,
- 8) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/782 z dnia 29 kwietnia 2021 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 172 z 17.05.2021, str. 1)

– uznaje się za spełniające odpowiednie wymagania dostępności.

Art. 21. 1. Wymagania dostępności mają zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim zapewnienie zgodności z nimi:

- 1) nie wymaga wprowadzenia zasadniczej zmiany podstawowych właściwości produktu albo usługi;
- 2) nie stanowi dla podmiotu gospodarczego nieproporcjonalnego obciążenia.

2. Podmiot gospodarczy dokonuje oceny, czy zapewnienie zgodności z określonym wymaganiem dostępności:

- 1) wymaga wprowadzenia zasadniczej zmiany podstawowych właściwości produktu albo usługi;
- 2) stanowi dla niego nieproporcjonalne obciążenie.

3. Dokonując oceny, o której mowa w ust. 2 pkt 2, podmiot gospodarczy stosuje następujące kryteria:

- 1) stosunek kosztów netto związanych ze spełnieniem określonego wymagania dostępności do ogólnych kosztów operacyjnych i kapitałowych produkcji, dystrybucji lub importu produktu albo świadczenia usługi ponoszonych przez podmiot gospodarczy;
- 2) szacowane koszty i korzyści dla podmiotu gospodarczego, w tym w odniesieniu do procesów wytwórczych i inwestycji, w stosunku do szacowanej korzyści dla osób ze szczególnymi potrzebami, z uwzględnieniem liczby przypadków i częstotliwości korzystania z produktu albo usługi;
- 3) stosunek kosztów netto związanych ze spełnieniem wymagań dostępności do przychodów netto podmiotu gospodarczego ze sprzedaży produktu albo świadczenia usługi.

4. Przy obliczaniu kosztów netto, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3, uwzględnia się:

- 1) jednorazowe koszty organizacyjne ponoszone w związku:
 - a) z zatrudnieniem dodatkowego personelu dysponującego wiedzą fachową w zakresie dostępności produktów albo usług,

- b) ze szkoleniem personelu i nabywaniem kompetencji w zakresie dostępności produktów albo usług,
 - c) z opracowaniem nowych procesów w celu uwzględnienia dostępności w rozwoju produktu albo usługi,
 - d) z opracowaniem wytycznych dotyczących dostępności produktów albo usług,
 - e) z zapoznaniem się z przepisami w zakresie dostępności produktów albo usług;
- 2) bieżące koszty produkcji i rozwoju ponoszone w związku z:
- a) projektowaniem funkcji lub właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności przez produkt albo usługę,
 - b) realizacją procesów wytwórczych,
 - c) testowaniem produktu albo usługi w zakresie dostępności,
 - d) opracowaniem dokumentacji dotyczącej czynności, o których mowa w lit. a–c.

5. Podmiot gospodarczy sporządza dokumentację przebiegu oceny, o której mowa w ust. 2, i dokonanych w jej ramach ustaleń, zwaną dalej „dokumentacją przebiegu oceny”.

6. Podmiot gospodarczy przechowuje dokumentację przebiegu oceny przez okres 5 lat od dnia:

- 1) ostatniego udostępnienia produktu na rynku;
- 2) zakończenia oferowania lub świadczenia usługi.

7. Na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, podmiot gospodarczy przekazuje uwierzytelnioną kopię dokumentacji przebiegu oceny.

8. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w ust. 2, podmiot gospodarczy nie jest obowiązany do spełnienia wymagań dostępności, informuje o tym niezwłocznie na piśmie właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3.

9. Przepisów ust. 5–8 nie stosuje się do mikroprzedsiębiorców dokonujących obrotu produktami. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w ust. 2, mikroprzedsiębiorca dokonujący obrotu produktami nie jest obowiązany do spełnienia wymagań dostępności, na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, przedstawia dokumenty lub wskazuje okoliczności mające znaczenie dla dokonania tej oceny.

10. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w ust. 2 pkt 2, usługodawca nie jest obowiązany do spełnienia wymagania dostępności, dokonuje tej oceny w odniesieniu do każdej usługi:

- 1) nie rzadziej niż co 5 lat;
- 2) każdorazowo:
 - a) gdy zakres usługi lub sposób jej świadczenia uległ zmianie,
 - b) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3.

11. W przypadku gdy podmiot gospodarczy, który w celu zapewnienia spełnienia wymagania dostępności produktu albo usługi otrzymał finansowanie z publicznych lub prywatnych źródeł innych niż zasoby własne, przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się do tego wymagania dostępności.

Art. 22. W przypadku gdy udostępniane są usługi wsparcia technicznego, usługi przekazu lub usługi szkoleniowe związane z produktem albo usługą, informacje na temat dostępności produktu albo usługi i ich kompatybilności z narzędziami wspomagającymi są udzielane z wykorzystaniem sposobów komunikacji określonych w ustawie.

Rozdział 3

Obowiązki podmiotów gospodarczych

Art. 23. 1. Producent zapewnia, że produkty, które wprowadza do obrotu, spełniają wymagania dostępności.

2. Producent dokonuje oceny zgodności produktu z wymaganiami dostępności na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji.

3. W ramach wewnętrznej kontroli produkcji, o której mowa w ust. 2, producent sporządza dokumentację techniczną produktu zawierającą niezbędne informacje pozwalające na ocenę zgodności projektu, produkcji i działania produktu z mającymi zastosowanie wymaganiami dostępności, w tym co najmniej:

- 1) ogólny opis produktu;
- 2) wykaz norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych albo ich części stosowanych do produktu albo opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia odpowiednich wymagań dostępności, w przypadku gdy takie normy lub specyfikacje albo ich części nie zostały zastosowane; w przypadku zastosowania części norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych w dokumentacji technicznej produktu określa się, które części zostały zastosowane.

4. Producent przechowuje dokumentację techniczną produktu przez okres 5 lat od dnia wprowadzenia do obrotu tego produktu.

5. Jeżeli z dokonanej oceny zgodności produktu, o której mowa w ust. 2, wynika, że produkt spełnia wymagania dostępności, przed jego wprowadzeniem do obrotu producent:

- 1) sporządza w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, deklarację zgodności potwierdzającą zgodność produktu z wymaganiami dostępności, zwaną dalej „deklaracją zgodności”;
- 2) umieszcza na produkcie lub jego tabliczce znamionowej w sposób widoczny, czytelny i trwałe oznakowanie CE.

6. W przypadku gdy umieszczenie na produkcie lub jego tabliczce znamionowej oznakowania CE w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, jest niemożliwe lub nieuzasadnione ze względu na charakter produktu, oznakowanie CE umieszcza się na opakowaniu i w dołączonych do produktu dokumentach w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

Art. 24. 1. Deklarację zgodności producent sporządza zgodnie z przepisami o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz załącznikiem III do decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylającej decyzję Rady 93/465/EWG (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 82).

2. W deklaracji zgodności producent wykazuje spełnienie odpowiednich wymagań dostępności.

3. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, producent nie jest obowiązany do spełnienia wymagań dostępności, w deklaracji zgodności przedstawia informacje, które wymagania dostępności nie są spełnione.

4. Producent aktualizuje deklarację zgodności każdorazowo w przypadku zmiany funkcji lub właściwości produktu.

5. W przypadku gdy dla danego produktu przepisy prawa wymagają sporządzenia więcej niż jednej deklaracji zgodności, sporządzana jest jedna deklaracja zgodności uwzględniająca wszystkie wymagania wynikające z tych przepisów prawa wraz ze wskazaniem tych przepisów.

6. Przez sporządzenie i podpisanie deklaracji zgodności producent przyjmuje odpowiedzialność za zgodność produktu z wymaganiami dostępności.

7. Producent przechowuje deklarację zgodności przez okres 5 lat od dnia wprowadzenia do obrotu danego produktu.

Art. 25. 1. Producent zapewnia istnienie procedur pozwalających na utrzymanie zgodności produktów w ramach produkcji seryjnej z wymaganiami dostępności.

2. Producent uwzględnia w procedurach, o których mowa w ust. 1, zmiany w projekcie produktu lub jego właściwościach oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, na podstawie których zadeklarowano zgodność produktu z wymaganiami dostępności.

Art. 26. 1. Producent umieszcza na produkcie, a w przypadku gdy jest to niemożliwe ze względu na wielkość lub charakter produktu – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do produktu, nazwę typu, numer partii, numer serii lub inne informacje umożliwiające jego identyfikację.

2. Producent umieszcza na produkcie, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do produktu, swoje imię i nazwisko lub nazwę (firmę) oraz zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, jeżeli je posiada, oraz swoje dane kontaktowe, w tym wskazanie jednego punktu kontaktowego z producentem. Dane kontaktowe są podawane w języku polskim.

3. Producent dołącza do produktu lub udostępnia instrukcje, ostrzeżenia, etykiety oraz informacje, o których mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 27. 1. W przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, producent niezwłocznie podejmuje działania naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności produktu z tymi wymaganiami albo wycofuje produkt z obrotu.

2. Producent niezwłocznie informuje właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, oraz odpowiednie organy nadzoru rynku w pozostałych państwach członkowskich Unii Europejskiej, na terytorium których produkt został udostępniony, o niespełnianiu przez produkt wymagań dostępności oraz o podjętych działaniach naprawczych albo o wycofaniu z obrotu produktu.

3. Producent prowadzi w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, ewidencję produktów, które nie spełniają wymagań dostępności, i związanych z tym skarg, o których mowa w art. 35 ust. 1.

4. Na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, producent, w terminie określonym w żądaniu, udziela informacji i udostępnia dokumentację konieczną do wykazania spełniania przez produkt wymagań dostępności, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej. Jeżeli dokument

został sporządzony w języku obcym, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, może żądać przekazania tego dokumentu przetłumaczonego na język polski.

5. Producent współpracuje z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w celu usunięcia niezgodności produktu wprowadzonego przez niego do obrotu z wymaganiami dostępności, w szczególności przez podejmowanie działań mających na celu zapewnienie spełniania przez produkt tych wymagań.

Art. 28. 1. Producent może wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela.

2. Upoważniony przedstawiciel wykonuje obowiązki określone przez producenta w pisemnym pełnomocnictwie, z wyjątkiem obowiązków, o których mowa w art. 23 ust. 1–3 i art. 26 ust. 1 i 2.

3. Upoważniony przedstawiciel wykonuje co najmniej obowiązki, o których mowa w art. 23 ust. 4, art. 24 ust. 7 i art. 27 ust. 4 i 5.

Art. 29. Importer ma obowiązek:

- 1) wprowadzać do obrotu wyłącznie produkty spełniające wymagania dostępności;
- 2) przed wprowadzeniem do obrotu produktu zapewnić, żeby producent wykonał obowiązki określone w art. 23 ust. 2, 3, 5 i 6 oraz art. 26;
- 3) nie wprowadzać do obrotu produktu, co do którego powziął uzasadnioną wątpliwość, czy produkt spełnia wymagania dostępności, i poinformować producenta oraz właściwe organy nadzoru rynku, o których mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnianiu przez produkt wymagań dostępności;
- 4) umieścić na produkcie, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do produktu, swoje imię i nazwisko lub nazwę (firmę) oraz zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, jeżeli je posiada, oraz swoje dane kontaktowe podane w języku polskim;
- 5) zapewnić, żeby razem z produktem udostępniane były instrukcje oraz ostrzeżenia dotyczące użytkowania produktu sporządzone w języku polskim w sposób zapewniający ich zrozumiałość;
- 6) zapewnić, żeby warunki przechowywania i transportu produktu nie wpływały negatywnie na jego zgodność z wymaganiami dostępności, w czasie gdy ponosi odpowiedzialność za produkt;

- 7) przez okres 5 lat od dnia wprowadzenia do obrotu danego produktu przechowywać kopię deklaracji zgodności;
- 8) zapewnić Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwym organom nadzoru rynku, o których mowa w art. 38 ust. 3, dostęp do dokumentacji technicznej produktu, o której mowa w art. 23 ust. 3, na żądanie tych organów;
- 9) w przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że wprowadzony do obrotu przez niego produkt nie spełnia wymagań dostępności, niezwłocznie podjąć działania naprawcze niezbędne do zapewnienia spełniania przez produkt tych wymagań albo wycofać z obrotu ten produkt;
- 10) niezwłocznie poinformować właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnianiu przez produkt wymagań dostępności, podając informacje na temat niespełniania wymagań dostępności oraz o podjętych działaniach naprawczych albo o wycofaniu z obrotu produktu;
- 11) prowadzić w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, ewidencję produktów, które nie spełniają wymagań dostępności, i związanych z tym skarg, o których mowa w art. 35 ust. 1;
- 12) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w terminie określonym w żądaniu, udzielać informacji i udostępniać dokumentację konieczne do wykazania spełniania przez produkt wymagań dostępności, w języku polskim, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej;
- 13) współpracować z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w celu usunięcia niezgodności produktu przez niego wprowadzonego do obrotu z wymaganiami dostępności, w szczególności przez podejmowanie działań mających na celu zapewnienie spełniania przez produkt tych wymagań.

Art. 30. Dystrybutor ma obowiązek:

- 1) przed udostępnieniem produktu na rynku, sprawdzić, czy producent i importer wykonali obowiązki określone odpowiednio w art. 26 oraz art. 29 pkt 2, 4 i 5;
- 2) sprawdzić, czy na produkcie zamieszczono oznakowanie CE;
- 3) zapewnić, żeby warunki przechowywania i transportu produktu nie wpływały negatywnie na jego zgodność z wymaganiami dostępności, w czasie gdy ponosi odpowiedzialność za produkt;

- 4) nie udostępniać na rynku produktu, co do którego powziął uzasadnioną wątpliwość, czy produkt spełnia wymagania dostępności, i poinformować o tym producenta, importera i właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3;
- 5) w przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że udostępniony na rynku produkt nie spełnia wymagań dostępności, niezwłocznie poinformować producenta lub upoważnionego przedstawiciela, lub importera o konieczności podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia spełniania przez produkt tych wymagań albo wycofać z obrotu ten produkt;
- 6) niezwłocznie poinformować właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnianiu przez produkt wymagań dostępności, podając informacje na temat niespełniania wymagań dostępności oraz o podjętych działaniach naprawczych albo o wycofaniu z obrotu produktu;
- 7) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w terminie określonym w żądaniu, udzielać informacji i udostępniać dokumentację konieczne do wykazania spełniania przez produkt wymagań dostępności, w języku polskim, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej;
- 8) współpracować z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w celu usunięcia niezgodności produktu przez niego udostępnionego na rynku z wymaganiami dostępności, w szczególności przez podejmowanie działań mających na celu zapewnienie spełniania przez produkt tych wymagań.

Art. 31. Importera lub dystrybutora traktuje się jak producenta, jeżeli wprowadzają do obrotu produkt pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym lub modyfikują produkt znajdujący się w obrocie w taki sposób, że może to mieć wpływ na jego zgodność z wymaganiami dostępności.

Art. 32. 1. Usługodawca przeprowadza ocenę zgodności usługi z wymaganiami dostępności.

2. Usługodawca ma obowiązek:

- 1) w regulaminie świadczenia usług lub innym równoważnym dokumencie podać do publicznej wiadomości w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, oraz

w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określony w art. 12 ust. 2, informacje:

- a) o oferowanej i świadczonej usłudze,
 - b) niezbędne do korzystania z usługi,
 - c) o tym, w jaki sposób usługa spełnia wymagania dostępności;
- 2) udzielać informacji na temat procesu świadczenia usługi i jego monitorowania w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, oraz w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określony w art. 12 ust. 2;
 - 3) przechowywać informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, przez cały okres, przez który usługa pozostaje w jego ofercie;
 - 4) uwzględniać zmiany dotyczące świadczenia usługi, zmiany wymagań dostępności oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, na podstawie których deklaruje się zgodność usługi z wymaganiami dostępności;
 - 5) w przypadku gdy usługa nie spełnia wymagań dostępności, podejmować działania naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności usługi z tymi wymaganiami;
 - 6) niezwłocznie poinformować właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnieniu przez usługę wymagań dostępności, podając informacje na temat niespełniania wymagań dostępności oraz o podjętych działaniach naprawczych;
 - 7) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w terminie określonym w żądaniu, udzielać informacji koniecznych do wykazania zgodności usługi z wymaganiami dostępności, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej;
 - 8) współpracować z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w zakresie działań naprawczych podejmowanych w celu zapewnienia zgodności usługi z wymaganiami dostępności.

Art. 33. 1. W informacji, o której mowa w art. 32 ust. 2 pkt 1 lit. a, usługodawca podaje informację o:

- 1) aktualnym stanie zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami z pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej wykorzystywanych do świadczenia usług oraz otaczającej je infrastruktury – w zakresie, w jakim te warunki umożliwiają korzystanie z tej usługi, lub

2) posiadanym przez usługodawcę certyfikacie dostępności, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, jeżeli został wydany.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera w szczególności informacje, o których mowa w art. 15 ust. 2.

Art. 34. 1. Na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, podmiot gospodarczy, w terminie określonym w żądaniu, udostępnia informacje pozwalające na identyfikację podmiotu gospodarczego, który dostarczył mu produkt lub któremu on dostarczył produkt w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają imię i nazwisko lub nazwę (firmę) podmiotu gospodarczego, który dostarczył mu produkt lub któremu on dostarczył produkt, oraz jego adres, datę dostarczenia produktu i opis produktu.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, podmiot gospodarczy przechowuje przez okres 5 lat odpowiednio od dnia dostarczenia mu produktu lub dostarczenia przez niego produktu.

4. W przypadku braku możliwości uzyskania od podmiotu gospodarczego informacji, o których mowa w ust. 1, w celu identyfikacji podmiotu gospodarczego, który dostarczył produkt podmiotowi gospodarczemu lub któremu podmiot gospodarczy dostarczył produkt w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, mogą wystąpić do właściwego organu Krajowej Administracji Skarbowej o udostępnienie danych, o których mowa w ust. 2, z ewidencji, o których mowa w art. 109 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, 1598 i 1852).

Rozdział 4

Dochodzenie praw przez konsumentów

Art. 35. 1. Konsument ma prawo złożenia do podmiotu gospodarczego skargi na niezapewnienie spełniania wymagań dostępności przez produkt albo usługę, zwanej dalej „skargą”.

2. Skargę rozpatruje podmiot gospodarczy, o którym mowa odpowiednio w art. 5 pkt 7, 22, 27 albo 34.

3. W przypadku gdy skarga została złożona do podmiotu gospodarczego, o którym mowa w art. 5 pkt 5, podmiot ten przekazuje ją niezwłocznie do rozpatrzenia podmiotowi

gospodarczemu, który przekazał mu produkt do udostępnienia na rynku, i powiadamia o tym konsumenta w sposób wskazany w art. 36 ust. 1 pkt 2.

Art. 36. 1. Skarga zawiera:

- 1) imię i nazwisko konsumenta;
- 2) adres do korespondencji, adres e-mail lub numer telefonu wraz ze wskazaniem preferowanego sposobu kontaktu z konsumentem;
- 3) wskazanie produktu albo usługi, których dotyczy skarga;
- 4) wskazanie wymagania dostępności, którego nie spełniają produkt albo usługa, wraz z żądaniem zapewnienia jego spełnienia przez podmiot gospodarczy.

2. Skarga może zawierać wskazanie preferowanego sposobu zapewnienia spełnienia wymagania dostępności przez produkt albo usługę.

3. Skargę, która nie zawiera informacji określonych w ust. 1, pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 37. 1. Skarga może być złożona:

- 1) na piśmie – osobiście u podmiotu gospodarczego albo wysłana przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640), albo wysłana na adres do doręczeń elektronicznych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285 i 1860), wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy;
- 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty konsumenta u podmiotu gospodarczego;
- 3) w postaci elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, o ile takie środki zostały do tego celu wskazane przez podmiot gospodarczy.

2. Podmiot gospodarczy rozpatruje skargę i udziela odpowiedzi w sposób wskazany w art. 36 ust. 1 pkt 2 w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez niego skargi.

3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających rozpatrzenie skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 2, podmiot gospodarczy w tym terminie zawiadamia konsumenta w sposób wskazany w art. 36 ust. 1 pkt 2 o przyczynie zwłoki oraz wskazuje nowy termin rozpatrzenia skargi i udzielenia odpowiedzi, nie dłuższy niż 60 dni od dnia otrzymania skargi.

4. W przypadku niedotrzymania terminu określonego odpowiednio w ust. 2 albo 3 skargę uważa się za rozpatrzoną zgodnie z żądaniem skarżącego. Podmiot gospodarczy realizuje żądanie skarżącego w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia otrzymania skargi.

5. Odpowiedź powinna zawierać w szczególności:

- 1) informację o wyniku rozpatrzenia skargi oraz w przypadku gdy skarga:
 - a) nie została uwzględniona – uzasadnienie faktyczne i prawne,
 - b) została uwzględniona – określenie terminu, nie dłuższego niż 6 miesięcy od dnia udzielenia odpowiedzi, w którym żądanie skarżącego zostanie zrealizowane;
- 2) imię i nazwisko osoby upoważnionej przez podmiot gospodarczy do udzielenia odpowiedzi wraz ze wskazaniem stanowiska, które zajmuje w tym podmiocie gospodarczym.

6. W przypadku gdy skarga nie została uwzględniona, odpowiedź zawiera również pouczenie o możliwości:

- 1) odwołania się od stanowiska zawartego w odpowiedzi, jeżeli podmiot gospodarczy przewiduje tryb odwoławczy, a także o sposobie i terminie wniesienia tego odwołania;
- 2) skorzystania z instytucji mediacji lub innego pozasądowego mechanizmu polubownego rozwiązywania sporów, jeżeli podmiot gospodarczy przewiduje takie możliwości;
- 3) złożenia zawiadomienia o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagań dostępności, o którym mowa w art. 67.

Rozdział 5

Nadzór rynku w zakresie spełniania wymagań dostępności produktów i usług

Art. 38. 1. System nadzoru rynku obejmuje:

- 1) kontrolę w zakresie spełniania wymagań dostępności, o których mowa w art. 7–19, przez wprowadzone do obrotu produkty i świadczone usługi oraz w zakresie wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3;
- 2) kontrolę, o której mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz. Urz. UE L 169 z 25.06.2019, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) 2019/1020”, produktów, które mają zostać objęte procedurą dopuszczenia do obrotu;

- 3) postępowania w sprawie spełniania wymagań dostępności, o których mowa w art. 7–19, przez wprowadzone do obrotu produkty i świadczone usługi oraz w sprawie wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3.

2. System nadzoru rynku tworzą:

- 1) Prezes Zarządu PFRON;
- 2) organy nadzoru rynku, o których mowa w ust. 3;
- 3) organy celne.

3. Organami nadzoru rynku w odniesieniu do:

- 1) konsumenckich urzędzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, terminali, usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, konsumenckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych, czytników książek elektronicznych i usług rozpowszechniania książek elektronicznych jest Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
 - 2) usług handlu elektronicznego jest minister właściwy do spraw informatyzacji,
 - 3) usług bankowości detalicznej jest Rzecznik Finansowy,
 - 4) usług towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego transportu pasażerskiego są wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego,
 - 5) usług towarzyszących usługom kolejowego transportu pasażerskiego jest Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,
 - 6) usług towarzyszących usługom lotniczego transportu pasażerskiego jest Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego,
 - 7) usług towarzyszących usługom wodnego transportu pasażerskiego są dyrektorzy urzędów morskich i wskazani przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej kierownicy jednostek organizacyjnych podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych
- zwane dalej „organami nadzoru rynku”.

Art. 39. Prezes Zarządu PFRON:

- 1) monitoruje funkcjonowanie systemu nadzoru rynku przez żądanie od organów nadzoru rynku i organów celnych informacji, w tym danych statystycznych, dotyczących działań podjętych w zakresie nadzoru rynku;

- 2) sprawuje nadzór nad stosowaniem przepisów ustawy przez organy nadzoru rynku przez:
 - a) żądanie informacji i danych od organów nadzoru rynku dotyczących organizacji i funkcjonowania systemu nadzoru rynku, niezbędnych do wykonywania uprawnień nadzorczych,
 - b) występowanie z wnioskami dotyczącymi realizowania ich zadań w ramach systemu nadzoru rynku;
- 3) współpracuje z organami nadzoru rynku, organami celnymi oraz ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego w zakresie stosowania przepisów ustawy;
- 4) monitoruje i dokonuje oceny stanu dostępu osób ze szczególnymi potrzebami do produktów i usług spełniających wymagania dostępności;
- 5) podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i na stronie internetowej urzędu obsługującego Prezesa Zarządu PFRON oraz przekazuje Komisji Europejskiej informacje o organach nadzoru rynku i organach celnych oraz ich kompetencjach;
- 6) sporządza sprawozdanie, o którym mowa w art. 72;
- 7) inicjuje i organizuje działalność edukacyjną i informacyjną w zakresie dostępności produktów i usług, a także opracowuje wytyczne dla podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług;
- 8) rozpatruje albo przekazuje właściwemu organowi nadzoru rynku zawiadomienia, o których mowa w art. 67;
- 9) przeprowadza kontrolę, o której mowa w art. 43, oraz prowadzi postępowania, o których mowa w art. 53 i art. 63;
- 10) opracowuje strategię, o której mowa w art. 71.

Art. 40. Organy nadzoru rynku sprawują nadzór nad rynkiem przez:

- 1) przeprowadzanie kontroli, o której mowa w art. 43, oraz prowadzenie postępowań, o których mowa w art. 53 i art. 63;
- 2) prowadzenie stron internetowych zawierających w szczególności informacje o wymaganiach dostępności produktów i usług oraz obowiązkach podmiotów gospodarczych określonych w ustawie, oraz o możliwości stosowania przepisów art. 21;
- 3) udostępnianie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego dany organ i na stronie internetowej urzędu obsługującego dany organ

wykazów norm zharmonizowanych i specyfikacji technicznych mających zastosowanie w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług;

- 4) publiczne udostępnianie informacji, które uznają za istotne dla ochrony interesów konsumentów, z zachowaniem zasad poufności, przepisów dotyczących tajemnic prawnie chronionych oraz ochrony danych osobowych.

Art. 41. Na wniosek Prezesa Zarządu PFRON organy nadzoru rynku przekazują informacje, w tym dane statystyczne:

- 1) niezbędne do sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w art. 72;
- 2) dotyczące działań podjętych w zakresie nadzoru rynku.

Art. 42. 1. Na żądanie konsumenta Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku przekazują posiadane przez nich informacje o zgodności produktu lub usługi z wymaganiami dostępności lub informacje o ocenie dokonanej przez podmiot gospodarczy na podstawie art. 21 ust. 2, art. 23 ust. 2 lub art. 32 ust. 1, z zachowaniem zasad poufności, przepisów dotyczących tajemnic prawnie chronionych oraz ochrony danych osobowych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane konsumentowi w sposób zapewniający spełnianie minimalnych wymagań służących zapewnieniu dostępności, o których mowa w art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Art. 43. W przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości przez Prezesa Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku, że:

- 1) wprowadzony do obrotu albo udostępniony na rynku produkt lub
- 2) oferowana lub świadczona usługa

– nie spełniają określonego wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają u podmiotu gospodarczego kontrolę produktu lub usługi w zakresie spełniania wymagań dostępności i wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3, zwaną dalej „kontrolą”.

Art. 44. 1. Kontrolowany podmiot gospodarczy i inne podmioty posiadające dowody lub informacje niezbędne do ustalenia, czy produkt lub oferowana lub świadczona usługa spełniają wymagania dostępności, są obowiązane do przekazania tych dowodów i udzielania informacji na uzasadnione żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwych organów nadzoru rynku.

2. Jeżeli kontrolowany podmiot gospodarczy lub inne podmioty, o których mowa w ust. 1, nie udzielają informacji lub nie współpracują w toku kontroli, ustaleń dokonuje się na podstawie dowodów lub informacji dostępnych Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwym organom nadzoru rynku.

3. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku niezwłocznie informują na piśmie kontrolowany podmiot gospodarczy lub inne podmioty, o których mowa w ust. 1, o ustaleniach dokonanych zgodnie z ust. 2.

Art. 45. 1. W toku kontroli osoba kontrolująca, w zakresie objętym kontrolą, ma prawo w szczególności:

- 1) żądać udostępnienia dokumentów i nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli, a także sporządzania z nich kopii i notatek; zgodność kopii z oryginałem dokumentu potwierdza kontrolowany podmiot gospodarczy lub osoba przez niego upoważniona, a w przypadku odmowy potwierdzenia zgodność z oryginałem potwierdza osoba kontrolująca, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli;
- 2) sprawdzać umieszczenie oznakowania CE;
- 3) dokonywać oględzin produktów, pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej, w których są świadczone usługi, a także weryfikować sposób świadczenia usługi;
- 4) sprawdzać spełnianie przez produkty i usługi wymagań dostępności;
- 5) legitymować osoby, które biorą udział w czynnościach kontrolnych, w celu stwierdzenia ich tożsamości;
- 6) żądać udzielenia, w wyznaczonym terminie, pisemnych i ustnych wyjaśnień;
- 7) zasięgać opinii biegłych;
- 8) zabezpieczać dowody i produkty;
- 9) pobierać nieodpłatnie próbki produktów do badań.

2. Jeżeli dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, sporządzono w języku obcym, osoba kontrolująca może żądać, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia kontroli, tłumaczenia tych dokumentów na język polski.

3. Osoba kontrolująca jest uprawniona do wstępu na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanego podmiotu gospodarczego oraz do poruszania się na tym terenie, w tych obiektach i w tych pomieszczeniach za okazaniem legitymacji służbowej oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

4. Osoba kontrolująca podlega przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującym w kontrolowanym podmiocie gospodarczym.

Art. 46. Podmiot gospodarczy będący w posiadaniu produktów lub dokumentów objętych zakresem kontroli przeprowadzanej u innego podmiotu gospodarczego, który uczestniczy w udostępnianiu na rynku produktu będącego przedmiotem kontroli, jest obowiązany, na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwych organów nadzoru rynku, do ich udostępnienia oraz umożliwienia pobrania próbek produktów do badań.

Art. 47. 1. W celu stwierdzenia, czy produkt spełnia wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą poddać go badaniom lub zlecić ich przeprowadzenie.

2. W celu poddania produktu badaniom, o których mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku pobierają nieodpłatnie próbki produktu w liczbie niezbędnej do przeprowadzenia badań.

3. Równocześnie z pobraniem próbki produktu należy pobrać i zabezpieczyć dodatkową próbkę w liczbie odpowiadającej liczbie pobranej do badań, zwaną dalej „próbką kontrolną”.

4. Kontrolowany podmiot gospodarczy, u którego pobrano próbkę, jest obowiązany przechowywać próbkę kontrolną w warunkach uniemożliwiających zmianę jakości lub cech charakterystycznych produktu, do czasu jej zwolnienia spod zabezpieczenia przez Prezesa Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku. W przypadku wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 53, próbkę zwalnia się spod zabezpieczenia na wniosek Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku.

5. Próbkę kontrolnej nie pobiera się, jeżeli:

- 1) pobranie próbki byłoby utrudnione ze względu na wartość, rodzaj lub liczbę produktów;
- 2) przechowanie próbki w warunkach uniemożliwiających zmianę jakości lub cech charakterystycznych produktu jest niemożliwe.

6. Badanie próbki kontrolnej może odbywać się także na wniosek kontrolowanego podmiotu gospodarczego.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, koszty badania ponosi kontrolowany podmiot gospodarczy.

Art. 48. 1. W przypadku stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, opłaty związane z badaniami ponosi podmiot gospodarczy, który wprowadził do obrotu ten produkt.

2. Opłaty ustala, w drodze decyzji, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, którzy ponieśli koszty badań.

3. Opłaty ustala się na podstawie uzasadnionych kosztów poniesionych w związku z badaniami produktu.

4. Opłaty stanowią przychód Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

5. W przypadku stwierdzenia, że produkt spełnia wymagania dostępności, opłaty związane z badaniami ponosi Skarb Państwa.

Art. 49. 1. Kontrolę przeprowadza się w obecności kontrolowanego podmiotu gospodarczego lub osoby przez niego upoważnionej.

2. Kontrolowany podmiot gospodarczy lub osoba przez niego upoważniona są obowiązani umożliwić osobie kontrolującej przeprowadzenie kontroli, w szczególności dokonanie czynności kontrolnych, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1–6 i 9.

3. Kontrolowany podmiot gospodarczy lub osoba przez niego upoważniona są obowiązani, w zakresie objętym kontrolą, do:

- 1) udzielania informacji i wyjaśnień;
- 2) sporządzania we własnym zakresie i udostępniania kopii dokumentów, w tym wydruków danych posiadanych w postaci elektronicznej, wskazanych przez osobę kontrolującą;
- 3) zapewniania wydzielonych miejsc do przechowywania dowodów i produktów.

Art. 50. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół kontroli, który zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie imienia i nazwiska lub nazwy (firmy) oraz adresu kontrolowanego podmiotu gospodarczego;
- 2) daty rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby kontrolującej;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 5) opis stanu faktycznego ustalonego w toku kontroli;
- 6) wykaz i opis załączników;
- 7) pouczenie kontrolowanego podmiotu gospodarczego o prawie zgłaszania zastrzeżeń i uwag do protokołu kontroli;
- 8) podpis osoby kontrolującej.

2. Jeden egzemplarz protokołu kontroli doręcza się kontrolowanemu podmiotowi gospodarczemu lub osobie przez niego upoważnionej, a drugi pozostawia się w aktach sprawy.

3. Kontrolowany podmiot gospodarczy lub osoba przez niego upoważniona mogą wnieść do protokołu kontroli zastrzeżenia i uwagi w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu.

4. Osoba kontrolująca ustosunkowuje się do zastrzeżeń i uwag zgłoszonych do protokołu kontroli nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia ich otrzymania.

5. Osoba kontrolująca może w protokole kontroli, z urzędu lub na wniosek kontrolowanego podmiotu gospodarczego lub osoby przez niego upoważnionej, prostować błędy pisarskie i rachunkowe lub inne oczywiste omyłki.

6. Z czynności zabezpieczania dowodów i produktów, pobrania próbek produktów do badań i dokonania oględzin lub przeprowadzenia innych czynności sporządza się odrębny protokół, który stanowi załącznik do protokołu kontroli.

7. Odrębny protokół, o którym mowa w ust. 6, zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie imienia i nazwiska lub nazwy (firmy) oraz adresu podmiotu gospodarczego, u którego czynność jest przeprowadzana;
- 2) daty rozpoczęcia i zakończenia czynności;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby kontrolującej;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu czynności;
- 5) opis stanu faktycznego lub przebiegu przeprowadzonych czynności;
- 6) podpis osoby kontrolującej;
- 7) podpis osoby, w obecności której czynność została przeprowadzona.

Art. 51. 1. W przypadku gdy podczas kontroli stwierdzono, że podmiot gospodarczy nie zapewnia spełnienia określonego wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku:

- 1) sprawdzają, czy podmiot gospodarczy dokonał oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2;
- 2) dokonują analizy oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, w tym prawidłowego stosowania kryteriów, o których mowa w art. 21 ust. 3;
- 3) sprawdzają, czy produkt lub usługa spełniają pozostałe wymagania dostępności.

2. W przypadku stwierdzenia, że podmiot gospodarczy nie dokonał oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, albo dokonał jej lub zastosował kryteria, o których mowa w art. 21 ust. 3, w sposób nieprawidłowy, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wyznaczają mu termin na dokonanie tej oceny i przedstawienie jej wyników, nie krótszy niż 60 dni.

3. Jeżeli podmiot gospodarczy, w terminie wyznaczonym przez Prezesa Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, nie dokonał oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, i nie przedstawił wyników tej oceny, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wszczynają postępowanie, o którym mowa w art. 53 albo art. 63.

Art. 52. 1. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1, lub nie zostały wykonane obowiązki, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3:

- 1) wzywają podmiot gospodarczy do podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia zgodności produktu z wymaganiami dostępności lub wykonywania tych obowiązków albo do wycofania z obrotu produktu oraz przedstawienia, w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 120 dni, dowodów potwierdzających dokonanie tych czynności;
- 2) mogą, w drodze decyzji, zakazać udostępniania produktu na rynku na okres nie dłuższy niż 180 dni.

2. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że produkt, o którym mowa w ust. 1, stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, wzywają podmiot gospodarczy do powiadomienia konsumentów o tym fakcie, określając sposób tego powiadomienia, oraz wyznaczają termin na przedstawienie dowodów potwierdzających dokonanie tego powiadomienia.

Art. 53. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wszczynają z urzędu postępowanie, w przypadku gdy podmiot gospodarczy nie przedstawił dowodów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2.

Art. 54. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą, w drodze decyzji, przedłużyć okres obowiązywania zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2, do czasu zakończenia postępowania, o którym mowa w art. 53.

Art. 55. 1. W przypadku gdy próbka kontrolna nie została zbadana w toku kontroli, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą ją poddać badaniu z urzędu lub na wniosek podmiotu gospodarczego.

2. W przypadku gdy próbka kontrolna została zbadana na wniosek podmiotu gospodarczego, koszty badania ponosi wnioskujący podmiot gospodarczy.

Art. 56. 1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że podmiot gospodarczy nie zapewnił spełniania wymagań dostępności produktu lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3, w drodze decyzji:

- 1) nakazują zapewnienie spełniania przez produkt wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków, które nie zostały wykonane;
- 2) nakazują wycofanie z obrotu produktu;
- 3) zakazują udostępniania produktu na rynku;
- 4) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez produkt wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez produkt zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.

3. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1, dotyczy dystrybutora, środki, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie wyłącznie wobec produktów udostępnionych przez niego na rynku.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku określają termin i sposób poinformowania przez podmiot gospodarczy o wykonaniu decyzji.

5. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.

6. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę.

Art. 57. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wydają decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:

- 1) ustalą, że produkt spełnia wymagania dostępności lub obowiązki zostały wykonane;
- 2) produkt został wycofany z obrotu;
- 3) z innych przyczyn postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Art. 58. 1. Prezes Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku na zasadach określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadzają do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34 tego rozporządzenia, zwanego dalej „systemem ICSMS”, informacje dotyczące produktów w zakresie spełniania wymagań dostępności, w stosunku do których przeprowadzona została kontrola.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:

- 1) dane konieczne do identyfikacji produktu;
- 2) informacje na temat pochodzenia produktu;
- 3) opis niespełniania przez produkt wymagań dostępności ze wskazaniem, czy wynika to z którejkolwiek z następujących przyczyn:
 - a) niespełniania przez produkt mających zastosowanie wymagań dostępności,
 - b) braków lub błędów w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych będących podstawą domniemania zgodności;
- 4) rodzaj i okres obowiązywania środków zastosowanych na podstawie art. 52 ust. 1 i art. 56 ust. 1;
- 5) stanowisko przedstawione w toku kontroli przez podmiot gospodarczy.

3. W przypadku gdy w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia o wprowadzeniu do systemu ICSMS informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 4, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym nie zgłoszą sprzeciwu wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za zasadny.

4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgłoszą sprzeciw wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za niezasadny na podstawie decyzji Komisji Europejskiej. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku uchylają decyzję o zastosowaniu tego środka.

Art. 59. Prezes Zarządu PFRON z urzędu lub na wniosek właściwego organu nadzoru rynku może wyrazić sprzeciw wobec środków zastosowanych w związku ze stwierdzeniem niezgodności produktu z wymaganiami dostępności przez organ nadzoru rynku innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które zostały wprowadzone do systemu ICSMS.

Art. 60. W przypadku gdy organ nadzoru rynku innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego

Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wydał decyzję zakazującą wprowadzenia do obrotu produktu albo nakazującą ograniczenie udostępniania produktu na rynku lub nakazującą wycofanie z obrotu produktu, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku sprawdzają, czy produkt, którego dotyczy decyzja, jest udostępniany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w drodze decyzji podejmują odpowiednie działania w celu wdrożenia środków, o których mowa w decyzji organu nadzoru rynku innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 61. 1. Organ celny przeprowadza kontrolę, o której mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1020, produktów, które mają zostać objęte procedurą dopuszczenia do obrotu.

2. Do kontroli, o której mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1020, organ celny stosuje przepisy art. 25 ust. 2 i 4, art. 26 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 27 rozporządzenia (UE) 2019/1020.

3. Organ celny zawiadamia właściwy organ nadzoru rynku o zawieszeniu dopuszczenia do obrotu produktu, w szczególności przekazuje informacje o tym produkcie, oraz wskazuje przesłanki tego zawieszenia, o których mowa w art. 26 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1020.

4. Na wniosek właściwego organu nadzoru rynku, organ celny przekazuje dodatkowe niezbędne wyjaśnienia.

5. Na wniosek organu celnego, właściwy organ nadzoru rynku wydaje opinię w zakresie spełniania przez produkt wymagań dostępności.

6. Właściwy organ nadzoru rynku może zwrócić się do importera produktu będącego przedmiotem opinii, o której mowa w ust. 5, o udzielenie dodatkowych informacji, przekazanie dokumentów lub wyjaśnień dotyczących tego produktu.

7. Organy celne współpracują z Prezesem Zarządu PFRON i organami nadzoru rynku oraz udostępniają na ich wniosek dane dotyczące podmiotów gospodarczych dokonujących przywozu produktów z państw innych niż państwa członkowskie Unii Europejskiej i państwa członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w tym informacje objęte tajemnicą skarbową, w zakresie niezbędnym do realizowania przez Prezesa Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku działań w ramach systemu nadzoru rynku.

8. Naczelnicy urzędów skarbowych współpracują z Prezesem Zarządu PFRON i organami nadzoru rynku oraz udostępniają na ich wniosek dane i informacje dotyczące podmiotów

gospodarczych, w tym objęte tajemnicą skarbową, w zakresie niezbędnym do przeprowadzania kontroli przez Prezesa Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku.

9. Szczegółowe zasady współpracy między organami celnymi a Prezesem Zarządu PFRON lub organami nadzoru rynku mogą zostać określone w drodze porozumienia.

Art. 62. 1. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że usługa nie spełnia wymagań dostępności, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1, lub nie zostały wykonane obowiązki, o których mowa w art. 32 i art. 33:

- 1) wzywają usługodawcę do podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia zgodności usługi z wymaganiami dostępności lub wykonania obowiązków albo do zaprzestania oferowania lub świadczenia usługi oraz przedstawienia, w wyznaczonym terminie nie dłuższym niż 120 dni, dowodów potwierdzających dokonanie tych czynności;
- 2) mogą, w drodze decyzji, zakazać oferowania lub świadczenia usługi na okres nie dłuższy niż 180 dni.

2. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że usługa, o której mowa w ust. 1, stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, wzywają usługodawcę do powiadomienia konsumentów o tym fakcie, określając sposób tego powiadomienia, oraz wyznaczają termin na przedstawienie dowodów potwierdzających dokonanie tego powiadomienia.

Art. 63. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wszczynają z urzędu postępowanie, w przypadku gdy usługodawca nie przedstawił dowodów, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2.

Art. 64. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą, w drodze decyzji, przedłużyć okres obowiązywania zakazu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2, do czasu zakończenia postępowania, o którym mowa w art. 63.

Art. 65. 1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalili, że usługodawca nie zapewnił spełniania przez usługę wymagań dostępności lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 32 i art. 33, w drodze decyzji:

- 1) nakazują zapewnienie spełniania przez usługę wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków przez usługodawcę;
- 2) zakazują oferowania lub świadczenia usługi;

3) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez usługę wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez usługę zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku określają termin i sposób poinformowania przez usługodawcę o wykonaniu decyzji.

4. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.

5. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę.

Art. 66. Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku wydają decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:

- 1) ustala, że usługa spełnia wymagania dostępności lub obowiązki zostały wykonane;
- 2) usługa nie jest oferowana lub świadczona;
- 3) z innych przyczyn postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Art. 67. 1. Każdy może złożyć Prezesowi Zarządu PFRON zawiadomienie o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagań dostępności, zwane dalej „zawiadomieniem”.

2. Zawiadomienie zawiera wskazanie:

- 1) produktu albo usługi, których dotyczy zawiadomienie;
- 2) wymagania dostępności, którego nie spełnia produkt albo usługa;
- 3) podmiotu gospodarczego, który udostępnia produkt na rynku albo oferuje lub świadczy usługę, które nie spełniają wymagań dostępności.

3. Zawiadomienie może zawierać, w celu uzyskania informacji, o której mowa w art. 68 ust. 3, 4 i 6: imię i nazwisko, adres do korespondencji lub adres e-mail, lub numer telefonu w zależności od wskazanego przez składającego zawiadomienie preferowanego sposobu kontaktu oraz wskazanie sposobu kontaktu ze składającym zawiadomienie.

4. Zawiadomienie może być złożone:

- 1) na piśmie – osobiście w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych albo wysłane przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, albo wysłane na adres do doręczeń elektronicznych

w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy;

- 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 3) w postaci elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, o ile takie środki zostały do tego celu wskazane przez Prezesa Zarządu PFRON.

5. W przypadku gdy składający zawiadomienie złożył skargę, dołącza do zawiadomienia kopię:

- 1) skargi;
- 2) odpowiedzi na skargę albo informację, że nie została ona udzielona w terminie określonym odpowiednio w art. 37 ust. 2 i 3.

Art. 68. 1. Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia:

- 1) rozpatruje zawiadomienie albo
- 2) przekazuje zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, informując o tym składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3.

2. W przypadku stwierdzenia zasadności zawiadomienia Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają kontrolę.

3. Prezes Zarządu PFRON albo organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, o:

- 1) wszczęciu kontroli oraz o pozasądowych procedurach rozstrzygnięcia sporów, w tym wskazując właściwy podmiot uprawniony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823), albo
- 2) niezasadności zawiadomienia.

4. Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli przekazał on informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 53 lub art. 63.

5. W przypadku gdy Prezes Zarządu PFRON przekazał zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, organ ten rozpatruje je niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia od Prezesa Zarządu PFRON.

6. Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, o działaniach podjętych w związku ze złożonym zawiadomieniem, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej.

Art. 69. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kontroli stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803, 1414 i 2029).

Art. 70. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowań, o których mowa w art. 53 i art. 63, oraz zawiadomień, o których mowa w art. 67, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803).

Art. 71. 1. Prezes Zarządu PFRON opracowuje krajową strategię systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów.

2. Do strategii, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 13 rozporządzenia (UE) 2019/1020.

3. Na wniosek Prezesa Zarządu PFRON, właściwy organ nadzoru rynku przekazuje informacje lub dane niezbędne do opracowania strategii, o której mowa w ust. 1.

Art. 72. 1. Prezes Zarządu PFRON na podstawie informacji przekazanych przez organy nadzoru rynku sporządza sprawozdanie dotyczące funkcjonowania systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług, zwane dalej „sprawozdaniem”, obejmujące okres 5 lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres.

2. Sprawozdanie zawiera w szczególności:

1) informacje w zakresie:

- a) zmian w poziomie dostępności produktów i usług,
- b) ewentualnych blokad technologicznych lub barier dla innowacji w zakresie dostępności produktów i usług,
- c) skutków stosowania przepisów ustawy dla podmiotów gospodarczych i dla osób ze szczególnymi potrzebami;

2) ocenę:

- a) skutków, jakie dla funkcjonowania rynku ma stosowanie przepisów art. 4 pkt 1 oraz art. 21,

- b) czy wskazane jest objęcie zakresem ustawy produktów lub usług innych niż wymienione w art. 3 ust. 1 i 2 lub wyłączenie z tego zakresu niektórych produktów lub usług;
- 3) wskazanie wymagań dostępności produktów i usług oraz obowiązków podmiotów gospodarczych, które powinny ulec ograniczeniu.

3. Prezes Zarządu PFRON przekazuje sprawozdanie do Komisji Europejskiej, innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w terminie 3 miesięcy po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1.

4. Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie publikuje sprawozdanie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i na stronie internetowej urzędu obsługującego Prezesa Zarządu PFRON.

Rozdział 6

Administracyjne kary pieniężne

Art. 73. 1. Karze pieniężnej podlega producent oraz usługodawca, który:

- 1) odpowiednio wprowadza do obrotu produkt albo świadczy usługi niespełniające wymagań dostępności,
- 2) nie udzielił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji niezbędnych do stwierdzenia, czy produkt albo usługa spełniają wymagania dostępności lub udzielił informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd,
- 3) nie przedstawił dowodów, o których mowa odpowiednio w art. 52 ust. 1 pkt 1 i art. 62 ust. 1 pkt 1,
- 4) nie wykonał obowiązków określonych odpowiednio w art. 23 ust. 2 i art. 32 ust. 1,
- 5) nie wykonał obowiązków określonych odpowiednio w art. 27 ust. 2 i art. 32 ust. 2 pkt 6 – w wysokości do dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednak nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, ustalonego według stanu na dzień wydania decyzji, o których mowa w art. 56 ust. 1 albo art. 65 ust. 1.

2. Karze pieniężnej podlega importer oraz dystrybutor, który:

- 1) odpowiednio wprowadza do obrotu lub udostępnia na rynku produkty, o których wie lub co do których powziął uzasadnioną wątpliwość, że nie spełniają one wymagań dostępności,
- 2) nie udzielił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji, o których mowa w art. 29 pkt 10 oraz w art. 30 pkt 6,
- 3) nie przedstawił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji i dokumentacji, o których mowa w art. 29 pkt 12 oraz w art. 30 pkt 7, koniecznych do wykazania spełniania przez produkt wymagań dostępności,
- 4) nie przedstawił dowodów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1

– w wysokości do dziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednak nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, ustalonego według stanu na dzień wydania decyzji, o których mowa w art. 56 ust. 1 albo art. 65 ust. 1.

3. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, nakładają Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, w drodze decyzji, o których mowa w art. 56 ust. 1 albo art. 65 ust. 1.

4. Wysokość kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się, uwzględniając zakres naruszenia przepisów ustawy, w tym jego wagę, liczbę produktów albo usług niespełniających wymagań dostępności i liczbę osób, na które wpływa ono negatywnie.

5. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary pieniężnej stała się ostateczna, na rachunek bankowy Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

6. Egzekucja kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w zakresie egzekucji należności pieniężnych.

7. Środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią przychód Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Rozdział 7

Przepisy zmieniające

Art. 74. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 960, 1688 i 2029) w art. 42 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Dyrektorzy urzędów morskich wykonują zadania określone w ustawie z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 75. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201, z późn. zm.¹¹⁾) po art. 54f dodaje się art. 54g w brzmieniu:

„Art. 54g. Wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego wykonują zadania określone w ustawie z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 76. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110) w art. 21 po ust. 2e dodaje się ust. 2f w brzmieniu:

„2f. Prezes Urzędu wykonuje zadania określone w ustawie z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 77. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1786, 1720 i 2029) w art. 10 po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Prezes UTK wykonuje zadania określone w ustawie z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 78. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581 oraz z 2023 r. poz. 1394, 1703 i 2005) w art. 192 w ust. 1 w pkt 2 w lit. b w tiret czwartym średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się tiret piąte w brzmieniu:

„– z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 760, 919, 1123, 1193, 1195, 1523 i 1720.

Art. 79. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 1394 i 1723) w art. 12 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) Rzecznikowi Finansowemu, w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego ustawowych zadań.”.

Art. 80. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) w art. 10 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, spełnia wymagania dostępności określone w art. 13 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 81. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Rzecznik jest uprawniony do używania wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.”;

2) w art. 17 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Rzecznik jest organem nadzoru rynku w rozumieniu ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”;

3) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. Pracownicy Biura Rzecznika przeprowadzający kontrole w zakresie spełniania wymagań dostępności usług bankowości detalicznej, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 17 ust. 2a, posługują się legitymacją służbową. Do legitymacji służbowej podlegają wpisaniu następujące dane: imię i nazwisko oraz stanowisko pracownika.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracowników Biura Rzecznika przeprowadzających kontrole w zakresie spełniania wymagań dostępności usług bankowości detalicznej, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 17 ust. 2a, termin ważności legitymacji służbowej, okoliczności uzasadniające jej wymianę i zwrot oraz postępowanie w razie utraty legitymacji służbowej, biorąc pod uwagę przeznaczenie tego dokumentu oraz

konieczność właściwego jego zabezpieczenia przed przerobieniem lub podrobieniem oraz użyciem przez osobę nieuprawnioną.”;

4) w art. 20 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wartości średniej rocznej sumy aktywów bilansowych wyliczanej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku za rok poprzedzający o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,00175% – w przypadku banku;”.

Art. 82. W ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240) w art. 36 w ust. 1 po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu:

„7b) z wpływów z kar pieniężnych, o których mowa w art. 73 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...);”.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i dostosowujące oraz przepis końcowy

Art. 83. Przepisów ustawy nie stosuje się do produktów wprowadzonych do obrotu przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 84. 1. Umowy o świadczenie usług zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy mogą nadal obowiązywać w niezmienionej treści do momentu ich wygaśnięcia, jednak nie dłużej niż do dnia 28 czerwca 2030 r.

2. Usługodawca może do dnia 28 czerwca 2030 r. świadczyć usługi przy wykorzystaniu produktów niespełniających wymagań dostępności, które wykorzystywał w celu świadczenia usług tego samego rodzaju przed dniem wejścia w życie ustawy.

3. Terminale niespełniające wymagań dostępności, wykorzystywane przez usługodawców do świadczenia usług przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą być wykorzystywane do świadczenia usług tego samego rodzaju po dniu wejścia w życie ustawy do upływu okresu ich ekonomicznej użyteczności, jednak nie dłużej niż przez okres 20 lat od dnia rozpoczęcia ich wykorzystywania.

Art. 85. Przepisów ustawy nie stosuje się do stron internetowych i aplikacji mobilnych w odniesieniu do treści:

- 1) zarejestrowanych z wyprzedzeniem mediów zmiennych w czasie opublikowanych przed dniem wejścia w życie ustawy;
- 2) będących plikami dokumentów opublikowanymi przed dniem wejścia w życie ustawy;
- 3) zarchiwizowanych, które nie były aktualizowane ani edytowane po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 86. Pierwsze sprawozdanie, o którym mowa w art. 72, Prezes Zarządu PFRON przekazuje do dnia 31 marca 2030 r.

Art. 87. Ustawa wchodzi w życie z dniem 28 czerwca 2025 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 6 pkt 1, 2 i 5–9 oraz art. 39 pkt 7, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 81 pkt 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel nowej regulacji

I.1. Ramy nowej regulacji

Celem projektowanej ustawy jest transpozycja do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (tzw. Europejski akt o dostępności, ang. European Accessibility Act, EAA)¹⁾, zwanej dalej „dyrektywą 2019/882”. Dyrektywa 2019/882 weszła w życie w dniu 27 czerwca 2019 r.

W celu transpozycji dyrektywy 2019/882 zaplanowano przyjęcie ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze. Obowiązki nałożone w ramach nowej regulacji będą stosowane od dnia 28 czerwca 2025 r. Projekt ustawy przewiduje dla niektórych rodzajów produktów i usług dłuższe okresy przejściowe.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej (UE) były zobowiązane do transpozycji przepisów dyrektywy 2019/882 do swoich porządków prawnych do dnia 28 czerwca 2022 r. W Polsce za koordynację wdrożenia przepisów dyrektywy 2019/882 jest odpowiedzialne Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Przepisy szczegółowe dla poszczególnych sektorów objętych dyrektywą 2019/882 były i są opracowywane we współpracy z właściwymi dla danego obszaru resortami.

I.2. Cele nowej regulacji i rozwiązywane problemy

Dyrektywa 2019/882 ma na celu harmonizację wymogów dotyczących dostępności wybranych produktów i usług, tak aby zapewnić sprawniejsze funkcjonowanie rynku wewnętrznego UE w drodze eliminowania i zapobiegania powstawaniu barier swobodnego przepływu, które mogą wynikać z rozbieżnych przepisów krajowych. Istnieje rozbieżność między krajowymi wymaganiami dostępności związanymi z produktami i usługami wprowadzanymi do obrotu i świadczonymi na rynku UE, co prowadzi do fragmentacji rynku wewnętrznego. Ta rozbieżność nasila się w szczególności ze względu na zobowiązania przyjęte w Konwencji

¹⁾ Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70.

o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.²⁾, zwanej dalej „KPON”, której stronami są UE i wszystkie jej państwa członkowskie. Ogólny charakter zobowiązań wynikających z KPON w zakresie dostępności prowadzi zarówno do różnic we wdrażaniu ich na szczeblu krajowym, jak i do dalszych rozbieżności prawnych na rynku UE, zwłaszcza w odniesieniu do sprzętu komputerowego i systemów operacyjnych, usług i sprzętu telewizji cyfrowej, usług telekomunikacyjnych i obsługujących je urządzeń końcowych, e-booków, terminali, usług e-commerce; usług bankowych (w zakresie bankomatów, stron internetowych i otoczenia biznesowego), usług transportu pasażerskiego – lotniczego, kolejowego, autobusowego i morskiego (w zakresie biletomatów i automatów do odprawy, stron internetowych i środowiska zbudowanego).

Wraz z rozwojem technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz postępującą digitalizacją wszystkich sfer życia zarówno popyt na dostępne produkty i usługi, jak i dostęp do informacji na temat tych produktów i usług zwiększa się. Jest to spowodowane stałym wzrostem liczby osób, które napotykają na ograniczenia funkcjonalne podczas korzystania z produktów i usług (przede wszystkim osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, migranci) oraz zmianami w zachowaniach i przyzwyczajeniach konsumentów (np. poleganie na różnorodnych kanałach komunikacyjnych). Podaż dostępnych produktów i usług na wewnętrznym rynku nie jest obecnie w stanie zaspokoić tego popytu na satysfakcjonującym poziomie.

Dyrektywa 2019/882 jest pierwszym aktem w prawie unijnym o tak szerokiej regulacji, który ma zagwarantować, że podmioty gospodarcze oraz władze publiczne będą obowiązane do stosowania wspólnych zasad dostępności niektórych produktów i usług, gwarantujących większą pewność obrotu gospodarczego. Zasadniczymi celami tej regulacji są usprawnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego określonych produktów i usług spełniających wymagania dostępności, przy jednoczesnym ułatwieniu funkcjonowania przedsiębiorstw i zaspokojeniu potrzeb konsumentów, a także przyczynienie się do realizacji ogólnych celów strategicznych UE oraz założeń Europejskiej Strategii w sprawie niepełnosprawności.

Celem gospodarczym dyrektywy 2019/882 jest zatem wspieranie właściwych mechanizmów rynku wewnętrznego UE, a także usuwanie barier dla swobodnego przepływu produktów i usług oraz zapobieganie powstawaniu takich barier, które wynikają lub mogłyby wynikać z rozbieżnych przepisów krajowych w zakresie dostępności. Regulacja ma pomóc

²⁾ Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.

w uzyskiwaniu przez przedsiębiorców korzyści skali, ułatwić handel transgraniczny i transgraniczną mobilność, a także pomóc firmom w koncentrowaniu zasobów na innowacjach, zamiast wykorzystywaniu ich na wydatki wynikające z rozdrobnienia przepisów w UE. Wejście w życie przepisów powinno zatem poprawić konkurencyjność podmiotów gospodarczych funkcjonujących w ramach obrotu produktami i świadczenia usług na jednolitym rynku.

Równocześnie dyrektywa 2019/882 realizuje cel społeczny, którym jest ograniczenie wykluczenia społecznego i umożliwienie niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie. Poza osobami niepełnosprawnymi w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych³⁾ z przepisów dyrektywy 2019/882 skorzystają także inne grupy konsumentów, m.in. osoby starsze i te, które czasowo doświadczają ograniczeń funkcjonalnych.

Projektowana ustawa odpowiada na wskazane problemy i realizuje cele dyrektywy 2019/882 w obszarze obowiązywania prawa polskiego. Jednocześnie uwzględnia krajowy kontekst społeczno-ekonomiczny. W efekcie, dzięki możliwości zapewnienia pełniejszej i skuteczniejszej dostępności, konsumenci skorzystają na szerszym dostępie do produktów i usług, co z kolei bezpośrednio przyczyni się do ułatwienia korzystania z wielu obszarów życia, takich jak: edukacja, praca, mobilność, ochrona zdrowia, kultura – a w wielu przypadkach w ogóle pozwoli na dostęp do nich z poszanowaniem godności i równości.

Projektowana ustawa opiera się również na zasadach demokratycznego państwa prawa i wpisanej w nie ochronie podstawowych praw człowieka. W praktyce oznacza to równość szans w procesie osiągnięcia pozycji społecznej, dóbr materialnych czy realizacji potrzeb i osobistych ambicji każdej samodzielnej jednostki. Karta praw podstawowych Unii Europejskiej⁴⁾, zwana dalej „Kartą”, zawiera szereg przepisów, które dotyczą osób z ograniczeniami funkcjonalnymi, w tym osób z niepełnosprawnościami, w szczególności: art. 1 Karty – prawo do godności człowieka, art. 3 Karty – prawo człowieka do integralności, art. 14 Karty – prawo do nauki, art. 15 Karty – prawo wyboru zawodu i prawo do podejmowania pracy i art. 45 Karty – swoboda przemieszczania się i pobytu. Zwłaszcza w art. 25 Karty zapisano, że UE uznaje i szanuje prawo osób w podeszłym wieku do godnego i niezależnego życia oraz do uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym. W art. 26 Karty zapisano, że

³⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.

⁴⁾ Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, str. 389.

UE uznaje i szanuje prawo osób niepełnosprawnych do korzystania ze środków mających zapewnić im samodzielność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁵⁾ w art. 32 ust. 2 stanowi, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny, również bez względu na różnice wynikające z niepełnosprawności czy trwałych lub czasowych ograniczeń w mobilności i percepcji. Postulat równości został także sformułowany jako istotna przesłanka organizowania ładu społecznego opartego na solidarności, w którym odrzuca się jakiegokolwiek formy wykluczenia społecznego.

Projekt ustawy wpisuje się także w realizację postanowień KPON, ratyfikowanej przez Polskę w dniu 6 września 2012 r., która zobowiązuje strony do podjęcia odpowiednich środków w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami, na zasadzie równości z innymi osobami, dostępu m.in. do technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, do opracowywania, ogłaszania i monitorowania oraz wdrażania minimalnych standardów i wytycznych w sprawie dostępności urządzeń i usług powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych oraz do popierania dostępu osób z niepełnosprawnościami do nowych technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, w tym dostępu do Internetu.

Projekt ustawy wpisuje się także w założenia rządowego programu Dostępność Plus ustanowionego uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Dostępność Plus⁶⁾, którego głównym celem jest podniesienie jakości życia i zapewnienie niezależności obywateli, którzy ze względu na stan zdrowia, wiek czy niepełnosprawność napotykać na ograniczenia mobilności i percepcji w życiu codziennym. Program Dostępność Plus zapewnia poprawę dostępności przestrzeni publicznej oraz produktów i usług w aspekcie architektonicznym, informacyjnym i komunikacyjnym. Jego cele szczegółowe zostały zdefiniowane wokół trzech filarów dotyczących stworzenia ram prawnych i instytucjonalnych dla wdrażania dostępności, poprawy dostępności fizycznej, cyfrowej i usług oraz wykorzystania dostępności produktów i usług do zwiększania przewagi konkurencyjnej polskich przedsiębiorstw, w tym także na rynkach międzynarodowych.

⁵⁾ Dz. U. z 1997 r. poz. 483, z późn. zm.

⁶⁾ Uchwała nr 102/2018 Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Dostępność Plus, https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/62312/uchwala_RM_17_07_2018.pdf.

Dostępność jest rozumiana jako zbiór takich cech otoczenia, które sprawiają, że osoby z niepełnosprawnościami mogą na prawach równych z innymi korzystać ze środowiska zbudowanego, transportu, informacji i komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, a także z innych urządzeń i usług, powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych. Odwołując się do szerokiego pojęcia dostępności, zaczerpniętego z KPON, przepisy koncentrują się na zapewnieniu dostępności wybranych produktów i usług.

Mimo że projektowana regulacja odnosi się do dostępności produktów i usług dla wszystkich konsumentów, jej przepisy odwołują się przede wszystkim do osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza do osób z niepełnosprawnościami, których potrzeby i możliwości stanowią swoisty probierz dla spełnienia kryterium dostępności przez produkty i usługi.

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 r. liczba osób z niepełnosprawnościami w Polsce wynosiła pod koniec marca 2011 r. niemal 4,7 mln (dokładnie 4 697,0 tys.)⁷⁾. Tym samym liczba osób z niepełnosprawnościami stanowiła wówczas 12,2% ludności kraju. Natomiast w świetle wyników Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia (European Health Interview Survey – EHIS) w 2014 r. w Polsce było 7,7 mln (dokładnie 7 689,8 tys.) osób niepełnosprawnych biologicznie, tj. osób, które zadeklarowały ograniczoną zdolność wykonywania czynności, jakie ludzie zwykle wykonują (zgodnie z jednolitą dla UE definicją zastosowaną w badaniu uwzględniono zarówno poważne, jak i mniej poważne ograniczenia, powodujące niemożność wykonywania ww. czynności przez okres co najmniej 6 ostatnich miesięcy). Wśród nich było 2 464,8 tys. osób z poważnymi ograniczeniami sprawności i 5 225 tys. osób z mniej poważnymi ograniczeniami. Warto wskazać, że w zależności od przyjętego kryterium niepełnosprawności biologicznej (a ściślej poziomu ograniczeń) populacja osób niepełnosprawnych w Polsce może liczyć od 4,9 mln osób do 7,7 mln osób. Liczbę tę można powiększyć o część osób starszych, które choć nie mają poczucia przynależności do grupy osób z niepełnosprawnościami i się z tą grupą nie identyfikują, to stawiane są przed tymi samymi wyzwaniami co osoby

⁷⁾ Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Dane demograficzne, <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/p,78,dane-demograficzne>.

z niepełnosprawnościami, szczególnie podczas wykonywania czynności związanych z używaniem narządu wzroku czy motoryki.

W raporcie za 2018 r.⁸⁾ Główny Urząd Statystyczny (GUS) podaje, że, podobnie jak w poprzednich latach, największy odsetek wśród seniorów stanowiły osoby w wieku 60–64 lata – to 30,4% wszystkich. Kolejne 25,1% seniorów to ci w wieku od 65 do 70 lat. Najstarsi – powyżej 85. roku życia – stanowią 8,2% starszych Polaków. Obecnie w Polsce osoby powyżej 65. roku życia stanowią ok. 16% mieszkańców. W 2025 r. będzie to już 22% ludności, a w 2050 r. – 33%. Według prognoz seniorzy będą stanowili coraz liczniejszą grupę społeczną – zdrowszą i dłużej aktywną (także zawodowo) niż dziś, ale w znacznej części wymagającą opieki i wsparcia w samodzielnym funkcjonowaniu (szczególnie w przypadku osób sędziwych po 80. roku życia, których liczba w 2030 r. wyniesie ok. 2,2 mln)⁹⁾. Wraz z wydłużaniem się życia jest zauważalny wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami wynikającymi między innymi z osłabienia wzroku, słuchu czy narządu ruchu. Przy tym odsetek regularnych użytkowników Internetu w analizowanej grupie wieku systematycznie rośnie. W 2018 r. regularnie (co najmniej raz w tygodniu) z Internetem łączyło się 29,8% osób mających 65–74 lata. W relacji do roku poprzedniego wzrósł on o 3,8 p.p.

W Polsce nie przeprowadzono do tej pory kompleksowego badania dostępności produktów i usług oferowanych powszechnie przez podmioty prywatne. Dostępne dane odnoszą się wyłącznie do charakterystyki infrastruktury i działania podmiotów publicznych. Diagnozę opartą na dostępnych danych w wymiarze dostępności architektonicznej, transportowej, cyfrowej oraz między innymi w dostępie do edukacji, zdrowia i kultury zawiera Program Dostępność Plus. Stan dostępności obrazują także wrywkowe badania prowadzone przez Najwyższą Izbę Kontroli na poziomie miast wojewódzkich lub wybranych powiatów oraz przez różne organizacje pozarządowe zajmujące się tą tematyką.

„Badanie potrzeb osób niepełnosprawnych”, przeprowadzone na zlecenie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w 2017 r., wskazuje, że brak dostępności – w wielu obszarach – jest jedną z największych barier w życiu społecznym i zawodowym dla osób z niepełnosprawnościami. Na podstawie wyników badania ilościowego,

⁸⁾ Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Sytuacja osób starszych w Polsce w 2018 r., Warszawa, Białystok 2020; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/osoby-starsze/osoby-starsze/sytuacja-osob-starszych-w-polsce-w-2018-roku,2,1.html>.

⁹⁾ Główny Urząd Statystyczny, Sytuacja demograficzna osób starszych i konsekwencje starzenia się ludności Polski w świetle prognozy na lata 2014–2050, Warszawa 2014.

obszar komunikacji i dostępu do informacji należy uznać za dość istotny w kontekście potrzeb ogółu osób z niepełnosprawnościami, których zaspokojenie zapewni im optymalne funkcjonowanie. Wśród spontanicznych wskazań badanych wymieniano zapotrzebowanie na różnego rodzaju przyrządy/urządzenia/technologie – łącznie aspekt ten wskazało 37% badanych. Należy podkreślić, że dostęp do przyrządów, urządzeń oraz technologii jest szczególnie istotny dla osób z dysfunkcją wzroku (58%) oraz słuchu (50%) – jest to najważniejsza potrzeba w przypadku tych dwóch grup.

Ponadto ogółem 36% wymieniło sprawy związane z transportem/przemieszczaniem się – głównie zniesienie barier architektonicznych (29%), które – jak pokazują wyniki badania – nadal powszechnie występują. Obszar ten należy do najważniejszych potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu (51%). Jest to potrzeba również istotna dla osób z dysfunkcją wzroku (34%).

Dodatkowo dla 17% badanych jest istotne zniesienie barier komunikacyjnych (sygnalizacja głosowa, większy druk, tablice tyflo, alfabet Braille'a czy też dostępność tłumacza migowego), a dla 9% dostęp do informacji (finansowanie dostępu do Internetu, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych czy dostępność dokumentów dla osób z niepełnosprawnościami). Bariery komunikacyjne dotyczą przede wszystkim grupy osób z dysfunkcją słuchu (39%) oraz wzroku (41%).

W związku z faktem, że nie istnieje jednorodna grupa osób z niepełnosprawnościami i – szerzej – osób ze szczególnymi potrzebami mających te same potrzeby i możliwości, właściwe wydaje się podejście do dostępności pozwalające na najwyższy stopień indywidualizacji sposobu korzystania z produktów i usług. Zauważyć należy, że część osób z niepełnosprawnościami wykorzystuje do tego specjalistyczne narzędzia wspomagające, np. czytniki ekranu, programy powiększające czy zmieniające kolorystykę ekranu, część osób potrzebuje specjalistycznych urządzeń, np. specjalne klawiatury czy myszki uruchamiane ruchem głowy. Część osób z niepełnosprawnościami potrzebuje, aby informacje prezentowane na ekranie komputera lub urządzenia mobilnego były napisane językiem zrozumiałym albo aby w każdej sytuacji miały one odpowiednio dużo czasu na podjęcie działań. Wskazania te stanowią część wymagań skierowanych do podmiotów gospodarczych w ramach nowej regulacji. Funkcjonalne podejście do dostępności daje możliwość elastycznego projektowania dostępności w produktach i usługach oraz stosowania rozwiązań innowacyjnych adekwatnych do stale zmieniających się uwarunkowań konsumenckich i technologii informacyjno-komunikacyjnych.

II. Stan rzeczywisty prawa krajowego w dziedzinie regulacji

Dotychczas kwestie dostępności produktów i usług nie były regulowane kompleksowo w prawie polskim. Wybrane obszary dostępności są przedmiotem regulacji m.in. w przepisach: prawa budowlanego, o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, prawa zamówień publicznych, o transporcie kolejowym, o transporcie drogowym, o publicznym transporcie zbiorowym, prawa telekomunikacyjnego czy o radiofonii i telewizji. Przepisy te pozostają do tej pory rozproszone i nie tworzą zespołu norm zapewniających odpowiedni poziom dostępności produktów i usług. Zwłaszcza prywatne podmioty gospodarcze nie są objęte spójną i kompletną regulacją w tym zakresie.

Ostatnie zmiany prawa polskiego w tym zakresie były skierowane do podmiotów publicznych:

1. W dniu 20 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami¹⁰⁾. Ustawa określa środki służące zapewnianiu dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami. Osobami takimi w rozumieniu ustawy są osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przewyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Obowiązek zapewnienia wskazanej dostępności dotyczy podmiotów publicznych i ma być realizowany przez stosowanie uniwersalnego projektowania albo racjonalnego usprawnienia w rozumieniu KPON. Utworzono ponadto Fundusz Dostępności jako państwowy fundusz celowy, którego środki przeznacza się na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Za koordynację działań dotyczących zapewnienia dostępności jest odpowiedzialny minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, przy którym utworzono Radę Dostępności. Ustawa wprowadziła także odpowiednie zmiany w innych ustawach, w tym w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane¹¹⁾, w której nałożono obowiązek określenia

¹⁰⁾ Dz. U. z 2022 r. poz. 2240.

¹¹⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.

w treści projektu budowlanego, w zależności od przeznaczenia projektowanego obiektu, niezbędnych warunków do korzystania z obiektu przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

2. W dniu 23 maja 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych¹²⁾. Ustawa dotyczy dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Wprowadza obowiązek umieszczania na stronach www deklaracji dostępności. Określa kompetencje ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie monitoringu stron www i aplikacji mobilnych. Opisuje procedurę w razie nieprzestrzegania dostępności cyfrowej. Dostępność cyfrowa oznacza zgodność z wymaganiami określonymi w tabeli załączonej do ustawy. Wymagania te pokrywają się z pkt 9, 10 i 11 normy ETSI EN 301 549 V3.2.1:2021. Ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego¹³⁾. Zmienia też ustawę z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne¹⁴⁾.

Analizując zakres podmiotowy i przedmiotowy ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku¹⁵⁾, projekt niniejszej ustawy należy traktować jako uregulowanie szczególne (*lex specialis*). Podobna relacja zachodzi między tym projektem a projektem ustawy o krajowym systemie nadzoru rynku w odniesieniu do produktów podlegających unijnemu prawodawstwu harmonizacyjnemu, przygotowanym przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

III. Istota rozwiązań ujętych w projekcie

Rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy wynikają z przepisów dyrektywy 2019/882 i implementują w całości jej obligatoryjne elementy.

W zakresie rozwiązań, w odniesieniu do których prawo UE pozostawia państwom członkowskim możliwość swobodnego kształtowania zakresu i treści przepisów krajowych, pod uwagę wzięto szereg czynników, w tym:

- 1) skuteczność funkcjonujących w Polsce instrumentów na rzecz zapewniania dostępności;

¹²⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 1440.

¹³⁾ Dz. Urz. UE L 327 z 02.12.2016, str. 1.

¹⁴⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 57, z późn. zm.

¹⁵⁾ Dz. U. z 2022 r. poz. 1854.

- 2) obserwowany stan dostępności produktów, usług i środowiska zbudowanego w Polsce;
- 3) sytuację osób ze szczególnymi potrzebami w Polsce;
- 4) kondycję ekonomiczną podmiotów gospodarczych funkcjonujących w sektorach gospodarki objętych regulacją, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw;
- 5) zmiany gospodarcze i społeczne będące wynikiem pandemii wirusa SARS-CoV-2 po 2020 r.

Dane do tego potrzebne zostały uzyskane na podstawie m.in. opracowań GUS oraz wyników analizy wpływu transpozycji dyrektywy 2019/882 na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz funkcjonowanie przedsiębiorstw zleconej przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w 2020 r.

Projekt ustawy obejmuje przepisy merytoryczne dotyczące planowanych rozwiązań w zakresie dostępności określonych produktów i usług, w tym wprowadza nowe obowiązki dla podmiotów gospodarczych w zakresie zapewnienia dostępności oferowanych produktów i świadczonych usług oraz system nadzoru, który ma zapewnić kontrolę spełniania przez produkty i usługi wymagań dostępności.

Rozdział pierwszy projektu ustawy zawiera przepisy ogólne.

Projekt w art. 1 określa zakres przedmiotowy ustawy: wymagania dostępności mające zastosowanie do wybranych produktów i usług, obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie spełniania tych wymagań oraz system, zasady i tryb sprawowania nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług.

Art. 2 określa zakres podmiotowy regulacji. Zobowiązanymi na mocy projektu ustawy są podmioty gospodarcze uczestniczące w łańcuchu dostaw i dystrybucji: producenci, upoważnieni przedstawiciele, importerzy, dystrybutorzy, jak również podmioty gospodarcze świadczące usługi.

W art. 3 projekt ustawy wskazuje produkty i usługi, które są objęte regulacją. Przepisy te wprowadzają nowe obowiązki dla wskazanych w art. 2 podmiotów gospodarczych w zakresie zwiększenia dostępności oferowanych produktów i świadczonych usług.

Produkty i usługi objęte zakresem stosowania ustawy i dyrektywy zostały wybrane na podstawie analizy badania przeprowadzonego w trakcie przygotowywania oceny skutków dyrektywy. Badanie to pozwoliło zidentyfikować produkty i usługi, które są istotne dla osób

z niepełnosprawnościami oraz w odniesieniu do których państwa członkowskie przyjęły lub mogą przyjąć rozbieżne krajowe wymagania dostępności, co zakłócałoby funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Projekt ustawy formułuje wymagania dostępności w stosunku do następujących rodzajów produktów:

- 1) konsumenckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych;
- 2) terminali:
 - a) płatniczych, będących urządzeniami, których głównym przeznaczeniem jest umożliwianie dokonywania płatności z użyciem instrumentów płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych¹⁶⁾ w fizycznym punkcie sprzedaży,
 - b) samoobsługowych przeznaczonych do świadczenia usług objętych ustawą:
 - bankomatów i wpłatomatów,
 - automatów biletowych,
 - urzędzeń do odprawy,
 - interaktywnych terminali samoobsługowych przeznaczonych do udzielania informacji, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego;
- 3) konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych;
- 4) czytników książek elektronicznych.

Projekt ustawy określa wymagania dostępności w odniesieniu do następujących rodzajów usług (z wyłączeniem usług świadczonych przez mikroprzedsiębiorców):

- 1) telekomunikacyjnych, z wyjątkiem usług transmisji wykorzystywanych do świadczenia usług komunikacji maszyna–maszyna;
- 2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych;
- 3) towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego oraz kolejowego transportu pasażerskiego w zakresie:

¹⁶⁾ Dz. U. z 2022 r. poz. 2360, z późn. zm.

- a) stron internetowych,
 - b) usług świadczonych za pomocą urządzeń mobilnych, w tym aplikacji mobilnych,
 - c) biletów elektronicznych i usług elektronicznych systemów sprzedaży biletów,
 - d) dostarczania informacji związanych z tymi usługami, w tym informacji o podróży w czasie rzeczywistym, przy czym w odniesieniu do dostarczania tych informacji za pośrednictwem ekranów informacyjnych obowiązek ten dotyczy wyłącznie interaktywnych ekranów znajdujących się na terytorium UE,
 - e) dostarczania informacji w przeznaczonych do tego interaktywnych terminalach samoobsługowych znajdujących się na terytorium UE, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego;
- 4) bankowości detalicznej;
- 5) rozpowszechniania książek elektronicznych;
- 6) handlu elektronicznego.

Terminale instalowane jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego zostały wyłączone z zakresu stosowania ustawy, gdyż są one częścią pojazdów, statków powietrznych, statków wodnych lub taboru kolejowego, które nie są objęte ustawą.

Zgodnie z motywem 90 dyrektywy 2019/882, odnoszącym się do dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE i 2014/25/UE w sprawie zamówień publicznych, określających procedury udzielania zamówień publicznych i konkursów odnośnie do niektórych dostaw (produktów), usług i robót budowlanych, stanowiących, że w przypadku wszystkich zamówień, które są przeznaczone do użytku osób fizycznych – zarówno ogółu społeczeństwa, jak i pracowników instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego – przedmiotowe specyfikacje techniczne sporządza się, z wyjątkiem przypadków należycie uzasadnionych, w taki sposób, aby uwzględnić kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowanie dla wszystkich użytkowników. Dyrektywy te wymagają, aby w przypadku gdy obowiązkowe wymagania w zakresie dostępności są przyjmowane w formie aktu prawnego UE, specyfikacje techniczne określano – jeżeli chodzi o kryteria dostępności dla osób z niepełnosprawnościami lub projektowanie dla wszystkich – przez odwołanie do tego aktu. W związku z tym w art. 3 ust. 3 projektu ustawy zawarto przepis, wdrażający art. 24 dyrektywy 2019/882, zgodnie z którym wymagania dostępności produktów

i usług określone w projektowanej ustawie stanowią wymagania w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁷⁾ w odniesieniu do produktów i usług objętych ustawą. Oprócz przepisu art. 3 ust. 3 w projektowanej ustawie, zgodność z art. 24 dyrektywy 2019/882 jest zapewniona przez obowiązujący art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Art. 4 wskazuje produkty i usługi, które są wyłączone z zakresu stosowania ustawy. Ponieważ mikroprzedsiębiorstwa wyróżniają się spośród wszystkich innych przedsiębiorstw swoimi ograniczonymi zasobami ludzkimi, niewielkim rocznym obrotem lub niewielkim bilansem rocznym, w odniesieniu do mikroprzedsiębiorców oferujących produkty w ustawie ograniczono obowiązki wynikające z ustawy, a także wyłączone z zakresu stosowania ustawy mikroprzedsiębiorców świadczących usługi.

Ustawy nie stosuje się do stron internetowych i aplikacji mobilnych w odniesieniu do następujących treści:

- 1) map oraz map interaktywnych, w tym geoportali, w przypadku gdy na tych mapach, mapach interaktywnych, w tym geoportalach, przeznaczonych do zastosowań nawigacyjnych dane teadresowe i położenie geograficzne są prezentowane w sposób dostępny cyfrowo;
- 2) pochodzących od stron trzecich treści, które nie są finansowane i nie są tworzone przez dany podmiot gospodarczy oraz nie znajdują się pod jego kontrolą.

Ponadto ustawy nie stosuje się do usług komunikacji miejskiej oraz do gminnych, metropolitalnych, powiatowych, powiatowo-gminnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, 5a, 10, 10a i 25 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym¹⁸⁾, z wyjątkiem usług, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. e.

Jednak, zgodnie z motywem 38 dyrektywy 2019/882, należy zachęcać władze miejskie, aby w swoich planach zrównoważonej mobilności miejskiej uwzględniały pozbawioną barier dostępność do miejskich usług transportowych, a także, aby regularnie publikowały wykazy najlepszych praktyk w zakresie pozbawionej barier dostępności miejskiego transportu publicznego i miejskiej mobilności.

¹⁷⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, z późn. zm.

¹⁸⁾ Dz. U. z 2022 r. poz. 1343, z późn. zm.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102, która została wdrożona do polskiego porządku prawnego przez ustawę z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, nakłada już na organy sektora publicznego świadczące usługi transportowe, w tym przewozy miejskie i podmiejskie oraz przewozy regionalne, obowiązek zapewnienia dostępności ich stron internetowych. Ponieważ dyrektywa 2019/882 zawiera obowiązek dla znacznej większości prywatnych podmiotów świadczących usługi transportowe do zapewnienia dostępności ich stron internetowych przy sprzedaży biletów w Internecie, wprowadzenie w niej dalszych wymagań co do stron internetowych podmiotów świadczących przewozy miejskie i podmiejskie oraz przewozy regionalne nie jest konieczne.

Art. 5 zawiera objaśnienia pojęć występujących w projekcie ustawy. W projekcie znalazły się definicje pojęć, które są niezbędne do prawidłowego stosowania ustawy. Konieczność zdefiniowania aż 37 pojęć wynika z innego ich rozumienia w dyrektywie 2019/882 niż w polskim porządku prawnym, z braku takiej definicji w polskim porządku prawnym, a także z konieczności precyzyjnego określenia stosowania ustawy.

Art. 6 zawiera nowe uprawnienia i obowiązki ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie dostępności produktów i usług, dotyczące:

- 1) inicjowania zmian przepisów prawnych;
- 2) opiniowania projektów programów;
- 3) opiniowania sprawozdania dotyczącego funkcjonowania systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług;
- 4) współpracy z:
 - a) Prezesem Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - b) organami nadzoru rynku,
 - c) organami celnymi,
 - d) Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
 - e) jednostkami samorządu terytorialnego,
 - f) innymi podmiotami działającymi na rzecz zwiększania dostępności produktów i usług, którymi mogą być np. zrzeszenia osób ze szczególnymi potrzebami, jednostki akademickie i naukowe, związki oraz zrzeszenia przedsiębiorców;
- 5) prowadzenia i koordynowania działań informacyjno-promocyjnych;
- 6) inicjowania i organizowania badań naukowych;

- 7) inicjowania i organizowania działań na rzecz poprawy świadomości społecznej;
- 8) promowania współpracy między organizacjami zrzeszającymi podmioty gospodarcze a organizacjami pozarządowymi, w szczególności zrzeszającymi osoby ze szczególnymi potrzebami, a także uczelniami i instytutami badawczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz zwiększania dostępności produktów i usług;
- 9) opracowywania wytycznych i zapewniania narzędzi ułatwiających mikroprzedsiębiorcom zapewnianie dostępności produktów i usług.

Warte podkreślenia jest, iż mimo że mikroprzedsiębiorstwa świadczące usługi są zwolnione z obowiązków przewidzianych w ustawie, to ustawodawca powinien zachęcać wszystkie mikroprzedsiębiorstwa do produkowania, przywozu lub dystrybucji produktów oraz świadczenia usług, które spełniają wymagania dostępności, tak aby zwiększyć ich konkurencyjność oraz ich potencjał wzrostu na rynku wewnętrznym. Dlatego zgodnie z art. 6 pkt 9 minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego opracowuje wytyczne i zapewnia narzędzia, w porozumieniu z odpowiednimi podmiotami, aby ułatwić mikroprzedsiębiorcom zapewnianie dostępności produktów i usług.

Rozdział drugi projektu ustawy wprowadza nowe wymagania wobec produktów udostępnianych na rynku oraz oferowanych i świadczonych usług. Wymagania dostępności określone w projekcie ustawy mają charakter wymagań funkcjonalnych. W związku z postępującym rozwojem technologicznym i różnorodnymi podejściami do projektowania tworzenie technicznych wymagań i standardów dostępności byłoby rozwiązaniem nieracjonalnym. Byłoby to niepraktyczne również z punktu widzenia regulacji prawnej, gdyż każda zmiana standardu wiązałaby się z potrzebą nowelizacji wszystkich przepisów obowiązujących w tym zakresie. Przepisy dyrektywy 2019/882 przewidują utworzenie normy europejskiej dla tego konkretnego aktu prawnego, która będzie brała pod uwagę wytyczne WCAG (Web Content Accessibility Guidelines), które służą zapewnieniu dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych. Norma ta jest w trakcie opracowywania, instytucje normalizacyjne pracują nad jej ostatecznym kształtem. Projekt ustawy, nawiązując do wytycznych WCAG, wprowadza obowiązek dla usługodawców stosowania przy świadczeniu usług 4 zasad WCAG: zrozumiałości, postrzegalności, kompatybilności, funkcjonalności. Pojęcia te zostały zdefiniowane w projektowanej ustawie. Zasada kompatybilności oznacza, że produkt lub usługa będą posiadały cechy umożliwiające niezakłócone współdziałanie z innymi produktami lub usługami albo systemami, w tym z narzędziami wspomagającymi,

przeznaczonymi do korzystania z tej usługi, zarówno objętymi, jak i nieobjętymi przepisami ustawy.

Dostępne są także dobre praktyki i specyficzne wymogi techniczne, z których mogą korzystać zarówno producenci, jak i organy nadzoru rynku. Przedsiębiorcy mogą korzystać z obowiązujących norm i standardów, ale nie są do tego zobowiązani tak długo, jak wymóg funkcjonalny określony w ustawie jest spełniony.

Produkty muszą spełniać wymagania ogólne, określone w art. 7 i art. 8, oraz szczegółowe dla określonych produktów, opisane w art. 9–11. W art. 7–11 zostały określone wymagania dostępności produktów, w tym wymagania dotyczące udzielania informacji o produkcie i jego użytkowaniu, wymagania dotyczące interfejsu użytkownika i projektowania uwzględniającego potrzebę funkcjonalności oraz przepisy dotyczące poszczególnych produktów: terminali, czytników książek elektronicznych, konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług łączności elektronicznej. Wprowadzenie tych wymagań będzie skutkowało stosowaniem przez podmioty gospodarcze rozwiązań informacyjnych i technologicznych, które umożliwią i ułatwią korzystanie ze wskazanych produktów przez osoby ze szczególnymi potrzebami i będą redukować ich wykluczenie społeczne.

Art. 7 reguluje spełnianie wymagań dostępności w zakresie informacji o produkcie. Zgodnie z ust. 1 pkt 1 jest ono zapewnione, jeżeli instrukcje, etykiety i ostrzeżenia dotyczące użytkowania produktu, które zostały zamieszczone w lub na produkcie, są:

- udostępniane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, co może zostać spełnione przez np. zapewnienie informacji wizualnej i dotykowej lub wizualnej i dźwiękowej wskazującej miejsce, w które należy wprowadzić kartę w terminalu, tak aby z terminala mogły skorzystać osoby niewidome i niesłyszące,
- przedstawione w sposób zrozumiały, co może zostać spełnione przez np. stosowanie tego samego słownictwa w sposób spójny lub zgodnie z jasną i logiczną strukturą, tak aby osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi mogły je lepiej zrozumieć,
- przedstawione w sposób postrzegalny, co może zostać zapewnione przez np. zapewnienie wypukłych oznaczeń dotykowych lub dźwięków wraz z ostrzeżeniem tekstowym, tak aby osoby niewidome mogły to ostrzeżenie odebrać,

- przedstawione za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami, co może zostać spełnione przez np. zapewnienie, aby tekst mogły odczytać osoby słabowidzące.

Zgodnie z ust. 1 pkt 2 tego przepisu instrukcje dotyczące użytkowania produktu, w szczególności instrukcje dotyczące funkcji produktu ułatwiających dostęp do nich, sposobu ich aktywacji i ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, które nie zostały zamieszczone w lub na produkcie, ale są udostępnione w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, są udostępnione publicznie w momencie wprowadzania produktu do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na produkcie lub opakowaniu produktu oraz m.in.:

- obejmują alternatywną prezentację treści nietekstowych, co może zostać spełnione przez np. dołączanie do diagramu opisu tekstowego określającego jego główne elementy lub opisującego najważniejsze działania,
- obejmują opis oprogramowania i sprzętu łączących produkt z narzędziami wspomagającymi, wraz z wykazem narzędzi wspomagających, które były testowane razem z produktem, co może zostać spełnione przez np. uwzględnienie w bankomacie gniazdka i oprogramowania, które umożliwią podłączenie słuchawek odbierających wyświetlony na ekranie tekst w formie dźwiękowej.

Art. 8 określa rozwiązania dla produktu, w tym interfejsu użytkownika.

W pkt 1 w lit. a została określona sytuacja, w której produkt umożliwia komunikowanie się. Zgodnie z projektem powinno zostać zapewnione, aby funkcja ta była dostępna przez więcej niż jeden kanał sensoryczny i obejmowała rozwiązania alternatywne dla elementów wizualnych i dźwiękowych, elementów mowy i elementów dotykowych, co może być spełnione przez np. dostarczanie instrukcji w formie głosowej i tekstowej lub umieszczenie oznakowania dotykowego na klawiaturze, tak aby osoby niewidome lub niedosłyszące mogły korzystać z produktu.

W pkt 1 w lit. b przyjęto natomiast rozwiązanie, zgodnie z którym, w sytuacji gdy produkt wykorzystuje mowę na potrzeby komunikacji, obsługi, sterowania i orientacji, zapewnia się rozwiązania alternatywne dla mowy i wprowadzania danych głosowych, co może być spełnione przez zapewnienie, aby terminal wydający instrukcje głosowe wyświetlał je np. także

w formie tekstu lub obrazów, tak aby wymagane działania mogły wykonać także osoby niesłyszące.

Pkt 1 lit. c wskazuje, że jeżeli produkt wykorzystuje elementy wizualne – zapewnia się sposoby poprawy wyrazistości wizji oraz rozwiązania umożliwiające powiększanie obrazu, zwiększanie jego jasności i kontrastu, a także interoperacyjność z narzędziami wspomagającymi i programami umożliwiającymi nawigację po interfejsie użytkownika, co może być spełnione przez umożliwienie użytkownikom powiększenia tekstu, powiększenia konkretnego piktogramu lub zwiększenia kontrastu, tak aby osoby słabowidzące mogły zapoznać się z przedstawionymi informacjami.

Pkt 1 lit. d wskazuje, że jeżeli produkt wykorzystuje kolor do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia pewnych elementów – zapewnia się rozwiązanie alternatywne do stosowania kolorów, co może być spełnione przez zapewnienie – oprócz możliwości wciśnięcia, przykładowo, zielonego lub czerwonego przycisku w celu wyboru jednej z opcji – opisowego oznaczenia przycisków, tak aby wyboru mogły dokonać osoby z zaburzeniem widzenia barw.

Pkt 1 lit. e reguluje sytuację, w której, jeżeli produkt wykorzystuje sygnały dźwiękowe do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia pewnych elementów – zapewnia się rozwiązanie alternatywne do stosowania sygnałów dźwiękowych, co może być spełnione przez zapewnienie, aby komputer, wydając sygnał błędu, wyświetlał tekst lub obraz informujący o błędzie, tak aby komunikat o błędzie był zrozumiały dla osób niesłyszących.

Natomiast zgodnie z pkt 1 lit. f, jeżeli produkt wykorzystuje elementy dźwiękowe – zapewnia się możliwość sterowania głośnością i szybkością odtwarzania, zaawansowane funkcje dźwiękowe, w tym redukcję zakłóceń ze strony sygnałów dźwiękowych pochodzących od znajdujących się w pobliżu produktów, w tym produktów nieobjętych zakresem ustawy, oraz wyrazistość dźwięku, co może być spełnione przez umożliwienie użytkownikowi telefonu wyboru poziomu głośności i zmniejszenie interferencji z aparatem słuchowym, tak aby z telefonu mogły korzystać osoby niedosłyszące.

W pkt 1 w lit. g uregulowano kwestię wymogu ręcznej obsługi i sterowania – w takim przypadku umożliwia się sterowanie sekwencyjne i alternatywne rozwiązania z zakresu motoryki małej oraz unika się konieczności jednoczesnego poruszania więcej niż jednym

przełącznikiem, a przełączniki są możliwe do rozróżnienia za pomocą dotyku, co może zostać spełnione przez zwiększenie rozmiaru przycisków na ekranie dotykowym i odległości między nimi, tak aby można było je wcisnąć drżącą dłonią.

Wprowadzona w pkt 2 regulacja wskazuje, że w produkcie nie stosuje się trybów pracy wymagających wykonywania ruchów o dużym zasięgu lub użycia dużej siły fizycznej, co może zostać spełnione przez zapewnienie, aby wciskanie przycisków nie wymagało dużej siły fizycznej, tak aby mogły z nich korzystać osoby o mniejszej sprawności motorycznej.

W pkt 3 wskazano, że zastosowane w produkcie rozwiązania mają ograniczać prawdopodobieństwo wywołania ataków padaczki fotogennej przez unikanie migoczących obrazów, tak aby nie powodować zagrożenia dla osób, u których może wystąpić atak.

Natomiast w pkt 4 wskazano, że przy korzystaniu z właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności zapewnia się ochronę prywatności użytkownika przez np. umożliwienie korzystania ze słuchawek, gdy bankomat udziela informacji głosowych.

W pkt 5 w lit. a wskazano, że zapewnia się rozwiązania alternatywne dla identyfikacji biometrycznej i kontroli danych biometrycznych, przez np. umożliwienie osobom, które nie mogą używać rąk – jako alternatywę dla stosowania odcisków palca – ustawienia hasła blokującego i odblokowującego telefon.

W pkt 5 w lit. b i c przyjęto regulację, że zapewnia się spójność funkcji i wystarczająco długi czas na interakcję oraz możliwość elastycznego dostosowywania czasu, przez np. zapewnienie, aby przy wykonywaniu konkretnego działania oprogramowanie reagowało w sposób przewidywalny, oraz zapewnienie odpowiedniego czasu na wprowadzenie hasła, tak aby osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi nie miały problemów z korzystaniem z danego oprogramowania.

Pkt 5 lit. d wskazuje, że zapewnia się oprogramowanie i sprzęt służące do łączenia się z narzędziami wspomagającymi, przez np. umożliwienie połączenia z odświeżalnym monitorem brajlowskim, tak aby osoba niewidoma mogła korzystać z komputera.

Oprócz ogólnych zasad dostępności skierowanych do wszystkich kategorii produktów określonych w projekcie, w art. 9–11 zostały wskazane szczegółowe rozwiązania dotyczące określonych kategorii produktów.

W art. 9 zostały opisane dodatkowe kryteria spełniania wymagań dostępności odnoszące się wyłącznie do terminali.

Natomiast kolejno w art. 10 i art. 11 zostały uregulowane dodatkowe obowiązki zapewnienia dostępności przez następujące kategorie produktów: czytniki książek elektronicznych i konsumenckie urządzenia końcowe z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywane do świadczenia usług telekomunikacyjnych i dostępu do audiowizualnych usług medialnych.

Przepisy art. 12–18 regulują wymagania dostępności usług. Usługi muszą spełniać wymagania ogólne, określone w art. 12, oraz szczegółowe dla poszczególnych usług, opisane w art. 13–18. Aby zapewnić dostępność usług, które są objęte zakresem stosowania ustawy, wykorzystane do świadczenia takich usług produkty, z którymi konsument wchodzi w interakcję, również powinny spełniać odpowiednie wymagania dostępności określone w ustawie.

Art. 12 określa ogólne wymagania dostępności usług, a kolejne artykuły dotyczą wymagań dostępności w odniesieniu do następujących usług: usług telekomunikacyjnych, usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, usług towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego i kolejowego transportu pasażerskiego, usług bankowości detalicznej, usług rozpowszechniania książek elektronicznych, usług handlu elektronicznego. Zwiększenie dostępności ww. usług wpłynie na redukcję barier informacyjnych i komunikacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Art. 19 zawiera przepisy ustanawiające kryteria funkcjonalne, które uznaje się za wymagania dostępności umożliwiające korzystanie z produktu albo usługi przez osoby ze szczególnymi potrzebami, i stosuje się do nich przepisy ustawy. Jeżeli produkt albo usługa posiadają funkcje lub właściwości, które nie są objęte wymaganiami dostępności określonymi w art. 7–18, podmiot gospodarczy stosuje do nich odpowiednie kryteria funkcjonalne. Właściwość produktu oznacza cechę produktu lub usługi (np. czy coś jest zrozumiałe, kompatybilne, czy coś jest odporne na błędy), natomiast pojęcie funkcja oznacza funkcjonalność, która stwarza możliwość wykonywania określonych operacji i może być włączana lub wyłączana.

Kryteria funkcjonalne mogą być stosowane zamiast jednego albo większej liczby wymagań dostępności określonych w art. 7–18 ustawy, o ile zastosowanie tych kryteriów funkcjonalnych prowadzi do równoważnej albo większej dostępności produktu albo usługi w przewidywalnym wykorzystaniu przez osoby ze szczególnymi potrzebami. Projekt ustawy precyzuje funkcjonalne wymagania spełniania standardów dostępności niektórych produktów i usług, w tym określa pewien standard minimalny. Nie ustanawia jednak technologicznych warunków brzegowych. Zakres przedmiotowy projektu ustawy wynika z przepisów dyrektywy 2019/882,

która została opracowana przy uwzględnieniu interesów wielu stron i ewentualnych nieproporcjonalnych obciążeń. Transponując dyrektywę do polskiego porządku prawnego, zdecydowano o przyjęciu przepisów w ich oryginalnym brzmieniu.

Art. 20 wskazuje, jakie obowiązujące w ustawodawstwie UE normy prawne stosowane przez podmioty gospodarcze wprowadzają domniemanie spełniania przez produkt lub usługę wymagań dostępności w regulowanym przez nie zakresie.

Art. 21 ust. 1 reguluje kwestie wyjątków od obowiązku stosowania wymagań dostępności produktów i usług oraz wskazuje okoliczności, w przypadku zaistnienia których podmioty gospodarcze nie są obowiązane do spełniania wymagań dostępności i wykonania związanych z nimi obowiązków. Ze względu na zasadę proporcjonalności, wymagania dostępności powinny mieć zastosowanie jedynie w zakresie, w jakim nie stanowią nieproporcjonalnego obciążenia dla danego podmiotu gospodarczego, lub zakresie, w którym nie wymagają znaczących zmian w produktach i usługach, objętych wymaganiami ustawy. Stąd wskazane w ustawie wymagania dostępności mają zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim zapewnienie zgodności z nimi:

- 1) nie wymaga dokonania znaczących zmian produktu albo usługi, które stanowiłyby zasadniczą zmianę podstawowych właściwości danego produktu albo danej usługi;
- 2) nie stanowi dla podmiotu gospodarczego nieproporcjonalnego obciążenia.

Możliwość zastosowania tych wyjątków przez podmioty gospodarcze spowoduje, że w sytuacji gdy wprowadzane ustawą nowe obowiązki będą zbyt kosztowne lub będą wymagały zbyt dużych zmian technologicznych od podmiotów gospodarczych, nie będą one obowiązane do ich wprowadzenia, jednak będzie na nich ciążył wskazany w art. 21 ust. 2–5 obowiązek opisanego i udokumentowania przyczyn wyłączenia.

Art. 22 zawiera obowiązek udzielania informacji na temat dostępności produktu albo usługi i kompatybilności produktu albo usługi z narzędziami wspomagającymi z wykorzystaniem sposobów komunikacji spełniających wymagania dostępności określone w ustawie, jeżeli w powiązaniu z danym produktem albo usługą są udostępniane usługi wsparcia technicznego, usługi przekazu lub usługi szkoleniowe. Przepis ten ma na celu zapewnienie dostępu osób ze szczególnymi potrzebami do usług towarzyszących, które mogą wspierać poprawne i niezakłócone korzystanie z usług.

Rozdział trzeci projektu ustawy wprowadza nowe obowiązki podmiotów gospodarczych, w tym producentów, importerów, dystrybutorów i upoważnionych przedstawicieli, związane z zapewnieniem spełniania wymagań dostępności.

Art. 23 wskazuje obowiązek sporządzenia dokumentacji technicznej i deklaracji zgodności z wymaganiami dostępności, a także umieszczenia znaku CE na produktach spełniających zawarte w ustawie wymagania dostępności. Przepisy te wprowadzają nowy obowiązek dla podmiotów gospodarczych oferujących wskazane w ustawie produkty i usługi.

Art. 24 zawiera uregulowania dotyczące deklaracji zgodności produktu, w której producent deklaruje zgodność produktu z wymaganiami dostępności.

W art. 25 określono obowiązki producentów dotyczące spełniania wymagań dostępności przez produkty seryjne.

Art. 27 reguluje obowiązki producenta w sytuacji stwierdzenia przez niego, że produkt nie spełnia wymagań dostępności. Producent jest obowiązany podjąć niezwłocznie działania naprawcze, poinformować o niespełnianiu przez produkt wymagań dostępności odpowiednie organy nadzoru rynku, prowadzić ewidencję produktów, które nie spełniają wymagań dostępności, a na żądanie organu przekazywać odpowiednie informacje i dokumentację. Wskazany jest również obowiązek współpracy producenta z organami nadzoru w celu zapewnienia spełniania wymagań dostępności produktu.

Art. 28–31 określają obowiązki upoważnionego przedstawiciela, importera i dystrybutora w zakresie zapewnienia dostępności oferowanych na rynku produktów.

Przepisy art. 32 i art. 33 określają nowe obowiązki nałożone na usługodawców w celu zapewnienia dostępności usług, dotyczące m.in.:

- 1) przeprowadzania oceny zgodności świadczenia usługi z wymaganiami dostępności;
- 2) przekazywania informacji o dostępności świadczonej usługi;
- 3) w przypadku gdy usługa nie spełnia wymagań dostępności – informowania właściwych organów nadzoru i podejmowania działań naprawczych koniecznych do doprowadzenia do zgodności usługi z wymaganiami dostępności, a także przekazywania informacji i dokumentów organom nadzoru rynku.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 dyrektywy 2019/882 usługodawcy zapewniają, aby ich usługi były projektowane i świadczone zgodnie z wymaganiami dostępności określonymi w tej

dyrektywie. Projektodawca założył jednak, że weryfikacja spełniania wymagań dostępności występuje na etapie świadczenia usługi konsumentom, a nie projektowania usługi, stąd świadomie pominięto w ustawie etap projektowania. Niewątpliwie jest jednak, że usługa, aby mogła być świadczona zgodnie z wymaganiami dostępności, musi zostać także zaprojektowana zgodnie z tymi wymaganiami.

W art. 33 jest uregulowany obowiązek usługodawcy przedstawienia informacji o aktualnym stanie zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami z pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej wykorzystywanych do świadczenia usług oraz otaczającej je infrastruktury. Usługodawca w informacji o oferowanych lub świadczonych usługach podaje aktualny stan zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami z pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej wykorzystywanych do świadczenia usług oraz otaczającej je infrastruktury – w zakresie, w jakim te warunki umożliwiają korzystanie z tej usługi. Informacja ta zawiera w szczególności informację, o której mowa w art. 15 ust. 2, tj. informacje zawarte w:

- 1) art. 6 pkt 1 i pkt 3 lit. a i b ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 2) art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. d oraz pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Usługodawca, który posiada certyfikat dostępności, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, podaje tylko informację o posiadaniu tego certyfikatu.

Rozdział czwarty określa zasady dochodzenia praw przez konsumentów, w tym prawo do złożenia skargi na niezapewnienie spełniania wymagań dostępności przez produkt albo usługę do podmiotu gospodarczego. Konsument ma prawo złożenia do podmiotu gospodarczego skargi na niezapewnienie spełniania wymagań dostępności przez produkt albo usługę. Konsument jest rozumiany jako osoba fizyczna, która kupuje produkt lub korzysta z usług w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub z wykonywaniem wolnego zawodu. Skargę rozpatruje podmiot gospodarczy, o którym mowa odpowiednio w art. 5 pkt 7, 22, 27 albo 34, czyli importer, producent, upoważniony przedstawiciel albo usługodawca. W przypadku gdy skarga zostanie złożona do dystrybutora, przekazuje on ją niezwłocznie do rozpatrzenia do podmiotu gospodarczego, który przekazał

mu produkt do udostępniania, i powiadamia o tym konsumenta. Możliwość składania skarg, jako alternatywnego sposobu załatwiania sporów między podmiotem gospodarczym a konsumentem przed wszczęciem postępowania przed organem administracji albo sądem, nie została wprost ujęta w części normatywnej dyrektywy 2019/882, natomiast wynika z motywu 99 dyrektywy, zgodnie z którym: „Państwa członkowskie powinny zapewnić, by zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Unii istniała możliwość skorzystania z alternatywnych mechanizmów rozstrzygania sporów w celu rozstrzygnięcia każdego domniemanego przypadku niezgodności z niniejszą dyrektywą, zanim wszczęte zostanie postępowanie przed sądem lub właściwym organem administracyjnym”. Przepisy art. 35, dając konsumentowi możliwość złożenia skargi, otwierają jednocześnie drogę do skorzystania z alternatywnych mechanizmów rozstrzygania sporów. Rozwiązanie takie jest korzystne zarówno dla konsumenta, jak i przedsiębiorcy.

W rozdziale piątym określony został system nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności. System ten dotyczy nadzoru podmiotów gospodarczych wprowadzających i udostępniających produkty oraz oferujących i świadczących usługi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 38 wskazuje podmioty publiczne tworzące system nadzoru: Prezesa Zarządu PFRON, organy nadzoru rynku i organy celne. Zgodnie z projektem ustawy system nadzoru rynku w zakresie spełniania wymagań dostępności produktów i usług tworzą:

1. Prezes Zarządu PFRON.

2. Organy nadzoru rynku:

- 1) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
- 2) wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego;
- 3) Prezes Urzędu Transportu Kolejowego;
- 4) Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 5) dyrektorzy urzędów morskich i wskazani przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej kierownicy jednostek organizacyjnych podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych;
- 6) Rzecznik Finansowy;
- 7) minister właściwy do spraw informatyzacji.

3. Organy celne będące organami odpowiedzialnymi za kontrolę produktów objętych procedurą

celną dopuszczenia do obrotu.

Art. 39 reguluje kompetencje i zadania Prezesa Zarządu PFRON, a art. 40 – organów nadzoru rynku w zakresie zapewnienia spełniania wymagań dostępności produktów i usług. Wskazane w ustawie instytucje zostały wybrane ze względu na zakres ich kompetencji, niemniej zadania przyznane im przez ustawę, związane z kontrolą zapewniania spełniania wymagań dostępności, będą stanowić dla nich nowe zadania. Wskazanie instytucji odpowiedzialnych za nadzór rynku w zakresie spełniania wymagań dostępności było konieczne ze względu na wymóg stworzenia systemu nadzoru nad rynkiem w zakresie zapewniania dostępności przewidziany w dyrektywie 2019/882. Prezes Zarządu PFRON został wskazany jako jedna z instytucji sprawująca nadzór nad zapewnieniem dostępności, ze względu na jego doświadczenie związane z kwestiami dotyczącymi osób ze szczególnymi potrzebami.

W art. 43–52 została opisana procedura kontrolna w zakresie spełniania przez produkty i usługi wymagań dostępności dokonywana przez organy nadzoru rynku oraz Prezesa Zarządu PFRON, w tym przesłanki do wszczęcia kontroli, zakres i czynności kontrolne.

Art. 46 ma na celu umożliwienie organom nadzoru rynku pozyskanie w toku kontroli produktów lub dokumentów od podmiotów gospodarczych innych niż podmiot kontrolowany, które uczestniczą w udostępnianiu na rynku produktu będącego przedmiotem kontroli. Chodzi o produkty lub dokumenty, których nie posiada kontrolowany podmiot gospodarczy, a którymi dysponują inne podmioty gospodarcze uczestniczące w udostępnianiu na rynku produktu będącego przedmiotem kontroli. Przepis ten jest wzorowany na art. 71 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

Zgodnie z art. 48 ust. 5 w przypadku stwierdzenia, że produkt spełnia wymagania dostępności, opłaty związane z badaniami próbek produktów ponosi Skarb Państwa. Związane z tym wydatki muszą być ponoszone w ramach limitów wydatków poszczególnych instytucji.

W przypadku stwierdzenia w toku kontroli, iż podmiot gospodarczy nie zapewnił spełniania wymagań dostępności, organ nadzoru rynku lub Prezes Zarządu PFRON podejmuje czynności opisane w art. 51.

W art. 52–57 zostało opisane postępowanie w sprawie wprowadzonego do obrotu produktu niespełniającego wymagań dostępności.

W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku ustalą, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1, lub nie zostały

wykonane obowiązki, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3, wzywają podmiot gospodarczy do podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia zgodności produktu z wymaganiami dostępności lub wykonania tych obowiązków albo do wycofania produktu z obrotu oraz przedstawienia, w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 120 dni, dowodów potwierdzających dokonanie tych czynności. Mogą również, w drodze decyzji, zakazać udostępniania produktu na rynku na okres nie dłuższy niż 180 dni. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku ustalą, że produkt stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, wzywają podmiot gospodarczy do powiadomienia konsumentów o tym fakcie, określając sposób tego powiadomienia, oraz wyznaczają termin na przedstawienie dowodów potwierdzających dokonanie tego powiadomienia.

Zgodnie z art. 57 Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wydają decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:

- 1) ustalą, że produkt spełnia wymagania dostępności lub obowiązki zostały wykonane;
- 2) produkt został wycofany z obrotu;
- 3) z innych przyczyn postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Ponadto Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku, w drodze decyzji, mogą nałożyć karę pieniężną na zasadach określonych w art. 73.

W art. 58–60 są uregulowane kwestie przekazywania informacji i współpracy z Komisją Europejską, innymi państwami członkowskimi i państwami członkowskimi Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w sytuacji niespełniania przez produkty wymagań dostępności.

W art. 61 została opisana procedura kontroli dostępności produktów w trakcie postępowania celnego dopuszczenia do obrotu wobec produktów wprowadzanych na rynek UE.

W art. 62–66, analogicznie do przepisów dotyczących postępowania w sprawie braku zapewnienia spełniania wymagań dostępności produktów, zostało opisane postępowanie Prezesa Zarządu PFRON oraz organów nadzoru rynku, w sytuacji gdy w trakcie kontroli stwierdzono niespełnianie wymagania dostępności usług.

Podobnie jak w przypadku produktów, projektowana ustawa przewiduje termin do 120 dni na zapewnienie dostosowania świadczonej usługi do wymagań dostępności.

W przypadkach określonych w art. 66 Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku wydają decyzję o umorzeniu postępowania, co następuje, jeżeli ustalą, że usługa spełnia wymagania dostępności lub obowiązki zostały wykonane lub usługa nie jest oferowana lub świadczona, a także gdy z innych przyczyn postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

W art. 67 wprowadzono możliwość złożenia zawiadomienia o niespełnianiu przez produkt lub usługę wymagań dostępności Prezesowi Zarządu PFRON. Zgodnie z art. 68 ust. 1 Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia:

- 1) rozpatruje zawiadomienie albo
- 2) przekazuje zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, informując o tym składającym zawiadomienie.

Regulacja dotycząca możliwości składania zawiadomienia została przyjęta ze względu na cel dyrektywy 2019/882, jakim jest zwiększanie dostępności produktów i usług. Zawiadomienie będzie mógł złożyć każdy, nie tylko konsument. W efekcie możliwa będzie kontrola dostępności produktów niezwiązana z wcześniejszym zakupem produktu.

W zakresie nieuregulowanym w projekcie ustawy do kontroli, o której mowa w art. 43, stosuje się przepisy rozdziału 5 „Ograniczenia kontroli działalności gospodarczej” ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców¹⁹⁾.

W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowań w sprawach niespełniania przez produkt albo usługę wymagań dostępności stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego²⁰⁾.

Rozdział szósty wprowadza przepisy związane z administracyjnymi karami pieniężnymi, które Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku nakładają na podmioty gospodarcze, które nie wykonują obowiązków wynikających z ustawy. Zgodnie z motywem 98 dyrektywy 2019/882, sankcje powinny być odpowiednie do charakteru naruszeń, jak i okoliczności, tak

¹⁹⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 221, z późn. zm.

²⁰⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.

aby nie stały się alternatywą dla wykonania przez podmioty gospodarcze obowiązku zapewnienia dostępności ich produktów lub usług.

Kary mają charakter dyscyplinujący i odstrasżający oraz wpływają na stosowanie ustawy przez podmioty gospodarcze. Zgodnie z art. 73 kary będą nakładane na podmioty gospodarcze w formie decyzji, w kwocie do dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednak nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, ustalonego według stanu na dzień wydania decyzji, o których mowa w art. 56 ust. 1 albo art. 65 ust. 1.

Zgodnie z art. 73 karze pieniężnej podlega producent oraz usługodawca, który:

- 1) odpowiednio wprowadza do obrotu produkt albo świadczy usługi niespełniające wymagań dostępności;
- 2) nie udzielił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji niezbędnych do stwierdzenia, czy produkt albo usługa spełnia wymagania dostępności lub udzielił informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd;
- 3) nie przedstawił dowodów, o których mowa odpowiednio w art. 52 ust. 1 pkt 1 i art. 62 ust. 1 pkt 1;
- 4) nie wykonał obowiązków określonych odpowiednio w art. 23 ust. 2 i art. 32 ust. 1;
- 5) nie wykonał obowiązków określonych odpowiednio w art. 27 ust. 2 i art. 32 ust. 2 pkt 6.

Karze pieniężnej podlega również importer oraz dystrybutor, który:

- 1) odpowiednio wprowadza do obrotu lub udostępnia na rynku produkty, o których wie lub co do których powziął uzasadnioną wątpliwość, że nie spełniają one wymagań dostępności;
- 2) nie udzielił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji, o których mowa w art. 29 pkt 10 oraz w art. 30 pkt 6;
- 3) nie przedstawił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji i dokumentacji, o których mowa w art. 29 pkt 12 oraz w art. 30 pkt 7, koniecznych do wykazania spełniania przez produkt wymagań dostępności;
- 4) nie przedstawił dowodów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1.

Zgodnie z art. 73 ust. 7 środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych stanowią przychód Funduszu Dostępności. Na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami jest możliwość przeznaczenia środków z Funduszu Dostępności na cele związane z ustawą o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze.

Rozdział siódmy zawiera przepisy zmieniające. Przepisy te nadają nowe kompetencje i zadania organom nadzoru rynku, przykładowo w nowelizowanej ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej²¹⁾ (np. zmiana zaproponowana w art. 20 w ust. 1 pkt 7 tej ustawy ma zapewnić finansowanie zadań nadzorczych w ramach projektowanej ustawy dla Rzecznika Finansowego), oraz wdrażają dyrektywę w zakresie spełniania wymagań dostępności określonych w art. 13 projektowanej ustawy w usługach powiadamiania ratunkowego przez wprowadzenie zmiany w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego²²⁾.

Art. 82 wprowadza zmianę w art. 36 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, aby możliwe było zasilanie Funduszu Dostępności z wpływów z kar pieniężnych, o których mowa w art. 73 ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze.

Rozdział ósmy obejmuje przepisy przejściowe i dostosowujące oraz przepis końcowy. Mają one na celu ochronę podmiotów gospodarczych oraz organów nadzoru rynku przez wydłużenie czasu na dostosowanie się do przepisów ustawy.

Zgodnie z art. 83 przepisów ustawy nie stosuje się do produktów wprowadzonych do obrotu przed dniem wejścia w życie ustawy.

Ponadto, zgodnie z art. 84 ust. 2, usługodawca może do dnia 28 czerwca 2030 r. świadczyć usługi przy wykorzystaniu produktów niespełniających wymagań dostępności, które wykorzystywał w celu świadczenia usług tego samego rodzaju przed dniem wejścia w życie ustawy.

²¹⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, z późn. zm.

²²⁾ Dz. U. z 2023 r. poz. 748.

Jednocześnie, zgodnie z art. 85, przepisów ustawy nie stosuje się do stron internetowych i aplikacji mobilnych w odniesieniu do treści:

- 1) zarejestrowanych z wyprzedzeniem mediów zmiennych w czasie opublikowanych przed dniem wejścia w życie ustawy;
- 2) będących plikami dokumentów opublikowanymi przed dniem wejścia w życie ustawy;
- 3) zarchiwizowanych, które nie były aktualizowane ani edytowane po dniu wejścia w życie ustawy.

Przez treści będące plikami dokumentów opublikowanymi przed dniem wejścia w życie ustawy należy rozumieć jakiegokolwiek materiały sporządzone w oprogramowaniu biurowym, takim jak np. pakiety biurowe, edytory tekstu, arkusze kalkulacyjne, programy graficzne, bazy danych, organizery.

Przepis art. 87 określa termin wejścia w życie projektowanej ustawy, tj. zgodnie z dyrektywą 2019/882 – 28 czerwca 2025 r., oraz następujące wyjątki od tego terminu:

- 1) art. 6 pkt 1, 2 i 5–9 oraz art. 39 pkt 7, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 81 pkt 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

IV. Informacje dodatkowe

Projekt ustawy jest zgodny z prawem UE.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt ustawy dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec administracji publicznej, podlega zatem obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt wpływa również pozytywnie na rodziny, w tym na rodziny, w których funkcjonują osoby ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osoby starsze i z niepełnosprawnościami, gdyż zwiększa m.in. dostępność treści zamieszczonych w Internecie dla osób z niepełnosprawnościami.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom UE, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UC119.

Projekt dotyczy warunków określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205), niemniej będzie tu miał zastosowanie § 1 ust. 2 rozporządzenia, gdyż art. 31 ust. 2 dyrektywy 2019/882 określił termin, w jakim przepisy implementujące dyrektywę muszą wejść w życie w państwach członkowskich.

Ogłoszona w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ustawa, zgodnie z art. 31 ust. 1 dyrektywy 2019/882, zostanie przekazana do Komisji Europejskiej jako krajowy środek wykonawczy.

<p>Nazwa projektu: Projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>Współpracujące: Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Infrastruktury, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Pani Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Pani Zuzanna Raszewska Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej e-mail: Zuzanna.Raszewska@mfi.gov.pl, tel. 22 273 78 70</p> <p>Pani Marta Leśnicka Naczelnik Wydziału Spraw Europejskich, Departament Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej e-mail: Marta.Lesnicka@mfi.gov.pl, tel. 22 273 84 29</p>	<p>Data sporządzenia: 30.08.2023 r.</p> <p>Źródło: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UC119</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze stanowi implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (tzw. Europejski Akt o Dostępności, ang. European Accessibility Act), zwanej dalej „dyrektywą 2019/882”. Głównym celem dyrektywy 2019/882 jest zapewnienie większej dostępności niektórych produktów i usług w oparciu o wspólne dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej (UE) wymagania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób z ograniczeniami funkcjonalnymi.

Dyrektywa 2019/882 definiuje pojęcie osoby z niepełnosprawnością zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), zwaną dalej „Konwencją”. Zgodnie z konwencyjną definicją „osoby niepełnosprawne” to osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym na zasadzie równości z innymi osobami.

Jednocześnie przepisy dyrektywy 2019/882 dotyczą również innych osób, które doświadczają ograniczeń funkcjonalnych, takich jak osoby starsze, kobiety w ciąży czy osoby podróżujące z bagażem. Pojęcie „osób z ograniczeniami funkcjonalnymi” obejmuje osoby, które mają naruszoną sprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną lub w zakresie zmysłów, a także osoby, które doświadczają naruszenia sprawności wynikającego z wieku lub z innych przyczyn związanych z niepełną sprawnością w sposób trwały lub czasowy, które to naruszenia sprawności mogą, w oddziaływaniu z różnymi barierami, zmniejszać dostęp takich osób do produktów i usług, co z kolei prowadzi do sytuacji wymagającej dostosowań tych produktów i usług do szczególnych potrzeb takich osób.

Na gruncie projektowanej ustawy wdrażającej dyrektywę 2019/882 dla określenia zarówno osób z niepełnosprawnościami, jak i osób z ograniczeniami funkcjonalnymi, jest stosowany termin „osoby ze szczególnymi potrzebami” wprowadzony w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240). Osoby ze szczególnymi potrzebami to takie, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia barier, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie

równości z innymi osobami. Pojęcie to będzie zatem obejmowało zarówno osoby z niepełnosprawnościami, jak i osoby starsze, kobiety w ciąży czy osoby podróżujące z małymi dziećmi.

Wymagania dotyczące dostępności zawarte w projekcie ustawy zapewniają możliwość dostępu do produktów i usług maksymalnie dużej liczbie osób bez względu na ich ewentualne szczególne potrzeby, w tym niepełnosprawność.

Jednocześnie implementowana dyrektywa 2019/882 jest jednym z narzędzi prawnych wspierających wdrożenie Konwencji. W imieniu UE Konwencję podpisano w dniu 30 marca 2007 r., a jej ratyfikacja nastąpiła w 2010 r. UE jest stroną Konwencji od dnia 21 stycznia 2011 r. Również wszystkie państwa członkowskie UE podpisały i ratyfikowały Konwencję.

Konwencja zobowiązuje Państwa-Strony do zapewnienia pełnej realizacji wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności, bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność. W art. 9 Konwencja zobowiązuje organy państwowe i samorządowe do przygotowania rozwiązań, które spełniłyby wymagania dostępności dla osób o różnych potrzebach funkcjonalnych. Według Konwencji mają one m.in. prawo do niezależnego życia w społeczności lokalnej, wsparcia, edukacji włączającej, pracy na otwartym rynku, samostanowienia czy wreszcie równego dostępu do przestrzeni publicznej i informacji. To właśnie paradygmat Konwencji wskazuje, że ograniczenia w dostępności wpływają na wiele obszarów życia obywateli, determinując ich sytuację społeczną i ekonomiczną.

Na poziomie UE główne elementy Konwencji znajdują swe odzwierciedlenie w strategii UE „Unia równości: Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 (COM (2021) 101 final). Już wcześniejsza „Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010–2020: Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier” (COM (2010) 636 final) wspierała budowanie Europy bez barier, promując również – finansowane z funduszy europejskich – działania podejmowane w tym celu. Z oceny Komisji Europejskiej wynika, że strategia ta przyczyniła się do poprawy sytuacji w wielu obszarach, zwłaszcza pod względem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i promowania ich praw, nadając kwestii niepełnosprawności wysoki priorytet w programie UE. Obecna strategia, poszerzając zakres europejskich działań w obszarze praw osób z niepełnosprawnościami, ponownie umieszcza dostępność na czołowym miejscu polityki UE na rzecz równości. Strategia wspiera praktyczne wdrożenie postanowień Konwencji zarówno na szczeblu UE, jak i krajowym, jako uzupełnienie i wsparcie działań prowadzonych przez państwa członkowskie UE, na których spoczywa główna odpowiedzialność za kształtowanie i realizację polityki w zakresie niepełnosprawności.

Projektowana ustawa opiera się również na zasadach demokratycznego państwa prawa i wpisanej w nie ochronie podstawowych praw człowieka. W praktyce oznacza to równość szans w procesie osiągania pozycji społecznej, dóbr materialnych czy realizacji potrzeb i osobistych ambicji każdej samodzielnej jednostki.

W UE podstawowe zasady w tym zakresie znajdują się w prawie pierwotnym UE. W 1999 r. wszedł w życie Traktat z Amsterdamu przyznający UE wyraźne kompetencje w zwalczaniu dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami. Do Traktatu została również dołączona deklaracja stwierdzająca, że instytucje UE muszą uwzględniać potrzeby osób niepełnosprawnych przy opracowywaniu środków na mocy dawnego art. 95 Traktatu o Wspólnocie Europejskiej – TWE, (obecnie art. 114 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej – TFUE, który stanowi podstawę prawną implementowanej dyrektywy 2019/882), czyli środków mających na celu zbliżanie przepisów prawnych o znaczeniu dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Z punktu widzenia niepełnosprawności można przyjąć, że najbardziej znaczącą zmianą było włączenie ogólnego artykułu o niedyskryminacji do treści Traktatu, w którym wyraźnie wymieniono niepełnosprawność (dawny art. 13 TWE, obecnie art. 19 TFUE).

Po wejściu w życie Traktatu Lizbońskiego (1 grudnia 2009 r.) art. 19 TFUE pozostaje głównym przepisem przyznającym UE uprawnienia prawodawcze w zakresie zwalczania dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność. Wprowadzono przy tym nowy art. 10 TFUE, który stanowi, że „przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia dąży do zwalczania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną”.

Również Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej, zwana dalej „Kartą” zawiera szereg przepisów, które dotyczą osób z niepełnosprawnościami, w szczególności: prawo do godności człowieka (art. 1), prawo człowieka do integralności (art. 3), prawo do nauki (art. 14), prawo wyboru zawodu i prawo do podejmowania pracy (art. 15) oraz prawo swobody przemieszczania się i pobytu (art. 45). Zwłaszcza art. 25 Karty stanowi, że UE uznaje i szanuje prawo osób w podeszłym wieku do godnego i niezależnego życia oraz do uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym. Na uwagę zasługuje też art. 26 Karty, zgodnie z którym UE uznaje i szanuje prawo osób z niepełnosprawnościami do korzystania ze środków mających zapewnić im samodzielność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności. Wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony Karta otrzymała taką samą moc prawną jak traktaty unijne (zgodnie z art. 6 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej), a tym samym stała się wiążącym źródłem prawa pierwotnego UE. Karta opiera się na Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz na innych instrumentach europejskich i międzynarodowych z zakresu ochrony praw człowieka. Jest jednocześnie innowacyjna pod wieloma względami, między innymi z uwagi na objęcie swoimi postanowieniami niepełnosprawności czy też wieku lub orientacji seksualnej jako zakazanych przyczyn dyskryminacji.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.) w art. 32 ust. 2 stanowi, że

nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny, również bez względu na różnice wynikające z niepełnosprawności czy trwałych lub czasowych ograniczeń w mobilności i percepcji. Postulat równości został zatem sformułowany jako istotna przesłanka organizowania ładu społecznego opartego na solidarności, w którym odrzuca się jakiegokolwiek formy wykluczenia społecznego.

Również Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 (przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (M.P. poz. 218) – w Priorytecie II, Działaniu 3.6. „Zwiększenie dostępności infrastruktury, produktów i usług o charakterze powszechnym oferowanych przez podmioty gospodarcze” przewiduje działania wspierające proces efektywnej implementacji dyrektywy 2019/882 jako realizacji polityki rządu polskiego na rzecz dostępności w wielu obszarach życia społeczno-gospodarczego, w tym w zakresie rozwiązań wspierających przedsiębiorców w procesie wdrażania dostępności.

Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 r. liczba osób z niepełnosprawnościami w Polsce wynosiła prawie 4,7 mln (dokładnie 4697,0 tys.). Tym samym liczba osób z niepełnosprawnościami stanowiła wówczas 12,2% ludności kraju. Natomiast w świetle wyników Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia (European Health Interview Survey – EHIS) w 2014 r. w Polsce było 7,7 mln (dokładnie 7689,8 tys.) osób niepełnosprawnych biologicznie, tj. osób, które zadeklarowały ograniczoną zdolność wykonywania czynności, jakie ludzie zwykle wykonują (zgodnie z jednolitą dla UE definicją zastosowaną w badaniu uwzględniono zarówno poważne, jak i mniej poważne ograniczenia, powodujące niemożność wykonywania ww. czynności przez okres co najmniej 6 ostatnich miesięcy). Wśród nich było 2464,8 tys. osób z poważnymi ograniczeniami sprawności i 5225 tys. osób z mniej poważnymi ograniczeniami.

W 2021 r. przeprowadzono kolejny Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań (NSP'2021), a jego wyniki pokazały znaczący wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami (o ponad 26% więcej niż w 2011 r.), głównie wśród osób niepełnosprawnych biologicznie. W NSP'2021 przyjęto, że osoby niepełnosprawne (z niepełnosprawnościami) są to takie osoby, które posiadają odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, lub osoby, które takiego orzeczenia nie posiadają, lecz ich sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wykonywanie codziennych czynności, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych.

Statystyczny podział zbiorowości osób z niepełnosprawnościami wyróżnia dwie podstawowe grupy:

- 1) osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony (niezależnie od tego, czy wydane do celów rentowych czy pozarentowych);
- 2) osoby niepełnosprawne wyłącznie biologicznie, tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale odczuwają całkowicie, poważnie lub umiarkowanie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych dla ich wieku.

Warto zauważyć, że zbierane w ramach NSP'2021 dane odnoszące się do posiadanych ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu były gromadzone na zasadzie dobrowolności (deklaracja i subiektywna ocena respondenta) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1143). Wyniki spisu ludności w 2021 r. wykazały, że liczba osób z niepełnosprawnościami wyniosła 5447,5 tys., co stanowiło 14,3% ogólnej populacji. W porównaniu do wyników spisu z 2011 r. liczba osób z niepełnosprawnościami zwiększyła się o 750,5 tys., tj. o 16,0%. Zwiększyła się również liczba osób niepełnosprawnych tylko biologicznie (tzn. nieposiadających prawnego orzeczenia stwierdzającego niepełnosprawność, natomiast deklarujących odczuwanie ograniczenia sprawności) z 1565,6 tys. w 2011 r. do 1976,3 tys. w 2021 roku, tj. o 26,2%.

Wskazuje się, że w zależności od przyjętego kryterium niepełnosprawności biologicznej (a ściślej – poziomu ograniczeń) populacja osób niepełnosprawnych w Polsce może liczyć od 4,9 mln osób do 7,7 mln osób. Nie należy także zapominać o osobach starszych, które choć nie mają poczucia przynależności do grupy osób z niepełnosprawnościami i się z tą grupą nie identyfikują, to stawiane są przed tymi samymi wyzwaniem co osoby z niepełnosprawnościami, szczególnie podczas wykonywania czynności związanych z używaniem narządu wzroku czy motoryki. Należy podkreślić, że nie każda niepełnosprawność powoduje powstawanie barier czy utrudnień w dostępie do informacji i usług prezentowanych drogą elektroniczną, jednak można oszacować, że w Polsce istnieje prawdopodobnie grupa ok. 5–6 mln osób, które mogą mieć trudności, a w niektórych przypadkach znaleźć się w sytuacji całkowitej bezradności wobec coraz powszechniejszego wymogu wymiany informacji i dostępu do usług drogą elektroniczną.

W Polsce nie przeprowadzono do tej pory kompleksowego badania dostępności produktów i usług oferowanych powszechnie przez podmioty prywatne. Posiadane dane odnoszą się wyłącznie do charakterystyki infrastruktury i działania podmiotów publicznych. Rządowy Program Dostępność Plus (przyjęty w dniu 17 lipca 2018 r. uchwałą Rady Ministrów) zawiera diagnozę opartą o dane w wymiarze dostępności architektonicznej, transportowej, cyfrowej oraz między innymi w dostępie do edukacji, zdrowia i kultury. Stan dostępności obrazują także wyrwykowe badania prowadzone przez Najwyższą Izbę Kontroli na poziomie miast wojewódzkich lub wybranych powiatów oraz przez różne organizacje pozarządowe zajmujące się tą tematyką.

„Badanie potrzeb osób niepełnosprawnych” przeprowadzone na zlecenie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w 2017 r. wskazuje, że brak dostępności w wielu obszarach jest jedną z największych barier

dla osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym. Na podstawie wyników badania ilościowego obszar komunikacji i informacji należy uznać za dość istotny w kontekście potrzeb ogółu osób z niepełnosprawnościami, których zaspokojenie zapewni im optymalne funkcjonowanie. Wśród spontanicznych wskazań badanych wymieniano zapotrzebowanie na różnego rodzaju przyrządy/urządzenia/technologie – łącznie ten aspekt wskazało 37% badanych. Należy podkreślić, że dostęp do przyrządów, urządzeń oraz technologii jest szczególnie istotny dla osób z dysfunkcją wzroku (58%) oraz słuchu (50%) – jest to najważniejsza potrzeba w przypadku tych dwóch grup. Ponadto ogółem 36% wymieniło sprawy związane z transportem/przemieszczaniem się – głównie zniesienie barier architektonicznych (29%), które – jak pokazują wyniki badania – nadal powszechnie występują. Obszar ten należy do najważniejszych potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu (51%). Jest to potrzeba również istotna dla osób z dysfunkcją wzroku (34%). Dodatkowo dla 17% badanych istotne jest zniesienie barier komunikacyjnych (sygnalizacja głosowa, większy druk, tablice tyflo, alfabet Braille’a czy też dostępność tłumacza migowego), a dla 9% – dostęp do informacji (finansowanie dostępu do Internetu, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych czy dostępność dokumentów dla osób z niepełnosprawnościami). Bariery komunikacyjne dotyczą przede wszystkim grupy osób z dysfunkcją słuchu (39%) oraz wzroku (41%).

W Polsce zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa sprawiają, że liczba osób ze szczególnymi potrzebami szybko wzrasta. Obecnie w Polsce osoby powyżej 65. roku życia stanowią ok. 16% mieszkańców. W 2025 r. będzie to już 22% ludności, a w 2050 r. – 33%. Według prognoz seniorzy będą stanowili coraz liczniejszą grupę społeczną – zdrowszą i dłużej aktywną (także zawodowo) niż dziś, ale w znacznej części wymagającą opieki i wsparcia w samodzielnym funkcjonowaniu (szczególnie w przypadku osób sędziwych po 80. roku życia, których liczba w 2030 r. wyniesie ok. 2,2 mln). Wraz z wydłużaniem się życia zauważalny jest wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami wynikającymi między innymi z osłabienia wzroku, słuchu czy narządu ruchu.

Dotychczas te kwestie nie były unormowane kompleksowo w prawie polskim. Wybrane obszary dostępności są przedmiotem regulacji m.in. w przepisach prawa budowlanego, o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych, prawa zamówień publicznych, o transporcie kolejowym, o transporcie drogowym, o publicznym transporcie zbiorowym, prawa telekomunikacyjnego czy o radiofonii i telewizji. Przepisy te są zatem rozproszone i nie tworzą zespołu norm zapewniających odpowiedni poziom dostępności produktów i usług. Zwłaszcza prywatne podmioty gospodarcze nie są objęte spójną i kompletną regulacją w tym zakresie.

Ostatnie zmiany prawa polskiego w tym zakresie były skierowane do podmiotów publicznych:

- 1) w dniu 20 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Ustawa określa środki służące zapewnianiu dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami. Obowiązek zapewnienia wskazanej dostępności dotyczy podmiotów publicznych i ma być realizowany przez stosowanie uniwersalnego projektowania albo racjonalnego usprawnienia w rozumieniu Konwencji. Utworzono ponadto Fundusz Dostępności jako państwowy fundusz celowy, którego środki przeznacza się na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Odpowiedzialny za koordynację działań dotyczących zapewnienia dostępności jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, przy którym utworzono Radę Dostępności. Zgodnie z tą ustawą od dnia 6 września 2021 r. został uruchomiony proces skargowy na brak dostępności, który leży w kompetencji PFRON. Ustawa wprowadziła także odpowiednie zmiany w innych ustawach, w tym w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.), w której nałożono obowiązek określenia w treści projektu budowlanego, w zależności od przeznaczenia projektowanego obiektu, niezbędnych warunków do korzystania z obiektu przez osoby ze szczególnymi potrzebami;
- 2) w dniu 23 maja 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1440). Ustawa dotyczy dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Ustawa wprowadziła obowiązek umieszczania na stronach internetowych deklaracji dostępności. Określa również kompetencje urzędu ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie monitoringu stron internetowych i aplikacji mobilnych oraz zasady tego monitoringu. Opisuje procedurę postępowania w przypadku nieprzestrzegania dostępności cyfrowej. Dostępność cyfrowa oznacza zgodność z wymaganiami WCAG 2.1. AA określonymi w tabeli załączonej do ustawy. Wymagania te pokrywają się z pkt 9, 10 i 11 normy ETSI EN 301 549 V3.2.1:2021. Ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz. Urz. UE L 327 z 02.12.2016, str. 1). Zmienia też ustawę z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, z późn. zm.).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

A. Założenia i istota projektowanych rozwiązań

a) *Zakres merytoryczny ustawy*

W celu transpozycji dyrektywy 2019/882 konieczne jest przyjęcie rozwiązań prawnych, które zostały zawarte w projektowanej ustawie o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze.

Rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy implementują w całości obligatoryjne elementy dyrektywy 2019/882. W zakresie rozwiązań, w odniesieniu do których prawo UE pozostawia państwom członkowskim UE możliwość swobodnego kształtowania zakresu i treści przepisów krajowych, pod uwagę wzięto szereg czynników, w tym:

- 1) skuteczność funkcjonujących w Polsce instrumentów na rzecz zapewniania dostępności;
- 2) obserwowany stan dostępności produktów, usług i środowiska zbudowanego w Polsce;
- 3) sytuację osób ze szczególnymi potrzebami w Polsce;
- 4) kondycję ekonomiczną podmiotów gospodarczych funkcjonujących w sektorach gospodarki objętych regulacją, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstwach;
- 5) zmiany gospodarcze i społeczne będące wynikiem pandemii wirusa SARS-CoV-2 po 2020 r.

Dane do tego potrzebne zostały uzyskane na podstawie m.in. opracowań Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) oraz wyników analizy wpływu transpozycji dyrektywy 2019/882 na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz funkcjonowanie przedsiębiorstw zleconej przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) w 2020 r.

Projekt ustawy obejmuje przepisy merytoryczne dotyczące planowanych rozwiązań w zakresie dostępności określonych produktów i usług, zawarte w ośmiu rozdziałach.

Rozdział pierwszy projektu ustawy zawiera przepisy ogólne.

Art. 1 stanowi o zakresie przedmiotowym ustawy. Projekt ustawy określa:

- 1) wymagania dostępności produktów i usług;
- 2) obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług;
- 3) system, zasady i tryb sprawowania nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług.

Kolejne artykuły określają:

- 1) zakres podmiotowy projektowanej ustawy (zobowiązanymi na mocy projektu ustawy są podmioty gospodarcze uczestniczące w łańcuchu dostaw i dystrybucji: producenci, upoważnieni przedstawiciele, importerzy, dystrybutorzy, jak również podmioty gospodarcze świadczące usługi odpowiednio do wykonywanej działalności objętej zakresem stosowania projektowanej ustawy);
- 2) zakres stosowania przepisów projektu ustawy (projekt ustawy obejmuje powszechnie używane produkty i usługi, najczęściej wykorzystywane w życiu codziennym);
- 3) wyłączenia z zakresu stosowania przepisów projektu ustawy (wyłączenie usług świadczonych przez mikroprzedsiębiorców, a także stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie określonym w ustawie oraz usług komunikacji miejskiej, gminnych, metropolitalnych, powiatowych, powiatowo-gminnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich w zakresie określonym w dyrektywie 2019/882);
- 4) zakres pojęciowy określeń użytych w projekcie ustawie.

Rozdział drugi projektu ustawy reguluje wymagania dostępności produktów i usług. Opisano ogólne, wspólne wymagania dla produktów oraz odrębnie – ogólne, wspólne wymagania dla usług. Wyszczególniono również specyficzne wymagania dla poszczególnych produktów i usług. Wymagania dostępności odnoszą się m.in. do właściwości i treści przekazywanych informacji, funkcji interfejsu produktów oraz elementów usług, kompatybilności z urządzeniami wspomagającymi. Jeżeli produkt albo usługa posiadają funkcje lub właściwości, które nie są objęte wymaganiami dostępności określonymi w art. 7–18 projektu ustawy, podmiot gospodarczy stosuje do nich odpowiednie kryteria funkcjonalne uznawane za wymagania dostępności umożliwiające korzystanie z produktu albo usługi przez osoby ze szczególnymi potrzebami. Kryteria funkcjonalne mogą być stosowane zamiast jednego lub większej liczby wymagań dostępności określonych w art. 7–18 projektu ustawy, o ile zastosowanie tych wymagań prowadzi do równoważnej lub większej dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Rozdział drugi projektu ustawy wskazuje również na sytuacje, w których podmiot gospodarczy będzie:

- 1) korzystał z domniemania zgodności swojego produktu lub usługi z odpowiednimi wymaganiami dostępności określonymi w projektowanej ustawie;
- 2) mógł powołać się na klauzule o zasadniczej zmianie produktu albo usługi lub nieproporcjonalne obciążenie podmiotu gospodarczego – projekt ustawy określa okoliczności, w których podmioty gospodarcze nie są zobowiązane do spełnienia wymagań dostępności; wymagania dostępności określone w projekcie ustawy mają zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim zapewnienie z nimi zgodności nie wymaga wprowadzenia zmiany produktu albo usługi powodującej zasadniczą zmianę podstawowych właściwości takiego produktu albo takiej

usługi (zasadniczej zmiany produktu albo usługi) oraz nie stanowi dla podmiotu gospodarczego nieproporcjonalnego obciążenia.

Rozdział trzeci projektu ustawy reguluje obowiązki podmiotów gospodarczych związane z wymaganiami dostępności. Opisano wymagania w odniesieniu do produktów i odrębnie – usług. W przypadku produktów projekt ustawy określa zasady związane m.in. z wewnętrzną kontrolą produkcji, w tym właściwego sporządzania dokumentacji technicznej, oznakowania CE oraz deklaracji zgodności produktów. Odrębne przepisy stanowią o specyficznych obowiązkach poszczególnych uczestników łańcucha dostaw i dystrybucji (producentów, upoważnionych przedstawicieli, importerów, dystrybutorów).

Rozdział czwarty zawiera przepisy o dochodzeniu praw przez konsumentów. Zgodnie z projektem ustawy konsument ma prawo do złożenia do pomiotu gospodarczego skargi na niezapewnienie spełniania wymagań dostępności przez produkt albo usługę. Niezależnie od postępowania skargowego, które jest przeznaczone tylko dla konsumentów, każdy będzie mógł zgłosić Prezesowi Zarządu PFRON zawiadomienie o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagań dostępności.

Rozdział piąty określa system nadzoru rynku w zakresie spełniania wymagań dostępności produktów i usług. W przepisach tego rozdziału są wskazane poszczególne organy nadzoru rynku z przypisanymi tym organom rolami w systemie nadzoru rynku.

Zaproponowany w projekcie ustawy system nadzoru jest rozproszony, podzielony między różne organy zgodnie z prowadzonymi już działaniami nadzorczymi w ramach poszczególnych sektorów. Zgodnie z założeniem taki system pozwoli na wykorzystanie dotychczasowego potencjału, zasobów i narzędzi nadzorczych oraz dodanie kompetencji i zadań związanych ze stosowaniem nowych przepisów.

Zgodnie z projektem ustawy system nadzoru rynku w zakresie spełniania wymagań dostępności produktów i usług tworzą:

- 1) Prezes Zarządu PFRON;
- 2) następujące organy nadzoru rynku:
 - a) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
 - b) wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego,
 - c) Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,
 - d) Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego,
 - e) dyrektorzy urzędów morskich i wskazani przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej kierownicy jednostek organizacyjnych podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych,
 - f) Rzecznik Finansowy,
 - g) minister właściwy do spraw informatyzacji;
- 3) organy celne będące organami odpowiedzialnymi za kontrolę produktów objętych procedurą celną dopuszczenia do obrotu.

Organ nadzoru rynku działa także na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz. Urz. UE L 169 z 25.06.2019, str. 1). W zakresie nadzoru nad produktami projekt ustawy, podobnie jak dyrektywa 2019/882, odsyła częściowo do przepisów prawodawstwa harmonizacyjnego UE, natomiast w zakresie nadzoru nad świadczeniem usług – z uwagi na brak szczegółowych przepisów w dyrektywie 2019/882 – tworzy system dedykowany dostępności.

Każdy będzie mógł zgłosić odpowiedniemu organowi nadzoru rynku zawiadomienie o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagań dostępności.

W zakresie nieuregulowanym w projektowanej ustawie do postępowań i zawiadomień w sprawach niespełniania przez produkt albo usługę wymagań dostępności stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.).

W zakresie nieuregulowanym w projektowanej ustawie do kontroli stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, z późn. zm.).

W rozdziale szóstym ustanowiono system związany z nakładaniem na podmioty gospodarcze administracyjnych kar pieniężnych za nieprzestrzeganie wymagań dostępności. Uregulowano, kto podlega karze, oraz określono sposób naliczania kar.

Rozdział siódmy zawiera przepisy zmieniające, natomiast rozdział ósmy obejmuje przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy, który określa termin wejścia w życie projektowanej ustawy.

b) Przyjęte podejście do rozwiązań prawnych nieobligatoryjnych

Poza obligatoryjnymi przepisami dyrektywa 2019/882 pozwala państwu członkowskim UE na podjęcie decyzji co do zastosowania następujących środków:

- 1) uwzględniając warunki krajowe, państwa członkowskie UE mogą zdecydować, że środowisko zbudowane wykorzystywane przez klientów korzystających z usług objętych dyrektywą 2019/882 musi spełniać wymogi dostępności określone w załączniku III dyrektywy, tak aby zmaksymalizować korzystanie z nich przez osoby z niepełnosprawnościami;
- 2) państwa członkowskie UE mogą postanowić, że terminale stosowane zgodnie z prawem przez usługodawców w związku ze świadczeniem usług przed dniem 28 czerwca 2025 r. mogą w dalszym ciągu być stosowane do świadczenia podobnych usług aż do upływu okresu ich ekonomicznej użyteczności, nie dłużej jednak niż 20 lat od daty rozpoczęcia ich stosowania.

W zakresie pozostawionej dowolności projekt ustawy przewiduje:

- 1) brak obowiązku zapewnienia dostępności środowiska zbudowanego przez usługodawców; zgodnie z projektem ustawy usługodawca w informacji o oferowanych i świadczonych usługach podaje informację o:
 - a) aktualnym stanie zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami z pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej wykorzystywanych do świadczenia usług oraz otaczającej je infrastruktury w zakresie, w jakim te warunki umożliwiają korzystanie z tej usługi, lub
 - b) posiadanym przez usługodawcę certyfikacie dostępności, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, jeżeli został wydany;
 - 2) biorąc pod uwagę koszt i długi cykl życia terminali, że terminale niespełniające wymagań dostępności, wykorzystywane przez usługodawców do świadczenia usług przed dniem wejścia w życie projektu ustawy, mogą być wykorzystywane do świadczenia usług tego samego rodzaju po dniu wejścia w życie projektowanej ustawy aż do upływu okresu ich ekonomicznej użyteczności, jednak nie dłużej niż przez okres 20 lat od dnia rozpoczęcia ich wykorzystywania.
- B. Narzędzia interwencji
- 1) *Realizacja celów społecznych*

Jednym z podstawowych celów projektowanej ustawy jest ograniczenie wykluczenia społecznego i umożliwienie niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie.

Dostępność jest warunkiem koniecznym, aby osoby z niepełnosprawnościami mogły żyć samodzielnie oraz w pełni i na równych prawach uczestniczyć w życiu społecznym. Bez dostępu do środowiska fizycznego, transportu, informacji i komunikacji, w tym technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych, a także do innych produktów i usług świadczonych publicznie, osoby z niepełnosprawnościami nie miałyby równych szans na uczestnictwo w życiu społecznym. Dostępność warunkuje nieograniczone prawo korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności na równych zasadach z innymi osobami. Konwencja w art. 9 jasno wskazuje na takie rozumienie dostępności. Konwencja nie tworzy jednak żadnych nowych praw. W istocie dostępność nie powinna być postrzegana jako nowe prawo. Jak wskazano w preambule Konwencji, niektóre z podstawowych instrumentów praw człowieka uznają prawo do dostępu – Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z 1966 r. czy Międzynarodowa Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej z 1966 r. Dostępność powinna być zatem rozpatrywana w kontekście prawa do dostępu, widzianego ze szczególnej perspektywy niepełnosprawności. Jest to podejście szeroko akceptowane w prawie porównawczym i stosowane w różnych krajowych ustawach dotyczących równości szans i zapobiegania dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność (za: *General comment on Article 9: Accessibility*, wydany przez: *Committee on the Rights of Persons with Disabilities*).

Poza osobami niepełnosprawnymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.), z przepisów dyrektywy 2019/882 skorzystają także inne grupy konsumentów, m.in. osoby starsze i te, które czasowo doświadczają ograniczeń funkcjonalnych. Sama dyrektywa 2019/882 wspomina, że „przyniesie korzyść również innym osobom, które doświadczają ograniczeń funkcjonalnych, takim jak osoby starsze, kobiety w ciąży czy osoby podróżujące z bagażem”.

Dzięki możliwości zapewnienia pełniejszej i skuteczniejszej dostępności konsumenci skorzystają na szerszym dostępie do produktów i usług, co z kolei bezpośrednio przyczyni się do ułatwienia korzystania z wielu obszarów życia, m.in. edukacji, pracy, mobilności, ochrony zdrowia, kultury, a w wielu przypadkach w ogóle pozwoli na dostęp do nich z poszanowaniem godności i równości.

Wpływ dostępności na życie i funkcjonowanie wszystkich ludzi, niezależnie od sprawności, jest bardzo wyraźny i potwierdzony m.in. w licznych rozwiązaniach technologicznych, które od dawna istnieją na rynku i cieszą się popularnością.

Bardzo często produkty, usługi czy nowoczesne technologie, które pierwotnie były zaprojektowane z myślą o osobach z niepełnosprawnościami, stały się powszechnie popularne. Przykładowo czytniki ekranu odczytujące informacje na ekranie na głos podobnie do książki audio są przydatnym i praktycznym narzędziem dla wszystkich. Napisy dla osób niesłyszących (z jęz. ang. *closed captioning*) to kolejna funkcjonalność, która wykracza poza pierwotnie zakładaną grupę

odbiorców. Napisy, które sprawiają, że film jest bardziej dostępny dla osób głuchych lub niedosłyszących, mogą także pomóc innym – mogą ułatwić zrozumienie osobom, dla których oryginalny język nie jest językiem ojczystym, ułatwić zrozumienie w głośnej przestrzeni czy pomóc osobom z trudnościami w nauce. Innym często stosowanym rozwiązaniem technologicznym jest opcja asystenta głosowego wykorzystywana w różnych urządzeniach, smartfonach czy sprzęcie AGD i RTV oraz w różnych okolicznościach przez wszystkich.

Już te przykłady pokazują, że trudno jest wyodrębnić wpływ dostępności, a zatem również projektowanej ustawy, na poszczególne grupy społeczne. Wpływ jest jednoznacznie pozytywny i może obejmować oraz obejmuje różne grupy osób.

Poza tym trudno byłoby badać wpływ dostępności nawet w ramach jednej grupy „osób z niepełnosprawnościami”, ze względów statystycznych. Istnieje podstawowy problem z pozyskaniem jednorodnych pod względem metodologicznym danych dotyczących osób niepełnosprawnych w Polsce i UE, co warunkuje prawidłowe badanie zachodzących zjawisk. Niejednorodność wynika z różnego definiowania niepełnosprawności w poszczególnych krajach. Zróżnicowanie to odnosi się zarówno do definicji niepełnosprawności biologicznej, jak też określania niepełnosprawności prawnej.

W krajach UE w oparciu o jednolitą definicję niepełnosprawności biologicznej są zbierane dane dotyczące osób niepełnosprawnych biologicznie w ramach EHIS. W Polsce dane dotyczące osób niepełnosprawnych prawnie są dostępne na bieżąco, z kwartalną częstotliwością, na podstawie wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Dane dotyczące osób niepełnosprawnych prawnie i biologicznie są zbierane w ramach przeprowadzanych z określoną częstotliwością narodowych spisów powszechnych (w Polsce co 10 lat) oraz badań reprezentacyjnych (ankietowych): badania stanu zdrowia ludności (w Polsce co 5 lat, od 2004 r.) oraz Europejskiego Badania Warunków Życia (EU SILC – co roku, od 2005 r.).

Zgodnie z definicją przyjętą w spisach powszechnych za osobę niepełnosprawną uważa się osobę, która posiadała odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, lub osobę, która takiego orzeczenia nie posiadała, lecz odczuwała ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (praca, nauka, zabawa, samoobsługa).

Ponadto bardzo ważną informacją poszerzającą wiedzę o osobach niepełnosprawnych prawnie jest ich subiektywna ocena zdolności do wykonywania podstawowych czynności życiowych. Jest to o tyle istotne, że nie zawsze posiadane orzeczenie prawne (nawet najwyższego stopnia) jest odzwierciedleniem występujących ograniczeń w zwykłym, codziennym funkcjonowaniu.¹

2) Rola podmiotów gospodarczych w realizacji celów projektowanej ustawy

Podmioty gospodarcze objęte zakresem projektu ustawy mają obowiązek dostarczać produkty i świadczyć usługi, które spełniają wymagania dostępności w niej określone. Zobowiązanymi zgodnie z projektem ustawy są podmioty gospodarcze uczestniczące w łańcuchu dostaw i dystrybucji.

Zapewnienie dostępności produktów jest obowiązkiem:

- 1) producentów;
- 2) upoważnionych przedstawicieli;
- 3) importerów;
- 4) dystrybutorów.

Zapewnienie dostępności usług jest obowiązkiem usługodawców.

Projekt ustawy formułuje wymagania dostępności w stosunku do następujących rodzajów produktów:

- 1) konsumenckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych;
- 2) terminali:
 - a) płatniczych, będących urządzeniami, których głównym przeznaczeniem jest umożliwianie dokonywania płatności z użyciem instrumentów płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360, z późn. zm.) w fizycznym punkcie sprzedaży,
 - b) samoobsługowych przeznaczonych do świadczenia usług objętych projektowaną ustawą:
 - bankomatów,
 - automatów biletowych,
 - urządzeń do odprawy,
 - interaktywnych terminali samoobsługowych przeznaczonych do udzielania informacji, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego;
- 3) konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych;

¹ Źródło: <https://niepelnosprawni.gov.pl/p.122.zrodla-danych-o-osobach-niepelnosprawnych>

4) czytników książek elektronicznych.

Projekt ustawy określa wymagania dostępności w odniesieniu do następujących rodzajów usług (z wyłączeniem usług świadczonych przez mikroprzedsiębiorców):

- 1) telekomunikacyjnych, z wyjątkiem usług transmisji wykorzystywanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna;
- 2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych;
- 3) towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego oraz kolejowego transportu pasażerskiego w zakresie:
 - a) stron internetowych,
 - b) usług świadczonych za pomocą urządzeń mobilnych, w tym aplikacji mobilnych,
 - c) biletów elektronicznych i usług elektronicznych systemów sprzedaży biletów,
 - d) dostarczania informacji związanych z tymi usługami, w tym informacji o podróżach w czasie rzeczywistym, przy czym w odniesieniu do dostarczania tych informacji za pośrednictwem ekranów informacyjnych obowiązek ten dotyczy wyłącznie interaktywnych ekranów znajdujących się na terytorium UE,
 - e) dostarczania informacji za pomocą przeznaczonych do tego interaktywnych terminali samoobsługowych znajdujących się na terytorium UE, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego;
- 4) bankowości detalicznej;
- 5) rozpowszechniania książek elektronicznych;
- 6) handlu elektronicznego.

Ponadto, w przypadku gdy w powiązaniu z danym produktem albo usługą są udostępniane usługi wsparcia technicznego, usługi przekazu lub usługi szkoleniowe, informacje na temat dostępności produktu albo usługi i ich kompatybilności z narzędziami wspomagającymi mają być udzielane z wykorzystaniem sposobów komunikacji określonych w projekcie ustawy.

Ze względu na zasadę proporcjonalności wymagania dostępności w projekcie ustawy mają zastosowanie jedynie w zakresie, w jakim nie stanowią nieproporcjonalnego obciążenia dla danego podmiotu gospodarczego, lub w zakresie, w którym nie wymagają znaczących zmian w produktach i usługach. Są jednocześnie przewidziane mechanizmy kontroli w celu weryfikowania, czy dany podmiot jest uprawniony do odstępstwa od stosowania wymagań dostępności.

Projekt ustawy realizuje zasadę „najpierw myśl na małą skalę” i uwzględnia obciążenia administracyjne, z którymi borykają się małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP). Obowiązki przeprowadzania oceny zgodności z wymaganiami dostępności są tak określone, aby nie stanowiły nieproporcjonalnego obciążenia dla MŚP.

Projekt ustawy bierze pod uwagę specyfikę mikroprzedsiębiorstw. Wszystkie podmioty gospodarcze objęte zakresem stosowania projektowanej ustawy oceniają proporcjonalność obciążenia, jakim jest dla nich spełnienie wymagań dostępności, i są zobowiązane spełniać te wymagania wyłącznie w zakresie, w jakim obciążenie to nie jest nieproporcjonalne. Jednakże wymaganie takiej oceny od mikroprzedsiębiorstw świadczących usługi samo w sobie stanowi nieproporcjonalne obciążenie, wobec czego wymagania i obowiązki określone w projekcie ustawy nie mają zastosowania do mikroprzedsiębiorstw świadczących usługi objęte zakresem stosowania projektu ustawy.

Natomiast w odniesieniu do mikroprzedsiębiorstw mających do czynienia z produktami objętymi zakresem stosowania projektu ustawy wymagania i obowiązki są złagodzone, tak aby ograniczyć obciążenia administracyjne.

Mimo że mikroprzedsiębiorstwa świadczące usługi są zwolnione z obowiązków przewidzianych w projektowanej ustawie, to wszystkie mikroprzedsiębiorstwa powinny być zachęcane do produkowania, przywozu lub dystrybucji produktów oraz świadczenia usług, które spełniają wymagania dostępności określone w projektowanej ustawie, tak aby zwiększyć ich konkurencyjność oraz ich potencjał wzrostu na rynku wewnętrznym. Dlatego też minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego opracowuje wytyczne i zapewnia narzędzia, w porozumieniu z odpowiednimi podmiotami, aby ułatwić mikroprzedsiębiorcom zapewnianie dostępności produktów i usług.

Ponadto, w celu zapewnienia usługodawcom wystarczającego czasu na dostosowanie się do wymagań określonych w projekcie ustawy, został wprowadzony okres przejściowy wynoszący 5 lat od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, w którym to okresie produkty wykorzystywane przez usługodawcę do świadczenia usług tego samego rodzaju przed dniem wejścia w życie projektu ustawy nie będą musiały spełniać wymagań dostępności określonych w projektowanej ustawie – chyba że zostaną one zastąpione w okresie przejściowym. Biorąc pod uwagę koszt i długi cykl życia terminali, projekt ustawy zgodnie z dyrektywą 2019/882 przewidział również, aby w przypadku gdy są one wykorzystywane do świadczenia usług, można je było wykorzystywać do końca okresu ich ekonomicznej użyteczności, o ile nie zostaną one w tym okresie zastąpione, ale nie dłużej niż przez okres 20 lat od dnia rozpoczęcia ich wykorzystywania.

Przewiduje się, że projektowana ustawa wpłynie na funkcjonowanie dużych, średnich i małych przedsiębiorców. Mniejszy wpływ jest spodziewany w przypadku mikroprzedsiębiorców z uwagi na brak obowiązku stosowania wymagań dostępności dla usług świadczonych przez takich przedsiębiorców. Spodziewany jest wzrost liczby klientów w wyniku poprawy

dostępności produktów i usług oraz wzrost korzyści finansowych (np. wzrost obrotów, marży zysku, zwiększenie udziału w rynku itp.). Szkolenie personelu w zakresie obowiązujących wymagań dotyczących dostępności i umiejętności ich stosowania będzie znaczącym czynnikiem działalności przedsiębiorstw. Możliwy jest wzrost poziomu zatrudnienia w przedsiębiorstwach w związku z koniecznością ich przygotowania się do nowych obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Przewiduje się przy tym, że ceny produktów i usług objętych wymaganiami dostępności nie wzrosną albo wzrosną tylko nieznacznie.

Obowiązki nałożone w ramach nowej regulacji będą stosowane od dnia 28 czerwca 2025 r. Projekt ustawy, zgodnie z dyrektywą 2019/882, przewiduje dla niektórych rodzajów produktów i usług dłuższe okresy przejściowe.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Stany Zjednoczone

Stany Zjednoczone są przykładem kraju, który kwestie dostępności próbuje uregulować całościowo, horyzontalnie, nie poprzestając na jednym akcie prawnym, ale tworząc do niego regulacje szczegółowe, standaryzujące dostępność w różnych dziedzinach i sektorach. Ustawa o Amerykanach z niepełnosprawnościami (ADA) z 1990 r. reguluje kwestie dostępności w wielu sektorach (rynek pracy, administracja rządowa i lokalna, transport publiczny, usługi i telekomunikacja). W zakresie rynku pracy nakłada obowiązki na pracodawców zatrudniających 15 i więcej pracowników, agencje pracy, związki zawodowe. Zgodnie z tą ustawą wymagane jest zapewnienie racjonalnych usprawnień dla pracowników z niepełnosprawnościami, specjalnego sprzętu do wykonywania pracy, dostosowania czasu pracy do potrzeb pracownika. Administracja rządowa i lokalna ma obowiązek zapewnienia równego dostępu do usług publicznych dla obywateli z niepełnosprawnościami – dotyczy to szkół publicznych, pracy w administracji rządowej i lokalnej, służby zdrowia, korzystania z programów socjalnych, sądownictwa, udziału w wyborach. Dostępność jest tu rozumiana w kontekście dostępności architektonicznej budynków oraz alternatywnych sposobów komunikacji. W sektorze transportu publicznego występuje obowiązek zapewnienia dostępnych środków transportu publicznego, a w sytuacji gdy osoba z niepełnosprawnością nie może skorzystać z transportu zbiorowego, obowiązek zapewnienia paratransportu (transportu zastępczego). W sektorze usług ustawa obejmuje wszystkie obiekty usługowe, takie jak: restauracje, sklepy, hotele, teatry, kina, szpitale, muzea, prywatne firmy przewozowe, prywatne biura i fabryki, ośrodki prowadzące szkolenia. Nie obejmuje jedynie organizacji religijnych oraz prywatnych klubów. W sektorze telekomunikacji ustawa obejmuje wszystkie przedsiębiorstwa telekomunikacyjne. Wymagane jest zapewnienie specjalnych narzędzi dla osób z problemami ze słuchem czy mową.

Amerykańskie Prawo telekomunikacyjne z 1996 r., kompleksowa ustawa zmieniająca regulacje dotyczące branży telekomunikacyjnej, uznaje znaczenie dostępu do telekomunikacji dla osób z niepełnosprawnościami w erze informacyjnej. Art. 255 tej ustawy wymaga, aby produkty i usługi telekomunikacyjne były dostępne dla osób niepełnosprawnych. Jest to wymagane w zakresie, w jakim dostęp jest „łatwo osiągalny”, czyli bez większych trudności i kosztów. Jeżeli producenci nie mogą udostępnić swoich produktów, muszą zaprojektować produkty tak, aby były kompatybilne ze sprzętem adaptacyjnym używanym przez osoby z niepełnosprawnościami, o ile jest to łatwo osiągalne. To, co jest „łatwo osiągalne”, różni się w odniesieniu do każdego producenta w zależności od kosztów zapewnienia dostępności lub kompatybilności produktów oraz ich zasobów.

Brazylia

W 2015 r. Brazylia uchwaliła ustawę o integracji osób niepełnosprawnych (ustawa o osobie niepełnosprawnej) ustanawiającą zestaw obowiązków dotyczących aspektów integracji związanych ze wszystkimi prawami podstawowymi. Przepisy te mają szczególne znaczenie w odniesieniu do dostępności produktów i usług, usuwają bariery w uczestnictwie w aktywnym życiu osób niepełnosprawnych i skupiają się na technologiach ułatwiających dostępność.

Projektowanie i realizacja przedsięwzięć związanych ze środowiskiem fizycznym, transportem, informacją i komunikacją, w tym systemami i technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, a także innymi usługami, wyposażeniem i obiektami ogólnodostępnymi do użytku publicznego lub prywatnymi przeznaczonymi do powszechnego użytku, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich, muszą spełniać zasady projektowania uniwersalnego, mając za punkt odniesienia standardy dostępności. W przypadkach, w których nie można wykonać projektu zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania, należy stosować racjonalne usprawnienia.

Dostępność serwisów internetowych prowadzonych przez firmy mające siedzibę lub przedstawicielstwo handlowe na terenie kraju lub przez agencje rządowe jest obowiązkowa i gwarantuje dostęp osób z niepełnosprawnościami do informacji zgodnie z najlepszymi międzynarodowymi praktykami i wytycznymi w zakresie dostępności. Witryny muszą zawierać wyróżniony symbol dostępności. Lokalne telecentra, które otrzymują federalne fundusze publiczne na finansowanie swojej działalności lub instalację, oraz kafejki internetowe muszą posiadać dostępny sprzęt i urządzenia. Przedsiębiorcy świadczący usługi telekomunikacyjne muszą zagwarantować pełny dostęp osobom z niepełnosprawnościami. Usługi audiowizualne muszą umożliwiać korzystanie m.in. z napisów zamkniętych, okna z tłumaczem na język migowy, audiodeskrypcji. Władze publiczne przyjmują mechanizmy zachęcające do produkcji, redagowania, rozpowszechniania i komercjalizacji książek w dostępnych formatach, w tym w wydawnictwach

administracji publicznej lub finansowanych ze środków publicznych, w celu zagwarantowania osobom z niepełnosprawnościami prawa dostępu do czytania, informacji i komunikacji.

Wirtualne kanały marketingowe i reklamy publikowane w prasie, Internecie, radiu, telewizji i innych mediach otwartych lub prenumerowanych muszą udostępniać zasoby spełniające wymogi dostępności na koszt dostawcy produktu lub usługi. Dostawcy muszą udostępniać, na żądanie, kopie ulotek, prospektów, tekstów lub innego rodzaju materiałów promocyjnych w przystępnym formacie.

Instytucje promujące kongresy, seminaria, warsztaty i inne wydarzenia o charakterze naukowo-kulturalnym muszą oferować osobom z niepełnosprawnościami co najmniej środki technologii wspomagających. Programy, kierunki badań i projekty, które mają być opracowane przy wsparciu agencji finansujących oraz organów i podmiotów wchodzących w skład administracji publicznej działających na rzecz badań naukowych, muszą uwzględniać tematy związane z technologiami wspomagającymi. Do obowiązków władz publicznych, bezpośrednio lub we współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, należy promowanie szkolenia tłumaczy ustnych i pisemnych języka migowego, przewodników i profesjonalistów posiadających kwalifikacje w zakresie alfabetu Braille'a, audiodeskrypcji, stenografii i napisów.

Osobom z niepełnosprawnościami gwarantuje się dostęp do produktów, zasobów, strategii, praktyk, procesów, metod i usług technologii wspomagających, które maksymalizują ich autonomię, mobilność osobistą i jakość życia.

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

Dostępność produktów i usług jest objęta przepisami ustawy o równości z 2010 r. (Equality Act). Jednym z ważnych postanowień tej ustawy jest prawo dostępu, m.in. osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, do towarów i usług codziennego użytku. Definicja niepełnosprawności jest bardzo szeroka i obejmuje osoby z zaburzeniami i upośledzeniami fizycznymi i psychicznymi. Szacuje się, że 11 mln ludzi w Wielkiej Brytanii jest objętych ochroną na mocy tej ustawy.

Usługodawcy mają obowiązek dokonania racjonalnych usprawnień w lokalu lub w sposobie świadczenia usługi. Zgodnie z ustawą jest niezgodne z prawem, aby usługodawcy traktowali osoby z niepełnosprawnościami mniej korzystnie ze względu na ich niepełnosprawności. Obecnie 74% witryn sektora publicznego w Wielkiej Brytanii i 32% witryn sektora prywatnego jest zgodnych z WCAG 2.0 AA. Za: <https://www.gov.uk/guidance/accessibility-requirements-for-public-sector-websites-and-apps>.

Przepisy Equality Act przewidują możliwość skargi przeciw działaniom dyskryminującym podmiotów gospodarczych, nie przewidują jednak szczegółowych wytycznych co do wymogów dostępności produktów i usług i ochrony konsumenckiej, np. pozwalającej wycofać niedostępny produkt z obrotu.

Republika Włoska

Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 października 2019 r. powołano z dniem 1 stycznia 2020 r. Urząd do spraw Polityki na rzecz Osób Niepełnosprawnych. Urząd reprezentuje strukturę wsparcia wykorzystywaną przez Prezesa Rady Ministrów do promocji i koordynacji działań rządu w dziedzinie niepełnosprawności.

Dekretem z mocą ustawy nr 86/2018 z dnia 12 lipca 2018 r. Przewodniczącemu Rady Ministrów powierzono funkcje ukierunkowywania i koordynacji polityk na rzecz osób niepełnosprawnych, które obejmują różne obszary sektorowe, takie jak: zatrudnienie, zdrowie, włączenie społeczne w szkołach, dostępność i mobilność.

Kwestia dostępności środowiska fizycznego i transportu jest rozpatrywana w ramach regulacji dotyczących usuwania barier fizycznych, które wprowadziły głównie wymagania techniczne zawierające minimalne wymagania i limity wielkości.

W odniesieniu do prawa dostępu do informacji ustawa nr 4 z dnia 9 stycznia 2004 r. uznaje i chroni prawo wszystkich obywateli do dostępu do wszystkich źródeł informacji i usług z nimi związanych, w szczególności prawo dostępu do usług informatycznych i telematycznych administracji publicznej i zakładów użyteczności publicznej przez osoby z niepełnosprawnościami. Przepisy zawarte w tej ustawie mają zastosowanie nie tylko do administracji publicznej, ale także do innych publicznych organizacji gospodarczych, prywatnych przedsiębiorstw świadczących usługi publiczne, publicznych zakładów opieki zdrowotnej i organizacji rehabilitacyjnych, państwowych przedsiębiorstw transportowych i komunikacyjnych oraz dostawców usług informacyjnych.

Cyfrowy Kodeks Administracji (CAD) definiuje dostępność jako warunek wstępny dla stron internetowych administracji publicznej i stanowi, że strony internetowe instytucji muszą być tworzone z zachowaniem najwyższych standardów użyteczności i dostępności, także dla osób niepełnosprawnych, wraz z kompletnością informacji, jasnością języka, wiarygodnością, jakością, jednorodnością i interoperacyjnością. Normy te mają zastosowanie również do materiałów dydaktycznych i szkoleniowych.

W odniesieniu do dziedziny edukacji rozporządzenie ministerialne z dnia 30 kwietnia 2008 r. zawiera „techniczną regulację prawną dotyczącą dostępności narzędzi edukacyjnych i szkoleniowych dla uczniów niepełnosprawnych” oraz wprowadza wytyczne redakcyjne dotyczące podręczników do nauki oraz dostępności i użyteczności oprogramowania edukacyjnego dla uczniów z niepełnosprawnościami.

Dekretem nr 76 z dnia 16 lipca 2020 r. („Simplificazioni”), w celu ułatwienia osobom z niepełnosprawnościami dostępu do narzędzi informatycznych, wprowadzono obowiązek dostępnych stron internetowych i aplikacji na smartfony i tablety wobec podmiotów publicznych i prywatnych świadczących usługi o znaczeniu publicznym, które w ciągu ostatnich 3 lat odnotowały średni obrót na poziomie ponad 500 mln euro. Ważne jest tu uwzględnienie rozszerzenia obowiązków wynikających z tej ustawy na sektor prywatny. Również zakupy produktów teleinformatycznych muszą być dokonywane z uwzględnieniem faktu, że wymogi dotyczące dostępności produktów są obowiązkowe, a nie opcjonalne. Tym dekretem ustanowiono sankcje, wskazując, że naruszenie obowiązku jest stwierdzane przez Agenzia per l’Italia Digitale.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
<p>Prywatne podmioty gospodarcze</p> <p>Dyrektywa dotyczy powszechnie używanych produktów i usług, które obejmują 12 obszarów działalności gospodarczej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konsumenckich systemów sprzętu komputerowego wraz z systemami operacyjnymi do nich; 2) terminale płatnicze (zarówno urządzenia, jak i oprogramowanie); 3) interaktywne terminale samoobsługowe; 4) konsumenckie urządzenia wykorzystywane w dostępie do usług łączności elektronicznej; 5) konsumenckie urządzenia do korzystania z audiowizualnych usług medialnych; 6) czytniki książek elektronicznych; 7) usługi łączności elektronicznej, w tym zgłoszenia alarmowe; 8) usługi dostępu do audiowizualnych usług medialnych; 9) usługi cyfrowe towarzyszące usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego oraz kolejowego transportu pasażerskiego; 10) usługi bankowości detalicznej; 11) e-książki i ich oprogramowanie; 12) handel elektroniczny 	321 153	<p>Obliczenia własne na podstawie przygotowanej na zlecenie MFiPR pt. „Analizy wpływu transpozycji Dyrektywy nr 2019/882 w sprawie wymogów dostępności produktów i usług na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw”, kwiecień 2021 r.</p>	Zobowiązani do spełnienia wymagań dostępności

Spółki Skarbu Państwa	174	Dane Ministerstwa Aktywów Państwowych	Zobowiązani do spełnienia wymagań dostępności
Osoby z niepełnosprawnościami – ogółem	5,4 mln, w tym: 1) osoby niepełnosprawne – prawnie: 3,5 mln; 2) osoby niepełnosprawne – tylko biologicznie: 1,9 mln	NSP*2021	Dostępność oznacza możliwość korzystania z produktów, usług i przestrzeni fizycznej bez barier, a przede wszystkim – możliwość korzystania z nich bez względu na ograniczenia funkcjonalne, które mogą dotyczyć danej osoby. Implementacja dyrektywy ułatwi lub umożliwi wszystkim równe korzystanie z produktów i usług, co – szczególnie w przypadku osób z niepełnosprawnościami – przyczyni się do ich większego włączenia w życie społeczno-gospodarczym, w tym na rynku pracy
Osoby niepełnosprawne biologicznie (osoba niepełnosprawna biologicznie nie musi posiadać potwierdzenia prawnego (orzeczenia) o swojej niepełnosprawności)	7,7 mln	Wyniki EHIS przeprowadzonego w Polsce w 2014 r.	Dostępność oznacza możliwość korzystania z produktów, usług i przestrzeni fizycznej bez barier, a przede wszystkim – możliwość korzystania z nich bez względu na ograniczenia funkcjonalne, które mogą dotyczyć danej osoby. Implementacja dyrektywy ułatwi lub umożliwi wszystkim równe korzystanie z produktów i usług, co – szczególnie w przypadku osób z niepełnosprawnościami – przyczyni się do ich większego włączenia w życie społeczno-gospodarczym, w tym na rynku pracy
Osoby starsze (stosownie do uregulowań ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705) za osoby starsze przyjęto osoby w wieku 60 lat i więcej)	9,7 mln	Sytuacja osób starszych w Polsce w 2019 r., GUS 12.05.2021 r.	Dostępność oznacza możliwość korzystania z produktów, usług i przestrzeni fizycznej bez barier, a przede wszystkim – możliwość korzystania z nich bez względu na ograniczenia funkcjonalne, które mogą dotyczyć danej osoby. Implementacja dyrektywy ułatwi lub umożliwi wszystkim równe korzystanie z produktów i usług, co – szczególnie w przypadku osób z niepełnosprawnościami – przyczyni się do ich większego włączenia w życie społeczno-gospodarczym, w tym na rynku pracy
PFRON	17		Monitorowanie funkcjonowania systemu

(Biuro Funduszu oraz Oddziały PFRON)			nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług
Ministerstwo Cyfryzacji	1		Nadzór nad spełnianiem wymagań dostępności usług handlu elektronicznego
Urząd Komunikacji Elektronicznej	1		Nadzór nad spełnianiem wymagań dostępności dla konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych w ramach świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, terminali, usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, konsumenckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych, czytników książek elektronicznych, usług rozpowszechniania książek elektronicznych
Rzecznik Finansowy	1		Nadzór nad spełnianiem wymagań dostępności dla usług bankowości detalicznej
Urząd Transportu Kolejowego	1		Nadzór nad spełnianiem wymagań dostępności dla usług towarzyszących usługom kolejowego transportu pasażerskiego
Urząd Lotnictwa Cywilnego	1		Nadzór nad spełnianiem wymagań dostępności dla usług towarzyszących usługom lotniczego transportu pasażerskiego
Urzędy morskie i wskazane przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej jednostki organizacyjne podległe temu ministrowi lub przez niego nadzorowane	W związku z brzmieniem art. 38 ust. 3 pkt 7 projektu ustawy obecnie brak jest możliwości wskazania liczby podmiotów.		Nadzór nad spełnianiem wymagań dostępności dla usług towarzyszących usługom wodnego transportu pasażerskiego
Wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego	16		Nadzór nad spełnianiem wymagań dostępności dla usług towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego transportu pasażerskiego
Urzędy celno-skarbowe	16		Udział w systemie nadzoru rynku nad produktami
MFiPR	1		Zadania w zakresie zaprojektowania i prowadzenia działań w ramach strategii edukacyjnej oraz informacyjno-promocyjnej związanej z implementacją

			dyrektywy 2019/882 i stosowaniem przepisów ustawy implementującej dyrektywę
Konsumenci kupujący detalicznie (osoby mające pełną i ograniczoną zdolność do czynności prawnych)	33,2 mln	GUS	Dostępność, służąc w pierwszej kolejności osobom ze szczególnymi potrzebami, jest cechą produktów, usług i przestrzeni fizycznej, która ułatwia korzystanie wszystkim użytkownikom z tych produktów, usług lub przestrzeni.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W okresie od stycznia do listopada 2021 r. odbyły się robocze prekonsultacje. Prekonsultacje odbyły się z podmiotami, które wyraziły zainteresowanie wzięciem w nich udziału: przedsiębiorcami i organizacjami branżowymi skupiającymi podmioty, na których działalność wpłyną przepisy projektowanej ustawy. Ponadto w prekonsultacjach uczestniczyły także organizacje społeczne i eksperci, resorty oraz organy nadzoru rynku. W prowadzonych dyskusjach aktywny głos zabrali również przedstawiciele środowiska akademickiego zaangażowani w prace Rady Dostępności.

W prekonsultacjach wzięły udział następujące podmioty:

- 1) Ministerstwo Rozwoju i Technologii;
- 2) Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych);
- 3) Ministerstwo Infrastruktury;
- 4) Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (Departament Telekomunikacji oraz Departament Społeczeństwa Informacyjnego);
- 5) Ministerstwo Edukacji i Nauki;
- 6) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 7) Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- 8) Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji;
- 9) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 10) Biuro Rzecznika Finansowego;
- 11) Urząd Komisji Nadzoru Finansowego;
- 12) Urząd Komunikacji Elektronicznej;
- 13) Główny Inspektorat Transportu Drogowego;
- 14) wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego;
- 15) Urząd Transportu Kolejowego;
- 16) Urząd Lotnictwa Cywilnego;
- 17) urzędy morskie;
- 18) urzędy żeglugi śródlądowej;
- 19) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 20) Narodowy Bank Polski;
- 21) Urząd Zamówień Publicznych;
- 22) Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości;
- 23) Rada Dostępności;
- 24) Konfederacja Lewiatan;
- 25) Związek Banków Polskich;

- 26) Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
- 27) Grupa Allegro;
- 28) organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez następujące podmioty:

- 1) Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 3) Krajową Radę Radiofonii i Telewizji;
- 4) Rzecznika Finansowego;
- 5) Prezesa Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego;
- 6) Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
- 7) Głównego Inspektora Transportu Drogowego;
- 8) wojewódzkich inspektorów transportu drogowego;
- 9) Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego;
- 10) Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 11) dyrektorów urzędów morskich;
- 12) dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej;
- 13) Prezesa Narodowego Banku Polskiego;
- 14) Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych;
- 15) Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
- 16) Prezesa Zarządu PFRON;
- 17) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Projekt ustawy na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) oraz art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) został również skierowany do zaopiniowania przez reprezentatywne organizacje pracodawców oraz reprezentatywne organizacje związkowe.

Projekt ustawy zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) został skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy na podstawie art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami został także skierowany do zaopiniowania przez Radę Dostępności.

Projekt ustawy nie podlegał opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż nie dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom UE, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych, w tym m.in. z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostały omówione w raporcie z konsultacji udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej MFiPR oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	fundusze europejskie												
Dochody	<p>Prognozowane są dochody z nakładanych administracyjnych kar pieniężnych. Z uwagi na fakt, że dla większości organów nadzoru rynku zadania wynikające z projektowanej ustawy są zadaniami nowymi, spodziewane dochody są bardzo trudne lub niemożliwe do oszacowania.</p> <p>Środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych stanowią przychód Funduszu Dostępności (FD), o którym mowa w art. 35 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. FD służy zapewnieniu lub poprawie dostępności, wspierając realizację celów państwa wskazanych m.in. w programie Dostępność Plus czy w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021–2030.</p> <p>Zasilenie FD przychodami z kar pieniężnych nakładanymi na podstawie projektowanej ustawy będzie stanowiło dodatkowe realne wsparcie dla podmiotów publicznych i przedsiębiorców realizujących obowiązki zarówno ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, jak i projektowanej ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze. Środki te, w postaci instrumentów finansowych, zostaną przeznaczone na wsparcie dla podmiotów gospodarczych na dostosowanie produktów i usług do wymagań projektu ustawy.</p> <p>Wpływy z kar pieniężnych na podstawie projektowanej ustawy są niezbędne dla zapewnienia skuteczności przepisów prawa na rzecz dostępności. Dodatkowo zasilenie FD dodatkowymi wpływami wynika z faktycznego niedofinansowania Funduszu.</p> <p>Źródłami zasilającymi FD² są m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) środki z dotacji z budżetu państwa – założono wpływy w wysokości 320 mln zł w perspektywie 10 lat, co daje 32 mln zł rocznie. Od początku funkcjonowania FD do końca lipca 2022 r. (4 lata wdrażania) FD otrzymał dotację z budżetu państwa w wysokości 5 mln zł; 2) środki z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (obecnie Fundusz Solidarnościowy (FS)) – założono wpływy na poziomie ok. 40 mln rocznie – łącznie 400 mln zł. Od początku funkcjonowania FD kwota FS przykazywana jest do FD zgodnie z planem. Do dziś przekazano do BGK kwotę 200 mln zł; 3) środki finansowe zwracane z projektów instrumentów inżynierii finansowej w perspektywie finansowej 2007–2013. Wysokość środków zwróconych osiągnie poziom ok. 137 mln zł; kwoty te spływają do MFiPR planowo i odpowiednio do ich dostępności są uwzględniane w Planie Finansowym FD i przekazywane na rachunek FD. 												

² Zgodnie z OSR ustawy powołującej FD oraz planem finansowym.

	<p>Od początku funkcjonowania FD wysokość środków, o które zawniósł i które przekazano do BGK, wyniosła 48 576 559,19 zł;</p> <p>4) odsetki (od początku funkcjonowania FD do dziś przekazano do BGK kwotę ok. 116 tys. zł).</p> <p>Na lata 2023–2025 nie zostanie przyznana dotacja z budżetu państwa. Brak tych środków wpływa negatywnie na zakres inwestycji możliwych do finansowania. Wynika to m.in. z faktu, że nie wszystkie inwestycje mogą być sfinansowane z odpisów z FS, które w największym stopniu do tej pory zasilają FD (40 mln zł rocznie).</p> <p>Wpływy środków finansowych zwracanych z projektów instrumentów inżynierii finansowej w poprzedniej perspektywie finansowej, które w pierwszych latach funkcjonowania FD były wysokie (nawet 24 mln rocznie), od roku 2023 (zgodnie z prognozami wartości spłat), zaczęły spadać. W latach 2023–2026 powinny wynieść odpowiednio ok. 12, 7, 3 i 1 mln zł, co wyraźnie obniży kwotę dostępnych środków na koncie FD.</p> <p>Wartość podpisanych umów przez BGK i pośredników finansowych wyniosła w kolejnych latach narastająco: 2019 r. – 0 zł, 2020 r. – 10,8 mln zł, 2021 r. – 47 mln zł, a do końca czerwca 2022 r. – 70,5 mln zł.</p> <p>W każdym roku całość zaplanowanych w planie finansowym FD środków jest przekazywana do BGK. W 2022 r. wypłacono środki w kwocie blisko 34 mln zł, w związku ze zgłoszonym przez BGK zapotrzebowaniem. Wnioskowana kwota stanowi 60% środków dostępnych na ten rok w planie finansowym FD.</p> <p>Konieczne jest również zwrócenie uwagi, że po stronie dochodowej możliwe są wpływy do budżetu państwa wynikające ze wzrostu aktywności zawodowej osób ze szczególnymi potrzebami, które przez obecność licznych barier w przestrzeni publicznej nie są dziś aktywne na rynku pracy. Są to dochody zarówno z tytułu odprowadzanych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z podjęciem pracy, jak i z oszczędności związanych ze zmniejszeniem transferów socjalnych. Zakładając, że każda osoba pracująca uzyskałaby wynagrodzenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, składka na ubezpieczenia społeczne za pracownika, wpłacana do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w 2021 r., wynosiłaby ok. 455,28 zł miesięcznie. Jednakże z uwagi na nieznaną skalę osób ze szczególnymi potrzebami, dla których brak dostępności produktów i usług jest jedyną przeszkodą w podjęciu aktywności zawodowej (obok np. kwestii zdrowotnych, osobistych itp.), trudno jest oszacować, jaka część tej grupy społecznej na pewno podejmie pracę w wyniku rozwiązań wprowadzonych projektowaną ustawą i jaki będzie związany z tym dochód z tytułu ubezpieczeń społecznych.</p>
<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Wdrożenie dyrektywy 2019/882 jest związane z rozbudowaniem dotychczasowego systemu nadzoru rynku o nową, bardzo specyficzną materię, którą jest dostępność, a także nałożeniem nowych zadań nadzorczych na zaangażowane organy. W instytucjach tych istnieje potrzeba zbudowania zespołu kadr z wiedzą zarówno o nadzorze rynku i jego monitorowaniu, jak i w obszarze dostępności produktów i usług.</p> <p>Należy zauważyć, że dyrektywa 2019/882 opiera się na modelu <i>New Legislative Framework</i> (NLF), który bazuje na zestawie standardowych narzędzi udostępniania produktów na rynku UE oraz mechanizmach nadzoru rynku. Dyrektywa 2019/882 stanowi szczególną materię, znacznie różniącą się od standardowych regulacji NLF. Ponadto dyrektywa 2019/882 nie reguluje jedynie nadzoru i kontroli produktów, ale zobowiązuje państwa członkowskie UE również do budowy systemu nadzoru i kontroli usług, nie dając jednak w tym zakresie szczegółowych wytycznych.</p> <p>Dyrektywa 2019/882 odwołuje się do oznakowania CE i procedury kontroli z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30, z późn. zm.) – dalej „rozporządzenie 765/2008” (po wejściu w życie dyrektywy 2019/882 rozporządzenie 765/2008 zostało zmienione przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz. Urz. UE L 169 z 25.06.2019, str. 1)). Procedury kontroli w tym rozporządzeniu odnoszą się do spełniania wymagań przez produkty i nie są dostosowane do kontroli usług. Przede wszystkim w rozporządzeniu 765/2008 brakuje definicji</p>

„dostawcy usług”, a co za tym idzie środków prawnych, jakie należałoby zastosować w celu doprowadzenia usługi do zgodności z wymaganiami dotyczącymi dostępności.

Narzędzia NLF mogą okazać się trudne do stosowania w specyficznej dziedzinie, jaką reguluje dyrektywa 2019/882, z uwagi na fakt, że dostępność to nie tylko ściśle mierzalne cechy produktu czy usługi, ale również sposób, w jaki będą one wykorzystywane przez konsumentów, w tym osoby ze szczególnymi potrzebami. Przy zastosowaniu funkcjonalnych kryteriów dostępności, jakie określa dyrektywa 2019/882, kontrola spełniania wymagań ustawy transponującej dyrektywę 2019/882 zgodnie ze standardami NLF będzie wymagała od organów nadzoru wypracowania całkiem nowych narzędzi i mechanizmów. Inne instytucje, które dotąd nie realizowały zadań w obszarze nadzoru rynku (w tym PFRON), będą musiały zbudować zasoby wiedzy i kadr od podstaw.

Szczególna rola w systemie nadzoru została powierzona Prezesowi Zarządu PFRON.

Według projektu ustawy, Prezes Zarządu PFRON:

- 1) monitoruje funkcjonowanie systemu nadzoru rynku przez żądanie od organów nadzoru rynku i organów celnych informacji, w tym danych statystycznych, dotyczących działań podjętych w zakresie nadzoru rynku;
- 2) sprawuje nadzór nad stosowaniem przepisów projektowanej ustawy przez organy nadzoru rynku przez:
 - a) żądanie informacji i danych od organów nadzoru rynku dotyczących organizacji i funkcjonowania systemu nadzoru rynku, niezbędnych do wykonywania uprawnień nadzorczych,
 - b) występowanie z wnioskami dotyczącymi realizowania ich zadań w ramach systemu nadzoru rynku;
- 3) współpracuje z organami nadzoru rynku, organami celnymi oraz ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego w zakresie stosowania przepisów projektowanej ustawy;
- 4) monitoruje i dokonuje oceny stanu dostępu osób ze szczególnymi potrzebami do produktów i usług spełniających wymagania dostępności określone w projektowanej ustawie;
- 5) podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i na stronie internetowej urzędu obsługującego Prezesa Zarządu PFRON i przekazuje Komisji Europejskiej informacje o organach nadzoru rynku i organach celnych oraz ich kompetencjach;
- 6) sporządza sprawozdanie, o którym mowa w art. 72;
- 7) inicjuje i organizuje działalność edukacyjną i informacyjną w zakresie dostępności produktów i usług, a także opracowuje wytyczne dla podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług;
- 8) rozpatruje albo przekazuje właściwemu organowi nadzoru rynku zawiadomienia, o których mowa w art. 67;
- 9) przeprowadza kontrolę, o której mowa w art. 43, oraz prowadzi postępowania, o których mowa w art. 53 i art. 63;
- 10) opracowuje strategię, o której mowa w art. 71.

Każdy może zgłosić Prezesowi Zarządu PFRON zawiadomienie o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagania dostępności. Prezes Zarządu PFRON rozpatruje takie zawiadomienie i może wszcząć sam postępowanie kontrolne albo przekazać sprawę właściwemu organowi nadzoru rynku.

Ze względu na złożoność kwestii związanych z uruchomieniem i funkcjonowaniem nowego systemu mającego na celu zapewnienie dostępności produktów i usług niezbędne jest przygotowanie zasobów kadrowych do obsługi zadań przewidzianych dla Prezesa Zarządu PFRON, zarówno w Biurze Funduszu, jak i w Oddziałach PFRON.

Szacuje się, że po pełnym wdrożeniu przepisów projektowanej ustawy oraz przeprowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych roczna liczba spraw związanych z rozpatrywaniem

informacji, zawiadomień, wniosków, opinii i skarg oraz współpracą krajową z organami nadzoru rynku będzie wynosiła 5% liczby podmiotów objętych przepisami projektowanej ustawy. Oznacza to ok. 16 tys. spraw rocznie. W Oddziałach PFRON, zgodnie z dotychczasowymi doświadczeniami Funduszu, przewiduje się bieżące rozpatrywanie spraw. Natomiast w przypadku spraw bardziej złożonych, obejmujących wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, konieczność nakładania i egzekucji administracyjnych kar pieniężnych, a także koordynację całego systemu rozpatrywania oraz współpracy na poziomie krajowym z organami nadzoru rynku, sprawy te będą realizowane w Biurze Funduszu.

Oprócz działań związanych z wnioskami, skargami, zawiadomieniami i opiniami, do zadań Prezesa Zarządu PFRON, zgodnie z projektem ustawy, będzie należało monitorowanie funkcjonowania systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług. Oznacza to konieczność prowadzenia współpracy w charakterze organu monitorującego z innymi organami zaangażowanymi w proces nadzoru rynku.

Ponadto niezbędne będzie prowadzenie współpracy międzynarodowej z organami nadzoru rynku w innych krajach UE, państwach członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz z Komisją Europejską, w tym przekazywanie informacji wskazanych w projektowanej ustawie, w szczególności o wynikach oceny zgodności produktu z wymaganiami dostępności oraz o działaniach naprawczych, do których podjęcia będzie zobowiązany podmiot gospodarczy w przypadku braku dostępności produktu, a także zgłaszanie przez Prezesa Zarządu PFRON zastrzeżeń co do zasadności przyjętych przez ww. państwo środków, o których informacje zostały wprowadzone do systemu informacyjnego i komunikacyjnego do celów nadzoru rynku (ICSMS).

Zgodnie z projektem ustawy, w ramach monitorowania funkcjonowania systemu nadzoru rynku, Prezes Zarządu PFRON sprawuje nadzór nad stosowaniem przepisów projektowanej ustawy przez organy nadzoru rynku. Oznacza to konieczność zabezpieczenia wykwalifikowanej kadry prawniczej wyspecjalizowanej w obszarze nadzoru rynku, prawa międzynarodowego i w szczególności prawa UE.

Ponadto, zgodnie z projektowanymi przepisami, Prezes Zarządu PFRON monitoruje i dokonuje oceny stanu dostępu osób ze szczególnymi potrzebami do produktów i usług spełniających wymagania dostępności, sporządza okresowe plany i sprawozdania dotyczące funkcjonowania systemu kontroli produktów i usług, a także opracowuje krajową strategię systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów. Powyższe zadania wymagają zarówno zapewnienia niezbędnej infrastruktury teleinformatycznej, technicznej, jak i kadrowej, na potrzeby zbierania danych, ich agregowania i analizy.

W ramach zadania obejmującego monitorowanie funkcjonowania systemu nadzoru rynku Prezes Zarządu PFRON, zgodnie z projektowanymi przepisami, będzie miał również za zadanie inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w dziedzinie ochrony interesów konsumentów będących osobami ze szczególnymi potrzebami.

Należy również zauważyć, że w ramach realizacji zadań określonych w projekcie ustawy i planowanych do powierzenia Prezesowi Zarządu PFRON konieczne będzie zapewnienie przygotowania i obsługi zamówień publicznych wynikających z działań realizowanych w ramach projektowanej ustawy, zapewnienie planowania, obsługi i sprawozdawczości budżetowej, a także zagwarantowanie funkcjonowania kontroli i audytu wewnętrznego w ramach nowo powierzonych zadań.

Proponowana rola Prezesa Zarządu PFRON jako organu monitorującego funkcjonowanie systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług wykracza poza zadania dotychczas realizowane przez PFRON, dlatego też z perspektywy skuteczności nowo podejmowanych działań kontrolnych kluczowe jest zaangażowanie specjalistów i ekspertów w zakresie dostępności produktów i usług dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Troska o dostępność obejmuje wiele obszarów i wymaga różnych regulacji i zmian w szeregu przepisów. Według różnych stanowisk kwestie dostępności są rozproszone i aby skutecznie je wdrożyć i monitorować będą potrzebni specjaliści mający wiedzę ekspercką z zakresu nie tylko zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, ale również prawa budowlanego, zamówień publicznych, transportu kolejowego, drogowego czy publicznego transportu zbiorowego.

	<p>Osoby ze szczególnymi potrzebami są coraz bardziej świadome swoich praw w zakresie zapewniania dostępności, w związku z tym istnieje potrzeba poszerzania zakresu rozwiązań prawnych w zakresie zapewniania dostępności, w tym przez przyjęcie projektowanej ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze.</p> <p>Przewiduje się wdrożenie w systemie powiadamiania ratunkowego usługi konwersacji w czasie rzeczywistym, która zapewni dwukierunkowy synchroniczny przesył tekstu i głosu w czasie rzeczywistym, a w przypadku gdy dostępny jest przesył wideo – pełną konwersację.</p> <p>Usługi wymagają modernizacji i rozbudowy centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, z późn. zm.).</p> <p>Konieczne będzie podjęcie prac mających na celu budowę nowego Podsystemu Komunikacji i Danych oraz niezbędnych prac dostosowawczych po stronie aplikacji Alarm 112 i Systemu Teleinformatycznego Centrów Powiadamiania Ratunkowego. Prace dostosowawcze należy podjąć w latach 2023 i 2024, tak aby było możliwe wdrożenie ww. usług w pierwszej połowie 2025 r. Na obecnym etapie nie jest możliwe oszacowanie kosztów przedsięwzięcia.</p> <p>Realizacja zadań wynikających z projektowanej ustawy będzie finansowana w ramach limitów wydatków dla poszczególnych dysponentów oraz planu finansowego PFRON.</p> <p>Finansowanie szkoleń dla organów nadzoru rynku planowane jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego na lata 2021–2027 (FERS). Obok szkoleń przewiduje się możliwość ponoszenia innych wydatków wzmacniających potencjał instytucji nadzorczych, np. kosztów tworzenia narzędzi niezbędnych do wykonywania zadań z zakresu nadzoru rynku (np. wytyczne, wzory dokumentów). Planowany budżet projektu/projektów FERS to ok. 25 mln zł, w tym 17,48% stanowi współfinansowanie krajowe. Podział alokacji na lata zależy od tego, kiedy projekty zostaną przedstawione KM FERS i przyjęte do realizacji przez IZ FERS. Planuje się, że wydatkowanie w ramach projektów rozpocznie się w 2024 r.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Zgodnie z analizą zleconą przez MFiPR spodziewany jest wzrost liczby klientów w wyniku poprawy dostępności produktów i usług oraz wzrost korzyści finansowych (np. wzrost obrotów, marży zysku, zwiększenie udziału w rynku itp.). Szkolenie personelu w zakresie obowiązujących wymagań dotyczących dostępności i umiejętności ich stosowania będzie znaczącym czynnikiem działalności przedsiębiorstw. Możliwy jest wzrost poziomu zatrudnienia w przedsiębiorstwach, w związku z koniecznością ich przygotowania się do nowych obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Koszty regulacji wpłyną szczególnie na następujące branże: handel elektroniczny (wymogi dyrektywy mają zastosowanie do internetowej sprzedaży wszelkich produktów lub usług, nie tylko tych objętych zakresem przedmiotowym dyrektywy), produkcja systemów sprzętu komputerowego wraz z systemami operacyjnymi do nich (np. komputery osobiste, komputery stacjonarne, laptopy, smartfony i tablety, bez specjalistycznych komputerów wbudowanych w produkty elektroniki użytkowej), świadczenie wybranych usług bankowości detalicznej (w tym dostępność metod identyfikacji, podpisu elektronicznego i usług płatniczych, ponieważ są to elementy niezbędne do zawarcia transakcji w bankowości detalicznej).</p>						

Na podstawie wyników badania opinii przedsiębiorców w analizie zleconej przez MFiPR pt. „Analiza wpływu transpozycji Dyrektywy nr 2019/882 w sprawie wymogów dostępności produktów i usług na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw (wyniki analizy MFiPR otrzymało w kwietniu 2021 r., stąd respondenci odnosili się do potencjalnego wpływu dyrektywy 2019/882, a nie projektu ustawy) najwięcej korzyści z wdrożenia dyrektywy 2019/882 powinni odnieść sektor handlu elektronicznego, dostawcy stron internetowych oraz twórcy aplikacji mobilnych. Przedstawiciele wszystkich głównych branż uważają, iż w największym stopniu dodatkowe koszty zostaną poniesione na szkolenie personelu.

Branża systemów sprzętu komputerowego wraz z systemami operacyjnymi do nich spodziewa się największych korzyści finansowych oraz wykazuje największy optymizm związany ze wzrostem liczby klientów i wzrostem przychodów. Firmy związane ze sprzętem komputerowym zgadzały się ze stwierdzeniem, że nowa dyrektywa 2019/882 utrudni funkcjonowanie ich firm, ale jednocześnie dostrzegali, że będzie miała pozytywny wpływ na funkcjonowanie gospodarki.

Branża handlu elektronicznego w niewielkim stopniu – w porównaniu do pozostałych branż – widzi potencjalny wpływ dyrektywy 2019/882 na powstawanie nowych kosztów.

Branża usług bankowości detalicznej w mniejszym stopniu do pozostałych branż widzi potencjalny wpływ dyrektywy na powstawanie nowych kosztów. Ta branża dodatkowo uwzględniła w grupie najważniejszych dodatkowych kosztów koszty marketingowe. Przedstawiciele tej branży w najmniejszym stopniu dostrzegali zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na ich działalność kwestii związanych z dyrektywą 2019/882.

Przedsiębiorcy, którzy prowadzili działalność usługową, dostrzegali korzyści wynikające z dostosowania swojej oferty do przepisów dyrektywy 2019/882, natomiast najmniej potencjalne korzyści dostrzegali importerzy. Może to wynikać z tego, iż w branżach o wysokiej konkurencyjności, których grupą docelową są klienci indywidualni, szczególnego znaczenia nabierają wszelkie modyfikacje stwarzające możliwość pokazania wartości dodanej, dostarczanej klientom.

Firmy będące upoważnionymi przedstawicielami dostrzegały dodatkowe koszty związane z wdrożeniem dyrektywy 2019/882, takie jak koszty marketingu i reklamy (w tym także działań marketingowych związanych z handlem transgranicznym), szkoleń personelu oraz zatrudnienia dodatkowego personelu. Producenci stanowili drugą grupę silnie dostrzegającą dodatkowe koszty wdrożenia dyrektywy 2019/882, głównie związane z projektowaniem nowych towarów i usług i ich produkcją. Importerzy to grupa przedsiębiorców najmniej dostrzegająca prawdopodobieństwo dodatkowych kosztów.

Największe przedsiębiorstwa w dużym stopniu dostrzegały pozytywne strony implementacji dyrektywy 2019/882.

Respondenci z dużych przedsiębiorstw w porównaniu do pozostałych przedsiębiorstw w największym stopniu dostrzegali prawdopodobieństwo pojawienia się dodatkowych kosztów wynikających z wdrożenia dyrektywy 2019/882. Można zauważyć zależność, iż podmioty, które w największym stopniu będą zobowiązane do stosowania projektowanej ustawy ze względu na wielkość swoich przedsiębiorstw, z jednej strony są najbardziej optymistycznie nastawione do potencjalnych korzyści z jej wprowadzenia, z drugiej strony najbardziej dostrzegają skalę potencjalnych kosztów. W aspekcie spodziewanych korzyści zarówno w zakresie wzrostu liczby klientów, jak i przepływów finansowych najbardziej optymistyczni byli respondenci z dużych przedsiębiorstw. Rozbieżności w krajowych

		<p>wymaganiach dostępności aktualnie generują wyższe koszty dla wszystkich typów podmiotów gospodarczych</p> <p>Te rozbieżności, dzięki implementacji dyrektywy 2019/882, zostaną wyeliminowane i przyniosą pozytywne skutki dla wszystkich typów podmiotów gospodarczych.</p> <p>Jedną z kluczowych korzyści wynikających dla dostawców produktów i usług związanych z wdrożeniem dyrektywy 2019/882 jest transgraniczność. Umożliwi to otwarcie nowych rynków konsumentów. Jednak może pojawić się także ryzyko konkurencji ze strony innych organizacji.</p> <p>Za opracowanie rozwiązań umożliwiających dostosowanie produktów i usług do wymagań dostępności będą odpowiedzialni liderzy rynku, którzy zaproponują usługi i produkty dla małych i średnich przedsiębiorstw w celu spełnienia wymagań projektowanej ustawy. Co istotne największe koszty prac badawczo- rozwojowych związanych z opracowaniem nowych rozwiązań będą w głównej mierze poniesione przez duże przedsiębiorstwa.</p> <p>Oczekuje się, że wdrożenie dyrektywy 2019/882 będzie sprzyjało stymulowaniu popytu na nowe usługi i produkty oraz upowszechnieniu zakupów przez Internet. Badani przypuszczają, iż wdrożenie dyrektywy 2019/882 może stanowić impuls do powstawania nowych instytucji. Ważne będzie też pogłębienie się współpracy między sektorem prywatnym i publicznym. Uczestnicy badania przypuszczają, iż dyrektywa 2019/882 może stanowić impuls do powstania nowych produktów i nowych przedsiębiorstw, które będą dedykowane dla klientów indywidualnych oraz dla klientów biznesowych (planujących dostosować swoje biznesy do nowych przepisów). Można też się spodziewać, iż pojawią się certyfikaty dla produktów, usług, przedsiębiorstw świadczące o stosowaniu dobrych praktyk w zakresie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p>
	<p>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p>	<p>Zgodnie z analizą zleconą przez MFiPR, spodziewany jest wzrost liczby klientów w wyniku poprawy dostępności produktów i usług oraz wzrost korzyści finansowych (np. wzrost obrotów, marży zysku, zwiększenie udziału w rynku itp.). Szkolenie personelu w zakresie obowiązujących wymagań dotyczących dostępności i umiejętności ich stosowania będzie znaczącym czynnikiem działalności przedsiębiorstw. Możliwy jest wzrost poziomu zatrudnienia w przedsiębiorstwach w związku z koniecznością ich przygotowania się do nowych obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Koszty regulacji wpłyną szczególnie na następujące branże: handel elektroniczny (wymagania dyrektywy mają zastosowanie do internetowej sprzedaży wszelkich produktów lub usług, nie tylko tych objętych zakresem przedmiotowym dyrektywy 2019/882), produkcja systemów sprzętu komputerowego wraz z systemami operacyjnymi do nich (np. komputery osobiste, komputery stacjonarne, laptopy, smartfony i tablety, bez specjalistycznych komputerów wbudowanych w produkty elektroniki użytkowej), świadczenie wybranych usług bankowości detalicznej (w tym dostępność metod identyfikacji, podpisu elektronicznego i usług płatniczych, ponieważ są to elementy niezbędne do zawarcia transakcji w bankowości detalicznej).</p> <p>Na podstawie wyników badania opinii przedsiębiorców w analizie zleconej przez MFiPR najwięcej korzyści z wdrożenia dyrektywy 2019/882 powinni odnieść sektor handlu elektronicznego, dostawcy stron internetowych oraz twórcy aplikacji mobilnych. Przedstawiciele wszystkich głównych branż uważają, iż w największym stopniu dodatkowe koszty zostaną poniesione na szkolenie personelu.</p> <p>Branża systemów sprzętu komputerowego wraz z systemami operacyjnymi do nich oczekuje największych korzyści finansowych oraz wykazuje największy optymizm związany ze wzrostem liczby klientów i wzrostem przychodów. Firmy związane ze sprzętem komputerowym zgadzały się ze stwierdzeniem, że projektowana ustawa utrudni funkcjonowanie ich firm,</p>

ale jednocześnie dostrzegali, że będzie miała pozytywny wpływ na funkcjonowanie gospodarki.

Branża handlu elektronicznego w niewielkim stopniu w porównaniu do pozostałych branż widzi potencjalny wpływ projektu ustawy na powstawanie nowych kosztów.

Branża usług bankowości detalicznej w mniejszym stopniu do pozostałych branż widzi potencjalny wpływ dyrektywy 2019/882 na powstawanie nowych kosztów. Ta branża dodatkowo uwzględniła w grupie najważniejszych dodatkowych kosztów koszty marketingowe. Przedstawiciele tej branży w najmniejszym stopniu dostrzegali zarówno pozytywny, jak i negatywny wpływ na ich działalność kwestii związanych z dyrektywą 2019/882. Przedsiębiorcy, którzy prowadzili działalność usługową, dostrzegali korzyści wynikające z dostosowania swojej oferty do przepisów dyrektywy 2019/882, natomiast najmniej potencjalne korzyści dostrzegali importerzy. Może to wynikać z tego, iż w branżach o wysokiej konkurencyjności, których grupą docelową są klienci indywidualni, szczególnego znaczenia nabierają wszelkie modyfikacje stwarzające możliwość pokazania wartości dodanej dostarczanej klientom.

Firmy będące upoważnionymi przedstawicielami dostrzegały dodatkowe koszty związane z wdrożeniem dyrektywy, takie jak: koszty marketingu i reklamy (w tym także działań marketingowych związanych z handlem transgranicznym), szkoleń personelu oraz zatrudnienia dodatkowego personelu. Producenci stanowili drugą grupę silnie dostrzegającą dodatkowe koszty wdrożenia dyrektywy 2019/882, głównie związane z projektowaniem nowych towarów i usług i ich produkcją. Importerzy to grupa przedsiębiorców najmniej dostrzegająca prawdopodobieństwo dodatkowych kosztów.

Mikro- i mali przedsiębiorcy w małym stopniu dostrzegali pozytywne strony implementacji dyrektywy 2019/882. Mikroprzedsiębiorcy w najmniejszym stopniu dostrzegali prawdopodobieństwo pojawienia się dodatkowych kosztów wynikających z wdrożenia dyrektywy 2019/882. Można zauważyć zależność, iż podmioty, które w największym stopniu będą zobowiązane do stosowania dyrektywy ze względu na wielkość swoich przedsiębiorstw, z jednej strony są najbardziej optymistycznie nastawione do potencjalnych korzyści z jej wdrożenia, z drugiej strony najbardziej dostrzegają skalę potencjalnych kosztów. Można też zauważyć, iż mikroprzedsiębiorcy (dostawcy usług), którzy nie będą musieli stosować dyrektywy 2019/882, najmniej dostrzegają zarówno korzyści, jak i potencjalne koszty.

W aspekcie spodziewanych korzyści zarówno w zakresie wzrostu liczby klientów, jak i przepływów finansowych najmniej optymistyczni byli mikroprzedsiębiorcy. Wskaźnik optymizmu będący pochodną oczekiwanych wzrostów i wcześniejszych doświadczeń respondentów uzyskał największą wartość w przypadku mikroprzedsiębiorców.

Rozbieżności w krajowych wymaganiach dostępności aktualnie generują wyższe koszty dla wszystkich typów podmiotów gospodarczych, ale dla mikroprzedsiębiorstw i MŚP stanowią one relatywnie wyższe koszty niż dla dużych podmiotów gospodarczych. MŚP będzie dysponować mniejszymi zasobami w celu uzyskania wiedzy specjalistycznej w zakresie obowiązujących przepisów lub norm technicznych niż duży podmiot gospodarczy, a także będzie mniej przygotowane do przeprowadzania testów i przeprowadzania kontroli oraz analizy ryzyka w zakresie swoich towarów i usług. Te rozbieżności, dzięki implementacji dyrektywy 2019/882, zostaną wyeliminowane i przyniosą pozytywne skutki dla wszystkich typów podmiotów gospodarczych.

Należy podkreślić, że obowiązywanie wspólnych, jasnych zasad w UE ułatwi MŚP wejście na nowe rynki w innych państwach członkowskich UE bez konieczności dostosowania zgodności ich produktów i przeznaczenia dodatkowych środków finansowych na porady techniczne i prawne.

		<p>Jedną z kluczowych korzyści wynikających z dyrektywy 2019/882 dla dostawców produktów i usług związanych z wdrożeniem regulacji jest transgraniczność. Umożliwi to otwarcie nowych rynków konsumentów. Jednak może pojawić się także ryzyko konkurencji ze strony innych organizacji.</p> <p>Za opracowanie rozwiązań umożliwiających dostosowanie produktów i usług do wymagań dostępności będą odpowiedzialni liderzy rynku, którzy zaproponują usługi i produkty dla małych i średnich przedsiębiorstw w celu spełnienia wymagań projektowanej ustawy. Co istotne, największe koszty prac badawczo-rozwojowych, związanych z opracowaniem nowych rozwiązań, będą w głównej mierze poniesione przez duże przedsiębiorstwa.</p> <p>Małe przedsiębiorstwa mogą okazać się bardzo innowacyjne w zakresie opracowywania dostępnej oferty dla osób ze szczególnymi potrzebami. Mogą też powstać nowe podmioty, które będą się specjalizować w rozwiązaniach oferowanych dla innych klientów biznesowych, pozwalających na uzyskanie zgodności z dyrektywą 2019/882.</p> <p>Oczekuje się, że wdrożenie dyrektywy 2019/882 będzie sprzyjało stymulowaniu popytu na nowe usługi i produkty oraz upowszechnieniu się zakupów przez Internet. Badani przypuszczają, iż wdrożenie dyrektywy 2019/882 może stanowić impuls do powstawania nowych instytucji. Ważne będzie też pogłębienie się współpracy między sektorem prywatnym i publicznym. Uczestnicy badania przypuszczają, iż dyrektywa 2019/882 może stanowić impuls do powstania nowych produktów i nowych przedsiębiorstw, które będą dedykowane zarówno dla klientów indywidualnych, jak i dla klientów biznesowych (planujących dostosować swoje biznesy do nowych przepisów). Można też się spodziewać, iż pojawią się certyfikaty dla produktów, usług i przedsiębiorstw, świadczące o stosowaniu dobrych praktyk w zakresie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Analiza potwierdziła, że wdrożenie dyrektywy 2019/882 będzie pozytywnie bezpośrednio i pośrednio wpływać na rynek pracy oraz na rozwój konkurencyjności gospodarki i przedsiębiorczości, w tym spowoduje rozwój i funkcjonowanie przedsiębiorstw, z uwzględnieniem sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.</p>
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Przewiduje się, że ceny produktów i usług objętych wymaganiami dostępności nie wzrosną albo wzrosną tylko nieznacznie.
	osoby niepełnosprawne i osoby starsze	Projekt wpłynie pozytywnie na sytuację osób niepełnosprawnych i starszych. Wpływ ten został wskazany w poszczególnych fragmentach OSR.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Obliczenia kosztów zostały wykonane na podstawie następujących danych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zawartych w analizie przygotowanej na zlecenie MFiPR pt. „Analiza wpływu transpozycji Dyrektywy nr 2019/882 w sprawie wymogów dostępności produktów i usług na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw (wyniki analizy otrzymanej w kwietniu 2021 r.); 2) danych własnych MFiPR pozyskanych od interesariuszy w toku prekonsultacji oraz 3) analizy danych zastanych w procesie przygotowywania projektu ustawy. <p>Z uwagi na zaplanowanie wsparcia z funduszy europejskich w perspektywie 2021–2027 na działania szkoleniowo-doradcze dla przedsiębiorstw związane z wdrożeniem wymagań wynikających z projektowanej ustawy, koszty zostaną pomniejszone o koszty szkoleń i doradztwa z zakresu wymagań zgodnie z przepisami tej ustawy.</p>	

Przedsiębiorstwa – w szczególności MŚP – skorzystają na eliminacji barier dzięki stworzeniu jednego zestawu wymagań dla dostępności produktów i usług. Obecnie na rynku istnieją bariery tworzone przez rozdrobniony rynek poddany różnym regulacjom lub niepoddany żadnym standardom w zakresie dostępności produktów i usług.

MFiPR (na podstawie zleconej analizy oraz danych własnych) identyfikuje następujące 2 kategorie możliwych kosztów dla sektora MŚP i dla dużych firm:

- 1) jednorazowe koszty organizacyjne, w tym dostosowania strony internetowej, szkolenia personelu i nabywania kompetencji w zakresie dostępności, aktualizacji lub zakupu nowego oprogramowania, wypracowania standardów wewnętrznych, opracowania nowych procesów w celu uwzględnienia kwestii dostępności w rozwoju produktu albo w świadczeniu usługi, zatrudnienia dodatkowego personelu dysponującego wiedzą fachową w zakresie dostępności oraz zapoznania się z przepisami w zakresie dostępności;
- 2) bieżące koszty produkcji i rozwoju, w tym audytu dostępności lub przeprowadzenia oceny zgodności z wymaganiami dostępności, utrzymania strony internetowej, testowania produktu lub usługi pod względem dostępności, projektowania funkcji i właściwości decydujących o dostępności produktu albo usługi (przewiduje się, że może to być zwiększenie dotychczasowych kosztów projektowania o ok. 30%), zwiększone koszty ponoszone w procesach wytwórczych oraz koszt opracowania dokumentacji.

Przykładowe koszty dla branży handlu elektronicznego będą związane przede wszystkim z przeprowadzeniem audytu dostępności istniejącej strony internetowej oraz jej dostosowaniem do standardu WCAG (*Web Content Accessibility Guidelines*) zgodnie z wynikami przeprowadzonego audytu lub utworzeniem nowej strony internetowej.

Jeżeli chodzi o koszty przeprowadzania audytu, to w dużej mierze zależy on od zastosowanej metody. Niektóre firmy przeprowadzają audyt jedynie za pomocą listy kontrolnej WCAG, inne opisując problemy dostępnościowe. Inna metoda polega na badaniu eksperckim oraz testach z użytkownikami z niepełnosprawnością. Cena całego audytu zależy od liczby przebadanych stron. Cena badania jednej prostej podstrony to koszt 900 zł netto. Cena podstrony z dużą liczbą funkcjonalności to koszt 1800 zł netto. Uśredniając koszt badania średniej wielkości strony internetowej (10–15 stron do badania), to koszty między 9 a 13 tys. zł w przypadku prostego serwisu i między 18 a 27 tys. zł w przypadku strony z dużą liczbą funkcjonalności (kalkulatory, suwaki, ankiety, głosowania, wykresy itd.). Koszty strony internetowej są trudne do oszacowania, bo zależą od wielkości strony, jej skomplikowania oraz zastosowanego modelu programistycznego dla wsparcia tworzenia aplikacji. Czasami może okazać się nieopłacalne dostosowanie istniejącej strony i wówczas należy taką stronę stworzyć od nowa. Jedną z metod wyceny jest oszacowanie kwoty za oszczędność pracy programisty lub zespołu programistów. Innym sposobem jest oszacowanie liczby godzin pracy programisty lub zespołu programistów (średni koszt roboczogodziny wynosi 250–350 zł netto)³.

Ponadto branża handlu elektronicznego poniesie jednorazowe koszty szkolenia personelu i nabywania kompetencji w zakresie dostępności, aktualizacji lub zakupu nowego oprogramowania, wypracowania standardów wewnętrznych, opracowania nowych procesów w świadczeniu usługi, zatrudnienia dodatkowego personelu dysponującego wiedzą fachową w zakresie dostępności, zapoznania się z przepisami w zakresie dostępności oraz bieżące koszty rozwoju, takie jak: przeprowadzenie oceny zgodności z wymaganiami, utrzymania strony internetowej, testowania usługi pod względem dostępności, projektowania funkcji i właściwości decydujących o dostępności usługi (przewiduje się, że może to być zwiększenie dotychczasowych kosztów projektowania o ok. 30%) oraz koszt opracowania dokumentacji.

Przykładowe koszty dla sektora bankowego⁴ przedstawiają się następująco. Aktualizacja oprogramowania do bankomatów (lub zakupu nowego oprogramowania), aby dostosować je do wymagań dostępności, może wynieść: 20–30 mln zł, a koszty audytu dostępności stron internetowych i dostosowania samej strony do wymagań dostępności mogą wynieść 250–500 tys. zł w przypadku mniejszych banków oraz 2–3 mln zł w przypadku największych banków.

Wdrożenie nowych, dostępnych rozwiązań będzie się wiązać z dodatkowymi kosztami, mogą one być jednak ograniczane przez implementację dostępności od początku procesów projektowych i produkcyjnych.

³ Informacje o kosztach pochodzą od Fundacji Widzialni.

⁴ Informacje o kosztach pochodzą od Związku Banków Polskich.

Zastosowanie powiązane z dostępnością uniwersalnego projektowania jest dużo tańsze niż późniejsze dostosowanie do wymagań dostępności. Przykładowo dostępny biletomat czy bankomat nie powinny stanowić dodatkowego kosztu dla przedsiębiorców, jeżeli te urządzenia będą projektowane i produkowane z myślą o dostępności dla wszystkich, przy zastosowaniu projektowania uniwersalnego.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwroconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz

Obciążenia regulacyjne dla przedsiębiorstw:

Projekt ustawy nakłada obowiązek spełnienia wymagań dostępności dla produktów i usług. Wymagania transponowanej dyrektywy 2019/882 określone są na poziomie funkcjonalnym, tzn. są ustalane zasady ogólne, i opierają się na koncepcji uniwersalnego projektowania (projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, aby były użyteczne dla wszystkich w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania) oraz czterech zasadach dostępności zaczerpniętych ze standardu WCAG (*Web Content Accessibility Guidelines*). Przepisy nie określają szczegółów technicznych, co wymaga od podmiotów gospodarczych poszukiwania adekwatnych rozwiązań technologicznych przy wykorzystaniu powszechnie dostępnych standardów lub projektowaniu innowacyjnych rozwiązań. Podejście ogólne, funkcjonalne jest zatem z jednej strony wyzwaniem dla przedsiębiorstw, z drugiej strony może stać się motorem innowacyjności i stanowić o przewadze konkurencyjnej firmy.

Poza grupą obowiązków związanych z zapewnieniem faktycznej dostępności oferowanych produktów i usług, druga grupa obowiązków ma charakter formalny. Obowiązki formalne polegają przede wszystkim na konieczności stosowania szczegółowych przepisów z obszaru nadzoru rynku, w tym przepisów dotyczących oznakowania CE i deklaracji zgodności. Oznakowanie CE jest kluczowym wskaźnikiem zgodności produktu z prawodawstwem UE i umożliwia swobodny przepływ towarów na rynku europejskim. Wymagania dostępności wynikające z dyrektywy 2019/882 zostały podporządkowane – z kilkoma odstępstwami – ogólnym przepisom UE w tym zakresie. Umieszczając znak CE na wyrobie, producent oświadcza na własną odpowiedzialność, że ten produkt spełnia wszystkie wymagania prawne, aby to oznakowanie uzyskać, a tym samym, że może on być przedmiotem obrotu w UE.

Należy przy tym zauważyć, że projekt ustawy przewiduje możliwość łagodzenia obowiązków, tak aby nie obciążać nieproporcjonalnie przedsiębiorców. Wymagania dostępności określone w projektowanej ustawie mają zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim zapewnienie zgodności z nimi:

- 1) nie wymaga wprowadzenia zmiany produktu albo usługi powodującej istotną zmianę podstawowych właściwości takiego produktu albo takiej usługi (zasadnicza zmiana produktu albo usługi);
- 2) nie stanowi dla podmiotu gospodarczego nieproporcjonalnego obciążenia.

Projektowana ustawa określa sposób dokonania tej oceny.

Przepisów projektu ustawy nie stosuje się do usług świadczonych przez mikroprzedsiębiorców. W Polsce usługodawcy-mikroprzedsiębiorcy stanowią większość podmiotów gospodarczych działających m.in. w sektorze handlu elektronicznego.

W projekcie ustawy mikroprzedsiębiorstwo dokonujące obrotu produktami jest zwolnione z niektórych obowiązków administracyjnych, np. jest zwolnione z obowiązku dokumentowania oceny czy zapewnienia zgodności z wymaganiami dostępności, jeżeli wymaga to wprowadzenia zasadniczej zmiany produktu lub usługi lub stanowi dla niego nieproporcjonalne obciążenie.

Wymagania dotyczące dostępności środowiska zbudowanego nie są obligatoryjne w ramach implementacji dyrektywy 2019/882. Kwestia ta była dyskutowana ze wszystkimi uczestnikami prekonsultacji w celu zebrania opinii oraz informacji

na temat uwarunkowań dotyczących przestrzeni wykorzystywanych do świadczenia usług objętych dyrektywą 2019/882, w wyniku których MFiPR zdecydowało o niewprowadzaniu tego wymagania. Usługodawca w informacji o oferowanych i świadczonych usługach podaje informację o aktualnym stanie zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami z pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej wykorzystywanych do świadczenia usług oraz otaczającej je infrastruktury, w zakresie, w jakim te warunki umożliwiają korzystanie z tej usługi, lub informację o posiadanym przez usługodawcę certyfikacie dostępności, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, jeżeli został wydany.

Mikroprzedsiębiorstwa wyłączone są również z tego obowiązku.

Ponadto w przepisach przejściowych i dostosowujących MFiPR zawarło szereg korzystnych dla przedsiębiorców uregulowań. Usługodawca może do dnia 28 czerwca 2030 r. świadczyć usługi przy wykorzystaniu produktów niespełniających wymagań dostępności, które wykorzystywał w celu świadczenia usług tego samego rodzaju przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Terminale niespełniające wymagań dostępności, wykorzystywane przez usługodawców do świadczenia usług przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, mogą być wykorzystywane do świadczenia usług tego samego rodzaju po dniu wejścia w życie tej ustawy do upływu okresu ich ekonomicznej użyteczności, jednak nie dłużej niż przez okres 20 lat od dnia rozpoczęcia ich wykorzystywania.

Obciążenia regulacyjne dla organów nadzoru rynku są związane z wykonywaniem zadań dotyczących nadzoru rynku, sprawozdawczością oraz innymi wyszczególnionymi w pkt 6 OSR zadaniami.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana regulacja wpłynie pozytywnie na rynek pracy. Wprowadzenie nowych wymagań w zakresie dostępności produktów i usług spowoduje wzrost zapotrzebowania na specjalistów posiadających wiedzę i umiejętności w zakresie wdrażania dostępności. W kolejnych latach po wejściu w życie projektowanej regulacji zjawisko to się zintensyfikuje. Spowoduje to nie tylko wzrost zatrudnienia, ale także zmiany jakościowe na rynku pracy. Do tej pory liczba ekspertów z tego szerokiego obszaru kompetencyjnego, wymagającego posiadania wiedzy i doświadczenia o charakterze interdyscyplinarnym (m.in. z zakresu funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami, technologii asystujących, dostępności cyfrowej, dostępności informacyjno-komunikacyjnej, nowoczesnych technologii, uwarunkowań prawnych i standardów dostępności) jest niewystarczająca do zaspokojenia obecnych i przyszłych potrzeb rynku. Przewiduje się dalszą profesjonalizację i powstanie nowych kwalifikacji zawodowych oraz poszerzenie już istniejących. Do tej pory MFiPR włączyło kwalifikację rynkową „Wdrażanie dostępności w organizacji” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. W dniu 23 kwietnia 2020 r. zostało opublikowane obwieszczenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Wdrażanie dostępności w organizacji” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (M.P. poz. 380). Pojawiają się propozycje szeregu innych kwalifikacji związanych z dostępnością:

- 1) wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) przy tworzeniu i dostosowywaniu stron internetowych;
- 2) audytowanie dostępności stron internetowych zgodnie ze standardem WCAG (Web Content Accessibility Guidelines);
- 3) wykorzystanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) przy tworzeniu i dostosowywaniu aplikacji mobilnych;
- 4) audytowanie dokumentów cyfrowych w oparciu o standard WCAG (Web Content Accessibility Guidelines);
- 5) organizowanie usług dostosowywania multimediów do standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) z podstawowymi umiejętnościami ich dostosowania dla osób z indywidualnymi potrzebami;
- 6) wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych;
- 7) wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w redagowaniu stron internetowych;
- 8) projektowanie i prowadzenie badań dostępności informacji elektronicznej z udziałem użytkowników-testerów z indywidualnymi potrzebami;
- 9) stosowanie standardów dostępności i dobrych praktyk w procesie organizowania wydarzenia, umożliwiających uczestnictwo osób z indywidualnymi potrzebami.

Warto podkreślić nie tylko rynkowe, ale i społeczne znaczenie przewidywanych zmian. Już obecnie obserwuje się, że na stanowiskach ekspertów / trenerów / audytorów do spraw dostępności są zaangażowane osoby ze szczególnymi potrzebami jako osoby o największym i najbardziej wiarygodnym doświadczeniu w tym obszarze. Jednocześnie osoby z niepełnosprawnościami należą do grupy od zawsze wykluczanej na rynku pracy. W IV kwartale 2020 r. współczynnik aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym wyniósł 30,3%, a wskaźnik zatrudnienia w tej grupie – 28,7% [za BAEL GUS]. Zwiększone zapotrzebowanie na specjalistów w zakresie dostępności stworzy realne możliwości na zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami na tych stanowiskach na otwartym rynku pracy w wielu branżach.

Ponadto zwiększenie dostępności wybranych produktów i usług wpłynie pozytywnie na wiele obszarów funkcjonowania konsumentów, które warunkują ich niezakłóconą aktywność zawodową – m.in. obsługa sprzętu komputerowego w ramach obowiązków w pracy, informacja na temat transportu, korzystanie z instrumentów finansowych. Lepsze dostosowanie funkcji produktów i usług do możliwości i oczekiwań osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, będzie miało efekt wspierający i zachęcający, zwłaszcza w obszarze aktywności zawodowej. Nowe regulacje pomogą także pracodawcom w dostosowaniu i wprowadzaniu nowych rozwiązań w organizacji stanowisk pracy dla osób ze szczególnymi potrzebami, co zniesie część barier organizacyjnych i mentalnych, które zniechęcają obecnie do zatrudniania osób z tej grupy.

W obliczu zmian sposobu wykonywania codziennych czynności, także obowiązków zawodowych, spowodowanych przez sytuację zagrożenia epidemiologicznego w 2020 r., które wymagają użycia zdalnych sposobów komunikowania, ujawniły się bariery wynikające z braku dostępności urządzeń i usług pozwalających na m.in. telepracę czy otrzymywanie informacji istotnych dla ochrony zdrowia obywateli. Zwiększenie dostępności wskazanych w projekcie ustawy produktów i usług będzie miało decydujące znaczenie dla utrzymania i podejmowania zatrudnienia osób ze szczególnymi potrzebami. Obecnie zauważa się w Polsce sytuacje wykluczające określone grupy z aktywności, np. osoby z dysfunkcją wzroku i słuchu. Osoby z tych grup porzucają pracę lub rozważają odejście z pracy w wyniku barier ICT w życiu zawodowym.

Projektowana ustawa może stanowić impuls do powstawania nowych instytucji, które będą wspierały wdrażanie wymagań dostępności. Zwiększy się zapotrzebowanie na specjalistów do spraw dostępności, potrzebne będą szkolenia oraz dostosowanie przedsiębiorstw do wymagań dostępności wskazanych produktów i usług. Może także powstać nowy zawód (na wzór koordynatora do spraw dostępności w jednostkach sektora finansów publicznych), w związku z zapotrzebowaniem na takiego koordynatora także w sektorze prywatnym.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☒ mienie państwowe	☒ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	<p>W obszarze sytuacji i rozwoju regionalnego projektowana ustawa wpłynie na podniesienie poziomu jakości funkcjonowania i usług podmiotów prywatnych i publicznych będących producentami i usługodawcami objętymi regulacją, a przez to – na wzrost ich konkurencyjności na rynku.</p> <p>W obszarze informatyzacji wpływ projektowanej ustawy będzie odnosił się do dostosowania wyposażenia i możliwości skorzystania z treści publikowanych w dowolnej formie i formacie.</p> <p>W obszarze zdrowia projektowana ustawa wpłynie na sytuację grupy osób z niepełnosprawnościami, która będzie miała ułatwiony dostęp do produktów i usług objętych zakresem tej ustawy.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wdrożenie przepisów dyrektywy 2019/882 do polskiego porządku prawnego powinno nastąpić do dnia 28 czerwca 2022 r., natomiast projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 28 czerwca 2025 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Projektowana ustawa zawiera rozwiązania zapewniające stały monitoring, w tym również zapewnienie przekazywania i koordynacji informacji sprawozdawczej, w zakresie realizowania działań wpisujących się w zapewnianie dostępności produktów i usług. Organ monitorujący funkcjonowanie systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług określonych w projektowanej ustawie:

- 1) monitoruje funkcjonowanie systemu nadzoru rynku przez żądanie od organów nadzoru rynku i organów celnych informacji, w tym danych statystycznych, dotyczących działań podjętych w zakresie nadzoru rynku;
- 2) sprawuje nadzór nad stosowaniem przepisów projektowanej ustawy przez organy nadzoru rynku przez:
 - a) żądanie informacji i danych od organów nadzoru rynku dotyczących organizacji i funkcjonowania systemu nadzoru rynku, niezbędnych do wykonywania uprawnień nadzorczych,
 - b) występowanie z wnioskami dotyczącymi realizowania ich zadań w ramach systemu nadzoru rynku;
- 3) podaje do publicznej wiadomości i przekazuje Komisji Europejskiej informacje o organach nadzoru rynku i organach celnych oraz ich kompetencjach;
- 4) sporządza sprawozdanie dotyczące funkcjonowania systemu kontroli produktów i usług oraz publikuje i przekazuje je Komisji Europejskiej, innym państwom członkowskim Unii Europejskiej i państwom

członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronom umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Sprawozdanie i przegląd.

Zgodnie z dyrektywą 2019/882 do dnia 28 czerwca 2030 r., a następnie co 5 lat, Komisja Europejska przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie ze stosowania dyrektywy 2019/882. Sprawozdania te dotyczą między innymi – w świetle rozwoju sytuacji społecznej, gospodarczej i technologicznej – zmian w poziomie dostępności produktów i usług, ewentualnych blokad technologicznych lub barier dla innowacji oraz skutków dyrektywy 2019/882 dla podmiotów gospodarczych i dla osób z niepełnosprawnościami. Sprawozdania zawierają również ocenę skutków, jakie dla funkcjonowania rynku ma stosowanie przepisów art. 4 pkt 1 oraz art. 21, czy wskazane jest objęcie zakresem projektowanej ustawy produktów lub usług innych niż wymienione w tej ustawie lub wyłączenie z tego zakresu niektórych produktów lub usług, wskazanie wymagań dostępności dla produktów i usług oraz obowiązków dla podmiotów gospodarczych, które powinny ulec ograniczeniu.

Państwa członkowskie UE przekazują Komisji Europejskiej w odpowiednim terminie wszystkie informacje, które są dla niej niezbędne do sporządzenia takich sprawozdań.

Sprawozdania Komisji Europejskiej uwzględniają opinie zainteresowanych podmiotów gospodarczych i odpowiednich organizacji pozarządowych, w tym organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami.

Komisja Europejska, w razie potrzeby, zaproponuje odpowiednie środki, które mogą obejmować środki ustawodawcze.

Pozyskane w ten sposób informacje będą stanowić bieżące źródło wiedzy w zakresie postępu w realizacji przepisów projektowanej ustawy.

Pierwsza ocena skutków regulacji zawartych w projektowanej ustawie będzie przeprowadzona w 2030 r.

W przypadku zaistnienia potrzeby pogłębienia oceny realizacji *stricto* przepisów samej projektowanej ustawy zostanie zlecone oddzielne badanie ewaluacyjne w terminie, który pozwoli na ocenę faktycznych rezultatów jej oddziaływania.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych projektu ustawy o zapewnianiu spełniania dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (poprzedni tytuł: ustawa o dostępności niektórych produktów i usług)

1. Omówienie przebiegu konsultacji publicznych

Projekt ustawy o dostępności niektórych produktów i usług został przekazany, zgodnie z § 36 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. 2022 poz. 348) do konsultacji publicznych, które odbyły się w terminie od 31 marca do 30 kwietnia 2022 r. Konsultacje skierowane były przede wszystkim do przedstawicieli branży transportowej, handlowej, elektronicznej, wydawniczej oraz sektora bankowego, jak również fundacji i stowarzyszeń działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami. W konsultacjach publicznych udział wzięło 19 podmiotów: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bolt, Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS, Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Fundacja Widzialni, Kasa Krajowa, Lubelskie Partnerstwo na rzecz Dostępności, Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Polska Izba Książki, Polski Komitet Normalizacyjny, Polski Związek Głuchych, Polski Związek Niewidomych, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Związek Banków Polskich, Związek Cyfrowa Polska, Związek Pracodawców AGD oraz Związek Pracodawców Izby Internetowej. Wpłynęło również siedem anonimowych uwag, wysłanych przez elektroniczny formularz do konsultacji publicznych, zamieszczony na stronie internetowej.

15 lipca 2022 r. w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej opublikowało tabelę uwag zgłoszonych w ramach konsultacji przeprowadzonych w dniach 31 marca - 30 kwietnia, wraz ze stanowiskiem MFiPR i ponownie przekazało do konsultacji publicznych zmodyfikowany projekt ustawy.

2. Omówienie przebiegu ponownych konsultacji publicznych

Projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze został przekazany do ponownych konsultacji publicznych, które odbyły się w terminie od 15 do 20 lipca 2022 r. Ponowne konsultacje publiczne skierowane były przede wszystkim do tych samych podmiotów, które wcześniej podlegały konsultacjom. W ponownych konsultacjach publicznych udział wzięło 6 podmiotów: Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami, Polska Izba Gospodarcza Transportu Samochodowego i Spedycji, Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego, Polska Izba Książki, Związek Pracodawców Branży Internetowej oraz Kasa Krajowa.

3. Omówienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

4. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W załączeniu przedstawiamy tabelaryczne zestawienie uwag i stanowisko Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej do tych uwag.

:

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFIPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 4	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W art. 4 pkt 3 wyłączony został obowiązek zapewnienia dostępności dla przewoźników innych niż krajowi i międzynarodowi. Dyrektywa na to pozwala, ale utrwali to sytuację, gdy w najczęściej wykorzystywanych środkach transportu pasażerowie z niepełnosprawnościami nie będą mogli zapoznać się z rozkładem lub kupić biletu przez Internet. Można ten przepis przeformułować w taki sposób, że jeżeli przewoźnik świadczy usługę informacji o rozkładzie jazdy i daje możliwość zakupu biletu przez internet, to musi spełniać wymogi dostępności. W przeciwnym wypadku pojawi się</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyłączenie usług komunikacji miejskiej oraz metropolitalnych, gminnych, powiatowych, powiatowo - gminnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich spod regulacji ustawowej wynika z art. 2 ust. 2 lit. c dyrektywy 2019/882. Wyłączenia określone w projekcie ustawy wynikają z przepisów dyrektywy, której zakres został opracowany z uwzględnieniem interesów wielu stron i ewentualnych nieproporcjonalnych obciążeń. Na obecnym etapie, biorąc pod uwagę poziom zaawansowania usług transportowych, zdecydowano o przyjęciu przepisów dyrektywy w tym zakresie w jej oryginalnym brzmieniu, nie stosując rozszerzeń.</p>

		<p>sytuacja nierównego traktowania pasażerów. Zresztą nie widać uzasadnienia, by wyłączać przewozy wojewódzkie czy przewozy gmin na prawach powiatu (jak Warszawa czy Kraków).</p>			
--	--	--	--	--	--

art. 4	Polska Izba Gospodarcza Transportu Samochodowego i Spedycji	Polska Izba Gospodarcza Transportu Samochodowego i Spedycji uprzejmie informuje, że zupełnie nie rozumiemy jakie podmioty realizujące autobusową komunikację pasażerską będą zobowiązane do stosowania przepisów o zapewnianiu spełnienia wymogów dotyczących dostępności tych usług w zakresie określonym ustawą, ponieważ: w art. 2 ust. 2 określono, że usługodawca ma zapewnić "spełnienie wymogów dostępności" dla świadczonych usług, a w art. 3 ust. 2 pkt 3 precyzuje te usługi jako towarzyszące usługom pasażerskiego transportu autobusowego i autokarowego, w zakresie: stron internetowych, w aplikacjach mobilnych, podczas sprzedaży	brak	brak	Do zapewnienia spełnienia wymogów dostępności odnoszących się do usług towarzyszących usługom pasażerskiego transportu autobusowego i autokarowego, wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 3 projektu ustawy, zobowiązane są podmioty świadczące usługi wskazane w art. 5 pkt 31 projektu ustawy. Są to podmioty świadczące usługi objęte art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 181/2011. Art. 4 ust. 1 projektu ustawy wyłącza spod obowiązku zapewnienia spełnienia wymogów dostępności mikroprzedsiębiorców świadczących usługi, a ust. 3 tego samego artykułu wyłącza usługi komunikacji miejskiej oraz metropolitalne, gminne, powiatowe, powiatowo-gminne i wojewódzkie przewozy pasażerskie, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1371 i 2445) z wyjątkiem art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. e. Wyjątek ten odnosi się do dostarczania informacji w przeznaczonych do tego interaktywnych terminalach samoobsługowych znajdujących się na terytorium Unii Europejskiej, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów.
--------	---	---	------	------	--

		<p>biletów elektronicznych, podczas dostarczania informacji związanych z tymi usługami, w tym informacji o podróży w czasie rzeczywistym, w terminalach samoobsługowych, ale tylko znajdujących się na dworcach (znajdujące się w autobusach są z tego obowiązku wyłączone). W art. 4 określono, że przepisów ustawy nie będzie stosować się do usług świadczonych przez mikroprzedsiębiorców oraz w przypadku usług komunikacji miejskiej oraz do metropolitalnych, gminnych, powiatowych, powiatowo - gminnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 o publicznym transporcie</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>zbiorowym (Dz. U. z 2021 poz. 1371 i 2445), ale z wyłączeniem jednak usług świadczonych w terminalach samoobsługowych znajdujących się na dworcach i przystankach. Rozumiemy, że chodzi tu o wymogi informacyjne w zakresie rozkładów jazdy wynikające z przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 8). W świetle powyższych zapisów nie jest jasne, czy projektowana ustawa obowiązuje w zakresie przewozów drogowych określonych w ustawie o transporcie drogowym. Większość przewozów osób na terenie kraju (oceniamy, że jest to ok 80% wszystkich kursów, poza komunikacją miejską), jest realizowanych nie na podstawie</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>przepisów określonych w/w pkt 2, a w oparciu o art. 18 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. tj. z 2022 r. poz. 180), której obowiązywanie jest systematycznie przez Sejm co roku przedłużane.</p>			
--	--	---	--	--	--

art. 4	Polska Izba Gospodarcza Transportu Samochodowego i Spedycji	<p>Za organizację przewozów wymienionych w art. 4 odpowiadają właściwe jednostki samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego, powiatowego lub gminnego, to nie rozumiemy, dlaczego - w przypadku jednak nie wyłączenia jakiegoś fragmentu usługi - ma za to odpowiadać przedsiębiorca/operator, a nie organizator przewozów, czyli jednostka samorządu terytorialnego, która wprost za takie przewozy odpowiada i je organizuje? Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym nakłada na organizatorów przewozów obowiązek publikacji pełnych rozkładów jazdy w organizowanej przez siebie komunikacji.</p> <p>Czy przepisy projektowanej ustawy mają nie dotyczyć jednostek samorządu</p>	brak	brak	<p>Obowiązek zapewniania spełnienia wymogów dostępności produktów i usług objętych przepisami projektu ustawy został nałożony na podmioty gospodarcze. W przypadku zapewniania spełnienia wymogów dostępności usług towarzyszących usługom pasażerskiego transportu autobusowego i autokarowego, odpowiednim podmiotem gospodarczym będzie usługodawca. Zgodnie z definicją zawartą w art. 5 pkt 37 usługodawca jest osobą fizyczną lub prawną, która świadczy usługę na rynku unijnym lub oferuje świadczenie takiej usługi konsumentom w Rzeczypospolitej Polskiej. Ze względu na posiadanie osobowości prawnej, jednostka samorządu terytorialnego zawiera się w definicji usługodawcy.</p>
--------	--	---	------	------	--

		terytorialnego wprost odpowiedzialnych za przewozy autobusowe pasażerskie o charakterze użyteczności publicznej?			
--	--	--	--	--	--

<p>Art. 4 pkt 3</p>	<p>Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego</p>	<p>Na podstawie tego przepisu, ustawy nie stosuje się m.in. do usług komunikacji miejskiej oraz do metropolitalnych, gminnych, powiatowych, powiatowo-gminnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich, z wyjątkiem art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. e. ustawy</p>	<p>Proponowany przepis nie powinien stanowić stałej normy zwalniającej z przepisów ustawy. Przepis powinien być normą przejściową i końcową. Dla przepisu powinien zostać zastosowany dłuższy okres vacatio legis np. o 2 lata po wejściu w życie projektu ustawy. Po okresie tym wymienione w nim rodzaje przewozów jak i usługi komunikacji miejskiej zostaną dostosowane do wymogów określonych w projekcie ustawy.</p>	<p>Art. 2, ust. 2, lit. c. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 jak i przepisy, do których on odwołuje się definiują jedynie trzy rodzaje przewozów (miejskie, podmiejskie i regionalne). Nieprecyzyjność powyższych definicji budzi wątpliwości co do ich poprawnej interpretacji przez ustawodawcę w świetle ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym na potrzeby sporządzenia przedmiotowego aktu prawnego. Z kolei biorąc pod uwagę fakt, że osoby ze szczególnymi potrzebami najbardziej potrzebują ułatwienia w dostępie do najpowszechniejszych usług m.in. komunikacji miejskiej oraz wymienionych w art. 4, pkt. 3 rodzajów</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyłączenie usług komunikacji miejskiej oraz metropolitalnych, gminnych, powiatowych, powiatowo - gminnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich spod regulacji ustawowej wynika z art. 2 ust. 2 lit. c dyrektywy 2019/882. Wyłączenia określone w projekcie ustawy wynikają z przepisów dyrektywy, której zakres został opracowany z uwzględnieniem interesów wielu stron i ewentualnych nieproporcjonalnych obciążeń. Na obecnym etapie, biorąc pod uwagę poziom zaawansowania usług transportowych, zdecydowano o przyjęciu przepisów dyrektywy w tym zakresie w jej oryginalnym brzmieniu, nie stosując rozszerzeń.</p>
---------------------	--	--	--	--	---

				<p>przewozów pasażerskich, koniecznym jest zobowiązanie podmiotów, świadczących takie usługi, do spełnienia wymogów określonych w projekcie ustawy. Jeżeli podmioty te potrzebują więcej czasu z uwagi na masowość świadczonych usług proponujemy wydłużony okres dostosowania.</p>	
--	--	--	--	---	--

Art. 4	Polska Izba Książki (PIK)	Wyłączenie spod jego regulacji podręcznika, cyfrowego odzwierciedlenia podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych;	brak	Zgodnie z art. 165 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE 2016 C 202, s. 1), dalej TFUE, Unia przyczynia się do rozwoju edukacji o wysokiej jakości, poprzez zachęcanie do współpracy między Państwami Członkowskimi oraz, jeśli jest to niezbędne, poprzez wspieranie i uzupełnianie ich działalności, w pełni szanując odpowiedzialność Państw Członkowskich za treść nauczania i organizację systemów edukacyjnych, jak również ich różnorodność kulturową i językową. Unia przyczynia się do wspierania europejskich przedsięwzięć w zakresie sportu, uwzględniając jego szczególny charakter, jego struktury oparte na zasadzie dobrowolności oraz uwzględniając jego	Uwaga nieuwzględniona – przepisy dyrektywy 2019/882 nie przewidują wyłączeń dla usługi rozpowszechniania książek elektronicznych. Zakres przedmiotowy dyrektywy został opracowany z uwzględnieniem interesów wielu stron i ewentualnych nieproporcjonalnych obciążeń. W ramach implementacji dyrektywy do polskiego porządku prawnego, Polska zdecydowała o przyjęciu jej przepisów w oryginalnym brzmieniu, nie stosując dodatkowych wyłączeń. Zapewnianie spełnienia wymogów dostępności usługi rozpowszechniania książek elektronicznych nie stanowi ingerencji w organizację systemu edukacyjnego.
--------	---------------------------	---	------	---	--

				<p>funkcję społeczną i edukacyjną. Przepis art. 165 ust. 2 TFUE stanowi natomiast, iż działanie Unii zmierza do:</p> <ol style="list-style-type: none">1) rozwoju wymiaru europejskiego w edukacji, zwłaszcza przez nauczanie i upowszechnianie języków Państw Członkowskich;2) sprzyjania mobilności studentów i nauczycieli, między innymi poprzez zachęcanie do akademickiego uznawania dyplomów i okresów studiów;3) promowania współpracy między instytucjami edukacyjnymi;4) rozwoju wymiany informacji i doświadczeń w kwestiach wspólnych dla systemów edukacyjnych Państw Członkowskich;5) sprzyjania rozwojowi wymiany młodzieży i wymiany instruktorów społeczno-	
--	--	--	--	--	--

				<p>oświatowych a także zachęcania młodzieży do uczestnictwa w demokratycznym życiu Europy;</p> <p>6) popieranie rozwoju kształcenia na odległość;</p> <p>7) rozwoju europejskiego wymiaru sportu, przez popieranie uczciwości i dostępności we współzawodnictwie sportowym oraz współpracy między podmiotami odpowiedzialnymi za sport, jak również przez ochronę integralności fizycznej i psychicznej sportowców, w szczególności tych najmłodszych.</p> <p>Dodatkowo z przepisu art. 6 lit.e TFUE wynika, iż Unia ma kompetencje do prowadzenia działań mających na celu wspieranie, koordynowanie lub uzupełnianie działań Państw Członkowskich, w tym w zakresie edukacji.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Z powyższego należy wysunąć ogólny wniosek, iż Unia Europejska wspomaga państwa członkowskie w realizacji jedynie tych celów, które łatwiej jest osiągnąć, współpracując. Jednocześnie jednak zakres kompetencji Unii w dziedzinie edukacji został wyraźnie określony w przepisie art. 165 ust. 2 TFUE i uznać należy, iż jest to katalog zamknięty. W pozostałym zakresie w dziedzinie edukacji pełnię kompetencji zachowują Państwa Członkowskie. Zgodnie bowiem z art. 165 ust. 1 TFUE w ich zakresie odpowiedzialności należy organizowanie, administrowanie i finansowanie własnych systemów edukacyjnych. Nie może ulegać wątpliwości, iż przez organizowanie systemów edukacyjnych rozumie się nie tylko np.</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>organizację szkół i systemu nauczania, czy kształcenia nauczycieli, ale także określenie programów nauczania (w tym treści jakie się tam znajdują) oraz narzędzi służących do realizacji tych programów. W ramach polskiego porządku prawnego system edukacji, z wyłączeniem szkolnictwa wyższego, został zasadniczo uregulowany w:</p> <p>1) Ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915), dalej Ustawa I;</p> <p>2) Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) oraz w przepisach wykonawczych do tych ustaw.</p> <p>Wśród narzędzi realizujących program nauczania można wymienić podręczniki, w tym podręcznik elektroniczny, cyfrowe odzwierciedlenie</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>podręcznika, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe, o których mowa w art. 3 pkt 23-25 Ustawy I. W rozdziale 3 „Zarządzanie szkołami i placówkami publicznymi” Ustawy I polski ustawodawca szczegółowo uregulował warunki dopuszczenia i niedopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika, w tym podręcznika elektronicznego, natomiast w przepisach rozporządzenia z dnia 3 października 2019 r. Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. z 2019 r. poz. 2013) uregulował wymagania stawiane podręcznikom, w tym podręcznikom elektronicznym.</p> <p>W związku z powyższym Polska korzystając ze swoich wyłącznych</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>kompetencji i działając w trybie art. 165 ust. 1 TFUE, zorganizowała swój system edukacji w zakresie podręczników, cyfrowego odzwierciedlenia podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych (oraz ich elektronicznych odpowiedników) będącymi narzędziami do nauczania programów nauczania. Biorąc to pod uwagę, stwierdzić należy, iż wyłącznie spod zakresu implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług do polskiego porządku prawnego, za pośrednictwem Projektu ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów o dostępności niektórych produktów</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>i usług przez podmioty gospodarcze, kwestii elektronicznego podręcznika, materiału edukacyjnego oraz materiału ćwiczeniowego nie stanowi naruszenia przepisów tejże Dyrektywy (czy nieprawidłowości w jej implementacji), bowiem leży to w wyłącznej kompetencji Państwa Członkowskiego zgodnie z art. 165 ust. 1 TFUE.</p>	
--	--	--	--	--	--

Art. 4	Polska Izba Książki (PIK)	<p>Wprowadzenie kryterium podmiotowego, na podstawie którego dystrybutor będzie mógł udostępnić na rynku produkt (książkę elektroniczną) wydany przez mikroprzedsiębiorcę w zgodzie z zapisem z art. 4 pkt.1. Projektu;</p>	brak	<p>Rynek wydawniczy w Polsce jest bardzo rozdrobniony, większość podmiotów prowadzących działalność wydawniczą to małe, często rodzinne firmy, o niskich obrotach i niskiej rentowności. Większość obrotów na rynku książki wytwarzają wprawdzie duże wydawnictwa, jednakże książki mikro-wydawców są niezwykle ważne dla biblioróżnorodności i zapewnienia rozwoju ambitnej, wartościowej literatury. Ponadto specyfiką rynku wydawniczego w Polsce jest reguła, że wydawcy-mikroprzedsiębiorcy nie świadczą usługi rozpowszechniania swoich książek elektronicznych. Usługi te są świadczone przez większe podmioty gospodarcze - dystrybutorów. Z tego też względu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - przepisy dyrektywy 2019/882 nie przewidują wyłączeń dla usługi rozpowszechniania książek elektronicznych. Zakres przedmiotowy dyrektywy został opracowany z uwzględnieniem interesów wielu stron i ewentualnych nieproporcjonalnych obciążeń. W ramach implementacji dyrektywy do polskiego porządku prawnego, Polska zdecydowała o przyjęciu jej przepisów w oryginalnym brzmieniu, nie stosując dodatkowych wyłączeń.</p>
--------	---------------------------	---	------	---	--

				<p>wyłączenie mikroprzedsiębiorców spod regulacji Projektu choć jest zasadne, to jednak w odniesieniu do rynku wydawców książkowych musi zostać uzupełnione przez regulację, która pozwoli dystrybutorom książek elektronicznych na oferowanie książek wydawców wyłączonych spod regulacji Projektu.</p> <p>W konsekwencji regulacji w obecnej postaci bowiem usługi wydawców-mikroprzedsiębiorców nie będą wprowadzane na rynek, co spowoduje wiele niekorzystnych dla rynku książek elektronicznych zmian, m.in. zahamowanie jego rozwoju, wykluczenie tych wydawców z obrotu rynkowego, zagrożenie biblioróżnorodności (co w istocie stoi w sprzeczności wobec idei dostępności), a w</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>ostateczności spadek czytelnictwa.</p> <p>W związku z powyższym, jeszcze raz postulujemy, aby Projekt uwzględnił kryterium podmiotowe, na podstawie którego dystrybutor będzie mógł udostępnić na rynku produkt (książkę elektroniczną) wydany przez mikroprzedsiębiorcę, tym bardziej, że zgodnie z art. 4 p.6 Dyrektywy „Państwa członkowskie zapewniają mikroprzedsiębiorstwom wytyczne i narzędzia, aby ułatwić stosowanie krajowych środków transponujących niniejszą dyrektywę. Państwa członkowskie opracowują te narzędzia w porozumieniu z odpowiednimi interesariuszami.”</p>	
--	--	--	--	--	--

Art. 4	Polska Izba Książki (PIK)	Wyłączenie spod jego regulacji publikacji, które powstały i zostały opublikowane przed 2015 rokiem.	brak	<p>W ostatnim czasie przeprowadzono wśród członków PIK analizę oferty wydawniczej i na jej podstawie wnosimy o wyłączenie spod Projektu tych publikacji, które powstały przed 2015. Formaty tych publikacji nie pozwalają na konwersję do formatów zapewniających dostępność. Wymagałoby to przygotowania (przepisania, składu i opracowania, itp.) publikacji od początku. Są to tytuły bardzo często unikatowe (nieodstępne w wersjach papierowych – wyczerpany nakład), skierowane na niszowe rynki, specjalistyczne, zazwyczaj bardzo niskonakładowe i niejednokrotnie tylko w tej postaci dostępne na rynku. Konieczność ich ponownego przygotowania, z</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – Przepisy dyrektywy 2019/882 nie przewidują wyłączeń dla publikacji, które powstały i zostały opublikowane przed 2015 r. Zakres przedmiotowy dyrektywy został opracowany z uwzględnieniem interesów wielu stron i ewentualnych nieproporcjonalnych obciążeń. W ramach implementacji dyrektywy do polskiego porządku prawnego, Polska zdecydowała o przyjęciu jej przepisów w oryginalnym brzmieniu, nie stosując dodatkowych wyłączeń.</p>
--------	---------------------------	---	------	--	--

				dużym prawdopodobieństwem spowoduje zniknięcie z rynku tych tytułów, a tym samym zubożenie specyficznej oferty wydawniczej	
--	--	--	--	---	--

Art. 5 pkt 1	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Alternatywne i wspomagające metody komunikacji (pkt. 1). Sama definicja jest prawidłowa, ale niewiele wnosi i w treści ustawy wydaje się być błędnie stosowana. Jeżeli uznają Państwo za słuszne poprawienie w treści ustawy, to należy usunąć tę definicję. Dyrektywa nie tylko nie definiuje, ale nie posługuje się sformułowaniem alternatywne i wspomagające metody komunikacji. Wskazuje na technologie i systemy komunikacyjne, urządzenia asystujące.</p>	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - uwaga o charakterze ogólnym, nie zawiera propozycji zmian przepisów projektu ustawy.
Art. 5 pkt 3	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Czytnik książek elektronicznych (pkt.2.) - definicja pomija użyte w dyrektywie wyrażenie: "specjalne urządzenie" co powoduje, iż każde urządzenie umożliwiające korzystanie z plików książek elektronicznych zdefiniowane jest jako</p>	brak	brak	Uwaga uwzględniona - art. 5 pkt 3 projektu ustawy został przeredagowany.

		czytnik (również smartfony, tablety, komputery). Czy taka była intencja ustawodawcy?			
--	--	--	--	--	--

Art. 5 pkt 3	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Dostępność (pkt. 3) została zdefiniowana jako będąca wynikiem zastosowania projektowania uniwersalnego lub racjonalnych usprawnień.</p> <p>Tymczasem dyrektywa wskazuje, że:</p> <p>“Accessibility should be achieved by the systematic removal and prevention of barriers, preferably through a universal design or ‘design for all’ approach, which contributes to ensuring access for persons with disabilities on an equal basis with others. According to the UN CRPD, that approach ‘means the design of products, environments, programmes and services to be usable by all people, to the greatest extent possible, without the need for adaptation or specialized design’. In line with the UN CRPD, ‘universal design’</p>	brak	brak	Uwaga uwzględniona - art. 5 pkt 4 projektu ustawy został preredagowany.
--------------	---	---	------	------	---

		<p>shall not exclude assistive devices for particular groups of persons with disabilities where this is needed’.</p> <p>Furthermore, accessibility should not exclude the provision of reasonable accommodation when required by Union law or national law.</p> <p>Accessibility and universal design should be interpreted in line with General Comment No 2(2014) – Article 9:</p> <p>Accessibility as written by the Committee on the Rights of Persons with Disabilities.”</p> <p>Oznacza to, że dostępność jest zapewniana poprzez uniwersalne projektowanie i projektowanie bez barier. Nie wyklucza to racjonalnych dostosowań, ale są one ewidentnie traktowane jako “gorsza” dostępność. Ustawienie tych</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>metod na równi w projektowanej definicji sprawi, że wybierane będzie racjonalne dostosowanie, które nie wymaga przeprojektowania produktu lub usługi, a jednocześnie ten obowiązek pojawi się w konkretnym przypadku i nie zapewni systemowej zmiany. Dodatkowo zwracamy uwagę, na co wskazywano już wcześniej, że pojęcie “racjonalne usprawnienia” odnosi się raczej do ludzi, których się “usprawnia”, a nie produktów i usług. W tym przypadku należy stosować raczej pojęcie “racjonalnego dostosowania. Na marginesie należy zauważyć, że wprowadzona do porządku prawnego kolejna definicja dostępności (inna niż w ustawie o zapewnianiu dostępności) może</p>			
--	--	---	--	--	--

		stwarzać problemy interpretacyjne na styku tych ustaw.			
--	--	--	--	--	--

Art. 5 pkt 8	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Interfejs użytkownika (pkt. 8) obejmuje tylko elementy oprogramowania. Tymczasem interfejs użytkownika może być także sprzętowy, na przykład przyciski, pokrętła, gniazdo słuchawkowe itp.	brak	brak	Uwaga bezprzedmiotowa - projekt ustawy w obecnym brzmieniu zawiera definicję interfejsu obejmującą zarówno elementy oprogramowania, jak i sprzętu.
Art. 5 pkt 12	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Narzędzia wspomagające (pkt. 12) przyjęto jako tłumaczenie pojęcia "assistive technology". W Polsce najczęściej stosowane jest tłumaczenie "technologie asystujące" lub "technologie wspomagające".	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona – stosowane w ustawie pojęcie „narzędzia wspomagające” jest pojęciem szerszym od zaproponowanych terminów, obejmującym zarówno rozwiązania technologiczne, oprogramowanie, jak i sprzęt stosowany w celu poprawy funkcjonalności podczas korzystania z produktu albo usługi przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

Art. 5 pkt 23	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Usługi handlu elektronicznego (pkt. 23) - w obrocie prawnym funkcjonuje już określenie: "świadczenie usługi drogą elektroniczną" zdefiniowane w Ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 344). Wydaje się, że nie jest celowe wprowadzenie kolejnej definicji dotyczącej analogicznego katalogu usług.	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - przytoczona definicja nie jest tożsama z definicją zawartą w projekcie ustawy i odnosi się do sposobu świadczenia usług. Pojęcie "usługi handlu elektronicznego" zdefiniowane w art. 5 pkt 34 projektu ustawy jest szersze i rodzajowo różne od pojęcia "świadczenia usługi drogą elektroniczną" zdefiniowanego w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Usługi handlu elektronicznego są częściowo usługami świadczonymi drogą elektroniczną.
---------------	---	---	------	------	--

Art. 5 pkt 31	Polska Izba Gospodarcza Transportu Samochodowego i Spedycji	<p>W art. 5 pkt 31 zdefiniowano, że "usługi autobusowego transportu pasażerskiego - to usługi objęte art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 181/2011". Czyli dotyczy to wszystkich przewozów regularnych oraz przewozów okazjonalnych na trasach powyżej 250 km, ale w ust. 2 tego rozporządzenia jest wymienione 12 wyjątków, w których chyba należałoby te przepisy jednak stosować. W związku z przepisami tego Rozporządzenia 181/2011 w ustawie o transporcie drogowym z 2015 r. wprowadzono Rozdział 8a "Wyznaczanie dworców, w których jest udzielana pomoc osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej".</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona – uwaga o charakterze ogólnym, nie zawiera propozycji zmian przepisów projektu ustawy. Celem projektowanej ustawy jest implementacja do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy 2019/882. Zakres przedmiotowy ustawy wynika bezpośrednio z przepisów dyrektywy.</p>
---------------	--	--	------	------	--

		<p>Dotychczas Minister Infrastruktury w Obwieszczeniu (Dziennik Urzędowy Ministra Infrastruktury z 16.02.2021 r. poz. 12) wymienił ich 8 a - naszym zdaniem - powinno ich być ok 100. W ustawie o transporcie drogowym określono odpowiedzialnych, określono terminy, określono dosyć wysokie kary, jakie mieli nakładać wojewodowie, a pasażerowie żadnych efektów w skali całego kraju raczej nie widzą. Nie rozumiemy więc, w jakim celu mają być uchwalane kolejne przepisy dotyczące autobusowego transportu pasażerskiego, znowu tak niejasne i nieprecyzyjne, skoro Państwo przez 7 lat nie potrafiło zdecydować się, jaki ostatecznie model przewozów osób w transporcie drogowym ma obowiązywać i czy</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>ma on być zgodny z przepisami Rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego, czy może kiedyś powstanie jakiś ostateczny model "wyłącznie polski" pozamiejskich autobusowych przewozów drogowych.</p>			
--	--	---	--	--	--

Art. 6	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	W art. 6. określono obowiązki Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Wydaje się, że brakuje tu bardzo ważnego obowiązku, wynikającego także z Konwencji praw osób z niepełnosprawnością, jakim jest tworzenie i publikowanie standardów dostępności. W tym momencie żaden podmiot nie został do tego zobowiązany.	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona – W związku z postępującym rozwojem technologicznym różnorodnymi podejściami do projektowania, tworzenie technicznych wymogów i standardów dostępności byłoby rozwiązaniem nieracjonalnym. Byłoby to niepraktyczne również z punktu widzenia regulacji prawnej, gdyż każda zmiana standardu wiązałaby się z potrzebą nowelizacji wszystkich przepisów obowiązujących w tym zakresie. Przepisy dyrektywy przewidują utworzenie normy europejskiej dla tego konkretnego aktu prawnego, która będzie brała pod uwagę najnowszy standard WCAG. Norma jest w trakcie opracowywania, instytucje normalizacyjne pracują nad jej ostatecznym kształtem. Dostępne są także dobre praktyki i specyficzne wymogi techniczne, z których mogą korzystać zarówno producenci, jak i organy nadzoru. Założenie ustawy jest takie, że przedsiębiorcy mogą korzystać z obowiązujących norm i standardów, ale nie muszą, tak długo jak wymóg funkcjonalny określony w ustawie jest spełniony.
--------	---	---	------	------	--

Art. 6	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W Ustawie różne obowiązki przyporządkowane różnym organom. Brakuje jednak - wzorem art. 8 i 9 Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami - przyporządkowania jednemu z tych podmiotów obowiązku koordynacji zapewniania dostępności produktów i usług. Naturalnym wydaje się, że tę rolę powinien pełnić Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Byłoby to spójne z ww. Ustawą. Dodatkowo, ujęcie w wielu zadaniach z art. 6 inicjowania działań wskazuje właśnie na koordynacyjną rolę tego Ministra. Wprowadzenie do art. 6 można by było wzorować na wspomnianych art. 8 i 9 ww. Ustawy. Oprócz</p>	<p>Pkt 1 (art. 6) powinien dotyczyć monitorowania dostępności produktów i usług, a nie tylko stosowania przepisów ustawy. Tym bardziej, że pkt 2 wskazuje, że mogą być inne przepisy w tym zakresie.</p> <p>Lista wskazanych podmiotów do współpracy w pkt. 5 jest otwarta. Jednak Dyrektywa wskazuje szczególnie ważne podmioty w tym obszarze. W motywie 96 jest mowa o tym, że "Należy rozwijać współpracę między organami i odpowiednimi interesariuszami, w tym z osobami z niepełnosprawnościami i organizacjami reprezentującymi takie osoby". Postulatu tego nie spełnia pkt 9, który dotyczy inicjowania współpracy pomiędzy podmiotami trzecimi. Zatem należy do podmiotów enumeratywnie wymienionych w pkt. 5 dodać organizacje</p>	brak	<p>Uwaga częściowo uwzględniona - w art. 6 pkt 8 dodano zapis "organizacjami pozarządowymi, w szczególności zrzeszającymi osoby ze szczególnymi potrzebami". Motyw 96 preambuły dyrektywy 2019/882 został wdrożony poprzez art. 6 ust. 4 i 8 projektu ustawy.</p> <p>Zakres obowiązków Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego określony w projekcie ustawy jest tożsamy z zakresem obowiązków określonych w art. 9 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, nie ma zatem potrzeby preredagowania tego przepisu.</p>
--------	---	--	--	------	---

		<p>tego lista zadań w art. 6 powinna być otwarta (jak w Ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).</p>	<p>pozarządowe (lub w zawęzić, ze szkodą dla sprawy, do organizacji zrzeszających osoby ze szczególnymi potrzebami; zawężenie może wyeliminować, na przykład, organizacje parasolowe czy fundacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami)</p> <p>W pkt. 6 - wzorem Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami - "prowadzenie działań informacyjnych" należy poprzedzić "wyznaczeniem kierunków". Byłby to też odpowiednik inicjowania działań z pkt. 2, 7 i 8.</p> <p>W pkt. 9 - analogicznie jak w przypadku pkt. 5 - warto odwoływać się do organizacji pozarządowych (a nie tylko do organizacji zrzeszających osoby ze szczególnymi potrzebami).</p>		
--	--	---	--	--	--

Art. 6	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Warto zastanowić się, czy Ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego nie przydałby się wielosektorowy organ opiniotawczo-doradczy. Zapewne takie ciało mogłoby podnieść efektywność działań. Można rozważyć powołanie takiego ciała. Jednak lepszym rozwiązaniem byłoby - jak się wydaje - poszerzenie kompetencji Rady Dostępności (o której mowa w art. 13 Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami) o zadanie związane z dostępnością produktów i usług.	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - Rada Dostępności, powołana na podstawie art. 13 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami jako organ opiniotawczo - doradczy, pierwotnie wyposażona została w kompetencje pozwalające na zajmowanie się kwestią dostępności produktów i usług, nie ma zatem potrzeby poszerzenia katalogu jej zadań.
Art. 6 ust. 3 i art. 61 ust. 4	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	W art. 6 ust. 3 i 61 ust. 4 projektu należy rozważyć przy zapisie wyliczenia (jako, że zawiera ono wykluczające się treści) użycie słowa „albo”.	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - przytoczone przepisy nie zawierają wykluczających się treści.

Art. 7 ust. 1 pkt 1	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Art. 7. ust. 1 określa spełnianie wymogów dostępności w zakresie informacji o produkcie. Wydaje się, że część tych wymagań będzie trudna lub niemożliwa do spełnienia.</p> <p>W pkt 1:</p> <p>a) udostępniane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego. Może to być niemożliwe z powodów technicznych, nawet w przypadku produktów wskazanych wprost w projekcie. Dekoder telewizyjny prawie nigdy nie ma głośnika, bo jest w takim sprzęcie zbędny. Nie da się zatem tych informacji przekazać dźwiękiem. Dodanie płyty CD do opakowania nie jest rozwiązaniem, ponieważ coraz częściej użytkownicy nie mają na czym jej odtworzyć.</p> <p>b) przedstawione: w sposób zrozumiały i postrzegalny,</p>	brak	brak	<p>Uwaga częściowo uwzględniona - pojęcie "kształtu" czcionki zastąpione zostało pojęciem "kroju". Obowiązek zapewnienia przez podmioty gospodarcze spełniania wymogów dostępności w zakresie informacji o produkcie przewidzianych w art. 7 projektu ustawy wynika z Załącznika I sekcji 1 ust. 1 dyrektywy 2019/882.</p>
---------------------	---	---	------	------	--

		<p>– za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kształcie, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i regulowanych odstępów między literami, wierszami i akapitami. To również może być niemożliwe w wielu produktach. Produkty mogą nie mieć wyświetlacza w ogóle, a na opakowaniu nie da się zapewnić regulacji odstępów między wyrazami i wierszami. Sugeruję też usunięcie pojęcia “kształtu czcionki”, które w typografii nie występuje. Można użyć “krój czcionek”.</p>			
--	--	---	--	--	--

Art. 7 ust. 1 pkt 2	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W pkt 2: c) są przedstawione w formatach tekstowych umożliwiających tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego. Wydaje się, że alternatywne i wspomagające metody komunikacji zostały tu przywołane błędnie. Tekstu nie da się przetworzyć automatycznie na AAC. Poza tym AAC są przeznaczone do wspomagania komunikacji niewerbalnej, jak to zostało zresztą zdefiniowane w art. 5 projektu ustawy. Intencja projektodawcy nie jest tu jasna, ale można się domyślać, że chodzi tu o pochodzącą z WCAG wytyczną 1.1 Alternatywa tekstowa Zapewnij tekstowe</p>	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - zgodnie z definicją zawartą w art. 5 pkt 1 projektowanej ustawy, pojęcie "wspomagające metody komunikacji" nie wyklucza zastosowania zasugerowanych form przedstawienia tekstu, takich jak powiększony druk, brajl, mowa syntetyczna, symbole lub prostszy język.
---------------------	---	---	------	------	---

		<p>zamienniki wszystkich treści nietekstowych, aby można je było zamienić na inne formy (np. powiększony druk, brajl, mowa syntetyczna, symbole lub prostszy język). Jeżeli dobrze odczytujemy tę intencję, to należy zrezygnować z aktualnego brzmienia na rzecz prostszego: są przedstawione w formatach tekstowych umożliwiających tworzenie alternatywnych formatów. Pojęcie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji pojawia się jeszcze w innych miejscach ustawy, na przykład art. 12, pkt 2, lit.c.</p>			
--	--	--	--	--	--

<p>Art. 7 - 12 oraz 15 oraz 16- 18</p>	<p>Związek Pracodawców Branży Internetowej (IAB)</p>	<p>W zakresie odniesienia do kryteriów: postrzegalności, funkcjonalności, zrozumiałości i kompatybilność. Są to pojęcia ocenne, a ich definicje zawarte w ustawie nie odnoszą się do konkretnych standardów (np. wytycznych WCAG), które mogłyby stanowić: a) minimalny pułap niezbędny do uznania tych przesłanek za spełnione lub b) byłyby punktem odniesienia do samodzielnej oceny takiej zgodności z ustawą. Pozostawienie w ustawie bardzo ogólnych kryteriów oceny zgodności znajduje uzasadnienie wtedy, gdy już sama ustawa wskazuje wprost na możliwe drogi ich konkretyzacji np.: stworzenie listy standardów uznawanych za odpowiednie na gruncie ustawy lub wypracowanie przez</p>	<p>brak</p>	<p>Podtrzymujemy zgłoszoną uwagę oraz zwracamy się z prośbą, by w ustawie znalazło się wskazanie, że przedsiębiorcy stosujący się do wytycznych branżowych spełniają standardy dostępności. W samej ustawie nie ma potwierdzenia, że korzystanie z dostępnych kodeksów dobrych praktyk będzie wystarczające do uznania standardu dostępności. Brak uwzględnienia zgłoszonej przez IAB uwagi sprawia, że problem ogólnych kryteriów ocennych pozostaje nierozwiązany, a przedsiębiorcy nie będą mieli pewności, czy stosowane przez nich standardy będą spełniały wymogi wymagane przez ustawę.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – samoregulacje branżowe nie stanowią aktu prawa powszechnie obowiązującego, mogą być zatem regulowane w sposób dowolny. Z tego względu regulacja ustawowa nie stosuje odesłań do ich treści. Dobre praktyki branżowe mogą być stosowane pomocniczo w procesie zapewniania dostępności produktów i usług i mogą być wskazane w dokumentacji technicznej, jeśli odpowiadają określonym w ustawie wymogom dostępności.</p>
--	--	--	-------------	--	---

		<p>poszczególne branże własnych wytycznych i samoregulacji w tym zakresie, uwzględniających specyfikę oferowanych produktów lub usług.</p> <p>W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że: „Przepisy nie określają szczegółów technicznych, co wymaga od podmiotów gospodarczych poszukiwania adekwatnych rozwiązań technologicznych przy wykorzystaniu powszechnie dostępnych standardów bądź projektowaniu innowacyjnych rozwiązań. Podejście ogólne, funkcjonalne, jest zatem z jednej strony wyzwaniem dla przedsiębiorstw, z drugiej strony – może stać się motorem innowacyjności i stanowić o przewadze</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>konkurencyjnej firmy”. W pełni podzielamy to podejście, jednak zwracamy uwagę, że przy tak przedstawionym założeniu nie uwzględniono, że brak jakiegokolwiek odniesienia, choćby porównawczego, do konkretnych standardów powoduje brak jasności co do stawianych przez ustawę wymagań dostępności.</p> <p>Podtrzymujemy naszą opinię, że branżowa samoregulacja lub współregulacja stanowiąca uznawanych za odpowiednie na gruncie ustawy lub wypracowanie przez poszczególne branże własnych wytycznych i samoregulacji w tym zakresie, uwzględniających specyfikę oferowanych produktów lub usług uzupełnienie do ogólnych dyspozycji ustawowych</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>pozytywnie przyczyniłaby się do zapewnienia lepszej i optymalnej dostępności. Warto zatem ująć w ustawie odpowiednią do tego dyspozycję</p>			
Art. 8 pkt 1 lit. c	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W art 8 pkt 1 c) wykorzystuje elementy wizualne – zapewnia się elastyczne sposoby poprawy wyrazistości wizji oraz rozwiązania umożliwiające powiększanie obrazu, zwiększanie jasności i kontrastu dla komunikacji, informacji i obsługi, a także interoperacyjność z narzędziami wspomagającymi i programami umożliwiającymi nawigację po interfejsie</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona – definicja interfejsu zawarta w art. 5 pkt 10 projektu niniejszej ustawy nie obejmuje elementów takich jak diody, światełka i oznaczenia, a w związku z tym, nie nakłada wymogu adaptacji tych elementów zgodnie z wymogami dostępności.</p>

		<p>użytkownika produktu. "Elementy wizualne" to także różnego rodzaju diody, światełka, a nawet oznaczenia w innych kolorach. Takich elementów nie da się zaadaptować. Kontekst pokazuje, że zapewne chodzi tu raczej o wyświetlacz.</p>			
--	--	--	--	--	--

Art. 8 pkt 1 lit. f	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>“Dźwięk” to szerokie pojęcie, ponieważ oznacza zarówno pojedyncze dźwięki sygnalizacyjne, melodie, nagrania i syntezę mowy. Nie do wszystkich da się zastosować wymienione wymagania. Te wymagania najbardziej pasują do komunikatów głosowych, w tym syntezy mowy. Niejasny jest fragment o redukcji zakłóceń. Warto w tym miejscu przeredagować przepis, by nie budził wątpliwości.</p>	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona – uwaga nie zawiera uzasadnienia ani propozycji zmian przepisów projektu ustawy.
---------------------	---	--	------	------	--

Art. 8 pkt 5	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	W pkt 5: c) oprogramowanie i sprzęt służące do łączenia się z narzędziami wspomagającymi. Jak wspomniano na początku - "technologiami asystującymi". Nie każdy produkt daje możliwość połączenia z technologiami asystującymi. Tu należy dodać jakieś warunki.	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona – wymóg zapewnienia możliwości połączenia produktu z narzędziami wspomagającymi wynika z Załącznika I sekcji I pkt 2 lit. n dyrektywy 2019/882. Stosowane w ustawie pojęcie „narzędzia wspomagające” jest pojęciem szerszym od zaproponowanego terminu, obejmującym zarówno rozwiązania technologiczne, oprogramowanie, jak i sprzęt stosowany w celu poprawy funkcjonalności podczas korzystania z produktu albo usługi przez osoby ze szczególnymi potrzebami.
--------------	---	---	------	------	--

Art. 9 ust. 1 lit. b	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W art. 9, ust. 1 wątpliwość budzi "b) korzystanie z właściwości zapewniających spełnianie wymogów dostępności bez konieczności ich aktywowania." W powszechnym rozumieniu "aktywowanie" oznacza "włączenie", a tego nie da się zrobić. Sposób korzystania z ekranu dotykowego przy włączonym czytniku ekranu zasadniczo się różni od standardowej obsługi. Inne rozwiązania dostępności także mogą się różnić. Jeżeli zaś przez "aktywację" należy rozumieć to, że rozwiązania nie są systemowo wyłączone, to jest to warunek słuszny. Jednak w tym przypadku treść przepisu warto doprecyzować.</p>	brak	brak	<p>Uwaga bezprzedmiotowa - projekt ustawy w brzmieniu opublikowanym na BIP RCL 15 lipca został doprecyzowany tak, aby pojęcie "aktywacji" zawarte w art. 9 ust. 1 nie budziło wątpliwości interpretacyjnych.</p>
----------------------	---	---	------	------	--

Art. 9 ust. 2	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	W ust. 2 słowo "dotykowego" warto zamienić na "dotykiem".	brak	brak	Uwaga bezprzedmiotowa - projekt ustawy w brzmieniu opublikowanym na BIP RCL 15 lipca zawiera sformułowanie "do rozpoznania dotykiem".
---------------	---	---	------	------	---

Art. 11 pkt 1 lit. c	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W art. 11, pkt 1 znajduje się "c) eliminuje zakłócenia ze strony narzędzi wspomagających". Intencja tego przepisu jest niezrozumiała. Technologie asystujące, jeżeli nawet generują zakłócenia, to jest to część ich działania. Bez doprecyzowania ten przepis jest bez sensu</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - obowiązek eliminowania zakłóceń ze strony narzędzi wspomagających przez konsumentów urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wynika z Załącznika I sekcji I pkt 2 lit. o (III) dyrektywy 2019/882.</p>
----------------------	---	--	------	------	--

Art. 12 pkt 4	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W art. 12 pkt 4 wskazano 4 zasady dostępności: postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność. Jest to oczywiste odniesienie do standardu Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) oraz normy EN-301549. Jest to także nawiązanie do ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Jednak "kompatybilność" nie jest jedną z czterech zasad, ale jedną z 13 wytycznych. W dyrektywie użyte jest pojęcie "robustness", a w WCAG "robust".</p> <p>W oficjalnym tłumaczeniu WCAG zostało przetłumaczone na "solidność" (oficjalne tłumaczenie WCAG 2.1). Wydaje się, że skorzystanie z powszechnie</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - W ramach transpozycji prawa Unii Europejskiej prawodawca polski jest zobligowany do wdrożenia aktu prawnego do krajowego porządku prawnego i uwzględnienia kultury prawnej. Oznacza to także konieczność wzięcia pod uwagę legalnych definicji pojęć już obowiązujących w prawie polskim.</p> <p>Funkcjonowanie pojęcia "kompatybilność" w polskim obrocie prawnym, przemawia za użyciem tego pojęcia zgodnie z tłumaczeniem na język polski dyrektywy 2019/882.</p>
---------------	---	--	------	------	---

		<p>stosowanego standardu i normy europejskiej jest w tym przypadku ważniejsze od spójności z błędnymi definicjami z ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.</p> <p>Analogiczna uwaga odnosi się do art. 14 pkt 1, a także art. 16, pkt 1, art. 17 pkt 5, art. 18 pkt 2</p>			
--	--	---	--	--	--

Art. 17 pkt 1	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	W art. 17 pkt 1 obowiązek synchronizacji powinien dotyczyć nagrania lektorskiego, a nie każdego dźwięku. Dźwiękiem może być podkład muzyczny, którego nie da się synchronizować z tekstem. Można też wskazać wyłączenie dla pewnych elementów dźwiękowych	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona – Książka elektroniczna (e-book) nie zawiera w swojej definicji nagrania lektorskiego. Nagranie dźwiękowe, zawierające odczytany przez lektora tekst publikacji książkowej, to właściwość książki mówionej (audiobooka).
---------------	---	---	------	------	--

Art. 17 pkt 2	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	W pkt 2 zapewnienie interoperacyjności powinno wystarczyć. Można zatem skrócić do "interoperacyjność pliku książki elektronicznej z technologiami asystującymi".	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona – przepis zaproponowany w projekcie ustawy jest bardziej szczegółowy i nie pozostawia wątpliwości interpretacyjnych co do znaczenia pojęcia „interoperacyjność” pliku książki elektronicznej z narzędziami wspomagającymi.
---------------	---	--	------	------	--

Art. 20	Związek Pracodawców Branży Internetowej (IAB)	<p>W pełni popieramy słusznie wprowadzoną w art. 20 instytucję domniemania zgodności, o której mowa w ustawie, jeśli tylko stosowane rozwiązania są zgodne z odpowiednimi postanowieniami norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych. Należy jednak w tym miejscu wskazać, że: a) ustawa powinna przewidywać analogiczne domniemanie dla wszystkich produktów i usług, a nie jak obecnie - odnoszące się do ich bardzo wąskiej kategorii; b) rozszerzyć katalog odniesień do na kodeksy dobrych praktyk lub inne regulacje branżowe. Samo odesłanie do norm zharmonizowanych i specyfikacji technicznych nie wydaje się być</p>	brak	Brak uwzględnienia niniejszej uwagi sprawia, że przedsiębiorca, nie ma pewności, czy stosowane przez niego standardy dostępności będą uznane za odpowiednie w trakcie kontroli ze strony organu	Uwaga nieuwzględniona – samoregulacje branżowe nie stanowią aktu prawa powszechnie obowiązującego, mogą być zatem regulowane w sposób dowolny. Z tego względu regulacja ustawowa nie stosuje odesłań do ich treści. Dobre praktyki branżowe mogą być stosowane pomocniczo w procesie zapewniania dostępności produktów i usług i mogą być wskazane w dokumentacji technicznej, jeśli odpowiadają określonym w ustawie wymogom dostępności.
---------	---	--	------	---	--

		<p>wystarczające. Ponadto, w naszej ocenie ustawa powinna również przewidywać możliwość wystąpienia o wiążącą opinię do organów kontroli, w zakresie oceny czy podejmowane działania spełniają ustawowe wymogi dostępności</p> <p>Ustawa nie zapewnia żadnej możliwości weryfikacji czy zastosowane przez przedsiębiorcę rozwiązania są zgodne z wymaganiami dostępności. Brak takiej możliwości prowadzi do sytuacji, w której podmiot gospodarczy - mimo zachowania należytej staranności w działaniu - do dnia kontroli nie ma pewności, czy stosowane przez niego rozwiązania zostaną uznane przez organ kontroli za zgodne z wymogami czy nie. A przecież</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>przedsiębiorcy powinny mieć możliwość poszukiwania coraz to nowszych i optymalniejszych rozwiązań. Brak wyznaczenia minimalnego standardu tworzy niepewność zarówno po stronie przedsiębiorcy, który nie wie czy spełnia wymogi ustawowe, jak i po stronie organów nadzoru, które będą zmuszone stosować sankcje, w oparciu o nieostre kryteria. Natomiast źródłem tych minimalnych standardów powinny być tak samo branżowe akty samoregulacyjne co prawo stanowione</p>			
--	--	--	--	--	--

Art. 21 ust. 12	Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego	<p>Nawet po zmianie brzmienia, przepis ten nadal wyłącza spod zastosowania art. 21, ust. 1, pkt. 2 podmioty gospodarcze, które w celu zwiększenia dostępności produktu lub usługi otrzymują finansowanie z publicznych lub prywatnych źródeł innych niż zasoby własne.</p> <p>Nie wolno ignorować możliwości zaistnienia sytuacji, w której mimo tego, że przedsiębiorca w celu sprostania wymogom określonym w ustawie skorzysta z finansowania z publicznych lub prywatnych źródeł innych niż zasoby własne, to jednak nie osiągnie wymaganego poziomu dostępności np. z powodu wzrostu kosztów związanych z wybranym przez niego rozwiązaniem lub zmiennej sytuacji gospodarczej w kraju.</p>	Wykreślenie proponowanego przepisu ust. 12	<p>Do publicznych lub prywatnych źródeł finansowania można zaliczyć najbardziej pospolite formy inwestycji i rozwoju biznesu jak np. kredyt lub pożyczkę. Firmy z sektora MŚP cechuje często niski kapitał własny, co siłą rzeczy świadczy o ich „uzależnieniu” od ww. form wsparcia finansowego.</p> <p>Przepis w obecnym stanie uniemożliwia takim podmiotom skorzystanie z wyłączenia, o którym mowa w art. 21, ust. 1, pkt.2 projektu ustawy, przez uznanie wymogów ustawy za „nieproporcjonalne obciążenie”.</p> <p>Należy pamiętać o tym, że jeżeli nawet przedsiębiorca skorzysta z tej czy innej formy finansowania w celu sprostania wymogom określonym w ustawie, to może z tych bądź innych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - wyłączenie spod zastosowania art. 21 ust. 1 pkt 2 podmiotów gospodarczych, które w celu zwiększenia dostępności produktu lub usługi otrzymują finansowanie z publicznych lub prywatnych źródeł innych niż zasoby własne wynika z art. 14 ust. 6 dyrektywy 2019/882.</p> <p>Dyrektywa opracowana została z uwzględnieniem interesów wielu stron i ewentualnych nieproporcjonalnych obciążeń. W procesie implementacji do polskiego porządku prawnego, Polska zdecydowała się na transpozycję przepisów dyrektywy w oryginalnym brzmieniu, nie stosując rozszerzeń.</p>
-----------------	---	--	--	--	--

				<p>powodów nie osiągnąć wymaganego poziomu dostępności (np. z uwagi na nieprzewidywalny wzrost kosztów, związanych z wybranym przez niego rozwiązaniem). W takiej sytuacji przedsiębiorca zostaje „przyparto do ściany” mając do wyboru zaciągnięcie kolejnego kredytu (który nie wiadomo, czy zostanie udzielony, i który ewidentnie już nie opłaca się) bądź zostać narażonym na bardzo wysokie kary od organu nadzoru rynku.</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>Art. 32 ust. 2</p>	<p>Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego</p>	<p>Proponowany przepis warunkuje spełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 32, ust.1 od uzyskania certyfikatu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p>	<p>Proponujemy zrezygnować z kosztownego dla przedsiębiorcy certyfikatu na rzecz oświadczenia przedsiębiorcy o spełnieniu wymagań. Nowe brzmienie ust. 2: „2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, uważa się za spełniony w przypadku, gdy usługodawca, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, złoży organowi nadzoru oświadczenie o spełnieniu wymogu dostępności. Takie oświadczenie jest weryfikowane przez organ nadzoru, organy kontrolne PIP, PIS w czasie rutynowej lub okresowej kontroli usługi lub obiektu użyteczności publicznej.”</p>	<p>Przepis w swoim obecnym stanie będzie wywierać negatywny wpływ na funkcjonowanie polskich przedsiębiorców, gdyż określony w nim obowiązek ogranicza prawo usługodawców do wyboru miejsca świadczenia usług do budynków posiadających przedmiotowy certyfikat. Taki stan rzeczy może w przyszłości spowodować wzrost kosztów najmu powierzchni usługowej zlokalizowanej w takich nieruchomościach. Ponadto, bardzo kosztowny i czasochłonny charakter procedury certyfikacji zaproponowanej w projekcie należy zastąpić zastosowaniem tak samo skutecznego oświadczenia weryfikowanego doraźnie przez organy</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – uzyskanie certyfikatu w zakresie dostępności, o którym mowa w art. 32 ust. 2 nie jest warunkiem koniecznym, lecz jednym ze sposobów spełnienia wymogu z art. 32 ust. 1, z którego mogą skorzystać usługodawcy.</p>
-----------------------	--	--	--	--	---

				<p>kontroli lub nadzoru. Przedsiębiorcy nie mogą ponosić kolejnych kosztów na rzecz procedur i działań administracji i tym bardziej komercyjnych podmiotów sprawdzających. Certyfikaty co do zasady są formą dobrowolnego potwierdzenia np. wymagań lub kompetencji w grze rynkowej dla zapewniania jakości usług.</p>	
--	--	--	--	--	--

Art. 33, 34	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Ustawa wprowadza obowiązek wprowadzenia i stosowania przez podmiot gospodarczy procedury rozpatrywania reklamacji konsumentów dotyczących praw i obowiązków wynikających z ustawy (art. 33). Nie wskazuje jednak minimalnego zakresu regulacji takiej wewnętrznej procedury. Z kolei ustawa reguluje reklamację w jednym mało precyzyjnym przepisie (art. 34). W znacznej mierze powtarza on postępowanie reklamacyjne przed instytucjami finansowymi uregulowane w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym z 2015 r. A względem klientów bankowości</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona – proces rozpatrywania reklamacji konsumentkich zastąpiony został procesem skargowym, który implikuje inną procedurę oraz odmienne skutki prawne.</p>
-------------	---	--	------	------	--

		<p>detalicznej odsyła wprost do tej ustawy. Rozwiązanie przejęte z postępowania reklamacyjnego przed instytucjami finansowymi, że w przypadku niedotrzymania terminu reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z wolą wnoszącego reklamację nie wydaje się w pełni adekwatne ani do spraw uregulowanych w ustawie, ani przy uwzględnieniu statusu zobowiązanych z ustawy. Zakres spraw objętych projektem ustawy wydaje się być bardziej zniuansowany i obejmuje bardzo różne podmioty gospodarcze, w przeciwieństwie do wysoce profesjonalnych instytucji finansowych. Na marginesie, nawet względem instytucji finansowych ten skutek interpretowany jest jako domniemanie wzruszalne.</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>Nie jest jasne, czy jeden przepis w projekcie ustawy ma stanowić wyczerpującą i zamkniętą regulację postępowania reklamacyjnego. W każdym razie projekt ustawy nie odsyła do kodeksu cywilnego, ani choćby w ograniczonym zakresie do procedury przewidzianej w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym z 2015 r., z zastrzeżeniem klientów bankowości detalicznej.</p> <p>Sugerujemy również uzupełnienie ustnej - telefonicznej formy zgłoszenia reklamacji, jako dostępnego sposobu złożenia reklamacji, jeśli rozmowa jest rejestrowana. W ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>podmioty rynku finansowego forma ta dotyczy jednak podmiotów, które rejestrują rozmowy i działają na tzw. rynku klienta (podaż usług przewyższa popyt).</p>			
Art. 34 ust. 5 pkt 3	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>zastąpić pojęcie "stanowiska służbowego" pojęciem "stanowiska".</p>	brak	<p>Uzasadniając zmianę wskazać należy, że pojęcie stanowiska służbowego łączy się zwykle z organizacją administracji, a nie podmiotu prywatnego</p>	<p>Uwaga bezprzedmiotowa - projekt ustawy w brzmieniu opublikowanym na BIP RCL 15 lipca zawiera pojęcie "stanowiska" (art. 35 ust. 5 pkt 2).</p>

Art. 36 ust. 1 i 2	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Pojęcie systemu ma charakter deskryptywny, to znaczy służy odwzorowaniu rzeczywistości, a nie regulacyjny służący normatywizacji danego układu. (J. Skorupka, Pojęcie systemu prawa w dogmatyce prawa karnego procesowego, „Państwo i Prawo” 2017/6, s. 25-26).</p> <p>Pojęcie systemu jest „pojęciem-narzędziem” służącym do opisu prawa. Będąc metapojęciem nie reguluje niczego.</p> <p>Układ nie stanie się systemem tylko z tego powodu, że został tak nazwany. Biorąc pod uwagę powyższe, proponujemy usunąć słowo „system” z art. 36 ust. 1 i ust. 2 (dążąc do stworzenia przepisami prawa systemu), zaś ocenę o spełnianiu przez dany układ cech systemu pozostawić doktrynie prawa</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - pojęcie systemu nadzoru rynku jest pojęciem zdefiniowanym i powszechnie funkcjonującym w prawie polskim, m.in. w ustawie z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.</p>
--------------------	---	--	------	------	---

Art. 36 ust. 2 i 3	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Art. 36 (w ust. 2 i 3) określa organy nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymogów dostępności produktów i usług. W ocenie Auterek i Autorów określenie tych organów nadzoru rynku jest niespójne. Z jednej strony ustawodawca stosuje podejście horyzontalne - ze względu na typ interfejsu - przyporządkowując nadzór nad dostępnością wykorzystywanych stron internetowych i aplikacji mobilnych ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji. Choć czyni to tylko względem usługodawców do oferowania i świadczenia usług oraz usług handlu elektronicznego. Zatem jeżeli do korzystania z produktów będą konieczne informacje</p>	<p>Proponujemy zastosowanie wyłącznie podejścia horyzontalnego. Podział nadzoru ze względu na:</p> <p>a) Dostępność interfejsu programowego (treści cyfrowe)</p> <p>b) Dostępność interfejsu sprzętowego (lub analogowego)</p> <p>c) Dostępność architektoniczną</p> <p>Taka regulacja usunęłaby problemy przedstawione w poprzednim punkcie lub znacząco zredukowała (zapewnienie spójności przy wielu organach nadzoru).</p> <p>W tym kontekście wskazanie konkretnych organów nadzoru wydaje się drugorzędne, choć nadal ważne.</p> <p>Proponujemy następujące organy nadzoru:</p> <p>a) Minister właściwy do spraw informatyzacji dla dostępności interfejsu programowego</p> <p>b) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dla dostępności interfejsu</p>	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - w projekcie ustawy przewidziano rozproszony system nadzoru rynku, który jest wynikiem szerokich prekonsultacji projektu ustawy oraz stanowi odzwierciedlenie zakresu przedmiotowego projektu ustawy. Zaproponowany podział organów nadzoru rynku nie odzwierciedla pełnej specyfiki zakresu produktów i usług objętych wymogami dostępności. Przepisy projektu ustawy nie regulują dostępności architektonicznej, niezasadne byłoby zatem wyznaczenie organu rynku w tym zakresie.</p>
--------------------	---	---	---	------	---

		<p>na stronie internetowej, to te treści cyfrowe nie będą podlegały nadzorowi tego organu tylko organu właściwemu dla danego produktu. Generalnie jednak interfejs cyfrowy (programowy, software'owy) podlega w każdym przypadku ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.</p> <p>Z drugiej strony poszczególne typy produktów i usług podlegają różnym organom nadzoru ("podejście produktowe") - w sumie 7 grup podmiotów: a) wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej, b) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, c) Komisja Nadzoru Finansowego, d) Główny Inspektor Transportu Drogowego i wojewódzcy inspektorzy transportu</p>	<p>sprzętowego - byłoby to rozszerzenie już obecnie określonych kompetencji tego organu dotyczących tego typu interfejsu (w art. 36 ust. 2 lit. b w zakresie: konsumentkich urzędzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych w ramach świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, terminali samoobsługowych, usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych)</p> <p>c) Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) dla dostępności architektonicznej - w ten sposób można wykorzystać doświadczenie PFRON-u i jego oddziałów regionalnych w obszarze</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>drogowego, e) Prezes Urzędu Transportu Kolejowego, f) Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego, g) dyrektorzy urzędów morskich i dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej.</p> <p>Łącznie zatem mamy 8 organów nadzoru (8 grup podmiotów), licząc z ministrem właściwym ds. informatyzacji.</p> <p>Będzie to generować wiele problemów. Po pierwsze, analogiczna tematyka nadzoru pojawiać się będzie w obszarach nadzorowanych przez różne organy.</p> <p>Przykładowo, wykorzystywane w transporcie pasażerskim aplikacje mobilne czy bilety elektroniczne mogą być identyczne (od tych samych dostawców technologicznych) lub bardzo podobne, a mimo to będą podlegały 4 różnym organom właściwym</p>	<p>dostępności architektonicznej (między innymi w związku z rolą PFRON-u w postępowaniu skargowym na mocy Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami)</p>		
--	--	---	---	--	--

		<p>dla transportu - odpowiednio - drogowego, lotniczego, wodnego oraz kolejowego. Z tego powodu podmioty będą zмагаć się z niespójnością nadzoru.</p> <p>Po drugie, taka regulacja nie nadąża za unifikacją usług (i produktów). Łączone bilety, usługi informacyjne (oraz strony internetowe) dla pasażerskiego transportu drogowego i kolejowego (jak w niektórych aglomeracjach) podlegałyby 2 (lub więcej organom nadzoru). Czyje rozstrzygnięcie byłoby decydujące? - projekt ustawy nie daje odpowiedzi na te problemy.</p> <p>Po trzecie, jakie są kompetencje organów, gdzie zderza się podejście horyzontalne (treści cyfrowe) z podejściem produktowym?</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>Przykładowo, na usługi bankowości detalicznej (nadzorowane przez Komisję Nadzoru Finansowego) składa się przede wszystkim detaliczna bankowość elektroniczna (podlegająca ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji).</p> <p>Po czwarte, nadzór rynku przez 8 grup podmiotów będzie dużym wyzwaniem w zakresie spójności działań i regulacji - i to nawet, gdyby nie występowały problemy przedstawione powyżej.</p>			
--	--	---	--	--	--

Art. 37 pkt 7	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Adresatkami i adresatami dostępności produktów są wszystkie osoby ze szczególnymi potrzebami (nie tylko konsumentki i konsumenci). Zatem w art. 37 pkt. 6 ochrona interesów powinna dotyczyć osób ze szczególnymi potrzebami (a nie tylko konsumentek i konsumentów będących osobami ze szczególnymi potrzebami).	brak	brak	Uwaga częściowo uwzględniona - art. 37 ust. 7 projektu ustawy został przerezegowany.
---------------	---	---	------	------	--

Art. 37, 38	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Zadania wszystkich organów nadzoru rynku zostały określone w art. 38. Osobno zadania szczególnego organu - Prezesa Zarządu PFRON nadzorującego inne organy nadzoru - zostały określone w art. 37. Powstaje pytanie, czy zadania z art. 38 dotyczą również Prezesa Zarządu PFRON. Z brzmienia tego przepisu wynika odpowiedź pozytywna, gdyż Prezes Zarządu PFRON jest także organem nadzoru (art. 36 ust. 3 pkt 1). Będzie to generować problemy, jak nadzorca organów nadzoru ma realizować te same zadania co pozostałe organy nadzoru, na przykład: działania informacyjne, prowadzenie stron internetowych itp. Wydaje się, że należy osobno uregulować zadania Prezesa PFRON (wyłączyć</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - Prezes Zarządu PFRON nie stanowi organu nadzoru rynku, w związku z czym nie jest adresatem obowiązków wymienionych w art. 38 projektu ustawy. Prezes Zarządu PFRON jest szczególnym uczestnikiem systemu nadzoru rynku, który został wyposażony m.in. w kompetencje do sprawowania całościowego nadzoru nad stosowaniem przepisów ustawy przez organy nadzoru rynku i monitorowania ich funkcjonowania w odniesieniu do zapewniania spełniania wymogów dostępności produktów i usług przewidzianych w projekcie ustawy. Jego obowiązki, odmienne od obowiązków organów nadzoru rynku, uregulowane są w osobnym artykule.</p>
-------------	---	--	------	------	---

		<p>podmiotowo z art. 38, przepisując odpowiednie zadania do art. 37) lub wskazać, jak ten organ ma realizować zadania z art. 38. Błędem byłoby jednak wyłączenie Prezesa Zarządu PFRON z zadań organów z art. 38 bez uwzględnienia niektórych zadań z tego przepisu w art. 37 (dotyczącym tego organu).</p>			
--	--	---	--	--	--

Art. 37, 38	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Obowiązek współpracy z pozostałymi organami nadzoru, organami celnymi i ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego przypisany został tylko do Prezesa Zarządu PFRON (art. 37 pkt 2).</p> <p>Analogicznego obowiązku nie ma po stronie pozostałych organów nadzoru (w art. 38). Nie widać powodów ku temu. Należy zatem dopisać go do art. 38 (a ponieważ Prezes Zarządu PFRON jest też organem nadzoru, to można go usunąć z art. 37).</p> <p>Dodatkowo, motyw 96 Dyrektywy wskazuje na wagę współpracy organów nadzoru z organizacjami reprezentującymi osoby z niepełnosprawnościami. Wynika stąd ponownie, że należy kwestię współpracy należy ująć w art. 38. Dodatkowo, należy wymienić wśród</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - współpraca organów nadzoru rynku z pozostałymi organami nadzoru, organami celnymi, ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego, Prezesem Zarządu PFRON, organizacjami zrzeszającymi podmioty gospodarcze oraz organizacjami pozarządowymi, w szczególności zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnościami wynika z art. 6 pkt 4 i 8 projektu ustawy.</p>
-------------	---	---	------	------	---

		<p>podmiotów wskazanych do współpracy organizacje pozarządowe. Będzie to lepsze rozwiązanie niż ograniczenie się wyłącznie do organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami. Odpowiednią argumentację przedstawiliśmy wśród uwag do art. 6.</p>			
--	--	--	--	--	--

Art. 38	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Doprecyzowania wymaga kwestia działań informacyjnych podejmowanych przez poszczególne organy nadzoru, w tym na różnych poziomach. Część informacji ma charakter uniwersalny - dotyczy każdego typu produktów i usług. Powinny być przygotowywane (publikowane) przez Prezesa Zarządu PFRON. Inne będą dotyczyć tylko danego obszaru, którym zajmują się poszczególne organy nadzoru. Należy precyzyjnie zapisać, jakimi zadaniami informacyjnymi będą zajmować się organy nadzoru. Zapis "w zakresie swojej działalności" (wprowadzenie do art. 38) jest zbyt ogólnym. W przypadku informacji dotyczących poszczególnych obszarów (zakresów działalności) należy zadbać o ich spójność,</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - ze względu na szeroki zakres przedmiotowy projektu ustawy oraz szczególną specyfikę produktów i usług objętych określonymi w projekcie ustawy wymogami dostępności, poszczególne organy rynku posiadają najpełniejszą wiedzę w obszarze nadzorowanym w zakresie swoich kompetencji. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie charakteru działalności organów nadzoru wchodzących w skład systemu nadzoru rynku uregulowanego w projekcie ustawy, zapis "w zakresie swojej działalności" jest zapisem wystarczającym i niestwarzającym wątpliwości interpretacyjnych.</p>
---------	---	--	------	------	---

		<p>zwłaszcza w sytuacji, gdy informacja dotycząca danego obszaru może interferować z informacją odnoszącą się do innego obszaru.</p> <p>Dbanie o spójność informacji powinno być zadaniem Prezesa Zarządu PFRON, wpisanym wprost (na przykład w art. 38). Należy zwrócić uwagę, że Dyrektywa w wielu miejscach podkreśla wagę spójności w stosowaniu regulacji dotyczących dostępności (między innymi w motywie 96 czy art. 28 lit. b). To kolejny argument, by zadanie dbania o spójność informacji opracowywanych przez organy nadzoru (lub nawet działań tych organów) przypisać Prezesowi Zarządu PFRON.</p>			
--	--	--	--	--	--

Art. 38 pkt 2 i 4	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Organy nadzoru prowadzą działania informacyjne (art. 38 pkt 2) oraz prowadzą strony internetowe (pkt 4). Strony internetowe mają zawierać, między innymi: informacje o wymogach dostępności zawierające "zalecenia" (lit. a) czy objaśnienia (lit. b).</p> <p>Natomiast ustawodawca obecnie nie nakłada obowiązku gromadzenia informacji, publikowania jej ani - co może najważniejsze - opracowywania (przygotowywania) zaleceń i objaśnień dotyczące realizacji wymogów. Zatem organy mogą prowadzić strony, na których będą pojawiać się jakieś informacje. Nacisk jest położony na prowadzenie stron (z jakimiś danymi), a nie na opracowywanie i publikowanie informacji.</p> <p>W pierwszej kolejności</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona – art. 38 pkt 2 projektu ustawy nakłada na organy nadzoru rynku obowiązek prowadzenia stron internetowych, na których publikowane będą konkretne treści, szczególnie określone w przedmiotowym artykule. Obowiązek publikowania przez organy nadzoru rynku na swoich stronach internetowych m.in. zaleceń i objaśnień dotyczących realizacji obowiązków wynikających z ustawy implikuje obowiązek wcześniejszego ich opracowania, w zakresie właściwości obszaru nadzoru danego organu.</p>
-------------------	---	---	------	------	--

		<p>należy zobowiązać organy nadzoru do tworzenia zaleceń i objaśnień oraz gromadzenia i publikowania innych informacji dotyczących obszaru nadzoru danego organu. Kwestia publikowania na stronie internetowej może być jedną z form publikowania.</p>			
--	--	--	--	--	--

Art. 38	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Można wskazać zadanie Prezesowi Zarządu PFRON polegające na dbaniu o spójność danych. Można jednak wskazać w ustawie mechanizmy osiągnięcia tego celu. Mogłyby to być, na przykład: a) Tworzenie informacji (zwłaszcza takich kluczowych i nieoczywistych jak zalecenia i objaśnienia) przez organy nadzoru przy konsultacji lub we współpracy Prezesa Zarządu PFRON b) Publikowanie informacji jak zalecenia i objaśnienia przygotowanych przez organy nadzoru na stronie internetowej Prezesa Zarządu PFRON c) Itp.	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - art. 37 pkt 3 projektu ustawy przewiduje współpracę Prezesa Zarządu PFRON z organami nadzoru rynku. Współpraca ta może obejmować również dbanie o spójność danych i informacji publikowanych przez organy nadzoru rynku.
---------	---	--	------	------	--

Art. 38 ust.5	Kasa Krajowa	<p>Przepisy te słusznie wskazując na konieczność zachowania w przypadkach w nich określonych m.in. tajemnicy bankowej nie uwzględniają tajemnicy zawodowej, o której mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (dalej: ustawa o skok), która jest odpowiednikiem tajemnicy bankowej i obejmuje wszystkie informacje dotyczące czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o skok (tj. gromadzenie środków pieniężnych członków, udzielanie im pożyczek i kredytów, przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń), w tym także informacje uzyskane w czasie negocjacji, w trakcie zawierania i realizacji</p>	<p>"publiczne udostępnianie wszelkich informacji, które uznają za istotne dla ochrony interesów konsumentów z zachowaniem zasad poufności, tajemnicy służbowej, handlowej, bankowej i zawodowej, o której mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ochrony danych osobowych"</p>	brak	Uwaga częściowo uwzględniona - przepis został przeredagowany.
---------------	--------------	---	--	------	---

		<p>umowy, na podstawie której kasa tę czynność wykonuje.</p> <p>Tym samym argumenty, które przemawiają za uwzględnieniem w projektowanej regulacji tajemnicy bankowej są argumentami przemawiającymi także za uwzględnieniem w niej tajemnicy zawodowej w skok.</p>			
--	--	---	--	--	--

Art. 38 pkt 5	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Zgodnie z art. 38 pkt. 5 wyjaśnienia w przedmiocie prawidłowości stosowania przepisów art. 21 udzielane są na wniosek podmiotu gospodarczego. Wnioskodawcą (wnioskodawczynią) powinien móc być każdy podmiot lub powinna móc być każda osoba.	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - adresatami art. 21 projektu ustawy są podmioty gospodarcze, zatem wyjaśnienia w przedmiocie prawidłowości stosowania przepisów tego artykułu udzielane są na wniosek podmiotu gospodarczego, a nie każdego podmiotu.
---------------	---	---	------	------	--

Art. 39	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	w art. 39 przekazanie informacji powinno mieć miejsce na żądanie każdej osoby lub każdego podmiotu (a nie tylko konsumentki lub konsumenta).	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - przekazywanie informacji o zgodności produktu lub usługi z wymogami dostępności lub ocenę dokonaną przez podmiot gospodarczy na podstawie art. 21 ust. 2, art. 23 ust. 2 lub art. 31 pkt 1 na żądanie konsumenta wynika z art. 19 ust. 3 dyrektywy 2019/882.
---------	---	--	------	------	--

Art. 40 ust. 1	Kasa Krajowa	Przepisy te słusznie wskazując na konieczność zachowania w przypadkach w nich określonych m.in. tajemnicy bankowej nie uwzględniają tajemnicy zawodowej, o której mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (dalej: ustawa o skok), która jest odpowiednikiem tajemnicy bankowej i obejmuje wszystkie informacje dotyczące czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o skok (tj. gromadzenie środków pieniężnych członków, udzielanie im pożyczek i kredytów, przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń), w tym także informacje uzyskane w czasie negocjacji, w trakcie zawierania i realizacji	"1.1. Na żądanie konsumenta Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku przekazuje posiadane przez ten organ informacje o zgodności produktu lub usługi z wymogami dostępności lub ocenę dokonaną przez podmiot gospodarczy na podstawie art. 21 ust. 2, art. 23 ust. 2 lub art. 31 pkt 1, z zachowaniem zasad poufności, tajemnicy służbowej, handlowej, bankowej i zawodowej, o której mowa w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ochrony danych osobowych określonych w prawie Unii Europejskiej i prawie krajowym."	brak	Uwaga częściowo uwzględniona - art. 40 ust. 1 został przeredagowany.
----------------	--------------	--	--	------	--

		<p>umowy, na podstawie której kasa tę czynność wykonuje.</p> <p>Tym samym argumenty, które przemawiają za uwzględnieniem w projektowanej regulacji tajemnicy bankowej są argumentami przemawiającymi także za uwzględnieniem w niej tajemnicy zawodowej w skok.</p>			
Art. 41 ust. 1	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Dowody lub informacje niezbędne do ustalenia, czy produkt lub usługa spełniają wymogi dostępności, mogą być w posiadaniu	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - osoba zawiera się w pojęciu "innego podmiotu".

		podmiotu lub osoby (a nie tylko podmiotu)			
--	--	--	--	--	--

Art. 41-59	Związek Pracodawców Branży Internetowej (IAB)	W projekcie ustawy brakuje określenia sposobu oraz Warunków dokonywania kontroli przez organy nadzoru W zestawieniu z szeroką i bardzo ocenną przesłanką podejrzenia, jako odstawy kontroli, brak dookreślenia sposobu oraz warunków przeprowadzania kontroli stwarza ryzyko nadużyć oraz może prowadzić do uzyskania niejednoznacznych wyników.	brak	art. 41-59 nie określają w szczegółowy sposób warunków i procesu przeprowadzenia kontroli; ustawa powinna wskazywać w szczególności kryteria oceny przez organ spełnienia wymogów dostępności;	Uwaga nieuwzględniona - procedura kontrolna przeprowadzana przez organy nadzoru rynku uregulowana jest w art. 41-59 projektu ustawy. W obecnym brzmieniu projektu ustawy procedura ta została uszczegółowiona.
------------	---	---	------	--	--

Art. 47,48	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W związku ze znaczeniem, jakie nadaje się w nauce prawa pojęciom „system”, „nadzór” i „kontrola”, wymaga rozważenia poprawność używania tych pojęć w rozdziale 5 projektu ustawy.</p> <p>Postulujemy, aby pojęciom tym przyporządkowane były cechy, które są zgodne z przyjmowanymi w literaturze przedmiotu.</p> <p>Wierzymy, że takie postępowanie ułatwi stosowanie ustawy, będzie także widocznym znakiem dbałości twórców ustawy o zachowanie depozytu nauki prawa</p> <p>Z dużą ostrożnością należy podejść także do używania pojęć kontroli i nadzoru.</p> <p>Bezspornie elementem nadzoru są działania kontrolne, jednak uzupełniane o środki nadzoru.</p> <p>Nadzór i kontrolę traktować należy jako</p>	brak	brak	Uwaga bezprzedmiotowa - projekt ustawy w obecnym brzmieniu został doprecyzowany w zakresie użycia pojęć nadzoru i kontroli.
------------	---	--	------	------	---

		<p>dwie różne więzi prawne. Skutkiem relacji kontrolnej jest ocena podmiotu kontrolowanego, skutkiem nadzoru poza oceną użycie władczego środka nadzorczego.</p> <p>W tym kontekście przeformułowania wymaga art. 47, 48 projektu ustawy.</p> <p>Skutkiem kontroli uregulowanej w art. 47 projektu jest użycie środka nadzorczego, sanacyjnego w postaci wyznaczenia podmiotowi gospodarczemu terminu na dokonanie oceny i przedstawienie jej wniosków. W wyniku postępowania kontrolnego i ujawnienia nieprawidłowości wskazanych w art. 48 ust. 1 pkt 1-5 projektu ustawy, organ nadzoru rynku wzywa podmiot gospodarczy do usunięcia niezgodności formalnych oraz przedstawienia, w</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>wyznaczonym terminie, dowodów potwierdzających ich usunięcie. Podobnie środek nadzoru zawiera art. 50 projektu ustawy. Argumentem, że wskazane środki mają charakter środków nadzoru przemawia treść art. 53 ust. 1 projektu brzmiąca „organ nadzoru rynku informuje Prezesa Zarządu PFRON o wynikach kontroli spełniania przez produkt wymogów dostępności oraz działaniach naprawczych, do których podjęcia zobowiązań podmiot gospodarczy (...)”.</p>			
--	--	---	--	--	--

Art. 47	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Na marginesie należy wskazać, że art. 47 projektu odwołuje się – naszym zdaniem błędnie – do art. 38 projektu. Artykuł 38 zbudowany jest z 7 punktów. Pojęcie kontroli pojawia się wyraźnie w art. 38 pkt 1 projektu, który stanowi odesłanie do art. 40 projektu. Jeżeli nawet wolą projektodawcy było rzeczywiście odesłanie w art. 47 do art. 38 projektu, należy zwrócić uwagę na konsekwencję takiego odesłania w postaci odesłania piętrowego, którego należy unikać.	brak	brak	Uwaga bezprzedmiotowa - projekt ustawy w brzmieniu opublikowanym na BIP RCL 15 lipca nie zawiera takiego odesłania.
---------	---	---	------	------	---

Art. 50 ust. 2 pkt 1 - 3	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Należy zwrócić uwagę na konieczność ujednoczenia formy w jakiej następuje zakazanie udostępniania produktu, nakaz ograniczenia udostępniania produktu, nakaz wycofania produktu z obrotu (środki przewidziane w art. 50 ust. 2 pkt 1-3 projektu ustawy). Projektodawca wskazuje, że orzeczenie takie następuje w drodze postanowienia (administracyjnego). Tymczasem w art. 53 ust. 5 stwierdzono, że w sytuacji sprzeciwu wobec zastosowanego tego środka, organ nadzoru rynku uchyla decyzję orzekającą ten środek.	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - projekt ustawy w obecnym brzmieniu nie wskazuje, że takie orzeczenie następuje w drodze postanowienia administracyjnego.
-----------------------------	---	---	------	------	--

Art. 58 ust. 1	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Autorzy opracowania zwracają uwagę, że projektodawca posługuje się pojęciem oferowania usługi oraz świadczenia usługi. Racjonalność zakłada, że pojęcia te oznaczają co innego. Ocena podmiotu gospodarczego pod względem zapewnienia dostępności usługi może dotyczyć zarówno usługi oferowanej jak i usługi świadczonej. Jeżeli usługa oferowana lub świadczona nie spełnia wymogów dostępności organ nadzoru rynku wydaje decyzję o jakiej mowa w art. 58 ust. 1 projektu. Jednakże w art. 59 pkt 2 projektu wskazano, że organ nadzoru rynku prowadzący postępowanie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli usługa nie jest świadczona. Należy zapytać, dlaczego brak świadczenia usługi	brak	brak	Uwaga uwzględniona - art. 60 pkt 2 został doprecyzowany.
----------------	---	---	------	------	--

		<p>powoduje umorzenie postępowania zaś brak jej oferowanie nie powoduje takiego umorzenia.</p>			
--	--	--	--	--	--

Art. 61	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	W art. 60 projektu należy uregulować w jakiej formie powinno złożyć się zawiadomienie o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymogów dostępności.	brak	brak	Uwaga uwzględniona - art. 61 został doprecyzowany.
---------	---	--	------	------	--

<p>Art. 67 ust. 4</p>	<p>Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego</p>	<p>Przepis nie precyzuje dokładnie poszczególne rodzaje uchybień jako przesłanek do kwalifikacji karnej.</p>	<p>"Wskazana w projekcie ustawy górna wysokość kary jako grzywny pieniężnej (dziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego) jest bardzo wysoka i zdecydowanie nie uwzględnia sytuacji gospodarczej polskich przedsiębiorców, dlatego należy ją ustalić na rozsądnym poziomie do 2-3 wysokości średniej krajowej jako kary zasadniczej. Jeżeli projektodawcy uważają np. na podstawie badań lub analiz, że kary powinny być wyższe można przewidzieć w projekcie karę specjalną dla najcięższych naruszeń. Ponadto nałożenie kary finansowej powinno być poprzedzone procedurą wezwania do usunięcia naruszeń lub poprawnego dostosowania się do wymogów ustawy. Materia techniczna w tym zakresie sama w sobie jest</p>	<p>Ustawa powinna zawierać szczegółowy taryfikator kar określający, chociażby w sposób ogólny: 1.przesłanki kwalifikowania usług i produktów niespełniających wymaga określonych w ustawie, 2.górną granicę każdej kary dla poszczególnych rodzajów uchybień.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – w art. 67 ust. 1, 2 i 3 projektu ustawy określono poszczególne rodzaje uchybień w zapewnianiu spełniania wymogów dostępności produktów i usług jako przesłanek do kwalifikacji karnej. Wysokość kary pieniężnej za uporczywe i nieuzasadnione niespełnianie obowiązków określonych w ust. 1 – 3 ustala Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku. Przy ustaleniu wysokości kary, organ bierze pod uwagę zakres naruszenia przepisów ustawy, w tym jego wagę oraz liczbę produktów albo usług niespełniających wymogów dostępności określonych w ustawie. Ponadto wprowadzono ograniczenie wysokości kary do 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Wysokość kary jest skutkiem wyważenia interesu różnych stron.</p>
-----------------------	--	--	--	---	---

			<p>niejednoznaczna i może być interpretowana.</p> <p>Ponadto jako najważniejsze wskazujemy na konieczność ustanowienia szczegółowego taryfikatora kar w postaci załącznika do ustawy określającego precyzyjne przesłanki oraz wysokość kar.</p> <p>Przepis o karaniu przedsiębiorców nie może posiadać charakteru normy ocennej dla zaistniałej sytuacji. "</p>		
--	--	--	---	--	--

Uwaga ogólna	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Wydaje się, że projekt Ustawy nie transponuje art. 24 Dyrektywy. Zgodnie z nim wymagania dostępności zawarte w Załączniku I do Dyrektywy są obligatoryjne w przypadku zapewniania dostępności w zamówieniach publicznych. Regulacja ta odnosi się do obowiązków wynikających z art. 100 Ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 4 ust. 3 Ustawy o zapewnianiu dostępności. Zatem ma bardzo duże znaczenie i powinna znaleźć odbicie w Ustawie.	brak	brak	Uwaga uwzględniona - art. 24 dyrektywy 2019/882 został wprowadzony do polskiego porządku prawnego poprzez art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych oraz art. 3 ust. 3 niniejszego projektu ustawy.
--------------	---	--	------	------	--

Uwaga ogólna	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	Ustawa ma ograniczony zakres oddziaływania, zdeterminowany zakresem dyrektywy. Ma zastosowanie przede wszystkim do produktów i usług na rynku cyfrowym z pewnymi wyjątkami (art. 32). Dyrektywa wbrew nazwie nie odnosi się bowiem do wymogów dostępności produktów i usług w ogóle. Jej celem jest zapewnienie - dzięki harmonizacji wymogów dostępności - pełnego dostępu do treści elektronicznych, usług łączności elektronicznej i audiowizualnych usług medialnych. Dyrektywa zmierza do ujednoczenia rynku cyfrowego pod względem dostępności, aby zapewnić możliwość korzystania z nich wszystkim, bez względu na stopień sprawności i	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - uwaga o charakterze ogólnym, nie zawiera propozycji zmian projektu ustawy.
--------------	---	--	------	------	--

		<p>jednocześnie swobodny przepływ towarów i usług na tym rynku poprzez wieliminowanie barier, które wynikają z rozbieżnych wymogów dostępności w poszczególnych państwach członkowskich.</p>			
--	--	--	--	--	--

Uwaga ogólna	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Projektowana ustawa nie jest ani pierwszym ani jedynym aktem, który odnosi się do „prawa dostępczego”. Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (dalej ustawa dostępcza) określa środki służące zapewnianiu dostępności oraz obowiązki podmiotów publicznych w tym zakresie. Określone obowiązki podmiotów publicznych i niepublicznych dotyczące dostępności wynikają z wielu innych jeszcze przepisów (zob. K. Roszewska, red. [w:] Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Komentarz, wyd. elektr. LEX 2021, komentarz do art. 1). Na marginesie, podobnie w prawie unijnym przed podpisaniem</p>	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - uwaga o charakterze ogólnym, nie zawiera propozycji zmian przepisów projektu ustawy. Celem projektowanej ustawy nie jest ujednoczenie dotychczasowego prawodawstwa polskiego w dziedzinie dostępności, ale implementacja przepisów dyrektywy 2019/882 o wymogach dostępności produktów i usług.
--------------	---	---	------	------	---

		<p>Konwencji istniało szereg aktów prawnych, które regulowały prawa osób z niepełnosprawnościami, w tym prawo dostępu (zob. dodatek do zał. II decyzji Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych; Dz.Urz. UE L 23 z 27.01.2010, s. 35-61). Z założenia, ustawa dostępnościowa miała mieć charakter horyzontalny. Cel ten nie został osiągnięty. Już art. 1 ust. 2 tej ustawy odsyła w obszarze dostępności cyfrowej do ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Ustawodawca nie</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>dokonał również przy okazji jej przyjęcia uporządkowania aktów prawnych z zakresu prawa dostępnościowego.</p> <p>Pomimo, że w diagnozie stanu dostępności w Polsce projektując ustawę dostępnościową zauważył, że przepisy prawa w tym zakresie są rozproszone i niewystarczająco skuteczne. I doszedł do przekonania, że dostępność powinna być horyzontalną zasadą realizacji wszystkich polityk publicznych. A jednym z instrumentów jej realizacji miała być ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, określająca szeroko środki służące zapewnieniu różnych aspektów dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz obowiązki podmiotów publicznych w tym</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>zakresie (uzasadnienie do projektu ustawy o zapewnianiu dostępności, s. 2 i 4). Świadomie pominięto wówczas podmioty prywatne – choć niesporne jest, że Konwencja zawiera postanowienia skierowane również do prywatnych podmiotów - wskazując, iż pozwoli to uniknąć niepotrzebnych komplikacji prawnych i kosztów administracyjnych, które wiązałyby się z koniecznością zmian w tym zakresie w związku z implementacją w przyszłości dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z 17.04.2019 sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.U. EU L 151 z 7.6.2019, str. 70—115; zwana dalej European Accessibility Act albo EAA). W projekcie</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>ustawy nie uregulowano jednak relacji do ustawy dostępnościowej, nie licząc odwołań do definicji osób ze szczególnymi potrzebami, certyfikacji dostępności pomieszczeń, w których świadczone są usługi i Funduszu Dostępności. Nie uregulowano również relacji do ustawy o dostępności cyfrowej, poza wyłączeniem stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie map. Mimo, że zakres przedmiotowy regulacji projektu ustawy i ustawy o dostępności cyfrowej jest częściowo zbieżny.</p>			
--	--	---	--	--	--

<p>Uwaga ogólna</p>	<p>Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)</p>	<p>Projekt ustawy a ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych</p> <p>Ustawa o dostępności cyfrowej przewiduje, że</p> <p>1. zapewnienie dostępu jest możliwe przez zapewnienie dostępu alternatywnego. Dotyczy to przypadków gdy podmiot publiczny nie jest w stanie zapewnić dostępności cyfrowej elementu strony internetowej lub aplikacji mobilnej. Alternatywny sposób dostępu polega w szczególności na zapewnieniu kontaktu telefonicznego, korespondencyjnego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną z 2002 r. lub za pomocą</p>	<p>brak</p>	<p>brak</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - uwaga o charakterze ogólnym, nie zawiera propozycji zmian przepisów projektu ustawy. W projekcie ustawy przewidziano szeroką gamę możliwości dochodzenia praw przez konsumentów. Rozdział 4 projektu ustawy reguluje możliwość złożenia przez konsumenta do podmiotu gospodarczego skargi dotyczącej niespełniania wymogów dostępności przez produkt albo usługę określone w ustawie. W art. 61 przewidziano natomiast możliwość złożenia przez każdego zawiadomienia do Prezesa Zarządu PFRON lub organu nadzoru rynku o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymogów dostępności. Podstawową ścieżką dochodzenia praw przez konsumentów jest kontrola dokonywana przez organy nadzoru rynku. Ścieżka sądowa jest jedynie jedną z wielu możliwości dochodzenia praw przez konsumentów i wynika z ogólnych przepisów prawa.</p>
---------------------	--	---	-------------	-------------	---

		<p>tłumacza języka migowego, lub tłumacza-przewodnika, o których mowa w ustawie o języku migowym i innych środkach komunikowania się z 2011 r., jeżeli podmiot publiczny udostępnia taką możliwość. Takiego podobnego rozwiązania nie przewiduje projekt ustawy. Za to nierozpatrzenie reklamacji w terminie uważa się za jej rozpatrzenie zgodnie z wolą wnoszącego reklamację, a jej nieuwzględnienie (z zastrzeżeniem usług bankowości detalicznej) w zasadzie skutkuje drogą sądową, o ile podmiot gospodarczy nie przewiduje polubownego rozwiązywania sporów. Dla konsumenta w sprawach dotyczących dostępności postępowanie przed</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>sądem powinno być ostatecznością. Zważywszy, ile trwa, jak angażujące jest postępowanie przed sądem, może w praktyce oznaczać, że konsument skorzysta z pomocy osoby trzeciej bądź wybierze inny produkt lub usługę. Oznacza to, że ustawodawca zakłada możliwość nie zapewnienia dostępności przez podmiot publiczny, zarazem nie dopuszcza takiej możliwości względem podmiotów gospodarczych. Z drugiej strony, dopuszcza zastosowanie rozwiązania alternatywnego, które doraźnie zapewni dostępność podmiotu publicznego, zaś w przypadku podmiotów gospodarczych "wypycha" od razu osoby z niepełnosprawnościami na ścieżkę postępowania sądowego. Być może</p>			
--	--	---	--	--	--

		rozwiązaniem byłoby, choćby dla części podmiotów gospodarczych (z wyłączeniem mikro - i małych przedsiębiorców) przyjęcie obowiązkowego postępowania polubownego.			
--	--	---	--	--	--

<p>Uwaga ogólna</p>	<p>Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)</p>	<p>Projekt ustawy a ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Ustawa o zapewnianiu dostępności przewiduje, że: 1. dostępność (architektoniczna, cyfrowa oraz informacyjno-komunikacyjna) oznacza już dostępność gdy jest zapewniona co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, o których mowa w art. 6, będącą wynikiem uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia (art. 2 pkt. 2). Oznacza, to, że ustawodawca stawia niższe wymagania instytucjom publicznym, niż podmiotom gospodarczym. 2. minimalne</p>	<p>brak</p>	<p>brak</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - uwaga o charakterze ogólnym, nie zawiera propozycji zmian przepisów projektu ustawy. Zakres przedmiotowy projektu ustawy oraz ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami nie jest tożsamy, w związku z czym nie ma wątpliwości jaki "model" dostępności mają stosować podmioty publiczne, do których może znaleźć zastosowanie jednocześnie projekt ustawy i ustawa o zapewnianiu dostępności.</p>
---------------------	--	--	-------------	-------------	---

		<p>wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obejmują w zakresie dostępności informacyjno- komunikacyjnej m.in. zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności - w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania (art. 6 pkt. 2 lit. c). Oznacza to, że wymagany jest inny standard dostępności informacji udzielanej przez podmiot publiczny, a inny przez podmiot gospodarczy. 3. w przypadku zlecenia lub powierzenia, na podstawie umowy, realizacji zadań publicznych</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>finansowanych z udziałem środków publicznych lub udzielania zamówień publicznych podmiotom innym niż podmioty publiczne, podmiot publiczny jest obowiązany do określenia w treści umowy warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie tych zadań publicznych lub zamówień publicznych, z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6. A zapewnienie dostępności w ramach umowy następuje, o ile jest to możliwe, z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania (art. 4 ust. 3 i 4).</p> <p>Z kolei w przypadku gdy podmiot inny niż podmiot publiczny realizuje, na podstawie umowy zawartej z podmiotem</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>publicznym, zadanie finansowane z udziałem środków publicznych, jest obowiązany do zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie określonym w tej umowie (art. 5). Oznacza to, że wobec braku norm kolizyjnych powstaje wątpliwość jaki "model" dostępności mają stosować podmioty, do których może znaleźć zastosowanie jednocześnie projekt ustawy i ustawa o zapewnianiu dostępności. Oznacza to, że podmiot publiczny może zlecać wykonanie zadania publicznego, bądź szerzej - zadania finansowanego z udziałem środków publicznych mieszczącego się w zakresie objętym projektem ustawy wyłącznie podmiotom</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>gospodarczym, ponieważ w przypadku innych podmiotów (np. organizacji pożytku publicznego) wiązałoby się to z pokryciem kosztów dostępności przez podmiot publiczny.</p>			
--	--	--	--	--	--

<p>Uwaga ogólna</p>	<p>Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)</p>	<p>Wdrożenie dyrektywy nie jest pełne. Zgodnie z Motywem (23) dyrektywy: “dyrektywa powinna wprowadzić obowiązek stosowania funkcjonalnych wymogów dostępności, które powinny być wyrażane jako ogólne cele. Te wymogi powinny być wystarczająco precyzyjne, aby stwarzać prawnie wiążące zobowiązania, i wystarczająco szczegółowe, aby umożliwić ocenę zgodności w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku produktów i usług objętych niniejszą dyrektywą, a także powinny pozostawiać pewien stopień elastyczności, by umożliwić innowacje”.</p> <p>Dyrektywa w art. 4 odsyła do załączników w których zostały opisane wymogi</p>	<p>brak</p>	<p>brak</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - enumeratywne wymienienie w projektowanej ustawie wymogów dostępności produktów i usług wynika z przepisów dyrektywy 2019/882. Wymogi dostępności określone w ustawie stanowią wymogi minimalne i nie ograniczają podmiotów gospodarczych do stosowania rozwiązań innowacyjnych i optymalnych pod względem zapewnienia dostępności produktów i usług. Projekt ustawy stanowi pełną implementację przepisów dyrektywy 2019/882, nie pomijając żadnego rodzaju produktów ani usług. W art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b tiret 4 projektu ustawy, zakresem ustawy objęto także produkt - interaktywny terminal samoobsługowy, który musi spełniać wymogi dostępności określone w art. 7, 8 i 9 projektu ustawy. Przepisy dotyczące wymogów dostępności zgłoszeń alarmowych kierowanych pod jednolity europejski numer alarmowy 112, określone w Załączniku I sekcji V dyrektywy wdrożone są poprzez art. 75 projektu ustawy.</p>
---------------------	--	--	-------------	-------------	--

		<p>dostępności dla produktów i usług (załącznik nr 1), przy czym szczegółowe wymogi dostępności zostały poprzedzone klauzulami generalnymi, wskazującymi, zgodnie z motywem 22 dyrektywy, iż produkty i usługi powinny być odpowiednio: projektowane, wytwarzane lub świadczone w taki sposób, aby zmaksymalizować ich przewidywalne wykorzystanie przez osoby z niepełnosprawnościami. W ustawie, niestety, zabrakło odpowiednich klauzul generalnych, a enumeratywnie wymienione w treści ustawy wymogi dostępnościowe dla produktów i usług (art. 7 - 18) mogą spowodować, iż podmioty zobowiązane będą sztywno realizować wyłącznie wymogi</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>przewidziane w ustawie na zasadzie minimalnych i wystarczających obowiązków, bez refleksji na temat optymalnych pod względem dostępności rozwiązań.</p> <p>Ustawa pomija również niektóre usługi, do których odsyła dyrektywa:</p> <ul style="list-style-type: none">- w zakresie pasażerskiego transportu drogowego, lotniczego, wodnego oraz kolejowego, projekt ustawy ogranicza funkcjonalność interaktywnych terminali samoobsługowych jedynie do funkcji informacyjnych (art. 3 ust. 2 pkt. 3 lit. e), gdy dyrektywa określa ich funkcjonalność: "wykorzystywane do świadczenia wszelkich części takich usług transportu pasażerskiego" (art. 2 ust. 2 lit. c pkt. (v))- w zakresie odbioru			
--	--	---	--	--	--

		zgłoszeń alarmowych kierowanych pod jednolity europejski numer alarmowy 112.			
--	--	---	--	--	--

<p>Uwaga ogólna</p>	<p>Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)</p>	<p>Ustawodawca tworząc prawo musi być świadomy, że adresatem tego prawa nie będą wyłącznie eksperci, ale z aktu prawnego mają być w stanie „odczytać” swoje prawa (i obowiązki) osoby niespełniający kryterium eksperckiego. Przepisy tworzone przez ustawodawcę muszą być klarowne i zrozumiałe dla ich adresatów, przepisy powinny być precyzyjne co oznacza, wymóg konkretności nakładanych obowiązków i przyznawanych praw, tak aby możliwe było ich wyegzekwowanie (P. Tuleja [w:] Konstytucja RP. Komentarz, do art. 1-86, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, nb. 27.). Jasność prawa związana jest z koncepcją określoności prawa. Określoność prawa w szerokim znaczeniu</p>	<p>brak</p>	<p>brak</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - projekt ustawy jest zgodny z zasadami techniki prawodawczej, zatem spełnia wymóg jasności i określoności prawa. Ze względu na złożony zakres przedmiotowy, projekt ustawy posługuje się terminologią z konkretnych sektorów, jednak są to pojęcia zdefiniowane i powszechnie funkcjonujące w polskim porządku prawnym, nie budzące wątpliwości interpretacyjnych. Projekt ustawy w sposób zamierzony nie wprowadza szczegółowych wytycznych i kryteriów zapewniania spełniania wymogów dostępności. W związku z postępującym rozwojem technologicznym i różnorodnymi podejściami do projektowania, tworzenie technicznych wymogów i standardów dostępności byłoby rozwiązaniem nieracjonalnym. Byłoby to niepraktyczne również z punktu widzenia regulacji prawnej, gdyż każda zmiana standardu wiązałaby się z potrzebą nowelizacji wszystkich przepisów obowiązujących w tym zakresie. Przepisy dyrektywy przewidują utworzenie normy europejskiej dla tego konkretnego aktu prawnego, która będzie brała pod uwagę najnowszy standard WCAG. Norma jest w trakcie opracowywania, instytucje normalizacyjne pracują nad jej ostatecznym kształtem. Dostępne są także dobre praktyki i specyficzne wymogi techniczne, z których mogą korzystać zarówno producenci, jak i</p>
---------------------	--	--	-------------	-------------	---

		<p>pociąga za sobą wymóg precyzyjności przepisu (z przepisu trzeba wywieść jednoznaczną normę prawną) jak i wymóg jasności co oznacza, że prawo ma być zrozumiałe i komunikatywne dla jak największej liczby podmiotów (wyrok TK z 16.12.2020 r., SK 6/16, OTK ZU A/2020, poz. 69 i cyt. tam: T. Spyra, Zasada określoności regulacji prawnej na tle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego i niemieckiego Sądu Konstytucyjnego, „Transformacje Prawa Prywatnego” nr 3/2003, s. 59; T. Zalasieński, Zasada prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego, Warszawa 2008, s. 183-185). Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego</p>			<p>organy nadzoru. Założenie ustawy jest takie, że przedsiębiorcy mogą korzystać z obowiązujących norm i standardów, ale nie muszą, tak długo jak wymóg funkcjonalny określony w ustawie jest spełniony. Uwaga nie zawiera propozycji zmian terminologicznych, przede wszystkim propozycji przeredagowania definicji "zrozumiałości".</p>
--	--	---	--	--	---

		<p>stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych jego zachowań, jest naruszeniem Konstytucji (por. zamiast wielu: wyrok pełnego składu TK z 28 października 2009 r., sygn. Kp 3/09, OTK ZU nr 9/A/2009, poz. 138)”. W związku z powyższym należy zwrócić uwagę na stosowanie pojęć niedookreślonych przez prawodawcę. Dla przykładu, w art. 7 ust. 1 pkt b projektu ustawy, stanowi się, że instrukcje etykiety, i ostrzeżenia dotyczące użytkowania produktu, które zostały zamieszczone w lub na produkcie są: przedstawione w sposób zrozumiały i postrzegalny oraz za pomocą czcionki o odpowiednim</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>rozmiarze i kształcie, z uwzględnieniem przewidywanych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i regulowanych odstępów między literami, wierszami i akapitami. Podobne uwagi odnieść należy do art. 12 pkt 2 lit d projektu ustawy. Na marginesie należy wskazać niezbyt precyzyjne posługiwanie się przez prawodawcę pojęciem czcionka. Należałoby rozważyć używanie pojęć – font, krój pisma, glif.</p> <p>Dyrektywa nie wprowadza definicji pojęcia: “zrozumiałość”, która w przypadku projektu ustawy stanowi definicję nieprecyzyjną, a przez to trudną do stosowania - gdyż odnosi się do zrozumiałości dla bliżej nieokreślonej</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>grupy osób (użytkowników produktu lub usługi). W przypadku pojęcia: "rozumiałość" - dyrektywa stosuje to pojęcie kontekstowo, odnosząc się albo do jednej z zasad dostępności stron internetowych i aplikacji mobilnych, do których odwołuje się dyrektywa (UE) 2016/210, albo pojęcia: "języka łatwo zrozumiałego", albo używając tego słowa w potocznym znaczeniu (np. informacje na temat użytkowania produktu muszą być przedstawione w sposób zrozumiały).</p>			
--	--	--	--	--	--

Uwaga ogólna	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>Ustawa mało precyzyjnie wskazuje zakres podmiotowy i przedmiotowy. Z przepisów początkowych nie wynika również, o wymogi jakiej dostępności chodzi. Jest ona dopiero zdefiniowana w definicjach ustawowych (art. 5). Osoby ze szczególnymi potrzebami pojawiają się w katalogu definicji, a następnie wybiórczo przy niektórych już obowiązkach. Również dopiero ze szczegółowej treści ustawy można wywnioskować, że nie dotyczy wszystkich tych osób, lecz odbiorców produktów wprowadzanych do obrotu i konsumentów usług objętych ustawą. Nie skorzystają z niej więc np. osoby z niepełnosprawnościami będące przedsiębiorcami, wchodzące w skład organów</p>	brak	brak	<p>Uwaga nieuwzględniona - uwaga o charakterze ogólnym, nie zawiera propozycji zmian projektu ustawy. Zarówno zakres przedmiotowy, jak i podmiotowy projektu ustawy wynika z przepisów dyrektywy 2019/882. Beneficjentami ustawy nie są wszystkie osoby ze szczególnymi potrzebami, lecz konsumenci produktów wprowadzanych do obrotu oraz odbiorcy usług objętych przepisami ustawy.</p>
--------------	---	---	------	------	---

		<p>przedsiębiorców czy pracownicy podmiotów zobowiązanych do jej stosowania.</p> <p>Problemem jest również mało precyzyjny katalog osób ze szczególnymi potrzebami. Z założenia jeszcze ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami jest zakresem otwartym.</p> <p>Ta jednak ustawa nałożyła obowiązki przede wszystkim na podmioty publiczne.</p> <p>Brak możliwości precyzyjnego określenia grupy odbiorców, względem których nakładane zostają na podmioty gospodarcze konkretne obowiązki, nie spełnia standardu prawidłowej legislacji, narusza wymóg określoności prawa.</p> <p>(Np. usługodawca ma obowiązek stworzyć regulamin świadczenia usług lub równoważny dokument, w którym</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>podaje do publicznej wiadomości, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej, oraz w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określone informacje. Jeśli nie jest znany pełny katalog odbiorców, to nie jest też znany pełny zakres ich potrzeb w zakresie dostępności i wszystkie dostępne sposoby udzielenia informacji.) W sytuacji, gdy za wprowadzenie na rynek produktu albo świadczenie usługi niespełniającej wymogów dostępności określonych w ustawie na podmiot gospodarczy może być nałożona administracyjna kara pieniężna do 10-krotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, zakres</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>tych obowiązków powinien być określony ściśle oraz sankcje powinny być sprecyzowane za konkretne rodzaje naruszeń.</p> <p>Ustawa, podobnie jak dyrektywa, chroni potrzebę zapewniania dostępności odbiorcom produktów wprowadzanych do obrotu i konsumentom usług wskazanych w ustawie. Wynika to z kompetencji dzielonych UE. Choć zważywszy na kompetencję UE również w zakresie spójności społecznej i gospodarczej oraz przede wszystkim z uwagi na ratyfikację Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zarówno dyrektywa, jak i ustawa krajowa nie powinny różnicować odbiorców usług będących osobami z niepełnosprawnościami ze względu na ich</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>status: konsument a osoba z niepełnosprawnością w innej roli (przedsiębiorca, członek organu podmiotu będącego usługobiorcą lub pracownik usługobiorcy).</p>			
--	--	---	--	--	--

Uwaga ogólna	Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)	<p>W przypadku podmiotów zobowiązanych do stosowania ustawy art. 1 wskazuje na podmioty gospodarcze. Jednak w art. 2 zobowiązanymi do stosowania ustawy czyni w zakresie dostępności produktów: producentów, upoważnionych przedstawicieli, importerów i dystrybutorów, zaś w zakresie dostępności usług: usługodawców - bez doprecyzowania, że chodzi o podmioty gospodarcze.</p> <p>Wymienione podmioty są z kolei wskazane poprzez ich wymienienie w definicji ustawowej podmiotów gospodarczych. Ten sposób definiowania podmiotów gospodarczych pojawia się kolejny raz jako rezultat implementacji prawa UE, a wcześniej jej</p>	brak	brak	Uwaga bezprzedmiotowa - projekt ustawy w obecnym brzmieniu zawiera w art. 5 pkt 20 definicję podmiotu gospodarczego, tożsamą z definicją zawartą w art. 2 pkt 21 dyrektywy 2019/882.
--------------	---	--	------	------	--

		<p>tłumaczenia na język polski. Są tu dwa problemy. Jeden dotyczy tłumaczenia podmiotów zobowiązanych, drugi niejasnej definicji. Pojęcia economic operator i trader do dwa różne terminy w prawie UE.</p> <p>Ustawodawca polski tłumaczy dyrektywy, a następnie wprowadza je do prawa krajowego odpowiednio jako: podmiot gospodarczy i przedsiębiorca. W prawie polskim pojęcie przedsiębiorca jest pojęciem, które zastąpiło termin: podmiot gospodarczy. Obecnie więc definicja ustawowa powinna umożliwić uniknięcie wątpliwości i rozróżnienie tych pojęć w prawie polskim. Zwłaszcza, że nawet w kontekście prawa unijnego używanie pojęcia podmiot gospodarczy nie ma większego uzasadnienia. Właściwsze byłoby</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>posługiwanie się wprost pojęciem operator ekonomiczny. Jest ono niekiedy stosowane w literaturze przedmiotu i w orzecznictwie.</p> <p>Innym rozwiązaniem byłoby wskazanie jako zobowiązanych przedsiębiorców będących producentami, upoważnionych przedstawicielami, importerami i dystrybutorami i usługodawców produktów i usług, o których mowa w ustawie.</p> <p>Dosłowne powielenie definicji dyrektywy z jej mogącym wprowadzać w błąd tłumaczeniem i jedynie enumeratywne wymienienie podmiotów uznanych za podmioty gospodarcze nie jest wystarczające w prawie krajowym.</p> <p>Projekt ustawy w ślad za dyrektywą zrównuje każdy</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>wymieniony podmiot np. producenta, importera lub usługodawcę z podmiotem gospodarczym. Nie każdy kto importuje lub świadczy usługę jest podmiotem gospodarczym. Niektóre z tych pojęć są dedefiniowane poprzez odesłanie do innych dyrektyw, które odnoszą się do podmiotów gospodarczych (dystrybutor, importer, upoważniony przedstawiciel) inne nie (producent, usługodawca). Na marginesie, wydaje się, że możliwe byłoby również odesłanie do rozporządzenia PE i Rady UE 2019/1020 w przypadku producenta. Jednak ustalenie tego statusu wymaga poszukiwania w dość specjalistycznych przepisach i dokonania ich interpretacji.</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>Rozporządzenie PE i Rady UE 2019/1020 dotyczy nadzoru rynku i zgodności produktów, a same definicje dystrybutora, importera, upoważnionego przedstawiciela w rozporządzeniu PE i Rady UE 2019/1020, do których odsyła projekt ustawy jeszcze nie wskazują, że są to przedsiębiorcy. Pozwala na to dopiero interpretacja uwzględniająca pozostałe przepisy rozporządzenia. W przepisach szczegółowych projektu ustawy mowa również o wyłączeniach niektórych obowiązków względem mikroprzedsiębiorców . Jednak adresaci rozwiązań przyjętych w projekcie ustawy nie powinny się domyślać, czy i w jakim zakresie są objęci ustawą. Jeśli nawet projektodawca nie zdecyduje się na</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>zmianę samego terminu: podmiot gospodarczy to należy doprecyzować przynajmniej w definicji ustawy, że chodzi o producentów, upoważnionych przedstawicieli, importerów, dystrybutorów, usługodawców prowadzących działalność gospodarczą, tak by nie powstały wątpliwości czy osoba nie prowadząca działalności gospodarczej w rozumieniu prawa krajowego, która sprzeda czytnik elektroniczny ma status podmiotu gospodarczego (dystrybutora) na podstawie projektowanej ustawy. Zgodnie z definicją do której odsyła projekt ustawy „dystrybutor” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną w łańcuchu dostaw, niebędącą</p>			
--	--	--	--	--	--

		producentem ani importerem, która udostępnia produkt na rynku			
--	--	--	--	--	--

Raport z opiniowania projektu ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (poprzedni tytuł: ustawa o dostępności niektórych produktów i usług)

1. Omówienie przebiegu przeprowadzonego opiniowania

Projekt ustawy o dostępności niektórych produktów i usług został przekazany w dniu 31 marca 2022 r., zgodnie z § 38 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. 2022 poz. 348) do opiniowania, które odbyło się w terminie od 31 marca do 30 kwietnia 2022 r. Opiniowanie skierowane było przede wszystkim do organów nadzoru rynku, organizacji pracodawców i związków zawodowych.

W opiniowaniu wzięły udział następujące organy administracji rządowej lub inne organy i instytucje państwowe:

1. Rada Dostępności
2. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
3. Konfederacja Lewiatan
4. Prezes Narodowego Banku Polskiego
5. Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
6. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej
7. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego
8. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
9. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego
10. Prezes Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego
11. Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie

12. Rzecznik Finansowy

15 lipca 2022 r. w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej opublikowało tabelę uwag zgłoszonych w ramach opiniowania, przeprowadzonego w dniach 31 marca-30 kwietnia wraz ze stanowiskiem MFiPR i ponownie przekazało do opinii zmodyfikowany projekt ustawy.

2. Omówienie przebiegu ponownego opiniowania

Projekt ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze został przekazany do ponownego opiniowania, które odbyło się w terminie od 15 do 20 lipca 2022 r. Opiniowanie skierowane było do tych samych podmiotów, które wcześniej podlegały opiniowaniu.

W ramach ponownego opiniowania udział wzięły następujące organy administracji rządowej lub inne organy i instytucje państwowe:

1. Prezes Narodowego Banku Polskiego,
2. Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
3. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
4. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego,
5. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
6. Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie,
7. Rzecznik Finansowy,
8. Podlaski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego,
9. Główny Inspektor Transportu Drogowego,
10. Związek Pracodawców Business Centre Club.

W załączeniu przedstawiamy tabelaryczne zestawienie uwag i stanowisko Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej do tych uwag.

Ponadto, zgodnie z § 50. Ust. 3 w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” zamieszczone zostało odrębne zestawienie nieuwzględnionych uwag zgłoszonych w ramach opiniowania.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. d	ULC	Wobec przedstawionego brzmienia o informacji o podróży, zdaniem ULC projekt powinien być przedstawiony do zaopiniowania w ramach konsultacji publicznych do zarządzających lotniskami użytku publicznego,			Uwaga nieuwzględniona – w opinii MFiPR nie ma potrzeby ponownego opiniowania zaproponowanej definicji, gdyż została ona wypracowana podczas dwóch tur konsultacji we współpracy z przedstawicielami Ministerstwa Infrastruktury oraz w wyniku konsultacji z organizacjami oraz organami reprezentującymi interesy sektora lotniczego. Ewentualne zastrzeżenia i propozycje zmiany definicji będą możliwe do zgłaszania przez interesariuszy na kolejnych etapach rządowego procesu legislacyjnego.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		przewoźników lotniczych oraz agentów handlingowych. W przypadku zaakceptowania ww. podmiotów jako konsultantów publicznych ULC na wniosek projektodawcy przedstawi ich wykaz wraz z danymi teleadresowymi.			

<p>Art. 5 pkt 15</p>	<p>UOKiK</p>	<p>W toku prac legislacyjnych dotyczących aktów prawnych, odnoszących się do szeroko rozumianych uprawnień konsumenta, UOKiK stoi na stanowisku, aby unikać każdorazowego definiowania pojęcia „konsumenta” na potrzeby danej regulacji ustawowej. Dotyczy to w szczególności</p>			<p>Uwaga nieuwzględniona - w związku z licznymi niejasnościami dotyczącymi definicji konsumenta odnoszącej się do zakresu przedmiotowej ustawy, zgłoszonymi w konsultacjach publicznych, uzgodnieniach i opiniowaniu, definicja została dodana do projektu celowo, aby jak najwierniej odzwierciedlała zakres uprawnień „konsumentów” przewidziany w dyrektywie i nie budziła wątpliwości, również z tego powodu, że nie pokrywa się ona z definicją zawartą w Kodeksie Cywilnym (kwestia czynności prawnej jako przesłanki w KC; w prawie europejskim, również w dyrektywie 2019/882, nie we wszystkich przypadkach musi mieć miejsce czynność prawna w rozumieniu KC).</p>
--------------------------	--------------	---	--	--	--

		<p>aktów prawnych implementujących dyrektywy unijne, jak ma to miejsce w omawianym przypadku. W przedłożonym projekcie ustawy, w art. 5 pkt 15, zamieszczono definicję „konsumenta” odzwierciedlającą definicję „konsumenta” zawartą w art. 3 pkt 22 przedmiotowej dyrektywy. Tego</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>rodzaju zabieg wydaje się zbędny w świetle ogólnej i uniwersalnej definicji konsumenta zawartej w art. 221 Kodeksu cywilnego (zwanego dalej „KC). Jeśli więc projektodawca omawianej regulacji uzna, że definicja konsumenta jest w projekcie ustawy o</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze niezbędna, UOKiK postuluje, aby w tym zakresie zawrzeć odesłanie do definicji konsumenta zawartej w KC.</p>			
--	--	---	--	--	--

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 5 pkt 15	Business Centre Club	w art. 5 pkt. 15 wprowadza się kolejną w polskim systemie prawnym definicję konsumenta (konsument – osoba fizyczna, która kupuje produkt lub korzysta z terminala płatniczego lub korzysta z usług w celach niezwiązanych z	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - w związku z licznymi niejasnościami dotyczącymi definicji konsumenta odnoszącej się do zakresu przedmiotowej ustawy, zgłoszonych w konsultacjach publicznych, uzgodnieniach i opiniowaniu, definicja została dodana do projektu celowo, aby jak najwierniej odzwierciedlała zakres uprawnień „konsumentów” przewidziany w dyrektywie i nie budziła wątpliwości, również dlatego, że nie pokrywa się ona z obecną definicją zawartą w Kodeksie Cywilnym (kwestia czynności prawnej jako przesłanki w KC; w prawie europejskim, również w dyrektywie 2019/882, nie we wszystkich przypadkach musi mieć miejsce czynność prawna w rozumieniu KC).

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub z wykonywaniem wolnego zawodu). Jest to kolejna definicja konsumenta w polskim prawie, uważam, że zupełnie zbędna. Najważniejsza z tych definicji – zawarta w art. 22(1) Kodeksu cywilnego, jest			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>zdecydowanie wystarczająca z punktu widzenia celu tej ustawy. A wprowadzanie kolejnej definicji jedynie utrudnia, paradoksalnie także samym konsumentom, rozeznanie w przepisach i w konsekwencji ustalenie, czy w danym stanie prawnym dana osoba jest konsumentem</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		czy też nie. Mnogość definicji tego samego terminu prowadzi do paradoksów, w których dana osoba w relacji z danym przedsiębiorcą jest konsumentem w rozumieniu komentowanej ustawy o dostępności, a nie jest tym konsumentem na			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		gruncie praw kupującego dany towar od tegoż przedsiębiorcy. W tym kontekście sugeruję odniesienie się przy definiowaniu konsumenta do wspomnianego art. 22(1)			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 6 pkt 4	PFRON	W przepisie tym za drugim przywołaniem ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych została przywołana metryczka do tej ustawy. W ocenie Funduszu za pierwszym przywołaniem			Uwaga uwzględniona.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		ww. ustawy w art. 6 pkt 4 powinna zostać zamieszczona metryczka.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 11 i art. 36 ust. 3 pkt 2.	UKE	W związku z uwzględnieniem uwagi UKE w zakresie art. 3 ust. 1 pkt 3, dotyczącej konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług, należy w konsekwencji dostosować			Uwaga uwzględniona.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		terminologię w analogicznym zakresie w art. 11 i art. 36 ust. 3 pkt 2.			
Art. 15 pkt 2	ULC	Proponuje się napisać w uzasadnieniu do projektowanej ustawy, iż obowiązki			Uwaga nieuwzględniona - obowiązki wynikające z ustawy obejmują wyłącznie podmioty zarejestrowane w Polsce – jurysdykcja terytorialna.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		wynikające z ustawy obejmują wyłącznie podmioty zarejestrowane w Polsce.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 18	UOKiK	<p>W projektowanym art. 18 zawarto obowiązek zapewniania określonych informacji w ramach „usług handlu elektronicznego” . Jednakże przepis, w ocenie UOKiK, skonstruowany został zbyt ogólnie, co może spowodować trudności przy</p>			<p>Uwaga nieuwzględniona – zgodnie z logicznym porządkiem ustawy, ogólne wymogi dostępności dla usług są opisane w art. 12, w art. 18 mamy do czynienia z dodatkowym, specyficznym wymogiem dotyczącym usług handlu elektronicznego - udzielenia informacji o oferowanych produktach lub usługach, jeżeli informacje te zostały podane przez obowiązany do tego (na podstawie art. 12) podmiot gospodarczy. W ocenie MFiPR przepis w art. 18 jest wystarczająco precyzyjny i nie ma potrzeby jego przeredagowania.</p>

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		określaniu poszczególnych obowiązków i przypisywaniu ich konkretnym podmiotom. Niespełnienie obowiązków informacyjnych może w pewnych okolicznościach stanowić naruszenie zbiorowych interesów konsumentów, co w decyzji			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		stwierdza Prezes UOKiK, natomiast na podstawie tak ogólnikowo sformułowanego przepisu z pewnością nie byłoby to możliwe. W związku z powyższym, należy rozważyć doprecyzowanie tego przepisu.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 32 ust. 1	UKE	"Przepis proponuje się przeformułować w taki sposób, aby wprost wynikał z niego obowiązek zapewnienia dostępności określonej części pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej, w których usługodawca świadczy usługi.		"Art. 32 ust. 1 projektowanej ustawy stanowi jedynie, że usługodawca dokonuje oceny dostępności pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej, w których są świadczone jego usługi. Należy zatem	Uwaga nieuwzględniona - zakres obowiązków podmiotów gospodarczych określony w projekcie ustawy wynika z przepisów dyrektywy, której zakres został opracowane biorąc pod uwagę interesy wielu stron i ew. nieproporcjonalne obciążenia. Na obecnym etapie, rozumiejąc słuszność proponowanej zmiany, jednak biorąc pod uwagę poziom zaawansowania prawodawstwa w zakresie wymogów dostępności architektonicznej, Polska zdecydowała przyjąć przepisy dyrektywy w tym zakresie nie nakładając obowiązku zapewnienia dostępności pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej, lecz dokonania przeglądu stanu ich dostępności i publicznego udostępnienia informacji o stanie tej dostępności.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>Niezależenie od powyższego, w odniesieniu do dostępności pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej projektowana ustawa (np. w załączniku) powinna określać wymogi w zakresie wyposażenia oraz dostępności architektonicznej stanowiska do</p>		<p>zauważyć, że dokonanie oceny dostępności nie jest równoznaczne z obowiązkiem zapewnienia dostępności pomieszczeń i budynków. W związku z tym należy spodziewać się, że usługodawcy nie będą dążyć</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>obsługi klientów. Kluczowe jest tutaj wskazanie minimalnych wymogów w zakresie dojścia do salonu obsługi, trasy wolnej od przeszkód w salonie oraz parametrów architektonicznych stanowiska obsługi, jak również jego wyposażenia. Po</p>		<p>do zapewnienia dostępności przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami, ponieważ przepis w obecnym brzmieniu nie nakłada na nich takiego obowiązku. Mając na względzie, że dostosowanie wszystkich</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>nadto, proponuje się rozważenie rozszerzenia obowiązku zapewnienia dostępności budynków użyteczności publicznej na właściciela budynku, który wynajmuje pomieszczenia z przeznaczeniem na obsługę klientów w zakresie produktów i</p>		<p>przeznaczonych do obsługi klientów budynków użyteczności publicznej i pomieszczeń może nie być możliwe z powodów ekonomicznych oraz nie ma uzasadnienia z praktycznego punktu widzenia, najlepszym rozwiązaniem</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		usług, o których mowa w projektowanej ustawie. "		wydaje się wprowadzenie wymogu dostosowywania pewnej określonej w przepisach prawa części posiadanych budynków i pomieszczeń, w tym co najmniej jednego miejsca obsługi klientów w miastach na	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				prawach powiatu. Jako przykład takiego rozwiązania może posłużyć § 1 ust. 3 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				<p>świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych, który stanowi, że dostawca publicznie dostępnych usług telefonicznych zapewnia</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				udogodnienia, o których mowa w ust. 1 tego rozporządzenia, w 1/6 liczbie jednostek obsługujących użytkowników w końcowych danego dostawcy usług, w tym co najmniej w jednej jednostce obsługującej	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				<p>użytkownikó w końcowych w każdym mieście na prawach powiatu, o ile dany dostawca usług posiada jednostkę w tym mieście. W przypadku uwzględnienia przez projektodawcę powyższej uwagi, niezbędne będzie</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				odpowiednie dostosowanie ust. 2 w art. 32. Odnosnie wymogów dostępności architektonicznej wskazanych w art. 32 ust. 1 projektu, należy wskazać, że dla zapewnienia realizacji	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				<p>celów projektowanej ustawy konieczne jest precyzyjne ich określenie.</p> <p>Z kolei odnośnie propozycji rozszerzenia zakresu podmiotowego o przepisu art. 32 ust. 1 projektowanej ustawy na właściciela</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				budynku to po pierwsze należy zaznaczyć, że zapewnienie dostępności nie ogranicza się jedynie do samego lokalu usługowego, lecz dotyczy całego budynku (wejście do budynku, części wspólne pomieszczeń).	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				Po drugie należy tu wskazać na doświadczenia płynące ze stosowania ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, która nakłada na podmioty publiczne obowiązek w zakresie zapewnienia	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				dostępności architektonicznej i brak jest jednoczesnego nałożenia analogicznego obowiązku na właściciela budynku, co często ogranicza lub uniemożliwia realizację tego obowiązku (np. brak zgody właściciela budynku).	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				"	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
art. 33 ust. 2, art. 35 ust. 1 pkt 2 oraz art. 40 ust. 1 i 2:	UOKiK	Należy również rozważyć usunięcie z tytułu rozdziału 4, a także z przepisów art. 33 ust. 2, art. 35 ust. 1 pkt 2, art. 40 ust. 1 i 2 i ewentualnie innych - wyrazu „konsument” w odniesieniu do konkretnej osoby, która ma określone uprawnienia wobec			Uwaga częściowo uwzględniona – jak wyjaśniono przy uwadze UOKiK, zgłoszonej do definicji konsumenta (art. 5 ust. 15), między innymi ze względów podnoszonych przez UOKiK, wprowadzono odrębną definicję konsumenta (jak słusznie zauważył UOKiK, definicja z KC nie zawsze będzie przystawała do sytuacji dotyczących dostępności, w tym możliwości składania przewidzianych w rozdziale 4 skarg). Ponadto, zgodnie z sugestią UOKiK, ujednolicono terminologię w art. 34-35.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		przedsiębiorcy. Definicja konsumenta została zawarta w art. 221 KC i nie zawsze będzie przystawała do sytuacji dotyczących dostępności, ponieważ nie w każdym przypadku dojdzie do czynności prawnej między konsumentem a			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>przedsiębiorcą. Przykładowo skarga, o której mowa w art. 34 ust. 1 pkt 2 projektu, dotyczy bariery uniemożliwiającej korzystanie z usługi, a to oznacza, że w tego typu sytuacji nie dojdzie do czynności prawnej, zatem nie będzie można mówić o</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>konsumencie. Poza tym należy ujednolicić terminologię, ponieważ nie jest jasne, czy w art. 34 - 35 projektu „skarżący”, „składający skargę”, czy „wnoszący skargę” będzie odnosić się do tego samego podmiotu. W dalszym ciągu nie jest</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		jasne, jakiego roszczenia miałby dochodzić „konsument” przed sądem w trybie art. 35 ust. 6 pkt 4.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 34 ust. 1 pkt 2	PFRON	Proponowane brzmienie przepisu dotyczącego bariery wyklucza sytuacje szczególnego utrudnienia korzystania z produktu lub usługi. Przepis ten może znacząco ograniczać zakres barier, które będą mogły zostać wskazane w			Uwaga uwzględniona.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>skardze. Podmiot zobowiązany może się powoływać na ten przepis oddalając skargę. Nierówność w dostępie do produktów i usług przez osoby z niepełnosprawnościami to w dużej mierze znaczna trudność</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		w korzystaniu z nich a nie brak takiej możliwości.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 36 ust. 2 pkt 1	PFRON	W przepisie tym drugi raz został wprowadzony skrót „Prezesa Zarządu PFRON”. Pierwszy raz ten skrót został wprowadzony w art. 6 pkt 4 projektu ustawy. Proponuje się wykreślenie wprowadzenia skrótu w art. 36 ust. 2 pkt 1 projektu ustawy.			Uwaga uwzględniona.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 36 ust. 3 pkt 2	UKE	wątpliwości budzi określenie w tym przepisie właściwości Prezesa UKE jako jednego z organów nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymogów dostępności poprzez posłużenie się zwrotem: „z wyłączeniem właściwości			Uwaga nieuwzględniona - Przepis zredagowano w celu rozgraniczenia komplementarnych kompetencji kontroli dostępności KRRiT oraz UKE. KRRiT ma kompetencje wyłącznie w ramach ustawy o radiofonii i telewizji, natomiast UKE kompetencje w ramach projektowanej ustawy. Ustawa o radiofonii i telewizji stanowi: art. 6 ust 2.: Do zadań Krajowej Rady należy w szczególności: [...] 4) sprawowanie w granicach określonych ustawą kontroli działalności dostawców usług medialnych oraz dostawców platform udostępniania wideo.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji”. W projekcie nie zostały bowiem określone zadania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji odnośnie zapewniania spełniania wymogów dostępności. Proponuję zatem określenie w projektowanych</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		przepisach wprost, w odniesieniu do których produktów i usług organem właściwym jest Prezes UKE, a w odniesieniu do których Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
art. 38 pkt 2 lit. a i b oraz pkt 3:	UOKiK	Należy zauważyć, że informacje wymienione w art. 38 pkt 2 lit. a i b, a także udzielanie wyjaśnień w przedmiocie prawidłowości stosowania art. 21 (art. 38 pkt 3 projektu) będą wspólne dla wszystkich organów nadzoru, niezależnie od			Uwaga częściowo uwzględniona – w art. 38 pkt 2) lit. a doprecyzowano zakres informacji publikowanych na stronach internetowych organów nadzoru, ograniczając go do zakresu nadzorowanych przez dany organ produktów lub usług.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		produktu bądź usługi, która ma spełniać wymagania w zakresie dostępności. Dlatego też, aby zapewnić jednolitość w tym zakresie, informacje i wyjaśnienia powinny być zamieszczane na stronach internetowych prowadzonych			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>przez Prezesa Zarządu PFRON, a nie poszczególnych organów nadzoru.</p> <p>W związku z powyższym proponuję przeniesienie ww. obowiązków do art. 37 projektu, tj. do katalogu zadań Prezesa Zarządu PFRON.</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
art. 38 pkt 2 lit. c:	UOKiK	Wątpliwości budzi propozycja brzmienia art.38 pkt 2 lit. c w kontekście art. 21 ust. 7. Jak wynika z propozycji brzmienia art. 21 ust. 7 dokumenty są przekazywane przez przedsiębiorcę na żądanie organu nadzoru, a nie jest w tym przepisie określony			Uwaga uwzględniona - usunięto lit. c w art. 38 pkt 2).

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		obowiązek ich przekazywania.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 38 pkt 5	UKE	w przepisie tym wprowadza się ochronę pewnych informacji przed publicznym udostępnianiem przez organy nadzoru rynku z uwagi na konieczność zachowania „zasad poufności, tajemnicy służbowej, handlowej i bankowej”.			Uwaga uwzględniona - zmieniono brzmienie art. 38 pkt 5) i art. 40.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		Należy wskazać, że poza tajemnicami wymienionymi w projektowanym przepisie istnieją również inne tajemnice – np. tajemnica przedsiębiorstwa oraz tajemnica telekomunikacyjna, o której mowa w art. 159 Prawa telekomunikacyjnego. Z tego			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		względu poddaję pod rozważenie użycie w art. 38 pkt 5 określenia „tajemnice prawnie chronione”. Analogiczna uwaga dotyczy projektowanego art. 40.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 40 ust. 1	UOKiK	Przepisy projektowanej ustawy nie nakładają na przedsiębiorcę obowiązku przekazywania oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, ani oceny produktu (art. 23 ust. 2), czy też oceny usługi (art. 31 pkt 1), a jedynie o obowiązku ich przekazywania na żądanie			Uwaga nieuwzględniona - Zgodnie z brzmieniem art. 40 ust. 1, obowiązek dotyczy przekazania informacji posiadanych przez ten organ o zgodności produktu lub usługi z wymogami dostępności lub oceny dokonanej przez podmiot gospodarczy, zatem jeżeli organ nadzoru nie posiada oceny, nie będzie miał obowiązku przekazania jej konsumentowi.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		organu nadzoru. Realizacja tego uprawnienia będzie niemożliwa, ponieważ podmioty gospodarcze nie mają obowiązku przekazywania ocen do organów nadzoru, a organy mogą żądać tych dokumentów jedynie w przypadku			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		prowadzonej kontroli. Poza tym należałoby rozważyć zasadność przyznania konsumentom bez jakichkolwiek ograniczeń uprawnienia do żądania od Prezesa Zarządu PFRON lub organu nadzoru rynku przekazania oceny dokonanej			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		przez podmiot gospodarczy.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
art. 47 ust. 1 pkt 2:	UOKiK	Taka konstrukcja treści przepisu nasuwa pytanie, czy organy nadzoru będą w stanie ocenić prawidłowość zastosowania kryteriów, o których mowa w art. 21 ust. 3 przy sporządzeniu przez przedsiębiorcę oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, ze			Uwaga nieuwzględniona - na podst. art. 43 kontrolujący ma prawo do żądania informacji w celu ustalenia prawidłowego stosowania kryteriów, zatem będzie w stanie ocenić prawidłowość stosowania kryteriów oceny.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		względem na zakres tych kryteriów. W związku z powyższym proponuję wykreślenie z treści art. 47 ust. 1 pkt 2 wyrazu „prawidłowego”.			
Art. 48-51	UKE	"W ramach projektowanych przepisów proponuje się połączenie dwóch procedur postępowania		Niniejsza propozycja ma na celu usprawnienie działań organów kontrolujących	Uwaga nieuwzględniona - procedury są połączone poprzez art. 49, natomiast rozgraniczenie na osobne artykuły wynika z innego rodzaju postępowania przewidzianego dla produktów i dla usług ze względu na ich odmienny charakter.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>pokontrolnego (odnośnie niezgodności formalnych – art. 48 projektu ustawy oraz odnośnie wymogów dostępności – art. 49-51 projektu ustawy) w jedną, wspólną procedurę. Dodatkowo, proponuje się stosowanie przez organ wezwania</p>		<p>h odnośnie produktów niespełniających wymogów dostępności. Jej uwzględnienie pozwoli z jednej strony wyeliminować konieczność dwukrotnego wzywania podmiotów gospodarczych do podjęcia działań naprawczych</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		do podjęcia działań naprawczych przez podmiot gospodarczy na etapie poprzedzającym wszczęcie postępowania w sytuacji, gdy produkt nie spełnia jakiegokolwiek wymogu dostępności, a nie jedynie wymogu formalnego.		w przypadku niezgodności formalnych (art. 48 ust. 1 oraz art. 50 ust. 1 projektowanej ustawy), a z drugiej strony ograniczy liczbę koniecznych postępowań administracyjnych jedynie do przypadków, w których	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>Niezależnie od powyższego proponuje się przeanalizowanie ustanawianej w art. 48-51 projektu procedury pod kątem jej zgodności z art. 20 dyrektywy 2019/882.</p> <p>"</p>		<p>podmiot gospodarczy nie podjął działań naprawczych.</p>	
Art. 57 i 58	UKE	<p>Podobnie jak w przypadku uwagi zgłoszonej do art. 48-51, proponuje się</p>	<p>"Proponuje się przyjęcie następującego porządku działań podejmowanych</p>	<p>"Niniejsza propozycja ma na celu usprawnienie działań</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona - w opinii MFiPR konieczne jest wszczęcie postępowania w wyniku kontroli; przepis został wypracowany w wyniku licznych uwag, zgłoszonych w konsultacjach, opiniowaniu i uzgodnieniach.</p>

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		przesunięcie wezwania do podjęcia działań naprawczych przez podmiot gospodarczy na etap przed wszczęciem postępowania	przez organy nadzoru rynku: 1) w przypadku stwierdzenia, że usługa nie spełnia określonego wymogu dostępności - wezwanie podmiotu gospodarczego do podjęcia odpowiednich działań naprawczych z jednoczesnym wyznaczeniem terminu na	organów nadzoru rynku odnośnie usług niespełniających wymogów dostępności. Pozwoli ona ograniczyć liczbę koniecznych do przeprowadzenia postępowań administracyjnych jedynie do	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
			<p>przedstawienie dowodów realizacji tych działań,</p> <p>2) wszczęcie postępowania w sprawie niespełniania przez usługę wymogów dostępności (w przypadku braku podjęcia działań przez podmiot gospodarczy pomimo uprzedniego wezwania go do podjęcia działań naprawczych),</p>	<p>przypadków, w których podmiot gospodarczy nie podjął działań naprawczych.</p> <p>Niniejsza propozycja pozostaje w zgodzie z art. 23 dyrektywy 2019/882, który daje państwom członkowskim dużą swobodę w odniesieniu</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
			<p>3) wydanie decyzji nakazującej zaprzestanie świadczenia usługi;</p> <p>4) możliwość przeprowadzenia przez organ nadzoru rynku kontroli realizacji ww. decyzji.</p> <p>W przypadku uwzględnienia niniejszej propozycji niezbędne będzie gruntowne przeredagowanie projektowanych</p>	<p>do procedur dotyczących zapewniania zgodności usług.</p> <p>"</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
			przepisów art. 57 i 58 "		
Uwaga do wykreślonego przez projektodawcę projektowanego art. 67 oraz do Oceny Skutków Regulacji	PFRON	Wykreślenie przez projektodawcę projektowanego art. 67 oraz przyjęcie w Ocenie skutków regulacji założenia, że wejście w życie przepisów ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów			Uwaga uwzględniona – przywrócono art. 67 – w obecnej numeracji jest to art. 69.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze, budzi w ocenie Funduszu istotne wątpliwości. Wykreślony po uwadze Ministerstwa Finansów projektowany art. 67 miał na celu umożliwienie Funduszowi</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		finansowania zadań z dotacji z budżetu państwa, na zadania określone w ustawie o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze oraz na zadania określone w ustawie z dnia 19			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062).</p> <p>Postulowane przez PFRON propozycje dot. wprowadzenia podstawy prawnej do przekazania dotacji na powyższe zadania są</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		wynikiem wcześniejszych doświadczeń i trudności, jakie napotkał Fundusz przy pozyskaniu dotacji z budżetu państwa na pokrycie wydatków związanych z rozpatrywaniem i obsługą skarg na brak dostępności, które zostało powierzone			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>Prezesowi Zarządu PFRON na podstawie ustawy z dnia o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż uchwaleniu ustawy Minister Funduszy i Polityki Regionalnej skierował w dniu 21 maja 2020 r.</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>pismo do PFRON w sprawie monitorowania wydatków budżetu państwa na zadania wynikające z ustawy.</p> <p>Dokument jednoznacznie wskazuje, że środki budżetu państwa określone w art. 72 ust. 1 ustawy dotyczą również kosztów obsługi</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		procesu skargowego prowadzonego przez PFRON. Łączny limit, który mógłby być przeznaczony na wydatki Funduszu związane z procesem skargowym do roku 2028 wynosi 50 mln zł i powinien być finansowany z budżetu państwa			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		w ramach części 44 – Zabezpieczenie społeczne. Jednak PFRON uzyskał z Departamentu Budżetu MRiPS informację, iż brak jest podstawy prawnej do przekazania dotacji dla Funduszu na realizację zadania związanego z			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		procesem skargowym. Śródki dla PFRON z budżetu państwa zostały przewidziane w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, Fundusz nie może ich otrzymać. Finansowanie obecnie przez			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>Fundusz tego zdania ze środków własnych, wynika z braku stosownej podstawy prawnej.</p> <p>Odnosząc się do projektowanego art. 67 przepisu dot. przyznania dotacji na zadania określone w ustawie o zapewnianiu spełniania</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze należy podkreślić jak istotne dla właściwego realizowania przez Fundusz zdań wynikających z powyższej ustawy jest zabezpieczenie			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>odpowiednich zasobów kadrowych.</p> <p>Przesłany projekt ustawy, określa wejście ustawy w życie z dniem 28 czerwca 2025 r., z wyjątkiem art. 6. Przedstawiona uwaga MF, iż w przypadku ogłoszenia ustawy w 2022 r. przepis ten będzie niezgodny z</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		ustawą o finansach publicznych, w nowym brzmieniu przepisów będzie bezzasadna. W pkt 6 Oceny Skutków Regulacji (str. 20-22) zostało wskazane, że „ze względu na złożoność kwestii związanych z uruchomieniem i			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		funkcjonowanie nowego systemu mającego na celu zapewnienie dostępności produktów i usług, niezbędne jest zabezpieczenie zasobów kadrowych do obsługi zadań przewidzianych dla Prezesa Zarządu PFRON, zarówno w			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>Biurze Funduszu, jak i w Oddziałach PFRON”. W kolejnej zaś jego części jest informacja o poszczególnych zadaniach i liczbie etatów, która będzie niezbędna do utworzenia, aby mogły one być realizowane. Podsumowaniem tego jest stwierdzenie, że</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		„osoby ze szczególnymi potrzebami są coraz bardziej świadome swoich praw w zakresie zapewniania dostępności, istnieje potrzeba poszerzenia zakresu rozwiązań prawnych w zakresie zapewniania dostępności, w tym poprzez			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		przyjęcie ustawy o dostępności niektórych produktów i usług, co o wiąże się z bezpośrednią koniecznością zatrudnienia dodatkowych osób zarówno w Biurze Funduszu, jak i w Oddziałach PFRON.” Projektodawca uznaje pomimo tego, że			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		utworzenie etatów nie będzie się wiązać z wydatkami, co podkreślił, wskazując w Wydatkach ogółem saldo zerowe. Przedstawiona Ocena Skutków Regulacji budzi zastrzeżenia Funduszu. Na przykładzie stosowania ustawy o			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami widać, że wykonanie przepisów generuje określone i niemałe wydatki. Należy zwrócić uwagę, że mówimy o regulacji, której rozwiązania dopiero się w świadomości			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		społecznej przyjmują i w przyszłości będą generować koszty znacznie wyższe. Tymczasem opiniowane przepisy odnoszą się do zadań znacznie bardziej obszernych i skomplikowanych, a przede wszystkim o znacznie większym			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		zasięgu podmiotowym i przedmiotowy. Nie sposób nie zauważyć, że dostrzega to sam projektodawca. Podkreślenia wymaga także fakt, że wykonujący zadania wynikające z ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		potrzebami pracowników PFRON nie powinni być automatycznie brani pod uwagę przy określaniu możliwości realizacji nowych przepisów. Przyczyną i uzasadnieniem tego jest bowiem ilość i waga już teraz wykonywanych przez nich			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		czynności. Należy podkreślić, że będą one z każdym rokiem stosowania przepisów wspomnianej ustawy tylko wzrastać. W ocenie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wejście w życie ustawy			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		będzie wiązało się z wydatkami, w szczególności osobowymi. Z uwagi na powyższe, PFRON zwraca się ponownie o rozważenie dodania do projektowanej ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		usług przez podmioty gospodarcze przepisów stanowiących podstawę prawną do finansowania zadań z zakresu dostępności przez Fundusz z dotacji z budżetu państwa.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Art. 62	UOKiK	Brzmienie art. 62 projektu jest nieczytelne, w związku z tym proponuję oddzielnie opisać tryb postępowania Prezesa Zarządu PFRON z zawiadomieniami, a odrębnie dla organu nadzoru. Z punktu widzenia przyjętego rozwiązania,			Uwaga nieuwzględniona – Zgodnie z procedurą opisaną w ustawie, zawiadomienie może złożyć każdy, jednak rozpatrzyć je może Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku. Tryby postępowania dla rozpatrywania zawiadomień przez Prezesa PFRON i organ nadzoru rynku są analogiczne.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		sposób postępowania z zawiadomieniem przez organ nadzoru powinien być taki sam, niezależnie od tego, kto go skierował do organu nadzoru - Prezes Zarządu PFRON, inny organ, czy konsument.			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
art. 63	ULC	Dziękujemy za częściowe podzielenie stanowiska ULC, niemniej zwracamy uwagę, że ustawa - Prawo lotnicze przewiduje m. in. że kontrole mogą przeprowadzać osoby nie będące pracownikami urzędu na podstawie dowodu	Przepis powinien mieć zatem następujące brzmienie: "Do kontroli w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się przepisy szczególne a w dalszej kolejności przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105		Uwaga nieuwzględniona - procedura kontroli została uregulowana w projektowanej ustawie, uwzględniając jej wyjątkową specyfikę, a jedynie w zakresie nieuregulowanym odsyła do ustawy prawo przedsiębiorców. Ponadto, z projektu ustawy nie wynika, że protokół kontroli stanowi informację publiczną, w związku z czym, MFiPR nie dostrzega potrzeby stosowania przepisów szczególnych w tym zakresie.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		tożsamości i upoważnienia, ponadto że protokół kontroli nie stanowi informacji publicznej. W świetle powyższego uzasadnione byłoby aby w zakresie objętym projektowaną ustawą m.in. powyższe regulacje miały zastosowanie, bowiem są z	oraz z 2022 r. poz. 24).”W takiej sytuacji w pierwszej kolejności znajdują zastosowanie do kontroli prowadzonej na podstawie niniejszej ustawy, przepisy tej ustawy, następnie przepisy szczególne wynikające np. z ustawy - Prawo lotnicze (rozdział 3) a w ostatniej		

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		punktu naszego widzenia istotne.	kolejności w zakresie nieuregulowanym przepisy ustawy – Prawo przedsiębiorców.		

Uwaga ogólna	Główny Inspektor Transportu Drogowego	GITD podtrzymuje stanowisko przekazane przez MI w zakresie wykreślenia GITD i WITD z przedmiotowego projektu. GITD pragnie podkreślić, że zadania określone w projekcie ustawy nie wpisują się w żadnym aspekcie w zadania realizowane obecnie przez	brak	brak	Uwaga nieuwzględniona - obecnie żaden organ nadzoru nie posiada kompetencji w zakresie objętym ustawą - obowiązek nabycia tej właściwości wynika z przepisów w projekcie tej ustawy. Brak jest również propozycji GITD co do tego, jaki organ mógłby przejąć obowiązki ITD.
-----------------	---	--	------	------	---

		<p>Inspekcję Transportu Drogowego. Wytypowanie GITD i wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego do pełnienia roli organu nadzoru nad spełnieniem wymogów dostępności dla pasażerskiego transportu drogowego (art. 36 ust. 3 pkt 5 projektu ustawy) nie dotyczy</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>działalności kontrolnej realizowanej przez Inspekcję Transportu Drogowego. Ponadto należy wskazać, iż zakres regulacji określony w art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. a-e projektowanej ustawy odnosi się w istocie do kwestii stricte teleinformatycznych. Inspekcja Transportu Drogowego w przedmiotowym</p>			
--	--	---	--	--	--

		zakresie nie jest ani właściwa ani nie posiada odpowiedniej wiedzy i zasobów kadrowych.			
Uwaga ogólna	UOKiK	podtrzymuję uwagę zgłoszoną			Uwaga nieuwzględniona - obecnie żaden organ nadzoru nie posiada kompetencji w zakresie

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>w piśmie z dnia 2 maja 2022 r. (znak pisma: DPR.0240.152.2022), dotyczącą wyłączenia wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej spod przepisów projektowanej ustawy. Projekt ustawy w art. 36 ust. 3 pkt 1 nakłada na wojewódzkie organy Inspekcji</p>			<p>objętym ustawą - obowiązek nabycia tej własności wynika z przepisów w projekcie tej ustawy. Podobnie jak organy IH w zakresie dostępności, Prezes Zarządu PFRON nie ma doświadczenia w sprawowaniu nadzoru rynku, dlatego ustawa przewiduje współpracę organów nadzoru z Prezesem Zarządu PFRON (art. 37 pkt 3), co połączy kompetencje obu organów w celu sprawnego funkcjonowania systemu nadzoru w ustawie. W kwestii finansowania, decyzją Zespołu ds. Programowania Prac Rządu zostały usunięte koszty dla budżetu państwa, a ew. decyzja odnośnie finansowania etatów może zostać podjęta na późniejszym etapie rządowego procesu legislacyjnego.</p>

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		Handlowej (zwanej dalej „IH”) dodatkowe obowiązki w zakresie kontroli spełniania wymogów dostępności dotyczących systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych, czytników książek			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		elektronicznych oraz usług rozpowszechniania książek elektronicznych, mimo że zadania tego rodzaju, jak wynika z brzmienia art. 41 ust. 1 projektu, mogą być realizowane przez inny organ nadzoru, tj. przez Prezesa Zarządu PFRON. Należy przy tym			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		wskazać, że Prezes Zarządu PFRON posiada kompetencje nie tylko w zakresie zapewnienia spełniania wymogów dostępności produktów i usług wskazanych w art. 36 ust. 3 pkt 1 projektu, ale także specjalistyczną wiedzę związaną z			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		potrzebami osób z niepełnosprawnością i możliwościami ich zaspokojenia. W związku z powyższym ponownie proszę o wyłączenie organów IH spod przepisów projektowanej ustawy i tym samym usunięcie art. 69 z projektu w zakresie			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		propozycji wprowadzenia zmian do ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U 2020 r. poz. 1706). Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że organy IH w chwili obecnej zajmują się kontrolą szerokiego katalogu			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		produktów, np.: kosmetyków, zabawek, urządzeń elektrycznych, paliw, produktów włókienniczych, maszyn, substancji i mieszanin chemicznych, produktów biobójczych, prekursorów materiałów wybuchowych. Kontrolują też			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		wykonywanie innych obowiązków nakładanych na przedsiębiorców w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej w obszarze handlu detalicznego, obrotu nieruchomości, czy świadczenia usług. Realizacja powyższych zadań wymaga			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		zatem, aby inspektorzy IH byli ekspertami w wielu dziedzinach. Mając na względzie wskazane argumenty, propozycja powierzenia IH kolejnych zadań, odbiegających od tych, które są już realizowane, nie tylko nie znajduje			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>racjonalnego uzasadnienia, ale dodatkowo negatywnie wpłynie na dotychczas podejmowane przez IH działania, np. poprzez znaczące ograniczenie kontroli w tych obszarach, gdzie IH jest jedynym organem wykonującym nadzór (w</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		<p>związku z koniecznością przygotowania się do kontroli w zakresie realizacji nowych zadań zaproponowanych w projekcie). Przy tym należy zauważyć, że obecnie organy IH skupiają się na ocenie bezpieczeństwa produktów, a nie na aspektach</p>			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		związanych z dostosowaniem ich pod względem dostępności do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Należy również zaznaczyć, że pomimo propozycji przyznania nowych kompetencji, w Ocenie Skutków Regulacji nie			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		zaproprowano żadnych dodatkowych etatów dla organów IH.			

<p>Uwaga ogólna</p>	<p>Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Białymstoku</p>	<p>wniosujemy o wykreślenie WITD z funkcji organu nadzoru rynku. Wniosek swoj motywujemy tym, że zadania określone w projekcie nie wpisują się w żadnym zakresie w zadania realizowane obecnie przez ITD. ITD jest nieliczną jednostką, na której spoczywa główny oraz specjalistyczny</p>			<p>Uwaga nieuwzględniona - obecnie żaden organ nadzoru nie posiada kompetencji w zakresie objętym ustawą - obowiązek nabycia tej właściwości wynika z przepisów w projekcie tej ustawy. W kwestii finansowania, decyzją Zespołu ds. Programowania Prac Rządu zostały usunięte koszty dla budżetu państwa, a ew. decyzja odnośnie finansowania etatów może zostać podjęta na dalszym etapie rządowego procesu legislacyjnego.</p>
-------------------------	--	--	--	--	--

		<p>ciężar kontroli transportu drogowego w Polsce. Stale zwiększający się zakres działań kontrolnych ITD, który już w chwili obecnej jest bardzo szeroki, dodawanie nowych zadań powoduje, że powyższe zadania, stanowiące dodatkowe obciążenie dla Inspekcji, nie mogłyby być</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>realizowane bez zwiększenia stanu osobowego ITD, i to zarówno wśród kadry inspektorskiej, jak i pracowników administracyjnych h. Obecnie posiadane przez ITD siły i środki nie pozwalają na realizację nowych zadań przez dotychczasowyc h pracowników, bez uszczerbku dla</p>			
--	--	---	--	--	--

		wykonywania obecnych zadań, które w ostatnim czasie ponownie poszerzono, np. o tzw. Pakiet Mobilności.			
--	--	--	--	--	--

Uwaga ogólna, OSR	Rzecznik Finansowy	Rzecznik Finansowy z zadowoleniem przyjął nową propozycję przedmiotowej regulacji przewidującą włączenie Rzecznika Finansowego do grupy organów tworzących system nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymogów dostępności dotyczących usług			Uwaga częściowo uwzględniona - dodano przepis zmieniający, nadający kompetencje nadzorcze Rzecznikowi Finansowemu w ustawie o Rzeczniku Finansowym. W kwestii finansów, ew. decyzja odnośnie finansowania etatów może zostać podjęta na dalszym etapie rządowego procesu legislacyjnego.
-------------------------	-----------------------	---	--	--	--

		<p>bankowości. Mając jednak na uwadze obowiązujące regulacje, w tym w szczególności ustawę o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 187, dalej: ustawa o Rzeczniku Finansowym) oraz wynikające z</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>niej kompetencje i zadania Rzecznika Finansowego należy zwrócić uwagę zarówno na niezbędne zapewnienie odpowiedniego finansowania nowych zadań przewidzianych w projektowanych przepisach, jak również na konieczność dodatkowej systemowej analizy zmian</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>przewidzianych w przedłożonym do ponownego zaopiniowania projekcie ustawy. Podkreślenia wymaga, że mając na uwadze ujęta w projektowanej ustawie definicję usługi bankowości detalicznej, wykonywanie zadań nadzorczych będzie dotyczyło znaczącej ilości podmiotów</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>ryнку finansowego (szacowana ilość 2.250).</p> <p>W związku z powyższym proponowana rola Rzecznika Finansowego jako organu nadzoru ryнку w zakresie zapewniania spełniania wymogów dostępności usług bankowości detailed znacznie wykracza poza</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>zadania dotychczas realizowane przez Biuro Rzecznika Finansowego, dlatego też z perspektywy skuteczności nowo podejmowanych działań kluczowe jest zaangażowanie specjalistów i ekspertów w zakresie dostępności usług dla osób ze szczególnymi potrzebami. Nale</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>ży przy tym zauważyć, że przedstawione w Tabeli uwag zgłoszonych w ramach opiniowania projektu ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (poprzedni tytuł: ustawa o dostępności niektórych</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>produktów i usług) stanowisko wobec uwag Rzecznika Finansowego: „uwaga nieuwzględniona ; Decyzją Zespołu ds. Programowania Prac Rządu zostały usunięte koszty dla budżetu Państwa, ew. decyzja odnośnie finansowania etatów może zostać podjęta na</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>etapie RM” jest nieadekwatne do przyjętego obecnie modelu finansowania kosztów działalności Rzecznika i jego Biura. Zgodnie z art. 20 ustawy o Rzeczniku Finansowym koszty działalności Rzecznika i jego Biura ponoszą wskazane w ustawie podmioty rynku finansowego.</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>Zauważenia wymaga, że koszty działalności Rzecznika i jego Biura nie stanowią wydatków budżetu państwa, a w konsekwencji nie mają wpływu na przewidywany w ustawie budżetowej deficyt budżetu państwa. Ze względu na funkcjonowanie tej jednostki</p>			
--	--	--	--	--	--

		sektora finansów publicznych w formie państwowej osoby prawnej koszty Biura Rzecznika Finansowego w dokumencie OSR są ujmowane odrębnie od wydatków budżetu państwa. W załączonym do projektu dokumencie OSR brak jest informacji			
--	--	---	--	--	--

		dotyczącej przewidywanych źródeł finansowania zwiększonych wydatków Biura Rzecznika Finansowego, które jak wskazano wyżej muszą zostać zabezpieczone aby możliwe było funkcjonowanie nadzoru w zakresie usług bankowości detalicznej. Mając na			
--	--	--	--	--	--

		<p>względnie specyfikę finansowania Biura Rzecznika Finansowego z wpłat dokonywanych przez podmioty rynku finansowego, ponownie pragnę zwrócić wagę, że uwzględniając przepisy art. 20 ustawy o Rzeczniku Finansowym, źródłem sfinansowania dodatkowych wydatków</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>mogłyby być podwyższone w odpowiedni sposób wpłaty podmiotów nadzorowanych. [...] Zmiany o charakterze systemowym: Należy zwrócić uwagę, że w związku z przyznaniem w projektowanej ustawie Rzecznikowi Finansowemu nowych zadań i kompetencji konieczne jest odpowiednie</p>			
--	--	--	--	--	--

		uregulowanie rozciągnięcia stosowania przepisów rozdziału 2a Postępowanie wyjaśniające (art. 18a i następne) ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkem finansowym, do postępowań prowadzonych przez Rzecznika Finansowego w zakresie spraw objętych projektem			
--	--	--	--	--	--

		<p>opiniowanej ustawy.</p> <p>Dodatkowo zauważanie wymaga, że przewidziane w projektowanej ustawie powierzenie Rzecznikowi Finansowemu kompetencji z zakresu nadzoru będzie wiązało się z koniecznością przeprowadzenia dodatkowej analizy dokonania niezbędnych</p>			
--	--	--	--	--	--

		zmian w ustawie o Rzeczniku Finansowym. Należy zwłaszcza zaakcentować potrzebę zmiany art. 32a ust. 1 ustawy o Rzeczniku Finansowym dotyczącego gwarancji poufności informacji podlegających ochronie. W obecnym brzmieniu przepis ten stanowi, że			
--	--	--	--	--	--

		<p>pracownicy Biura Rzecznika są obowiązani do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913 oraz z 2021 r. poz. 1655) oraz innych informacji podlegających ochronie na podstawie</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>odrębnych przepisów, o których powzięli wiadomość w związku z czynnościami wykonywanymi na podstawie ustawy.</p> <p>Konieczne jest zatem wyraźne sprecyzowanie w treści art. 32a ustawy o Rzeczniku Finansowym, że przewidziany obowiązek ochrony informacji, odnosi się do</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>informacji, o których pracownicy Biura Rzecznika Finansowego powzięli wiadomość w związku z czynnościami wykonywanymi nie tylko na podstawie ustawy o Rzeczniku Finansowym, ale także na podstawie odrębnych ustaw.</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>Dodatkowo można zwrócić uwagę na konieczność analizy w zakresie przewidzianego w art. 43 ust. 3 projektu ustawy obowiązku okazania legitymacji służbowej oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli przez osobę kontrolującą w przypadku konieczności wstępu oraz</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>poruszania się na terenie, w obiektach i pomieszczeniach kontrolowanego podmiotu gospodarczego. Obecne przepisy ustawy o Rzeczniku Finansowym nie zawierają regulacji odnoszących się do legitymacji służbowej pracowników.</p>			
--	--	--	--	--	--

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Uwaga ogólna	UKE	<p>podtrzymuję uwagi ujęte w poz. 2, 8, 12 i 14 tabeli stanowiącej załącznik do pisma z dnia 5 maja 2022 r. o numerze DP.WL.023.32.2 022.28 dotyczące części normatywnej projektu ustawy, a także uwagę dotyczącą Oceny Skutków Regulacji (poz.</p>			<p>Uwaga nieuwzględniona – MFiPR podtrzymuje swoje poprzednie stanowisko do tej uwagi, zgodnie z którym w kwestii kosztów, decyzją Zespołu ds. Programowania Prac Rządu, zostały usunięte koszty dla budżetu państwa, a ew. decyzja odnośnie finansowania etatów może zostać podjęta na dalszym etapie rządowego procesu legislacyjnego.</p>

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		nr 18 tabeli) odnoszącą się do konieczności zapewnienia dodatkowych środków finansowych na realizację nowych zadań, za których wykonywanie odpowiedzialny ma być Prezes UKE, gdyż ich nieprzyznanie spowoduje brak możliwości realizacji			

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		powierzanych zadań.			
Uwaga ogólna	UKE	Propozycja zmiany terminologii.	Proponuje się wprowadzić oraz konsekwentnie używać na gruncie projektowanej ustawy określeń: „system kontroli spełniania	"Uwaga ma na celu zapewnienie wyraźnego rozróżnienia pomiędzy systemem wprowadzany	Uwaga częściowo uwzględniona - w projekcie ustawy w art. 36 doprecyzowano zakres kontroli, aby nie budził on wątpliwości.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
			wymogów dostępności produktów i usług” oraz „organ kontrolujący spełnianie wymogów dostępności produktów i usług”.	m projektowaną ustawą, a już funkcjonującym w polskim prawodawstwie systemem nadzoru rynku, uregulowanym przepisami ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				rynku. Dla zapewnienia wyraźnego rozróżnienia terminologicznego i uniknięcia pomyłek i wątpliwości ze strony podmiotów, które będą stosować przepisy projektowanej ustawy, proponuje się więc nazwanie	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				systemu tworzonego projektowaną ustawą „systemem kontroli spełniania wymogów dostępności produktów i usług”, a organów „organami kontrolującym i spełnianie wymogów dostępności	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
				<p>produktów i usług”.</p> <p>Uwzględnienie powyższej uwagi wymaga dostosowania całego projektu do zaproponowanej terminologii.</p> <p>"</p>	

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
Uwaga ogólna, OSR	ULC	Urząd podtrzymuje stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 29 kwietnia 2022 r. znak LEP-1.0240.2.2021.U LC.3 w zakresie zgłoszonego zapotrzebowania na etaty do rozpatrywania zawiadomień i prowadzenia postępowań dotyczących niespełniania			Uwaga nieuwzględniona – MFiPR podtrzymuje swoje poprzednie stanowisko do tej uwagi, zgodnie z którym w kwestii kosztów, decyzją Zespołu ds. Programowania Prac Rządu zostały usunięte koszty dla budżetu państwa, a ew. decyzja odnośnie finansowania etatów może zostać podjęta na dalszym etapie rządowego procesu legislacyjnego.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		wymogów dostępności niektórych usług, z prośbą o jego uwzględnienie w OSR do przedmiotowego projektu.			
Uzasadnienie	PFRON	W uzasadnieniu na str. 20 w pierwszym akapicie w drugim zdaniu odnoszącym się do art. 36, za wyrazami „Prezesa			Uwaga uwzględniona.

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Zgłoszona uwaga	Propozycja zmian przepisu	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko MFiPR wobec zgłoszonej uwagi
		Zarządu” został błędnie użyty wyraz „PEFRON”. Nie powinno być litery „E”. Prawidłowy skrót to „PFRON”.			

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU		Ustawa z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (UC119)			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO		Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług			
WYJAŚNIENIE TERMINU WEJŚCIA W ŻYCIE PROJEKTU		Zgodnie z art. 31 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług 1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, do dnia 28 czerwca 2022 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.			
Jedn. Red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T / N	Jedn. red.	Treść przepisu/ów projektu ustawy	Uzasadnienie
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70).					
Art. 1	Artykuł 1 Celem niniejszej dyrektywy jest przyczynienie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego w drodze zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności niektórych produktów i usług, w szczególności poprzez wyeliminowanie i zapobieganie powstawaniu	T	Art. 1 i art. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 1. Ustawa określa: 1) wymagania dostępności produktów i usług; 2) obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług; 3) system, zasady i tryb sprawowania nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług. Art. 2. W zakresie określonym ustawą zapewnianie spełniania wymagań dostępności:	

	barier, które utrudniają swobodny przepływ produktów i usług objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy i wynikają z rozbieżnych wymogów dostępności w poszczególnych państwach członkowskich.			1) produktów – jest obowiązkiem: a) producentów, b) upoważnionych przedstawicieli, c) importerów, d) dystrybutorów; 2) usług – jest obowiązkiem usługodawców.	
Art. 2 ust. 1	Artykuł 2 Zakres stosowania 1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do następujących produktów wprowadzanych do obrotu po dniu 28 czerwca 2025 r.: a) systemy sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i systemy operacyjne do nich; b) następujące terminale samoobsługowe: (i) terminale płatnicze; (ii) następujące terminale samoobsługowe przeznaczone do świadczenia usług objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy: — bankomaty, — automaty biletowe, — urządzenia do odprawy samoobsługowej,	T	Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 3. 1. Przepisy ustawy stosuje się do następujących produktów: 1) konsumenckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych, 2) terminali: a) płatniczych, będących urządzeniami, których głównym przeznaczeniem jest umożliwianie dokonywania płatności z użyciem instrumentów płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 1394 i 1723) w fizycznym punkcie sprzedaży, b) samoobsługowych przeznaczonych do świadczenia usług objętych ustawą: – bankomatów i wpłatomatów, – automatów biletowych, – urządzeń do odprawy,	

	<p>— interaktywne terminale samoobsługowe udzielające informacji, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów, statków powietrznych, statków wodnych lub taboru kolejowego;</p> <p>c) konsumenckie urządzenia końcowe z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywane na potrzeby usług łączności elektronicznej;</p> <p>d) konsumenckie urządzenia końcowe mające interaktywne zdolności obliczeniowe, służące do korzystania z audiowizualnych usług medialnych; oraz</p> <p>e) czytniki książek elektronicznych.</p>			<p>– interaktywnych terminali przeznaczonych do udzielania informacji, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego,</p> <p>3) konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług:</p> <p>a) telekomunikacyjnych,</p> <p>b) dostępu do audiowizualnych usług medialnych,</p> <p>4) czytników książek elektronicznych</p> <p>– zwanych dalej „produktami”.</p>	
Art. 2 ust. 2	<p>2. Bez uszczerbku dla art. 32 niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do następujących usług świadczonych na rzecz konsumentów po dniu 28 czerwca 2025 r.:</p> <p>a) usługi łączności elektronicznej, z wyjątkiem usług transmisji</p>	T	<p>Art. 3 ust. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez</p>	<p>Art. 3. 2. Przepisy ustawy stosuje się do świadczonych na rzecz konsumentów usług:</p> <p>1) telekomunikacyjnych, z wyjątkiem usług transmisji wykorzystywanych do świadczenia usług komunikacji maszyna–maszyna,</p> <p>2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych,</p>	

	<p>wykorzystywanych do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna;</p> <p>b) usługi umożliwiające dostęp do audiowizualnych usług medialnych;</p> <p>c) następujące elementy usług lotniczego, autobusowego, kolejowego i wodnego transportu pasażerskiego, z wyjątkiem przewozów miejskich i podmiejskich i przewozów regionalnych, do których zastosowanie mają wyłącznie elementy ujęte w ppkt (v):</p> <p>(i) strony internetowe;</p> <p>(ii) usługi oparte na urządzeniach mobilnych, w tym aplikacje mobilne;</p> <p>(iii) bilety elektroniczne i usługi elektronicznych systemów sprzedaży biletów;</p> <p>(iv) dostarczanie informacji o usługach transportu, w tym informacji o podróży w czasie rzeczywistym; w odniesieniu do ekranów informacyjnych ograniczone jest ono do interaktywnych ekranów znajdujących się na terytorium Unii; oraz</p>		<p>podmioty gospodarcze</p>	<p>3) towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego oraz kolejowego transportu pasażerskiego w zakresie:</p> <p>a) stron internetowych,</p> <p>b) usług świadczonych za pomocą urządzeń mobilnych, w tym aplikacji mobilnych,</p> <p>c) biletów elektronicznych i usług elektronicznych systemów sprzedaży biletów,</p> <p>d) dostarczania informacji związanych z tymi usługami, w tym informacji o podróży w czasie rzeczywistym, przy czym w odniesieniu do dostarczania tych informacji za pośrednictwem ekranów informacyjnych obowiązek ten dotyczy wyłącznie interaktywnych ekranów znajdujących się na terytorium Unii Europejskiej,</p> <p>e) dostarczania informacji za pomocą przeznaczonych do tego interaktywnych terminali samoobsługowych znajdujących się na terytorium Unii Europejskiej, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego,</p> <p>4) bankowości detalicznej,</p>	
--	---	--	-----------------------------	--	--

	<p>(v) interaktywne terminale samoobsługowe znajdujące się na terytorium Unii, z wyjątkiem tych instalowanych jako zintegrowane części pojazdów, statków powietrznych, statków wodnych i taboru, wykorzystywane do świadczenia wszelkich części takich usług transportu pasażerskiego;</p> <p>d) usługi bankowości detalicznej;</p> <p>e) książki elektroniczne i ich specjalistyczne oprogramowanie; oraz</p> <p>f) usługi handlu elektronicznego.</p>			<p>5) rozpowszechniania książek elektronicznych,</p> <p>6) handlu elektronicznego – zwanych dalej „usługami”..</p>	
Art. 2 ust. 2 lit. c	<p>c) następujące elementy usług lotniczego, autobusowego, kolejowego i wodnego transportu pasażerskiego, z wyjątkiem przewozów miejskich i podmiejskich i przewozów regionalnych, do których zastosowanie mają wyłącznie elementy ujęte w ppkt (v):</p> <p>(i) strony internetowe;</p>	T	Art. 4 pkt 3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 4. Przepisów ustawy nie stosuje się do: 3) usług komunikacji miejskiej oraz do gminnych, metropolitalnych, powiatowych, powiatowo-gminnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich w rozumieniu odpowiednio w art. 4 ust. 1 pkt 3, 5a, 10, 10a i 25 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343 i 2666 oraz z 2023 r. poz. 1003, 1234, 1688 i 1720), z wyjątkiem	

	<p>(ii) usługi oparte na urządzeniach mobilnych, w tym aplikacje mobilne;</p> <p>(iii) bilety elektroniczne i usługi elektronicznych systemów sprzedaży biletów;</p> <p>(iv) dostarczanie informacji o usługach transportu, w tym informacji o podróży w czasie rzeczywistym; w odniesieniu do ekranów informacyjnych ograniczone jest ono do interaktywnych ekranów znajdujących się na terytorium Unii; oraz</p> <p>(v) interaktywne terminale samoobsługowe znajdujące się na terytorium Unii, z wyjątkiem tych instalowanych jako zintegrowane części pojazdów, statków powietrznych, statków wodnych i taboru, wykorzystywane do świadczenia wszelkich części takich usług transportu pasażerskiego;</p>			usług, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3 lit. e.	
Art. 2 ust. 3	3. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do odbioru zgłoszeń alarmowych, które są kierowane pod jednolity	N			Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu.

	<p>europejski numer alarmowy 112.</p>				<p>Szczegółowe obowiązki z nim związane są realizowane przez artykuł 80 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze.</p>
<p>Art. 2 ust. 4 lit. a</p>	<p>4. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących treści w odniesieniu do stron internetowych i aplikacji mobilnych: a) zarejestrowane z wyprzedzeniem media zmiennie w czasie opublikowane przed dniem 28 czerwca 2025 r.;</p>	<p>T</p>	<p>Art. 85 pkt 1 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 85. Przepisów ustawy nie stosuje się do stron internetowych i aplikacji mobilnych w odniesieniu do treści: 1) zarejestrowanych z wyprzedzeniem mediów zmiennych w czasie opublikowanych przed dniem wejścia w życie ustawy;</p>	
<p>Art. 2 ust. 4 lit. b</p>	<p>4. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących treści w</p>	<p>T</p>	<p>Art. 85 pkt 2 ustawy z dnia ... o</p>	<p>Art. 85. Przepisów ustawy nie stosuje się do stron internetowych i aplikacji mobilnych w odniesieniu do treści:</p>	

	odniesieniu do stron internetowych i aplikacji mobilnych: [...] b) formaty plików dokumentów biurowych opublikowane przed dniem 28 czerwca 2025 r.;		zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	[...] 2) będących plikami dokumentów opublikowanymi przed dniem wejścia w życie ustawy;	
Art. 2 ust. 4 lit. c	4. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących treści w odniesieniu do stron internetowych i aplikacji mobilnych: [...] c) mapy internetowe i internetowe usługi mapowania, jeżeli w przypadku map przeznaczonych do zastosowań nawigacyjnych podstawowe informacje są dostarczane w sposób dostępny w formie cyfrowej;	T	Art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 4. Przepisów ustawy nie stosuje się do: [...] 2) stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie: a) map oraz map interaktywnych, w tym geoportali, w przypadku gdy na tych mapach, mapach interaktywnych, w tym geoportalach, przeznaczonych do zastosowań nawigacyjnych dane teled adresowe i położenie geograficzne są prezentowane w sposób dostępny cyfrowo, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1440),	
Art. 2 ust. 4 lit. d	4. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących treści w odniesieniu do stron	T	Art. 4 pkt 2 lit. b ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania	Art. 4. Przepisów ustawy nie stosuje się do: [...] 2) stron internetowych i aplikacji mobilnych w zakresie:	

	internetowych i aplikacji mobilnych: [...] d) pochodzące od stron trzecich treści, które nie są finansowane ani tworzone przez dany podmiot gospodarczy ani nie znajdują się pod jego kontrolą;		wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	[...] b) treści, które nie są finansowane i nie są tworzone przez dany podmiot gospodarczy oraz nie znajdują się pod jego kontrolą;	
Art. 2 ust. 4 lit. e	4. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących treści w odniesieniu do stron internetowych i aplikacji mobilnych: [...] e) treści stron internetowych i aplikacji mobilnych uznawanych za zarchiwizowane, co oznacza, że zawierają one wyłącznie treści, które nie były aktualizowane ani edytowane po dniu 28 czerwca 2025 r.	T	Art. 85 pkt 3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 85. Przepisów ustawy nie stosuje się do stron internetowych i aplikacji mobilnych w odniesieniu do treści: [...] 3) zarchiwizowanych, które nie były aktualizowane ani edytowane po dniu wejścia w życie ustawy.	
Art. 2 ust. 5	5. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy (UE) 2017/1564 i rozporządzenia (UE) 2017/1563.	N			Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu.
Art. 3 pkt 1	Artykuł 3 Definicje	T	Art. 5 pkt 17 ustawy z dnia ... o	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:	

	<p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:</p> <p>1) „osoby z niepełnosprawnościami” oznaczają osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym na równi z innymi;</p>		<p>zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>17) osoba ze szczególnymi potrzebami – osobę ze szczególnymi potrzebami w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240);</p>	
Art. 3 pkt 2	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>2) „produkt” oznacza substancję, preparat lub wyrób wytworzony w procesie produkcji, niebędący produktem żywnościowym, paszą, żywą rośliną ani zwierzęciem, produktem pochodzenia ludzkiego ani produktem uzyskanym z roślin lub zwierząt związanym bezpośrednio z ich przyszłą reprodukcją;</p>	T	<p>Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 3. 1. Przepisy ustawy stosuje się do następujących produktów:</p> <p>1) konsumenckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych,</p> <p>2) terminali:</p> <p>a) płatniczych, będących urządzeniami, których głównym przeznaczeniem jest umożliwianie dokonywania płatności z użyciem instrumentów płatniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 1394 i 1723) w fizycznym punkcie sprzedaży,</p>	

				<p>b) samoobsługowych przeznaczonych do świadczenia usług objętych ustawą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bankomatów i wpłatomatów, – automatów biletowych, – urządzeń do odprawy, – interaktywnych terminali przeznaczonych do udzielania informacji, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego, <p>3) konsumenckich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) telekomunikacyjnych, b) dostępu do audiowizualnych usług medialnych, 4) czytników książek elektronicznych – zwanych dalej „produktami”. 	
Art. 3 pkt 3	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>3) „usługa” oznacza usługę w rozumieniu art. 4 pkt 1 dyrektywy Parlamentu</p>	T	<p>Art. 3 ust. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych</p>	<p>Art. 3.</p> <p>2. Przepisy ustawy stosuje się do świadczonych na rzecz konsumentów usług:</p> <p>1) telekomunikacyjnych, z wyjątkiem usług transmisji wykorzystywanych do świadczenia usług komunikacji maszyna–maszyna,</p>	

	Europejskiego i Rady 2006/123/WE		produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych,</p> <p>3) towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego oraz kolejowego transportu pasażerskiego w zakresie:</p> <p>a) stron internetowych,</p> <p>b) usług świadczonych za pomocą urządzeń mobilnych, w tym aplikacji mobilnych,</p> <p>c) biletów elektronicznych i usług elektronicznych systemów sprzedaży biletów,</p> <p>d) dostarczania informacji związanych z tymi usługami, w tym informacji o podróży w czasie rzeczywistym, przy czym w odniesieniu do dostarczania tych informacji za pośrednictwem ekranów informacyjnych obowiązek ten dotyczy wyłącznie interaktywnych ekranów znajdujących się na terytorium Unii Europejskiej,</p> <p>e) dostarczania informacji za pomocą przeznaczonych do tego interaktywnych terminali samoobsługowych znajdujących się na terytorium Unii Europejskiej, z wyjątkiem terminali instalowanych jako zintegrowane części pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego,</p>	
--	-------------------------------------	--	---	---	--

				4) bankowości detalicznej, 5) rozpowszechniania książek elektronicznych, 6) handlu elektronicznego – zwanych dalej „usługami”..	
Art. 3 pkt 4	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 4) „usługodawca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która świadczy usługę na rynku unijnym lub oferuje świadczenie takiej usługi konsumentom w Unii;	T	art. 5 pkt 34 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 34) usługodawca – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, które świadczą usługę lub oferują świadczenie usługi konsumentowi na terytorium Unii Europejskiej;	
Art. 3 pkt 5	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 5) „audiowizualne usługi medialne” oznaczają usługi zdefiniowane w art. 1 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2010/13/UE;	N			Przepis realizowany przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 i 1724): Art. 4. W rozumieniu ustawy: 1) usługą medialną jest

					usługa w postaci programu, za którą odpowiedzialność redakcyjną ponosi jej dostawca i której podstawowym zadaniem jest dostarczenie przez sieci telekomunikacyjne ogółowi odbiorców audycji, w celach informacyjnych, rozrywkowych lub edukacyjnych; usługą medialną jest także przekaz handlowy [...]
Art. 3 pkt 6	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 6) „usługi umożliwiające dostęp do audiowizualnych	T	Art. 5 pkt 30 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 30) usługi dostępu do audiowizualnych usług medialnych- usługi przekazywane za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnych, polegające	

	usług medialnych” oznaczają usługi przekazywane przez sieć łączności elektronicznej, wykorzystywane do identyfikacji audiowizualnych usług medialnych, do wyboru takich usług i odbierania informacji o nich oraz do wyświetlania ich oraz jakiegokolwiek inne przewidziane cechy – takie jak napisy dla osób niesłyszących i niedosłyszących, audiodeskrypcja, napisy czytane i tłumaczenie na język migowy – wynikające z wdrożenia środków mających zapewnić, by takie usługi stały się dostępne, o czym mowa w art. 7 dyrektywy 2010/13/UE; niniejsza definicja obejmuje też elektroniczne przewodniki po programach;		dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	na publicznym udostępnianiu programów telewizyjnych i audiowizualnych usług medialnych na żądanie oraz powiązanych z nimi udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 i 1724);	
Art. 3 pkt 7	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 7) „konsumenckie urządzenie końcowe mające interaktywne zdolności obliczeniowe, służące do korzystania z audiowizualnych usług	N			Termin wystarczająco zrozumiały, bez potrzeby transpozycji.

	medialnych” oznacza urządzenie, którego głównym przeznaczeniem jest zapewnianie dostępu do audiowizualnych usług medialnych;				
Art. 3 pkt 8	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 8) „usługa łączności elektronicznej” oznacza usługę łączności elektronicznej zdefiniowaną w art. 2 pkt 4 dyrektywy (UE) 2018/1972;	N			Przepis realizowany przez art. 2 pkt 48 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, z późn. zm.): 48) usługa telekomunikacyjna - usługę polegającą głównie na przekazywaniu sygnałów w sieci telekomunikacyjnej;
Art. 3 pkt 9	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]	T	Art. 5 pkt 19 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 19) pełna konwersacja – komunikację zapewniającą jednoczesny przesył wideo o rozdzielczości umożliwiającej	

	9) „usługa pełnej konwersacji wideo i tekstowej” oznacza usługę pełnej konwersacji wideo i tekstowej zdefiniowaną w art. 2 pkt 35 dyrektywy (UE) 2018/1972;		wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	komunikację w języku migowym i przesył głosu, zsynchronizowanych z komunikacją tekstową w czasie rzeczywistym;	
Art. 3 pkt 10	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 10) „publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń” lub „PSAP” oznacza publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń o wypadkach lub PSAP zdefiniowany w art. 2 pkt 36 dyrektywy (UE) 2018/1972;	N			Przepis realizowany przez art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748): 1. Tworzy się system powiadamiania ratunkowego, zwany dalej "systemem". 2. System składa się z centrów powiadamiania ratunkowego, zwanych dalej "centrami",

					tworzących jednolity system do obsługi zgłoszeń alarmowych, kierowanych do numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999, umożliwiający przekazanie zgłoszenia alarmowego w celu zaangażowania właściwych zasobów ratowniczych.
Art. 3 pkt 11	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>11) „najwłaściwszy publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń” oznacza najwłaściwszy publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń o wypadkach zdefiniowany w art. 2 pkt 37 dyrektywy (UE) 2018/1972;</p>	N			W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) użyte określenie „właściwe terytorialnie centrum

					powiadamiania ratunkowego”.
Art. 3 pkt 12	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>12) „zgłoszenie alarmowe” oznacza zgłoszenie alarmowe zdefiniowane w art. 2 pkt 38 dyrektywy (UE) 2018/1972;</p>	N			<p>Przepis realizowany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748):</p> <p>Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:</p> <p>1) zgłoszeniu alarmowym - należy przez to rozumieć informację o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia nagłego zagrożenia życia lub zdrowia, w tym aktu przemocy, a także nagłego</p>

					zagrożenia środowiska lub mienia oraz zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, kierowaną do numerów obsługiwanych w ramach systemu powiadamiania ratunkowego, przez dostawcę publicznie dostępnych usług telefonicznych, z zewnętrznych systemów monitoringu albo z wykorzystaniem środków komunikacji, które umożliwiają niezwłoczne przekazanie tej informacji do centrum
--	--	--	--	--	--

					powiadamiania ratunkowego;
Art. 3 pkt 13	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:</p> <p>13) „służba ratunkowa” oznacza służbę ratunkową zdefiniowaną w art. 2 pkt 39 dyrektywy (UE) 2018/1972;</p>	N			<p>Przepis realizowany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748):</p> <p>Art. 2 Ilekroć w ustawie jest mowa o:</p> <p>6) podmiocie ratowniczym - należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną Policji i Państwowej Straży Pożarnej, dyspozytornię medyczną oraz podmiot, do którego zadań</p>

					należy ochrona życia, zdrowia, bezpieczeństwa i porządku publicznego, mienia lub środowiska, zarejestrowany w systemie teleinformatycznym, którego numer telefoniczny jest obsługiwany w ramach systemu powiadamiania ratunkowego;
Art. 3 pkt 14	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>14) „komunikacja tekstowa w czasie rzeczywistym” oznacza rodzaj konwersacji tekstowej w sytuacjach punkt–punkt lub w konferencjach wielopunktowych, gdy wprowadzany tekst jest przesyłany w taki sposób, że komunikacja jest postrzegana</p>	T	Art. 5 pkt 13 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]	13) komunikacja tekstowa w czasie rzeczywistym – komunikację tekstową, w ramach której wprowadzany tekst jest przesyłany i odbierany jako komunikacja ciągła w trybie znak po znaku;

	przez użytkowników jako ciągła w trybie znak po znaku;				
Art. 3 pkt 15	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>15) „udostępnianie na rynku” oznacza dostarczenie produktu do celów dystrybucji, konsumpcji lub używania na rynku Unii w ramach działalności o charakterze komercyjnym, odpłatnie lub nieodpłatnie;</p>	T	<p>Art. 5 pkt 26</p> <p>ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>26) udostępnienie produktu na rynku – odpłatne lub nieodpłatne dostarczanie produktu do celów dystrybucji, konsumpcji lub używania na terytorium Unii Europejskiej w ramach działalności o charakterze komercyjnym;</p>	
Art. 3 pkt 16	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>16) „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwsze udostępnienie produktu na rynku Unii;</p>	T	<p>Art. 5 pkt 35</p> <p>ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>35) wprowadzenie do obrotu – pierwsze udostępnienie produktu na rynku;</p>	

Art. 3 pkt 17	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>17) „producent” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która wytwarza produkt lub która zleca zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i prowadzi obrót tym produktem pod własną nazwą lub znakiem towarowym</p>	T	Art. 5 pkt 22 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>22) producent – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, które wytwarzają produkt lub które zlecają zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i prowadzą obrót tym produktem pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym;</p>	
Art. 3 pkt 18	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>18) „upoważniony przedstawiciel” oznacza osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii, posiadającą pisemne pełnomocnictwo od producenta do działania w jego imieniu w odniesieniu do określonych zadań;</p>	T	Art. 5 pkt 27 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>27) upoważniony przedstawiciel – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, które posiadają pisemne pełnomocnictwo od producenta do działania w jego imieniu w odniesieniu do określonych czynności na terytorium Unii Europejskiej;</p>	
Art. 3 pkt 19	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>19) „importer” oznacza osobę fizyczną lub prawną mającą siedzibę w Unii, która</p>	T	Art. 5 pkt 7 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>7) importer – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, mające odpowiednio</p>	

	wprowadza do obrotu w Unii produkt pochodzący z państwa trzeciego;		niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Unii Europejskiej, które wprowadzają do obrotu produkt pochodzący z państwa trzeciego;	
Art. 3 pkt 20	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 20) „dystrybutor” oznacza osobę fizyczną lub prawną w łańcuchu dostaw, niebędącą producentem ani importerem, która udostępnia produkt na rynku;	T	Art. 5 pkt 5 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 5) dystrybutor – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, niebędące producentem albo importerem danego produktu, które udostępniają produkt na rynku;	
Art. 3 pkt 21	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: 21) „podmiot gospodarczy” oznacza producenta, upoważnionego przedstawiciela, importera, dystrybutora lub usługodawcę;	T	Art. 5 pkt 20 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 20) podmiot gospodarczy – producenta, upoważnionego przedstawiciela, importera, dystrybutora lub usługodawcę podlegających obowiązkom określonym w ustawie;	

Art. 3 pkt 22	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>22) „konsument” oznacza osobę fizyczną, która kupuje dany produkt lub korzysta z danych usług w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub z wykonywaniem wolnego zawodu;</p>	T	Art. 5 pkt 14 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>14) konsument – osobę fizyczną, która kupuje produkt lub korzysta z usługi w celach niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub z wykonywaniem wolnego zawodu;</p>	
Art. 3 pkt 23	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>23) „mikroprzedsiębiorstwo” oznacza przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 osób z rocznym obrotem nieprzekraczającym 2 mln EUR lub bilansem rocznym nieprzekraczającym 2 mln EUR;</p>	N			<p>Określenie powszechnie przyjęte na gruncie prawa polskiego – zgodnie z definicją mikroprzedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za</p>

					zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.).
Art. 3 pkt 24	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>24) „małe i średnie przedsiębiorstwa” lub „MŚP” oznaczają przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR lub których bilans roczny nie przekracza 43 mln EUR, z wyłączeniem mikroprzedsiębiorstw;</p>	N			<p>Określenie powszechnie przyjęte na gruncie prawa polskiego – zgodnie z definicją małych i średnich przedsiębiorstw w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu</p>

					art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.).
Art. 3 pkt 25	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 25) „norma zharmonizowana” oznacza normę zharmonizowaną zdefiniowaną w art. 2 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1025/2012;	T	Art. 5 pkt 16 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 16) norma zharmonizowana – normę zharmonizowaną, o której mowa art. 2 pkt 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniającego dyrektywę Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylającego decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 12, z późn. zm. ³⁾), której tytuł i numer zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;	
Art. 3 pkt 26	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]	T	Art. 5 pkt 23 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 23) specyfikacja techniczna – specyfikację techniczną w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia Parlamentu	

	26) „specyfikacja techniczna” oznacza specyfikację techniczną zdefiniowaną w art. 2 pkt 4 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, która zawiera środki umożliwiające spełnienie wymogów dostępności dla danego produktu lub usługi		wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniającego dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylającego decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE, która zawiera środki umożliwiające spełnienie wymagań dostępności produktu albo usługi;	
Art. 3 pkt 27	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 27) „wycofanie z obrotu” oznacza dowolny środek, którego celem jest zapobieżenie udostępnianiu na rynku produktu znajdującego się w łańcuchu dostaw;	T	Art. 5 pkt 36 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 36) wycofanie z obrotu – dowolny środek, którego celem jest zapobieżenie udostępnianiu produktu na rynku, który znajduje się w łańcuchu dostaw;	
Art. 3 pkt 28	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:	T	Art. 5 pkt 29 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: 29) usługi bankowości detalicznej – świadczone na rzecz konsumentów	

	<p>28) „usługi bankowości detalicznej” oznaczają świadczenie na rzecz konsumentów następujących usług bankowych i finansowych:</p> <p>a) umów o kredyt objętych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE (28) lub dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE;</p> <p>b) usług zdefiniowanych w sekcji A pkt 1, 2, 4 i 5 oraz w sekcji B pkt 1, 2, 4 i 5 załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE;</p> <p>c) usług płatniczych zdefiniowanych w art. 4 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366;</p> <p>d) usług powiązanych z rachunkiem płatniczym zdefiniowanych w art. 2 pkt 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE; oraz</p> <p>e) usług w zakresie pieniądza elektronicznego</p>		<p>wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>następujące usługi bankowe i finansowe:</p> <p>a) umowy o kredyt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konsumencki, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1028, 1285, 1394 i 1723), – hipoteczny, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2245 i 2339), <p>b) usługi obejmujące czynności działalności maklerskiej, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz ust. 4 pkt 1, 2, 5 i 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646, 825, 1723 i 1941),</p> <p>c) usługi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w zakresie pieniądza elektronicznego w rozumieniu art. 2 pkt 21a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360, 2640 oraz z 2003 r. 1394 i 1723), – powiązane z rachunkiem płatniczym w rozumieniu art. 2 pkt 33a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, 	
--	---	--	--	---	--

	zdefiniowanego w art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE;			– płatnicze w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;	
Art. 3 pkt 29	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 29) „terminal płatniczy” oznacza urządzenie, którego głównym przeznaczeniem jest umożliwianie dokonywania płatności z użyciem instrumentów płatniczych zdefiniowanych w art. 4 pkt 14 dyrektywy (UE) 2015/2366 w fizycznym punkcie sprzedaży, ale nie w środowisku wirtualnym;	N			Termin wystarczająco zrozumiały, bez potrzeby transpozycji.
Art. 3 pkt 30	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 30) „usługi handlu elektronicznego” oznaczają usługi świadczone na odległość poprzez strony internetowe i usługi oparte na urządzeniach mobilnych, drogą elektroniczną i na indywidualne żądanie	T	Art. 5 pkt 31 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 31) usługi handlu elektronicznego – usługi świadczone na odległość przez strony internetowe i urządzenia mobilne, drogą elektroniczną i na indywidualne żądanie konsumenta w celu zawarcia umowy;	

	konsumenta w celu zawarcia umowy konsumenckiej;				
Art. 3 pkt 31	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>31) „usługi lotniczego transportu pasażerskiego” oznaczają handlowe przewozy pasażerskie zdefiniowane w art. 2 lit. l) rozporządzenia (WE) nr 1107/2006, rozpoczynające się, kończące się lub z przesiadką w porcie lotniczym znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego, w tym loty rozpoczynające się w porcie lotniczym znajdującym się w państwie trzecim i kończące się w porcie lotniczym znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego, w przypadku gdy usługi takie są świadczone przez unijnych przewoźników lotniczych;</p>	N			<p>Definicja obowiązująca na podstawie art. 2 lit. l) rozporządzenia (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 1).</p>
Art. 3 pkt 32	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p>	T	Art. 5 pkt 28 ustawy z dnia ... o zapewnianiu	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]	28) usługi autobusowego i autokarowego transportu

	32) „usługi autobusowego transportu pasażerskiego” oznaczają usługi objęte art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 181/2011;		spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	pasażerskiego – usługi, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącego praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 55 z 28.02.2011, str. 1);	
Art. 3 pkt 33	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 33) „usługi kolejowego transportu pasażerskiego” oznaczają wszystkie kolejowe usługi pasażerskie, o których mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1371/2007, z wyłączeniem usług, o których mowa w jego art. 2 ust. 2;	N			Definicja obowiązująca na podstawie art. 2 lit. l) rozporządzenia Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14, z późn. zm.).

Art. 3 pkt 34	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>34) „usługi wodnego transportu pasażerskiego” oznaczają usługi przewozu pasażerskiego objęte art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1177/2010 z wyjątkiem usług, o których mowa w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia;</p>	T	Art. 5 pkt 33 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>33) usługi wodnego transportu pasażerskiego – usługi przewozu pasażerskiego, o których mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), z wyłączeniem usług, o których mowa w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia;</p>	
Art. 3 pkt 35	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>35) „przewozy miejskie i podmiejskie” oznaczają przewozy miejskie i podmiejskie zdefiniowane w art. 3 pkt 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego 2012/34/UE (34); jednak na potrzeby niniejszej dyrektywy pojęcie to obejmuje wyłącznie następujące środki transportu: kolej, autobusy i autokary, metro, tramwaje i trolejbusy;</p>	N			Brak potrzeby zdefiniowania określenia. W projekcie używa się określeń „usługi komunikacji miejskiej”, „metropolitalne przewozy pasażerskie” i „gminne przewozy pasażerskie” zdefiniowanych w ustawie z

					dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1343, z późn. zm.).
Art. 3 pkt 36	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>36) „przewozy regionalne” oznaczają przewozy regionalne zdefiniowane w art. 3 pkt 7 dyrektywy 2012/34/UE; jednak na potrzeby niniejszej dyrektywy pojęcie to obejmuje wyłącznie następujące środki transportu: kolej, autobusy i autokary, metro, tramwaje i trolejbusy;</p>	N			Brak potrzeby zdefiniowania określenia. W projekcie używa się określeń „powiatowe przewozy pasażerskie”, „powiatowo-gminne przewozy pasażerskie” i „wojewódzkie przewozy pasażerskie” zdefiniowanych w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 r.

					poz. 1343, z późn. zm.).
Art. 3 pkt 37	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>37) „technologia wspomagająca” oznacza dowolny element, część wyposażenia lub system usług lub produktów, w tym oprogramowanie, wykorzystywane w celu zwiększenia, utrzymania, zastąpienia lub poprawy możliwości funkcjonalnych osób z niepełnosprawnościami lub w celu łagodzenia i kompensowania upośledzeń, ograniczeń aktywności lub ograniczeń możliwości uczestnictwa;</p>	T	Art. 5 pkt 15 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 15) narzędzia wspomagające – sprzęt, oprogramowanie lub rozwiązania technologiczne stosowane w celu poprawy funkcjonalności podczas korzystania z produktu albo usługi przez osoby ze szczególnymi potrzebami;	
Art. 3 pkt 38	<p>Artykuł 3 Definicje</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>38) „system operacyjny” oznacza oprogramowanie, które, między innymi,</p>	T	Art. 5 pkt 24 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 24) system operacyjny – oprogramowanie, które stanowi domyślny interfejs dla użytkownika, gdy żaden program aplikacyjny, w tym graficzny interfejs użytkownika, nie jest	

	obsługuje interfejs sprzętu peryferyjnego, planuje zadania, przydziela pamięć i stanowi domyślny interfejs dla użytkownika, gdy żaden program aplikacyjny, w tym graficzny interfejs użytkownika, nie jest aktywny, niezależnie od tego, czy takie oprogramowanie jest integralną częścią sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia, czy jest samodzielnym oprogramowaniem przeznaczonym do stosowania w sprzęcie komputerowym ogólnego przeznaczenia, z wyłączeniem modułu ładującego system operacyjny, podstawowego systemu wejścia-wyjścia oraz innego oprogramowania układowego niezbędnego przy uruchamianiu lub instalowaniu systemu operacyjnego;		niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	aktywny, i jest integralną częścią sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia albo samodzielnym oprogramowaniem przeznaczonym do stosowania w sprzęcie komputerowym ogólnego przeznaczenia, zapewniającym co najmniej: a) obsługę interfejsu sprzętu peryferyjnego, b) planowanie zadań, c) przydzielanie pamięci – z wyłączeniem modułu ładującego system operacyjny, podstawowego systemu wejścia-wyjścia oraz innego oprogramowania układowego niezbędnego przy uruchamianiu lub instalowaniu systemu operacyjnego;	
Art. 3 pkt 39	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 39) „system sprzętu komputerowego ogólnego	T	Art. 5 pkt 25 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 25) system sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia – połączenie sprzętu komputerowego stanowiące kompletny komputer osobisty, taki jak	

	<p>przeznaczenia” oznacza stanowiące kompletny komputer połączenie sprzętu komputerowego, które cechuje wielofunkcyjny charakter oraz zdolność do wykonywania, z odpowiednim oprogramowaniem, najczęstszych zadań informatycznych, z których korzystają konsumenci, oraz które jest przeznaczone do obsługi przez konsumentów; obejmuje to komputery osobiste, w szczególności komputery stacjonarne, laptopy, smartfony i tablety;</p>		<p>dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>komputer stacjonarny, laptop, smartfon i tablet, który cechuje wielofunkcyjny charakter oraz zdolność do wykonywania, z odpowiednim oprogramowaniem, najczęstszych zadań informatycznych, z których korzystają konsumenci i który jest przeznaczony do obsługi przez konsumentów;</p>	
<p>Art. 3 pkt 40</p>	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 40) „interaktywne zdolności obliczeniowe” oznaczają funkcję obsługi interakcji między człowiekiem a urządzeniem umożliwiającą przetwarzanie i transmisję danych, głosu lub wideo, lub ich kombinacji;</p>	<p>T</p>	<p>Art. 5 pkt 9 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 9) interaktywne zdolności obliczeniowe – zdolność transmisji i przetwarzania danych, w tym obrazu lub dźwięku, w ramach interakcji między użytkownikiem a urządzeniem;</p>	

Art. 3 pkt 41	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]</p> <p>41) „książka elektroniczna i jej oprogramowanie” oznacza usługę polegającą na dostarczaniu plików cyfrowych stanowiących elektroniczną wersję książki, do których to plików można uzyskać dostęp, po których można nawigować, które można czytać i wykorzystywać, oraz oprogramowanie obejmujące usługi oparte na urządzeniach mobilnych, w tym aplikacje mobilne, przeznaczone do uzyskiwania dostępu do tych plików cyfrowych, nawigowania po nich, czytania i korzystania z nich, z wyłączeniem oprogramowania objętego definicją zawartą w pkt 42;</p>	T	Art. 5 pkt 32 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>32) usługi rozpowszechniania książek elektronicznych – usługi polegające na dostarczaniu konsumentowi plików książek elektronicznych wraz z oprogramowaniem przeznaczonym do uzyskiwania dostępu do tych plików i korzystania z nich, z wyłączeniem oprogramowania czytników książek elektronicznych;</p>	
Art. 3 pkt 42	<p>Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:</p> <p>42) „czytnik książek elektronicznych” oznacza specjalne urządzenie,</p>	T	Art. 5 pkt 3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:</p> <p>3) czytnik książek elektronicznych – urządzenie, obejmujące zarówno sprzęt, jak i oprogramowanie, przeznaczone do uzyskiwania dostępu</p>	

	obejmujące zarówno sprzęt, jak i oprogramowanie, wykorzystywane do uzyskiwania dostępu do plików książek elektronicznych, nawigowania po nich, czytania ich i korzystania z nich;		niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	do plików książek elektronicznych i korzystania z nich;	
Art. 3 pkt 43	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...] 43) „bilety elektroniczne” oznaczają system, w którym uprawnienie do podróżowania, w postaci biletu uprawniającego do pojedynczego lub wielokrotnego podróżowania, abonamentu na podróżowanie lub kredytu na podróżowanie jest przechowywane elektronicznie na fizycznej karcie transportowej lub na innym urządzeniu, zamiast w postaci wydrukowanych biletów papierowych;	T	Art. 5 pkt 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 2) bilet elektroniczny – system, w którym uprawnienie do podróżowania, w postaci biletu uprawniającego do pojedynczego lub wielokrotnego podróżowania, abonamentu na podróżowanie lub kredytu na podróżowanie jest przechowywane w postaci elektronicznej zamiast w postaci papierowej;	
Art. 3 pkt 44	Artykuł 3 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: [...]	N			Brak potrzeby zdefiniowania określenia – w systemie prawa polskiego:

	44) „usługi elektronicznych systemów sprzedaży biletów” oznaczają system, w którym bilety w transporcie pasażerskim są kupowane, w tym przez internet, za pomocą urządzenia mającego interaktywne zdolności obliczeniowe, i dostarczane do nabywcy w formie elektronicznej, tak aby umożliwić mu wydrukowanie w formie papierowej lub okazane – w czasie podróży – przy użyciu urządzeń mobilnych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi.				1) określenie jest jednoznaczne; 2) określenie jest ostre; 3) znaczenie określenia jest powszechnie zrozumiałe; 4) nie istnieje potrzeba ustalenia nowego znaczenia danego określenia.
Art. 4 ust. 1	Artykuł 4 Wymogi dostępności 1. Państwa członkowskie zapewniają, zgodnie z ust. 2, 3 i 5 niniejszego artykułu i z zastrzeżeniem art. 14, aby podmioty gospodarcze wprowadzały do obrotu wyłącznie produkty i świadczyły wyłącznie usługi, które spełniają wymogi dostępności określone w załączniku I.	N			Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu.

<p>Art. 4 ust. 2 zdanie pierwsze</p>	<p>Artykuł 4 Wymogi dostępności [...] 2. Wszystkie produkty muszą spełniać wymogi dostępności określone w sekcji I załącznika I.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 7. 1. Spełnianie wymagań dostępności w zakresie informacji o produkcje jest zapewnione, jeżeli: 1) instrukcje, etykiety i ostrzeżenia dotyczące użytkowania produktu, które zostały zamieszczone w lub na produkcje są: a) udostępniane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, b) przedstawione: – w sposób zapewniający ich zrozumiałość i postrzegalność, – za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami; 2) instrukcje dotyczące użytkowania produktu, w szczególności instrukcje dotyczące dostępu do funkcji produktu, sposobu ich aktywacji i ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, które nie zostały zamieszczone w lub na produkcie, są udostępnione publicznie w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, w momencie wprowadzania produktu do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na</p>	
--	--	-----------------	---	--	--

				<p>produkcie lub opakowaniu produktu oraz:</p> <p>a) spełniają wymagania określone w pkt 1,</p> <p>b) obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> – alternatywną prezentację treści nietekstowych, – opis interfejsu użytkownika, – informacje o spełnianiu przez produkt wymagań dostępności określonych odpowiednio w art. 8–11 oraz informacje, jakie rozwiązania zostały przyjęte w celu spełniania tych wymagań , <p>c) są przedstawione w formatach tekstowych umożliwiającym tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,</p> <p>d) obejmują opis oprogramowania i sprzętu łączących produkt z narzędziami wspomagającymi wraz z wykazem narzędzi wspomagających, które były testowane razem z produktem;</p>	
			<p>Art. 8 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności</p>	<p>Art. 8. Produkt, w tym interfejs użytkownika, spełnia co najmniej następujące wymagania dostępności:</p> <p>1) jeżeli produkt:</p> <p>a) umożliwia komunikowanie się – zapewnia się, że ta funkcja jest</p>	

			niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>dostępna przez więcej niż jeden kanał sensoryczny i obejmuje rozwiązania alternatywne dla elementów: wizualnych, dźwiękowych, mowy i dotykowych,</p> <p>b) wykorzystuje mowę – zapewnia się rozwiązania alternatywne dla mowy i wprowadzania danych głosowych na potrzeby komunikacji, obsługi, sterowania i orientacji,</p> <p>c) wykorzystuje elementy wizualne – zapewnia się sposoby poprawy wyrazistości wizji oraz rozwiązania umożliwiające powiększanie obrazu, zwiększanie jego jasności i kontrastu, a także interoperacyjność z narzędziami wspomagającymi i programami umożliwiającymi nawigację po interfejsie użytkownika,</p> <p>d) wykorzystuje kolor do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia pewnych elementów – zapewnia się rozwiązania alternatywne do stosowania kolorów,</p> <p>e) wykorzystuje sygnały dźwiękowe do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub</p>	
--	--	--	---	--	--

				<p>zaznaczenia pewnych elementów – zapewnia się rozwiązania alternatywne do stosowania sygnałów dźwiękowych,</p> <p>f) wykorzystuje elementy dźwiękowe – zapewnia się możliwość sterowania głośnością i szybkością odtwarzania, zaawansowane funkcje dźwiękowe, w tym redukcję zakłóceń ze strony sygnałów dźwiękowych pochodzących od znajdujących się w pobliżu produktów, oraz wyrazistość dźwięku,</p> <p>g) wymaga ręcznej obsługi i sterowania – zapewnia się możliwość sterowania sekwencyjnego i alternatywne rozwiązania z zakresu motoryki małej oraz unika się konieczności jednoczesnego poruszania więcej niż jednym przełącznikiem, a także zapewnia się możliwość rozróżnienia przełączników za pomocą dotyku;</p> <p>2) tryby pracy nie wymagają wykonywania ruchów o dużym zasięgu lub użycia dużej siły fizycznej;</p> <p>3) zastosowane rozwiązania ograniczają prawdopodobieństwo wywołania ataków padaczki fotogennej;</p> <p>4) przy korzystaniu z właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności zapewnia się ochronę prywatności użytkownika;</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>5) zapewnia się:</p> <p>a) rozwiązania alternatywne dla identyfikacji biometrycznej i kontroli danych biometrycznych,</p> <p>b) spójność funkcji,</p> <p>c) wystarczająco długi czas na reakcję użytkownika oraz możliwość dostosowywania przez użytkownika czasu na tę reakcję,</p> <p>d) oprogramowanie i sprzęt służące do łączenia się z narzędziami wspomagającymi.</p>	
			<p>Art. 9 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 9. 1. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 8, terminal:</p> <p>1) jest wyposażony w technologię syntezy mowy w języku interfejsu użytkownika;</p> <p>2) umożliwia:</p> <p>a) podłączenie przewodowego stereofonicznego zestawu słuchawkowego,</p> <p>b) rozpoczęcie korzystania z właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności bez konieczności ich aktywowania.</p> <p>2. Występujące w terminalu samoobsługowym klawisze i przełączniki są oznaczone za pomocą odpowiedniego kontrastu oraz są możliwe do rozróżnienia za pomocą dotyku.</p>	

				<p>3. Jeżeli wymagana jest reakcja użytkownika w określonym czasie, terminal informuje o tym użytkownika za pośrednictwem więcej niż jednego kanału sensorycznego oraz zapewnia możliwość wydłużenia czasu na tę reakcję.</p> <p>4. Jeżeli terminal wykorzystuje elementy dźwiękowe, są one kompatybilne z narzędziami wspomagającymi, w tym wzmacniającymi dźwięk.</p>	
			<p>Art. 10 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 10. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 i art. 8, czytnik książek elektronicznych jest wyposażony w technologię syntezy mowy w języku interfejsu użytkownika.</p>	
			<p>Art. 11 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych</p>	<p>Art. 11. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 i art. 8, konsumenckie urządzenie końcowe z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywane do świadczenia usług:</p> <p>1) telekomunikacyjnych:</p> <p>a) które poza komunikacją:</p>	

			<p>produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> – głosową oferuje komunikację tekstową – umożliwia komunikację tekstową w czasie rzeczywistym i obsługuje dźwięk jakości Hi-Fi, – głosową i tekstową lub w połączeniu z tymi sposobami komunikacji oferuje możliwość transmisji wideo – umożliwia pełną konwersację, b) umożliwia bezprzewodowe połączenie z narzędziami wspomagającymi wzmacniającymi dźwięk, c) eliminuje zakłócenia ze strony narzędzi wspomagających; <p>2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych – umożliwia korzystanie z udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, dostarczanych przez dostawców audiowizualnych usług medialnych w postaci dostępu użytkownika do tych udogodnień, ich wyboru, sterowania nimi i ich personalizacji oraz współpracę z narzędziami wspomagającymi.</p>	
			<p>Art. 22 ustawy z dnia ... o zapewnianiu</p>	<p>Art. 22. W przypadku gdy udostępniane są usługi wsparcia technicznego, usługi przekazu lub usługi szkoleniowe związane z produktem albo usługą,</p>	

			spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	informacje na temat dostępności produktu albo usługi i ich kompatybilności z narzędziami wspomagającymi są udzielane z wykorzystaniem sposobów komunikacji określonych w ustawie.	
Art. 4 ust. 2 zdanie drugie	Artykuł 4 Wymogi dostępności [...] 2. [...] Wszystkie produkty, z wyjątkiem terminali samoobsługowych, muszą spełniać wymogi dostępności określone w sekcji II załącznika I.	T	Art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 i ust 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 7. 1. Spełnianie wymagań dostępności w zakresie informacji o produkcie jest zapewnione, jeżeli: [...] 3) instrukcje dotyczące instalacji, konserwacji, przechowywania i pozbywania się produktu, które nie zostały zamieszczone w lub na produkcie, są udostępnione publicznie w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, w momencie wprowadzenia do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na produkcie lub opakowaniu produktu oraz spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1, pkt 2 lit. b tiret pierwsze i lit. c; 4) informacje na opakowaniu produktu spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1. 2. Przepisów ust. 1 pkt 3 i 4 nie stosuje się do terminali.	

<p>Art. 4 ust. 3 zdanie pierwsze</p>	<p>Artykuł 4 Wymogi dostępności [...] 3. Bez uszczerbku dla ust. 5 niniejszego artykułu, wszystkie usługi, z wyjątkiem przewozów miejskich i podmiejskich oraz przewozów regionalnych, muszą spełniać wymogi dostępności określone w sekcji III załącznika I.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 12 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 12. 1. Do świadczenia usług wykorzystuje się produkty spełniające wymagania dostępności określone w art. 7-11. 2. W ramach oferowania i świadczenia usług zapewnia się: 1) udzielanie informacji w postaci papierowej lub elektronicznej o oferowanych i świadczonych usługach oraz, w przypadku produktów wykorzystywanych w ramach świadczenia usług – udzielanie informacji o związku tych produktów z usługą, funkcjach i właściwościach zapewniających spełnianie wymagań dostępności oraz ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, a także informacji niezbędnych do korzystania z usługi: a) za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, b) w sposób zapewniający ich zrozumiałość, c) w formatach tekstowych umożliwiających tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, d) za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych</p>	
--	---	-----------------	---	---	--

				<p>warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami,</p> <p>e) z alternatywną prezentacją treści nietekstowych;</p> <p>2) udzielanie informacji o których mowa w pkt 1, w postaci elektronicznej w sposób zapewniający postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność tych informacji;</p> <p>3) jednolitość stron internetowych i aplikacji mobilnych przez zapewnienie ich postrzegalności, funkcjonalności, zrozumiałości i kompatybilności.</p>	
Art. 4 ust. 3 zdanie drugie	Bez uszczerbku dla ust. 5 niniejszego artykułu, wszystkie usługi muszą spełniać wymogi dostępności określone w sekcji IV załącznika I.	T	Art. 13-18 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 13. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług telekomunikacyjnych zapewnia się przekazywanie komunikacji głosowej wraz z komunikacją tekstową w czasie rzeczywistym, a w przypadku gdy dostępna jest transmisja obrazu – pełną konwersację.</p> <p>Art. 14. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych zapewnia się:</p> <p>1) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność elektronicznych przewodników po</p>	

				<p>programach oraz informacji o udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji;</p> <p>2) przekazywanie udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji dostarczanych przez dostawcę audiowizualnych usług medialnych, o których mowa w przepisach tej ustawy, z zapewnieniem jakości umożliwiającej ich właściwe wyświetlanie, zsynchronizowanie z dźwiękiem i obrazem oraz sterowanie nimi przez użytkownika.</p> <p>Art. 15. 1. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego i kolejowego transportu pasażerskiego informuje się o:</p> <p>1) zapewnieniu warunków niezbędnych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym o bieżącym stanie, w odniesieniu do:</p> <p>a) pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego,</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>b) pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej wykorzystywanych do świadczenia usług oraz otaczającej je infrastruktury</p> <p>2) pomocy świadczonej osobom ze szczególnymi potrzebami i bieżącym stanie dostępu do niej;</p> <p>3) elektronicznych systemach sprzedaży biletów,</p> <p>4) podróży w czasie rzeczywistym.</p> <p>2. Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, zawiera w szczególności informacje na temat spełniania wymagań określonych w:</p> <p>1) art. 6 pkt 1 oraz pkt 3 lit. a i b ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;</p> <p>2) art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. d oraz pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.).</p> <p>Art. 16. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług bankowości detalicznej zapewnia się:</p> <p>1) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność metod identyfikacji konsumenta, składania podpisów elektronicznych, zabezpieczeń i usług płatniczych;</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>2) przekazywanie informacji w języku polskim lub – za zgodą konsumenta – w innym języku na poziomie biegłości językowej B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.</p> <p>Art. 17. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług rozpowszechniania książek elektronicznych zapewnia się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w przypadku gdy książka elektroniczna zawiera oprócz tekstu także dźwięk – synchronizację tekstu i dźwięku; 2) interoperacyjność pliku książki elektronicznej zapewniającą kompatybilność i funkcjonalność narzędzi wspomagających z plikiem książki elektronicznej; 3) dostęp do treści i struktury pliku książki elektronicznej; 4) możliwość nawigacji po treści i układzie graficznym książki elektronicznej, również w dynamicznym układzie graficznym; 5) możliwość wyboru alternatywnego sposobu przedstawienia treści książki elektronicznej zapewniającego jej postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność; 	
--	--	--	--	--	--

				<p>6) informacje o funkcjach i właściwościach zapewniających spełnianie wymagań dostępności treści książki elektronicznej za pośrednictwem metadanych.</p> <p>Art. 18. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług handlu elektronicznego zapewnia się:</p> <p>1) udzielanie informacji o spełnieniu wymagań dostępności przez produkty lub usługi, jeżeli informacje te zostały podane przez obowiązany do tego podmiot gospodarczy;</p> <p>2) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność funkcji i metod służących identyfikacji stron usługi handlu elektronicznego, zachowaniu bezpieczeństwa oraz dokonywaniu płatności, podpisów elektronicznych i usług płatniczych stanowiących część tej usługi.</p>	
			<p>Art. 22 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez</p>	<p>Art. 22. W przypadku gdy udostępniane są usługi wsparcia technicznego, usługi przekazu lub usługi szkoleniowe związane z produktem albo usługą, informacje na temat dostępności produktu albo usługi i ich kompatybilności z narzędziami wspomagającymi są udzielane z wykorzystaniem sposobów komunikacji określonych w ustawie.</p>	

			podmioty gospodarcze		
Art. 4 ust. 4	4. Uwzględniając warunki krajowe, państwa członkowskie mogą zdecydować, że środowisko zbudowane wykorzystywane przez klientów korzystających z usług objętych niniejszą dyrektywą musi spełniać wymogi dostępności określone w załączniku III, tak by zmaksymalizować korzystanie z nich przez osoby z niepełnosprawnościami.	N			Przepis fakultatywny, nie zostaje wdrożony.
Art. 4 ust. 5	5. Mikroprzedsiębiorstwa świadczące usługi są zwolnione z obowiązku spełnienia wymogów dostępności, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, i wszelkich obowiązków odnoszących się do zgodności z tymi wymogami.	T	Art. 4 pkt 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 4. Przepisów ustawy nie stosuje się do: 1) usług świadczonych przez mikroprzedsiębiorców;	

Art. 4 ust. 6	6. Państwa członkowskie zapewniają mikroprzedsiębiorstwom wytyczne i narzędzia, aby ułatwić stosowanie krajowych środków transponujących niniejszą dyrektywę. Państwa członkowskie opracowują te narzędzia w porozumieniu z odpowiednimi interesariuszami.	T	Art. 6 pkt 5-9 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w zakresie dostępności produktów i usług: 5) prowadzi i koordynuje działania informacyjno-promocyjne; 6) inicjuje i organizuje badania naukowe; 7) inicjuje i organizuje działania na rzecz poprawy świadomości społecznej; 8) promuje współpracę między organizacjami zrzeszającymi podmioty gospodarcze a organizacjami pozarządowymi, w szczególności zrzeszającymi osoby ze szczególnymi potrzebami, a także uczelniami i instytutami badawczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz zwiększania dostępności produktów i usług; 9) opracowuje wytyczne i zapewnia narzędzia ułatwiające mikroprzedsiębiorcom zapewnianie dostępności produktów i usług.	
Art. 4 ust. 7	7. Państwa członkowskie mogą poinformować podmioty gospodarcze o zawartych w załączniku II orientacyjnych przykładach możliwych rozwiązaniach przyczyniających się do spełnienia wymogów	N			Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu

	dostępności określonych w załączniku I.				
Art. 4 ust. 8	8. Państwa członkowskie zapewniają, by odbieranie zgłoszeń alarmowych kierowanych pod jednolity europejski numer alarmowy 112 przez najwłaściwszy publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń spełniał szczegółowe wymogi dostępności określone w sekcji V załącznika I w sposób najlepiej odpowiadający krajowej organizacji systemów alarmowych.	T	Art. 80 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze art. 2,10 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748)	Art. 80. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) w art. 10 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, spełnia wymagania dostępności określone w art. 13 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).	

Art. 4 ust. 9	9. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 26 aktów delegowanych w celu uzupełnienia załącznika I, poprzez sprecyzowanie wymogów dostępności, które ze względu na swój charakter nie mogą przynieść zamierzonego skutku, o ile nie zostaną sprecyzowane w wiążących aktach prawnych Unii, np. wymogów związanych z interoperacyjnością.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Art. 5	Artykuł 5 Obowiązujące prawo Unii w dziedzinie transportu pasażerskiego Usługi spełniające wymogi dotyczące zapewnienia dostępnych informacji oraz informowania o dostępności określone w rozporządzeniach (WE) nr 261/2004, (WE) nr 1107/2006, (UE) nr 1371/2007, (UE) nr 1177/2010 oraz (UE) nr 181/2011 oraz w odpowiednich aktach przyjętych na podstawie dyrektywy 2008/57/WE uznaje się za spełniające odnośne wymogi określone w niniejszej dyrektywie. W przypadku gdy	T	Art. 20 ust. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 20. [...] 2. Usługi spełniające wymagania dostępności w zakresie informacji oraz wymagania informowania o dostępności określone w: 1) rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2004, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 10),	

	<p>niniejsza dyrektywa przewiduje wymogi dodatkowe względem tych przewidzianych we wspomnianych rozporządzeniach oraz aktach, te dodatkowe wymogi mają w pełni zastosowanie.</p>			<p>2) rozporządzeniu (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 1),</p> <p>3) rozporządzeniu (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14, z późn. zm.),</p> <p>4) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1300/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności odnoszących się do dostępności systemu kolei Unii dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się (Dz. Urz. UE L 356 z 12.12.2014, str. 110, z późn. zm.),</p> <p>5) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 454/2011 z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Aplikacje telematyczne dla przewozów pasażerskich” transeuropejskiego systemu kolei (Dz.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Urz. UE L 123 z 12.05.2011, str. 11, z późn. zm.),</p> <p>6) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,</p> <p>7) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącym praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,</p> <p>8) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/782 z dnia 29 kwietnia 2021 r. dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 172 z 17.05.2021 str. 1)</p> <p>– uznaje się za spełniające odpowiednie wymagania dostępności .</p>	
Art. 6	Artykuł 6 Swobodny przepływ Państwa członkowskie nie utrudniają na swoim terytorium – z powodów związanych z wymogami dostępności – udostępniania na rynku produktów ani świadczenia na swoim	N			Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu

	terytorium usług, które spełniają wymogi niniejszej dyrektywy.				
Art. 7 ust. 1	Artykuł 7 Obowiązki producentów 1. Wprowadzając swoje produkty do obrotu, producenci zapewniają, aby zostały one zaprojektowane i wyprodukowane zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie.	T	Art. 23 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 23. 1. Producent zapewnia, że produkty, które wprowadza do obrotu, spełniają wymagania dostępności.	
Art. 7 ust. 2	Artykuł 7 Obowiązki producentów [...] 2. Producenci sporządzają dokumentację techniczną zgodnie z załącznikiem IV oraz przeprowadzają procedurę oceny zgodności, o której mowa w tym załączniku, lub zlecają jej przeprowadzenie. W przypadku wykazania – w wyniku przeprowadzenia tej procedury – zgodności takiego produktu z mającymi zastosowanie wymogami	T	Art. 23 ust. 2-6 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 23. [...] 2. Producent dokonuje oceny zgodności produktu z wymaganiami dostępności na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji. 3. W ramach wewnętrznej kontroli produkcji, o której mowa w ust. 2, producent sporządza dokumentację techniczną produktu zawierającą niezbędne informacje pozwalające na ocenę zgodności projektu, produkcji i działania produktu z mającymi zastosowanie wymaganiami dostępności, w tym co najmniej: 1) ogólny opis produktu;	

	<p>dostępności producenci sporządzają deklarację zgodności UE i umieszczają oznakowanie CE.</p>			<p>2) wykaz norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych albo ich części stosowanych do produktu albo opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia odpowiednich wymagań dostępności, w przypadku gdy takie normy lub specyfikacje albo ich części nie zostały zastosowane; w przypadku zastosowania części norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych w dokumentacji technicznej produktu określa się, które części zostały zastosowane.</p> <p>4. Producent przechowuje dokumentację techniczną produktu przez okres 5 lat od dnia wprowadzenia do obrotu tego produktu.</p> <p>5. Jeżeli z dokonanej oceny zgodności produktu, o której mowa w ust. 2, wynika, że produkt spełnia wymagania dostępności, przed jego wprowadzeniem do obrotu producent:</p> <p>1) sporządza, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, deklarację zgodności potwierdzającą zgodność produktu z wymaganiami dostępności, zwaną dalej „deklaracją zgodności”;</p> <p>2) umieszcza na produkcie lub jego tabliczce znamionowej w sposób widoczny, czytelny i trwały oznakowanie CE.</p>	
--	---	--	--	---	--

				6. W przypadku gdy umieszczenie na produkcie lub jego tabliczce znamionowej oznakowania CE w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, jest niemożliwe lub nieuzasadnione ze względu na charakter produktu, oznakowanie CE umieszcza się na opakowaniu i w dołączonych do produktu dokumentach w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.	
			Art. 24 ust. 1-6 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 24. 1. Deklarację zgodności producent sporządza zgodnie z przepisami o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku oraz załącznikiem III do decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylającej decyzję Rady 93/465/EWG (Dz. Urz. UE L 218 z 13.8.2008, str. 82).</p> <p>2. W deklaracji zgodności producent wykazuje spełnienie odpowiednich wymagań dostępności.</p> <p>3. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, producent nie jest obowiązany do spełnienia wymagań dostępności, w deklaracji zgodności przedstawia</p>	

				<p>informacje, które wymagania dostępności nie są spełnione.</p> <p>4. Producent aktualizuje deklarację zgodności każdorazowo w przypadku zmiany funkcji lub właściwości produktu.</p> <p>5. W przypadku gdy dla danego produktu przepisy prawa wymagają sporządzenia więcej niż jednej deklaracji zgodności, sporządzana jest jedna deklaracja zgodności uwzględniająca wszystkie wymagania wynikające z tych przepisów prawa wraz ze wskazaniem tych przepisów .</p> <p>6. Przez sporządzenie i podpisanie deklaracji zgodności producent przyjmuje odpowiedzialność za zgodność produktu z wymaganiami dostępności.</p>	
Art. 7 ust. 3	<p>Artykuł 7 Obowiązki producentów [...]</p> <p>3. Producenci przechowują dokumentację techniczną oraz deklarację zgodności UE przez pięć lat po wprowadzeniu produktu do obrotu.</p>	T	<p>Art. 24 ust. 7 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagania dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 24. [...]</p> <p>7. Producent przechowuje dokumentację techniczną przez okres 5 lat od dnia wprowadzenia do obrotu danego produktu.</p>	

Art. 7 ust. 4	<p>Artykuł 7 Obowiązki producentów [...]</p> <p>4. Producenci zapewniają, by istniały procedury pozwalające na utrzymanie zgodności produkcji seryjnej z niniejszą dyrektywą. Odpowiednio uwzględniane muszą być zmiany w projekcie lub właściwościach produktu oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub w specyfikacjach technicznych, na podstawie których zadeklarowano zgodność produktu.</p>	T	Art. 25 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 25. 1. Producent zapewnia istnienie procedur pozwalających na utrzymanie zgodności produktów w ramach produkcji seryjnej z wymaganiami dostępności.</p> <p>2. Producent uwzględnia w procedurach, o których mowa w ust. 1, zmiany w projekcie produktu lub jego właściwościach oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, na podstawie których zadeklarowano zgodność produktu z wymaganiami dostępności.</p>	
Art. 7 ust. 5	<p>Artykuł 7 Obowiązki producentów [...]</p> <p>5. Producenci zapewniają, aby ich produkty były opatrzone nazwą typu, numerem partii lub serii lub inną informacją umożliwiającą ich identyfikację, lub w przypadku gdy wielkość lub charakter produktu to uniemożliwiają, aby wymagane informacje były umieszczone na opakowaniu</p>	T	Art. 26 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 26.</p> <p>1. Producent umieszcza na produkcie, a w przypadku gdy jest to niemożliwe ze względu na wielkość lub charakter produktu – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do produktu, nazwę typu, numer partii, numer serii lub inne informacje umożliwiające jego identyfikację.</p>	

	lub w dokumencie dołączonym do produktu.				
Art. 7 ust. 6	<p>Artykuł 7 Obowiązki producentów [...]</p> <p>6. Producenci opatrują produkt swoim nazwiskiem lub swoją nazwą, zarejestrowaną nazwą towarową lub zarejestrowanym znakiem towarowym i umieszczają swój adres kontaktowy na produkcie, a jeżeli nie jest to możliwe – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do produktu. Adres musi wskazywać pojedynczy punkt, w którym można skontaktować się z producentem. Dane kontaktowe są podawane w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych i organów nadzoru rynku.</p>	T	Art. 26 ust. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 26. [...] 2. Producent umieszcza na produkcie, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do produktu, swoje imię i nazwisko lub nazwę (firmę) oraz zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, jeżeli je posiada, oraz swoje dane kontaktowe, w tym wskazanie jednego punktu kontaktowego z producentem. Dane kontaktowe są podawane w języku polskim.	
Art. 7 ust. 7	<p>Artykuł 7 Obowiązki producentów [...]</p> <p>7. Producenci zapewniają dołączenie do produktu instrukcji obsługi oraz dostarczenie informacji na temat bezpieczeństwa w</p>	T	Art. 26 ust. 3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych	Art. 26. [...] 3. Producent dołącza do produktu lub udostępnia instrukcje, ostrzeżenia, etykiety oraz informacje, o których mowa w art. 7 ust. 1.	

	języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów i innych użytkowników końcowych, wskazanym przez zainteresowane państwo członkowskie. Takie instrukcje i informacje, jak również wszelkie etykiety, muszą być jasne, zrozumiałe i czytelne.		produktów i usług przez podmioty gospodarcze		
Art. 7 ust. 8	<p>Artykuł 7 Obowiązki producentów [...]</p> <p>8. Producenci, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że wprowadzony przez nich do obrotu wyrób jest niezgodny z niniejszą dyrektywą, niezwłocznie podejmują środki naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności wyrobu lub – w stosownych przypadkach – wycofania go z obrotu. Ponadto, w przypadku gdy dany produkt nie spełnia wymogów dostępności określonych w niniejszej dyrektywie, producenci niezwłocznie informują o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których produkt został</p>	T	Art. 27 ust. 1-3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze .	<p>Art. 27. 1. W przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, producent niezwłocznie podejmuje działania naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności produktu z tymi wymaganiami albo wycofuje produkt z obrotu.</p> <p>2. Producent niezwłocznie informuje właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, oraz odpowiednie organy nadzoru rynku w pozostałych państwach członkowskich Unii Europejskiej, na terytorium których produkt został udostępniony, o niespełnianiu przez produkt wymagań dostępności oraz podjętych działaniach naprawczych albo o wycofaniu z obrotu produktu.</p> <p>3. Producent prowadzi w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, ewidencję własnych produktów, które nie spełniają</p>	

	udostępniony, podając szczegółowe informacje, zwłaszcza na temat niezgodności oraz wszelkich przyjętych środków naprawczych. W takich przypadkach producenci prowadzą ewidencję produktów niezgodnych z mającymi zastosowanie wymogami dostępności i związanych z tym skarg.			wymagań dostępności i związanych z tym skarg, o których mowa w art. 35 ust. 1.	
Art. 7 ust. 9	<p>Artykuł 7 Obowiązki producentów [...]</p> <p>9. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego producenci przekazują mu wszelkie informacje i dokumentację, które są konieczne do wykazania zgodności danego produktu, w języku łatwo zrozumiałym dla tego organu. Na żądanie tego organu współpracują z nim w działaniach podejmowanych w celu wyeliminowania niezgodności wprowadzonych przez nich do obrotu produktów z mającymi zastosowanie wymogami dostępności, w szczególności</p>	T	Art. 27 ust. 4 i 5 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 27. [...]</p> <p>4. Na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, producent, w terminie określonym w żądaniu, udziela informacji i udostępnia dokumentację konieczną do wykazania spełniania przez produkt wymagań dostępności, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej. Jeżeli dokument został sporządzony w języku obcym, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, może żądać przekazania tego dokumentu przetłumaczonego na język polski.</p> <p>5. Producent współpracuje z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym</p>	

	poprzez doprowadzenie do zgodności produktów z mającymi zastosowanie wymogami dostępności.			organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w celu usunięcia niezgodności produktu wprowadzonego przez niego do obrotu z wymaganiami dostępności, w szczególności przez podejmowanie działań mających na celu zapewnienie spełnienia przez produkt tych wymagań.	
Art. 8 ust. 1 zdanie pierwsze	Artykuł 8 Upoważnieni przedstawicieli 1. Na podstawie pisemnego pełnomocnictwa producent może wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela.	T	Art. 28 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 28. 1. Producent może wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela.	
Art. 8 ust. 1 zdanie drugie	Artykuł 8. Upoważnieni przedstawicieli 1. [...] Zakres pełnomocnictwa udzielonego upoważnionemu przedstawicielowi nie może obejmować realizacji obowiązków określonych w art. 7 ust. 1 ani sporządzania dokumentacji technicznej.	T	Art. 28 ust. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 28. [...] 2. Upoważniony przedstawiciel wykonuje obowiązki określone przez producenta w pisemnym pełnomocnictwie, z wyjątkiem obowiązków, o których mowa w art. 23 ust. 1–3 i art. 26 ust. 1 i 2.	

Art. 8 ust. 2	<p>2. Upoważniony przedstawiciel wykonuje zadania określone w pełnomocnictwie udzielonym przez producenta. Pełnomocnictwo musi pozwalać upoważnionemu przedstawicielowi co najmniej na:</p> <p>a) przechowywanie deklaracji zgodności UE oraz dokumentacji technicznej do dyspozycji organów nadzoru rynku przez pięć lat;</p> <p>b) przekazywanie właściwemu krajowemu organowi, na jego uzasadnione żądanie, wszelkich informacji i dokumentacji koniecznej do wykazania zgodności produktu;</p> <p>c) współpracę z właściwym krajowym organem, na jego żądanie, w działaniach podejmowanych w celu wyeliminowania niezgodności objętych pełnomocnictwem produktów z mającymi zastosowanie wymogami dostępności.</p>	T	Art. 28 ust. 2 i 3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 28.</p> <p>2. Upoważniony przedstawiciel wykonuje obowiązki określone przez producenta w pisemnym pełnomocnictwie, z wyjątkiem obowiązków, o których mowa w art. 23 ust. 1–3 i art. 26 ust. 1 i 2.</p> <p>3. Upoważniony przedstawiciel wykonuje co najmniej obowiązki, o których mowa w art. 23 ust. 4, art. 24 ust. 7 i art. 27 ust. 4 i 5.</p>	
---------------	--	---	---	--	--

Art. 9 ust. 1	<p>Artykuł 9 Obowiązki importerów</p> <p>1. Importerzy wprowadzają do obrotu wyłącznie produkty zgodne z wymogami.</p>	T	<p>Art. 29 pkt 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 29. Importer ma obowiązek:</p> <p>1) wprowadzać do obrotu wyłącznie produkty spełniające wymagania dostępności;</p>	
Art. 9 ust. 2	<p>Artykuł 9 Obowiązki importerów</p> <p>[...]</p> <p>2. Przed wprowadzeniem produktu do obrotu importerzy zapewniają, aby producent przeprowadził procedurę oceny zgodności określoną w załączniku IV. Importerzy zapewniają sporządzenie przez producenta dokumentacji technicznej, zgodnie z zawartymi w tym załączniku wymogami, opatrzenie produktu oznakowaniem CE, dołączenie wymaganych dokumentów oraz spełnienie przez producenta wymogów określonych w art. 7 ust. 5 i 6.</p>	T	<p>Art. 29 pkt 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 29. Importer ma obowiązek:</p> <p>[...]</p> <p>2) przed wprowadzeniem do obrotu produktu zapewnić, żeby producent wykonał obowiązki określone w art. 23 ust. 2, 3, 5 i 6 oraz art. 26;</p>	

Art. 9 ust. 3	<p>Artykuł 9 Obowiązki importerów [...] 3. W przypadku gdy importer uznaje lub ma powody, by uważać, że produkt nie spełnia mających zastosowanie wymogów dostępności określonych w niniejszej dyrektywie, nie wprowadza tego produktu do obrotu, dopóki nie zostanie zapewniona zgodność. Ponadto w przypadku gdy produkt nie spełnia mających zastosowanie wymogów dostępności, importer informuje o tym producenta oraz organy nadzoru rynku.</p>	T	Art. 29 pkt 3 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 29. Importer ma obowiązek: [...] 3) nie wprowadzać do obrotu produktu, co do którego powziął uzasadnioną wątpliwość, czy produkt spełnia wymagania dostępności i poinformować producenta oraz właściwe organy nadzoru rynku, o których mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnieniu przez produkt wymagań dostępności;</p>	
Art. 9 ust. 4	<p>Artykuł 9 Obowiązki importerów [...] 4. Importerzy są obowiązani opatrzyć produkt swoim nazwiskiem lub swoją nazwą, zarejestrowaną nazwą towarową lub zarejestrowanym znakiem towarowym i umieścić swój adres kontaktowy na produkcie, a jeżeli nie jest to możliwe – na opakowaniu lub</p>	T	Art. 29 pkt 4 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 29. Importer ma obowiązek: [...] 4) umieścić na produkcie albo, w przypadku gdy jest to niemożliwe – na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do produktu, swoje imię i nazwisko lub nazwę (firmę) oraz zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, jeżeli je posiada, oraz swoje dane kontaktowe podane w języku polskim;</p>	

	w dokumencie dołączonym do produktu. Dane kontaktowe podaje się w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych i organów nadzoru rynku.				
Art. 9 ust. 5	Artykuł 9 Obowiązki importerów [...] 5. Importerzy zapewniają, by do produktu została dołączona była instrukcja obsługi oraz informacje na temat bezpieczeństwa w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów i innych użytkowników końcowych, wskazanym przez zainteresowane państwo członkowskie.	T	Art. 29 pkt 5 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 29. Importer ma obowiązek: [...] 5) zapewnić, żeby razem z produktem udostępniane były instrukcje oraz ostrzeżenia dotyczące użytkowania produktu sporządzone w języku polskim w sposób zapewniający ich zrozumiałość;	
Art. 9 ust. 6	Artykuł 9 Obowiązki importerów [...] 6. Importerzy zapewniają, aby w czasie, gdy to oni ponoszą odpowiedzialność za produkt, warunki jego przechowywania ani przewożenia nie wpływały negatywnie na jego zgodność z mającymi zastosowanie wymogami dostępności.	T	Art. 29 pkt 6 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 29. Importer ma obowiązek: [...] 6) zapewnić, żeby warunki przechowywania i transportu produktu nie wpływały negatywnie na jego zgodność z wymaganiami dostępności, w czasie gdy ponosi odpowiedzialność za produkt;	

Art. 9 ust. 7	<p>Artykuł 9 Obowiązki importerów [...]</p> <p>7. Importerzy przechowują kopię deklaracji zgodności UE do dyspozycji organów nadzoru rynku przez pięć lat i zapewniają, by dokumentacja techniczna mogła być udostępniana tym organom na ich żądanie.</p>	T	Art. 29 pkt 7 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 29. Importer ma obowiązek: [...]</p> <p>7) przez okres 5 lat od dnia wprowadzenia do obrotu danego produktu przechowywać kopię deklaracji zgodności;</p>	
Art. 9 ust. 8	<p>Artykuł 9 Obowiązki importerów [...]</p> <p>8. Importerzy, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że wprowadzony przez nich do obrotu produkt jest niezgodny z niniejszą dyrektywą, niezwłocznie podejmują środki naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności produktu lub – w stosownych przypadkach – wycofania go z obrotu. Ponadto, w przypadku gdy dany produkt nie spełnia mających zastosowanie wymogów dostępności, importerzy niezwłocznie informują o tym właściwe</p>	T	Art. 29 pkt 9-11 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 29. Importer ma obowiązek: [...]</p> <p>9) w przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że wprowadzony do obrotu przez niego produkt nie spełnia wymagań dostępności, niezwłocznie podjąć działania naprawcze niezbędne do zapewnienia spełnienia przez produkt tych wymagań albo wycofać z obrotu ten produkt;</p> <p>10) niezwłocznie poinformować właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnieniu przez produkt wymagań dostępności, podając informacje na temat niespełniania wymagań dostępności oraz o podjętych działaniach naprawczych albo o wycofaniu z obrotu produktu;</p>	

	organy krajowe państw członkowskich, w których produkt został udostępniony, podając informacje, w szczególności na temat niezgodności oraz wszelkich przyjętych środków naprawczych. W takich przypadkach importerzy są zobowiązani do prowadzenia ewidencji produktów niezgodnych z mającymi zastosowanie wymogami dostępności i związanych z tym skarg.			11) prowadzić w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, ewidencję produktów, które nie spełniają wymagań dostępności, i związanych z tym skarg, o których mowa w art. 35 ust. 1;	
Art. 9 ust. 9	9. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego importerzy przekazują mu wszelkie informacje i dokumentację konieczne do wykazania zgodności produktu, w języku łatwo zrozumiałym dla tego organu. Na żądanie tego organu podejmują z nim współpracę w działaniach podejmowanych w celu wyeliminowania niezgodności wprowadzonych przez nich do obrotu produktów z mającymi zastosowanie wymogami dostępności.	T	Art. 29 pkt 8, 12-13 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 29. Importer ma obowiązek: [...] 8) zapewnić Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwym organom nadzoru rynku, o których mowa w rt.. 38 ust. 3, dostęp do dokumentacji technicznej produktu, o której mowart.art. 23 ust. 3, na żądanie tych organów; [...] 12) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w terminie określonym w żądaniu, udzielać informacji i udostępniać dokumentację konieczne do wykazania spełniania przez produkt	

				wymagań dostępności, w języku polskim, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej; 13) współpracować z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w celu usunięcia niezgodności produktu przez niego wprowadzonego do obrotu z wymaganiami dostępności, w szczególności przez podejmowanie działań mających na celu zapewnienie spełnienia przez produkt tych wymagań.	
Art. 10 ust. 1	Artykuł 10 Obowiązki dystrybutorów 1. Przy udostępnianiu produktu na rynku dystrybutorzy działają z należytą starannością w odniesieniu do wymogów niniejszej dyrektywy.	N			Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu
Art. 10 ust. 2	Artykuł 10 Obowiązki dystrybutorów [...] 2. Przed udostępnieniem produktu na rynku dystrybutorzy sprawdzają, czy produkt jest opatrzony oznakowaniem CE i czy dołączone do niego są wymagane dokumenty oraz	T	Art. 30 pkt 1 i 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez	Art. 30. Dystrybutor ma obowiązek: 1) przed udostępnieniem produktu na rynku, sprawdzić, czy producent i importer wykonali obowiązki określone odpowiednio w art. 26 oraz art. 29 pkt 2, 4 i 5; 2) sprawdzić, czy na produkcie zamieszczono oznakowanie CE;	

	instrukcje i informacje na temat bezpieczeństwa w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów i innych użytkowników końcowych w państwie członkowskim, w którym produkt ma zostać udostępniony na rynku, a także czy producent i importer spełnili wymogi określone odpowiednio w art. 7 ust. 5 i 6 oraz art. 9 ust. 4.		podmioty gospodarcze		
Art. 10 ust. 3	<p>Artykuł 10 Obowiązki dystrybutorów [...]</p> <p>3. W przypadku gdy dystrybutor uznaje lub ma powody, by uważać, że produkt nie jest zgodny z odpowiednimi wymogami dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie, nie udostępnia tego produktu na rynku, dopóki nie zostanie zapewniona zgodność. Ponadto jeżeli produkt nie spełnia mających zastosowanie wymogów dostępności, dystrybutor informuje o tym producenta lub importera oraz organy nadzoru rynku.</p>	T	Art. 30 pkt 4 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 30. Dystrybutor ma obowiązek: [...] 4) nie udostępniać na rynku produktu, co do którego powziął uzasadnioną wątpliwość, czy produkt spełnia wymagania dostępności i poinformować o tym producenta, importera i właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3;	

Art. 10 ust. 4	<p>Artykuł 10 Obowiązki dystrybutorów [...]</p> <p>4. Dystrybutorzy zapewniają, aby w czasie, gdy to oni są odpowiedzialni za produkt, warunki jego przechowywania ani przewożenia nie wpływały negatywnie na jego zgodność z mającymi zastosowanie wymogami dostępności.</p>	T	Art. 30 pkt 3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 30. Dystrybutor ma obowiązek: [...]</p> <p>3) zapewnić, żeby warunki przechowywania i transportu produktu nie wpływały negatywnie na jego zgodność z wymaganiami dostępności, w czasie gdy ponosi odpowiedzialność za produkt;</p>	
Art. 10 ust. 5	<p>Artykuł 10 Obowiązki dystrybutorów [...]</p> <p>5. Dystrybutorzy, którzy uznają lub mają powody, by uważać, że udostępniany przez nich na rynku produkt nie jest zgodny z niniejszą dyrektywą, zapewniają w stosownych przypadkach zastosowanie środków naprawczych koniecznych do zapewnienia zgodności tego produktu, lub – w stosownych przypadkach – wycofania go z obrotu. Ponadto, w przypadku gdy dany produkt nie spełnia mających zastosowanie wymogów dostępności, dystrybutorzy niezwłocznie</p>	T	Art. 30 pkt 5 i 6 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 30. Dystrybutor ma obowiązek: [...]</p> <p>5) w przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że udostępniony na rynku produkt nie spełnia wymagań dostępności, niezwłocznie poinformować producenta lub upoważnionego przedstawiciela, lub importera o konieczności podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia spełniania przez produkt tych wymagań albo wycofać z obrotu ten produkt ;</p> <p>6) niezwłocznie poinformować właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnianiu przez produkt wymagań dostępności, podając informacje na temat niespełniania wymagań dostępności oraz o podjętych</p>	

	informują o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których produkt został udostępniony, podając informacje, w szczególności na temat niezgodności oraz zastosowanych środków naprawczych.			działaniach naprawczych albo o wycofaniu z obrotu produktu;	
Art. 10 ust. 6	<p>Artykuł 10 Obowiązki dystrybutorów [...]</p> <p>6. Na uzasadnione żądanie właściwego organu krajowego dystrybutorzy przekazują mu wszelkie informacje i dokumentację konieczne do wykazania zgodności produktu. Na żądanie tego organu podejmują z nim współpracę w działaniach podejmowanych w celu wyeliminowania niezgodności udostępnionych przez nich na rynku produktów z mającymi zastosowanie wymogami dostępności.</p>	T	Art. 30 pkt 7 i 8 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 30. Dystrybutor ma obowiązek: [...] 7) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w terminie określonym w żądaniu, udzielać informacji i udostępniać dokumentację konieczne do wykazania spełniania przez produkt wymagań dostępności, w języku polskim, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej; 8) współpracować z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w celu usunięcia niezgodności produktu przez niego udostępnionego na rynku z wymaganiami dostępności, w szczególności przez podejmowanie działań mających na celu zapewnienie spełniania przez produkt tych wymagań.	

Art. 11	<p>Artykuł 11</p> <p>Przypadki, w których obowiązki producentów mają zastosowanie do importerów i dystrybutorów</p> <p>Na użytek niniejszej dyrektywy importera lub dystrybutora uznaje się za producenta i nakłada na niego obowiązki producenta określone w art. 7, w przypadku gdy wprowadza on dany produkt do obrotu pod swoim nazwiskiem, swoją nazwą lub znakiem towarowym lub modyfikuje produkt już wprowadzony do obrotu w taki sposób, że może to mieć wpływ na jego zgodność z wymogami niniejszej dyrektywy.</p>	T	Art. 31 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 31. Importera lub dystrybutora traktuje się jak producenta, jeżeli wprowadzają do obrotu produkt pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym lub modyfikują produkt znajdujący się w obrocie w taki sposób, że może to mieć wpływ na jego zgodność z wymaganiami dostępności.	
Art. 12 ust. 1	<p>Artykuł 12 Identyfikacja podmiotów gospodarczych mających do czynienia z produktami</p> <p>1. Na żądanie organów nadzoru rynku podmioty gospodarcze, o których mowa w art. 7–10, wskazują:</p> <p>a) każdy inny podmiot gospodarczy, który dostarczył im produkt;</p>	T	Art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 34. 1. Na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, podmiot gospodarczy, w terminie określonym w żądaniu, udostępnia informacje pozwalające na identyfikację podmiotu gospodarczego, który dostarczył mu produkt lub któremu on dostarczył produkt w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej.	

	b) każdy inny podmiot gospodarczy, któremu dostarczyły produkt.			2. Informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają imię i nazwisko lub nazwę (firmę) podmiotu gospodarczego, który dostarczył mu produkt lub któremu on dostarczył produkt, oraz jego adres, datę dostarczenia produktu i opis produktu.	
Art. 12 ust. 2	<p>Artykuł 12 Identyfikacja podmiotów gospodarczych mających do czynienia z produktami [...]</p> <p>2. Podmioty gospodarcze, o których mowa w art. 7–10, muszą być w stanie podać informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przez pięć lat od momentu dostarczenia im produktu i przez pięć lat od momentu dostarczenia przez nie produktu.</p>	T	Art. 34 ust. 3 i 4 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 34 [...]</p> <p>3. Informacje, o których mowa w ust. 1, podmiot gospodarczy przechowuje przez okres 5 lat odpowiednio od dnia dostarczenia mu produktu lub dostarczenia przez niego produktu.</p> <p>4. W przypadku braku możliwości uzyskania od podmiotu gospodarczego informacji, o których mowa w ust. 1, w celu identyfikacji podmiotu gospodarczego, który dostarczył produkt podmiotowi gospodarczemu lub któremu podmiot gospodarczy dostarczył produkt w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, mogą wystąpić do właściwego organu Krajowej Administracji Skarbowej o udostępnienie danych, o których mowa w ust. 2 z ewidencji, o których mowa w art. 109 ustawy z dnia 11 marca 2004 r.</p>	

				o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, z późn. zm.).	
Art. 12 ust. 3	<p>Artykuł 12 Identyfikacja podmiotów gospodarczych mających do czynienia z produktami [...]</p> <p>3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 26 aktów delegowanych dotyczących zmiany niniejszej dyrektywy poprzez zmianę długości okresu, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, w odniesieniu do niektórych produktów. Ten zmieniony okres musi być dłuższy niż 5 lat i być proporcjonalny do okresu ekonomicznej użyteczności danego produktu.</p>	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Art. 13 ust. 1	<p>Artykuł 13 Obowiązki usługodawców</p> <p>1. Usługodawcy zapewniają, aby ich usługi były projektowane i świadczone zgodnie z wymogami</p>	N			Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu

	dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie.				
Art. 13 ust. 2	<p>Artykuł 13 Obowiązki usługodawców [...]</p> <p>2. Usługodawcy przygotowują niezbędne informacje zgodnie z załącznikiem V i wyjaśniają, w jaki sposób usługi spełniają mające zastosowanie wymogi dostępności. Informacje podawane są do wiadomości publicznej w formie pisemnej i ustnej, w tym w sposób dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. Usługodawcy przechowują te informacje przez cały okres świadczenia danej usługi.</p>	T	Art. 32 ust. 1 i 2 pkt 1-3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 32. 1. Usługodawca przeprowadza ocenę zgodności usługi z wymaganiami dostępności.</p> <p>2. Usługodawca ma obowiązek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w regulaminie świadczenia usług lub innym równoważnym dokumencie podać do publicznej wiadomości w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, oraz w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określony w art. 12 ust. 2, informacje: <ol style="list-style-type: none"> a) o oferowanej i świadczonej usłudze, b) niezbędne do korzystania z usługi, c) o tym, w jaki sposób usługa spełnia wymagania dostępności; 2) udzielać informacji na temat procesu świadczenia usługi i jego monitorowania w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, oraz w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określony w art. 12 ust. 2; 3) przechowywać informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, przez cały 	

				okres, przez który usługa pozostaje w jego ofercie;	
			Art. 12 ust. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 12. [...]</p> <p>2. W ramach oferowania i świadczenia usług zapewnia się:</p> <p>1) udzielanie informacji w postaci papierowej lub elektronicznej o oferowanych i świadczonych usługach oraz, w przypadku produktów wykorzystywanych w ramach świadczenia usług – udzielanie informacji o związku tych produktów z usługą, funkcjach i właściwościach zapewniających spełnianie wymagań dostępności oraz ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, a także informacji niezbędnych do korzystania z usługi:</p> <p>a) za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,</p>	

				<ul style="list-style-type: none"> b) w sposób zapewniający ich zrozumiałość, c) w formatach tekstowych umożliwiających tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, d) za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami, e) z alternatywną prezentacją treści nietekstowych; 	
Art. 13 ust. 3	<p>Artykuł 13 Obowiązki usługodawców [...]</p> <p>3. Bez uszczerbku dla art. 32 usługodawcy zapewniają, by istniały procedury służące zachowaniu zgodności świadczenia usług z mającymi zastosowanie wymogami dostępności. Usługodawcy należycie uwzględniają zmiany dotyczące okoliczności świadczenia usługi, zmiany mających</p>	T	Art. 32 ust. 1 i 2 pkt 4 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 32. 1. Usługodawca przeprowadza ocenę zgodności usługi z wymaganiami dostępności.</p> <p>2. Usługodawca ma obowiązek:</p> <p>4) uwzględniać zmiany dotyczące świadczenia usługi, zmiany wymagań dostępności oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, na podstawie których deklaruje się zgodność usługi z wymaganiami dostępności;</p>	

	zastosowanie wymogów dostępności oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, na podstawie których deklaruje się zgodność usługi z wymogami dostępności.				
Art. 13 ust. 4	<p>Artykuł 13 Obowiązki usługodawców [...]</p> <p>4. W przypadku niezgodności usługodawcy przyjmują środki naprawcze niezbędne do doprowadzenia do zgodności danej usługi z mającymi zastosowanie wymogami dostępności. Ponadto, w przypadku gdy dana usługa nie spełnia mających zastosowanie wymogów dostępności, usługodawcy niezwłocznie informują o tym właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których usługa ta jest świadczona, podając szczegółowe informacje, zwłaszcza na temat niezgodności oraz zastosowanych środków naprawczych.</p>	T	Art. 32 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 32. [...] 2. Usługodawca ma obowiązek: 5) w przypadku gdy usługa nie spełnia wymagań dostępności, podejmować działania naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności usługi z tymi wymaganiami; 6) niezwłocznie poinformować właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnianiu przez usługę wymagań dostępności, podając informacje na temat niespełniania wymagań dostępności oraz o podjętych działaniach naprawczych;	

Art. 13 ust. 5	<p>Artykuł 13 Obowiązki usługodawców [...] 5. Na uzasadnione żądanie właściwego organu usługodawcy udzielają mu wszelkich informacji koniecznych do wykazania zgodności danej usługi z mającymi zastosowanie wymogami dostępności. Na żądanie tego organu współpracują oni z nim w zakresie działań podejmowanych w celu zapewnienia zgodności z tymi wymogami.</p>	T	Art. 32 ust. 2 pkt 7 i 8 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 32. [...] 2. Usługodawca ma obowiązek: 7) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w terminie określonym w żądaniu, udzielać informacji koniecznych do wykazania zgodności usługi z wymaganiami dostępności, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej; 8) współpracować z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w zakresie działań naprawczych podejmowanych w celu zapewnienia zgodności usługi z wymaganiami dostępności.</p>	
Art.14 ust. 1	<p>Artykuł 14 Zasadnicza zmiana i nieproporcjonalne obciążenie 1. Wymogi dostępności, o których mowa w art. 4, mają zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim zapewnienie zgodności: a) nie wymaga dokonania znaczących zmian produktu lub usługi, które stanowiłyby zasadniczą zmianę podstawowych właściwości</p>	T	Art. 21 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 21. 1. Wymagania dostępności mają zastosowanie wyłącznie w zakresie, w jakim zapewnienie zgodności z nimi: 1) nie wymaga wprowadzenia zasadniczej zmiany podstawowych właściwości produktu albo usługi; 2) nie stanowi dla podmiotu gospodarczego nieproporcjonalnego obciążenia.</p>	

	danego produktu lub danej usługi; oraz b) nie stanowi dla odnośnych podmiotów gospodarczych nieproporcjonalnego obciążenia.				
Art. 14 ust. 2	<p>Artykuł 14</p> <p>Zasadnicza zmiana i nieproporcjonalne obciążenie [...]</p> <p>2. Podmioty gospodarcze przeprowadzają ocenę w celu stwierdzenia, czy spełnienie wymogów dostępności, o których mowa w art. 4, łączyłoby się z koniecznością wprowadzenia zasadniczej zmiany lub czy stanowiłoby ono – w oparciu o kryteria określone w załączniku VI – nieproporcjonalne obciążenie, o czym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.</p>	T	Art. 21 ust. 2-4 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 21.</p> <p>[...]</p> <p>2. Podmiot gospodarczy dokonuje oceny, czy zapewnienie zgodności z określonym wymaganiem dostępności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymaga wprowadzenia zasadniczej zmiany podstawowych właściwości produktu albo usługi; 2) stanowi dla niego nieproporcjonalne obciążenie. <p>3. Dokonując oceny, o której mowa w ust. 2 pkt 2, podmiot gospodarczy stosuje następujące kryteria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stosunek kosztów netto związanych ze spełnieniem określonego wymagania dostępności do ogólnych kosztów operacyjnych i kapitałowych produkcji, dystrybucji lub importu produktu albo świadczenia usługi, ponoszonych przez podmiot gospodarczy; 2) szacowane koszty i korzyści dla podmiotu gospodarczego, w tym w odniesieniu do procesów wytwórczych i inwestycji, w stosunku do szacowanej korzyści dla osób ze 	

				<p>szczególnymi potrzebami, z uwzględnieniem liczby przypadków i częstotliwości korzystania z produktu lub usługi;</p> <p>3) stosunek kosztów netto związanych ze spełnieniem wymagań dostępności do przychodów netto podmiotu gospodarczego ze sprzedaży produktu albo świadczenia usługi.</p> <p>4. Przy obliczeniu kosztów netto, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3, uwzględnia się:</p> <p>1) jednorazowe koszty organizacyjne ponoszone w związku:</p> <p>a) z zatrudnieniem dodatkowego personelu dysponującego wiedzą fachową w zakresie dostępności produktów albo usług,</p> <p>b) ze szkoleniem personelu i nabywaniem kompetencji w zakresie dostępności produktów albo usług,</p> <p>c) z opracowaniem nowych procesów w celu uwzględnienia dostępności w rozwoju produktu albo usługi,</p> <p>d) z opracowaniem wytycznych dotyczących dostępności produktów albo usług,</p> <p>e) z zapoznaniem się z przepisami w zakresie dostępności produktów albo usług;</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>2) bieżące koszty produkcji i rozwoju ponoszone w związku z:</p> <p>a) projektowaniem funkcji lub właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności przez produkt albo usługę ,</p> <p>b) realizacją procesów wytwórczych,</p> <p>c) testowaniem produktu albo usługi w zakresie dostępności,</p> <p>d) opracowaniem dokumentacji dotyczącej czynności, o których mowa w lit. a-c.</p>	
Art.14 ust. 3	<p>Artykuł 14</p> <p>Zasadnicza zmiana i nieproporcjonalne obciążenie [...]</p> <p>3. Podmioty gospodarcze dokumentują ocenę, o której mowa w ust. 2. Podmioty gospodarcze przechowują wszystkie odpowiednie wyniki oceny przez pięć lat od, odpowiednio, ostatniego udostępnienia na rynku produktu lub od zakończenia świadczenia usługi. Na żądanie, stosowanie do przypadku, organów nadzoru rynku lub organów odpowiedzialnych za kontrolę zgodności usług podmioty gospodarcze udostępniają im</p>	T	<p>Art. 21 ust. 5-7 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 21.</p> <p>[...]</p> <p>5. Podmiot gospodarczy sporządza dokumentację przebiegu oceny, o której mowa w ust. 2, i dokonanych w jej ramach ustaleń, zwaną dalej „dokumentacją przebiegu oceny”.</p> <p>6. Podmiot gospodarczy przechowuje dokumentację przebiegu oceny przez okres 5 lat od dnia:</p> <p>1) ostatniego udostępnienia produktu na rynku;</p> <p>2) zakończenia oferowania lub świadczenia usługi.</p> <p>7. Na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, podmiot gospodarczy przekazuje uwierzytelnioną kopię dokumentacji przebiegu oceny.</p>	

	kopię oceny, o której mowa w ust. 2.				
Art.14 ust. 4	<p>Artykuł 14</p> <p>Zasadnicza zmiana i nieproporcjonalne obciążenie [...]</p> <p>4. W drodze odstępstwa od ust. 3 mikroprzedsiębiorstwa mające do czynienia z produktami są zwolnione z wymogu dokumentowania swojej oceny. Niemniej jednak na żądanie organu nadzoru rynku mikroprzedsiębiorstwa mające do czynienia z produktami, które zdecydowały się skorzystać z ust. 1, przedstawiają temu organowi fakty mające znaczenie dla dokonania oceny, o której mowa w ust. 2.</p>	T	Art. 21 ust. 9 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 21. [...] 9. Przepisów ust. 5–8 nie stosuje się do mikroprzedsiębiorców dokonujących obrotu produktami. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w ust. 2, mikroprzedsiębiorca dokonujący obrotu produktami nie jest obowiązany do spełnienia wymagań dostępności, na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, przedstawia dokumenty lub wskazuje okoliczności mające znaczenie dla dokonania tej oceny.	
Art.14 ust. 5	<p>Artykuł 14</p> <p>Zasadnicza zmiana i nieproporcjonalne obciążenie [...]</p> <p>5. Usługodawcy korzystający z ust. 1 lit. b) ponownie przeprowadzają ocenę ewentualnego nieproporcjonalnego</p>	T	Art. 21 ust. 10 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i	Art. 21. [...] 10. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w ust. 2 pkt 2, usługodawca nie jest obowiązany do spełnienia wymagania dostępności, dokonuje tej oceny w odniesieniu do każdej usługi: 1) nie rzadziej niż co 5 lat;	

	<p>obciążenia w odniesieniu do każdej kategorii lub każdego rodzaju usług:</p> <p>a) gdy świadczona usługa ulega zmianie; lub</p> <p>b) na żądanie organu odpowiedzialnego za kontrolę zgodności usług; oraz</p> <p>c) w każdym przypadku, nie rzadziej niż co 5 lat.</p>		usług przez podmioty gospodarcze	<p>2) każdorazowo:</p> <p>a) gdy zakres usługi lub sposób jej świadczenia uległ zmianie,</p> <p>b) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3.</p>	
Art. 14 ust. 6	<p>Artykuł 14</p> <p>Zasadnicza zmiana i nieproporcjonalne obciążenie [...]</p> <p>6. Podmioty gospodarcze nie mogą korzystać z ust. 1 lit. b), w przypadku gdy w celu poprawy dostępności otrzymują finansowanie z innych źródeł niż zasoby własne podmiotu gospodarczego, zarówno publicznych, jak i prywatnych.</p>	T	Art. 21 ust. 11 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 21.</p> <p>[...]</p> <p>11. W przypadku gdy podmiot gospodarczy, który w celu zapewnienia spełnienia wymagania dostępności produktu albo usługi otrzymał finansowanie z publicznych lub prywatnych źródeł innych niż zasoby własne, przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się do tego wymagania dostępności.</p>	
Art. 14 ust. 7	<p>Artykuł 14</p> <p>Zasadnicza zmiana i nieproporcjonalne obciążenie [...]</p> <p>7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 26 aktów delegowanych w celu uzupełnienia załącznika VI poprzez sprecyzowanie</p>	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	<p>odpowiednich kryteriów, które podmiot gospodarczy musi uwzględnić przy ocenie, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. Precyzując te kryteria, Komisja bierze pod uwagę potencjalne korzyści nie tylko dla osób z niepełnosprawnościami, ale także dla osób z ograniczeniami funkcjonalnymi. W razie potrzeby Komisja przyjmie pierwszy taki akt delegowany do dnia 28 czerwca 2020 r. Akt taki zacznie obowiązywać najwcześniej w dniu 28 czerwca 2025 r.</p>				
Art.14 ust. 8	<p>Artykuł 14 Zasadnicza zmiana i nieproporcjonalne obciążenie [...] 8. W przypadku gdy w odniesieniu do danego produktu lub danej usługi podmioty gospodarcze korzystają z ust. 1, informują o tym właściwe organy nadzoru rynku lub odpowiedzialne za kontrolę zgodności usług</p>	T	<p>Art. 21 ust. 8 i 9 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 21. [...] 8. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w ust. 2, podmiot gospodarczy nie jest obowiązany do spełnienia wymagań dostępności, informuje o tym niezwłocznie na piśmie właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3. 9. Przepisów ust. 5–8 nie stosuje się do mikroprzedsiębiorców dokonujących</p>	

	organy państwa członkowskiego, w którym dany produkt jest wprowadzany do obrotu lub w którym dana usługa jest świadczona. Akapit pierwszy nie ma zastosowania do mikroprzedsiębiorstw.			obrotu produktami. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w ust. 2, mikroprzedsiębiorca dokonujący obrotu produktami nie jest obowiązany do spełnienia wymagań dostępności, na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, przedstawia dokumenty lub wskazuje okoliczności mające znaczenie dla dokonania tej oceny.	
Art. 15 ust. 1	Artykuł 15 Domniemanie zgodności 1. W przypadku produktów i usług spełniających normy zharmonizowane lub ich części, do których to norm odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, domniemywa się, że dane produkty i usługi spełniają wymogi dostępności określone w niniejszej dyrektywie, w zakresie, w jakim wymogi te są objęte takimi normami lub ich częściami.	T	Art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 20. 1. Jeżeli produkt albo usługa są zgodne z odpowiednimi postanowieniami norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych, albo ich częściami, uznaje się, że taki produkt albo taka usługa spełniają wymagania dostępności w zakresie, w jakim wymagania te są objęte tymi normami lub specyfikacjami albo ich częściami.	
Art. 15 ust. 2	Artykuł 15 Domniemanie zgodności [...] 2. Komisja, zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	1025/2012, zwraca się do jednej lub kilku europejskich organizacji normalizacyjnych z wnioskiem o opracowanie norm zharmonizowanych dla wymogów dostępności produktów określonych w załączniku I. Pierwszy taki wniosek Komisja przedstawi zainteresowanemu komitetowi do dnia 28 czerwca 2021 r.				
Art. 15 ust. 3	<p>Artykuł 15</p> <p>Domniemanie zgodności [...]</p> <p>3. Komisja może przyjąć akty wykonawcze ustanawiające specyfikacje techniczne, które spełniają wymogi dostępności określone w niniejszej dyrektywie, w przypadku gdy zostały spełnione następujące warunki:</p> <p>a) w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej nie opublikowano odniesienia do norm zharmonizowanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1025/2012; oraz</p> <p>b) albo:</p> <p>(i) Komisja zwróciła się do co najmniej jednej z europejskich organizacji normalizacyjnych z</p>	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	<p>wnioskiem o opracowanie normy zharmonizowanej, a w procedurze normalizacyjnej wystąpiły nieuzasadnione opóźnienia lub wnioski nie zostały przyjęte przez żadną z europejskich organizacji normalizacyjnych; albo</p> <p>(ii) Komisja może wykazać, że specyfikacja techniczna spełnia wymagania określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1025/2012, z wyjątkiem wymagań, by specyfikacje techniczne zostały opracowane przez organizację o charakterze niekomercyjnym.</p> <p>Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 2.</p>				
Art. 15 ust. 4	<p>Artykuł 15</p> <p>Domniemanie zgodności [...]</p> <p>4. Produkty i usługi, które są zgodne ze specyfikacjami technicznymi lub ich częściami, uznaje się za spełniające wymogi dostępności określone w</p>	T	Art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i	Art. 20. 1. Jeżeli produkt albo usługa są zgodne z odpowiednimi postanowieniami norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych albo ich częściami, uznaje się, że taki produkt albo taka usługa spełniają wymagania dostępności w zakresie, w jakim wymagania te są	

	niniejszej dyrektywie, w zakresie, w jakim te specyfikacje techniczne lub ich części obejmują te wymogi.		usług przez podmioty gospodarcze	objęte tymi normami lub specyfikacjami albo ich częściami.	
Art. 16 ust. 1	Artykuł 16 Unijna deklaracja zgodności produktów 1. W deklaracji zgodności UE stwierdza się, że wykazano spełnienie mających zastosowanie wymogów dostępności. Jeżeli w drodze wyjątku zastosowano art. 14, deklaracja zgodności UE zawiera informację, które wymogi dostępności są objęte tym wyjątkiem.	T	Art. 24 ust. 2-3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 24. [...] 2. W deklaracji zgodności producent wykazuje spełnienie odpowiednich wymagań dostępności. 3. W przypadku gdy w wyniku dokonania oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, producent nie jest obowiązany do spełnienia wymagań dostępności, w deklaracji zgodności przedstawia informacje, które wymagania dostępności nie są spełnione.	
Art. 16 ust. 2	Artykuł 16 Unijna deklaracja zgodności produktów [...] 2. Deklaracja zgodności UE musi być zgodna z szablonem określonym w załączniku III do decyzji nr 768/2008/WE. Zawiera ona elementy określone w załączniku IV do niniejszej dyrektywy oraz jest systematycznie aktualizowana. W wymogach dotyczących dokumentacji	T	Art. 24 ust. 4 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 24. [...] 4. Producent aktualizuje deklarację zgodności każdorazowo w przypadku zmiany funkcji lub właściwości produktu.	Wymóg zgodności deklaracji zgodności z szablonem obowiązuje na podstawie Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w

	<p>technicznej unika się nakładania nieuzasadnionych obciążeń na mikroprzedsiębiorstwa oraz MŚP. Deklaracja zgodności jest tłumaczona na język lub języki wymagane przez państwo członkowskie, w którym wprowadza się do obrotu lub udostępnia dany produkt na rynku.</p>				<p>sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, uchylająca decyzję Rady 93/465/EWG (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 82).</p>
<p>Art. 16 ust. 3</p>	<p>Artykuł 16 Unijna deklaracja zgodności produktów [...] 3. W przypadku gdy dany produkt podlega więcej niż jednemu aktowi prawa Unii wymagającemu deklaracji zgodności UE, sporządzana jest jedna deklaracja zgodności UE odnosząca się do wszystkich takich aktów prawa Unii. Deklaracja wskazuje odpowiednie akty prawne, łącznie z ich odniesieniami publikacyjnymi.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 24 ust. 5 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 24. [...] 5. W przypadku gdy dla danego produktu przepisy prawa wymagają sporządzenia więcej niż jednej deklaracji zgodności, sporządzana jest jedna deklaracja zgodności uwzględniająca wszystkie wymagania wynikające z tych przepisów prawa wraz ze wskazaniem tych przepisów.</p>	

Art. 16 ust. 4	<p>Artykuł 16 Unijna deklaracja zgodności produktów [...] 4. Poprzez sporządzenie deklaracji zgodności UE producent bierze na siebie odpowiedzialność za zgodność produktu z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie.</p>	T	Art. 24 ust. 6 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 24. [...] 6. Przez sporządzenie i podpisanie deklaracji zgodności producent przyjmuje odpowiedzialność za zgodność produktu z wymaganiami dostępności.</p>	
Art. 17	<p>Artykuł 17 Ogólne zasady dotyczące oznakowania CE dla produktów Oznakowanie CE podlega ogólnym zasadom określonym w art. 30 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.</p>	N			<p>Przepis obowiązuje na podstawie art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i</p>

					uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30).
Art. 18 ust. 1	<p>Artykuł 18</p> <p>Przepisy i warunki dotyczące umieszczania oznakowania CE</p> <p>1. Oznakowanie CE umieszcza się w sposób widoczny, czytelny i trwały na produkcie lub jego tabliczce znamionowej. W przypadku gdy jest to niemożliwe lub nieuzasadnione ze względu na charakter produktu, oznakowanie CE umieszcza się na opakowaniu i w dołączonych dokumentach.</p>	T	Art. 23 ust. 5 pkt 2 i ust. 6 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 23.</p> <p>[...]</p> <p>5. Jeżeli z dokonanej oceny zgodności produktu, o której mowa w ust. 2, wynika, że produkt spełnia wymagania dostępności, przed wprowadzeniem do obrotu producent:</p> <p>[...]</p> <p>2) umieszcza na produkcie lub jego tabliczce znamionowej w sposób widoczny, czytelny i trwały oznakowanie CE.</p> <p>6. W przypadku gdy umieszczenie na produkcie lub jego tabliczce znamionowej oznakowania CE w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, jest niemożliwe lub nieuzasadnione ze względu na charakter produktu, oznakowanie CE umieszcza się na opakowaniu i w dołączonych do produktu dokumentach w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.</p>	
Art. 18 ust. 2	Artykuł 18	T	Art. 23 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia ... o	<p>Art. 23.</p> <p>[...]</p>	

	Przepisy i warunki dotyczące umieszczania oznakowania CE [...] 2. Oznakowanie CE umieszcza się przed wprowadzeniem produktu do obrotu.		zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	5. Jeżeli z dokonanej oceny zgodności produktu, o której mowa w ust. 2, wynika, że produkt spełnia wymagania dostępności, przed jego wprowadzeniem do obrotu producent: 2) umieszcza na produkcie lub jego tabliczce znamionowej w sposób widoczny, czytelny i trwały oznakowanie CE.	
Art. 18 ust. 3	Artykuł 18 Przepisy i warunki dotyczące umieszczania oznakowania CE [...] 3. Państwa członkowskie korzystają z istniejących mechanizmów w celu zapewnienia prawidłowego stosowania systemu regulującego oznakowanie CE oraz podejmują odpowiednie działania w przypadku nieprawidłowego stosowania tego oznakowania.	N			Do oznakowania CE umieszczanego przez podmioty gospodarcze zobowiązane do przestrzegania przepisów ustawy stosuje się przepisy ogólne ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1854).
Art. 19 ust. 1	Artykuł 19 Nadzór rynku produktów	T	Art. 6 oraz art. 38-72	Art. 6.	

	<p>1. Do produktów zastosowanie mają art. 15 ust. 3 i art. 16–19, art. 21, art. 23–28 i art. 29 ust. 2 i 3 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.</p>		<p>oraz art. 74-81 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w zakresie dostępności produktów i usług:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) inicjuje zmiany przepisów prawnych; 2) opiniuje projekty programów; 3) opiniuje sprawozdanie, o którym mowa w art. 72; 4) współpracuje z: <ol style="list-style-type: none"> a) Prezesem Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240, 852, 1234 i 1429) zwanym dalej „Prezesem Zarządu PFRON”, b) organami nadzoru rynku, o których mowa w art. 38 ust. 3, c) organami celnymi, d) Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, e) jednostkami samorządu terytorialnego, 	
--	---	--	---	---	--

				<p>f) innymi podmiotami działającymi na rzecz zwiększania dostępności produktów i usług;</p> <p>5) prowadzi i koordynuje działania informacyjno-promocyjne;</p> <p>6) inicjuje i organizuje badania naukowe;</p> <p>7) inicjuje i organizuje działania na rzecz poprawy świadomości społecznej;</p> <p>8) promuje współpracę między organizacjami zrzeszającymi podmioty gospodarcze a organizacjami pozarządowymi, w szczególności zrzeszającymi osoby ze szczególnymi potrzebami, a także uczelniami i instytutami badawczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz zwiększania dostępności produktów i usług;</p> <p>9) opracowuje wytyczne i zapewnia narzędzia ułatwiające mikroprzedsiębiorcom zapewnianie dostępności produktów i usług.</p> <p>Art. 38.</p> <p>1. System nadzoru rynku obejmuje:</p> <p>1) kontrolę w zakresie spełniania wymagań dostępności, o których mowa w art. 7–19, przez wprowadzone do obrotu produkty i świadczone usługi oraz w zakresie wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3;</p> <p>2) kontrolę, o której mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz. Urz. UE L 169 z 25.06.2019, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) 2019/1020”, produktów, które mają zostać objęte procedurą dopuszczenia do obrotu;</p> <p>3) postępowania w sprawie spełniania wymagań dostępności, o których mowa w art. 7–19, przez wprowadzone do obrotu produkty i świadczone usługi oraz w sprawie wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowaw art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3.</p> <p>2. System nadzoru rynku tworzą:</p> <p>1) Prezes Zarządu PFRON;</p> <p>2) organy nadzoru rynku, o których mowa w ust. 3;</p> <p>3) organy celne.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>3. Organami nadzoru rynku w odniesieniu do:</p> <p>1) konsumentckich urzędzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, terminali, usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, konsumentckich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych, czytników książek elektronicznych i usług rozpowszechniania książek elektronicznych jest Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,</p> <p>2) usług handlu elektronicznego jest minister właściwy do spraw informatyzacji,</p> <p>3) usług bankowości detalicznej jest Rzecznik Finansowy,</p> <p>4) usług towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego transportu pasażerskiego są wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego,</p> <p>5) usług towarzyszących usługom kolejowego transportu pasażerskiego</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>jest Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,</p> <p>6) usług towarzyszących usługom lotniczego transportu pasażerskiego jest Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego,</p> <p>7) usług towarzyszących usługom wodnego transportu pasażerskiego są dyrektorzy urzędów morskich i wskazani przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej kierownicy jednostek organizacyjnych podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych – zwane dalej „organami nadzoru rynku”.</p> <p>Art. 39. Prezes Zarządu PFRON:</p> <p>1) monitoruje funkcjonowanie systemu nadzoru rynku przez żądanie od organów nadzoru rynku i organów celnych informacji, w tym danych statystycznych, dotyczących działań podjętych w zakresie nadzoru rynku;</p> <p>2) sprawuje nadzór nad stosowaniem przepisów ustawy przez organy nadzoru rynku przez:</p> <p>a) żądanie informacji i danych od organów nadzoru rynku dotyczących organizacji i funkcjonowania systemu nadzoru rynku, niezbędnych do wykonywania uprawnień nadzorczych,</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>b) występowanie z wnioskami dotyczącymi realizowania ich zadań w ramach systemu nadzoru rynku;</p> <p>3) współpracuje z organami nadzoru rynku, organami celnymi oraz ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego w zakresie stosowania przepisów ustawy;</p> <p>4) monitoruje i dokonuje oceny stanu dostępu osób ze szczególnymi potrzebami do produktów i usług spełniających wymagania dostępności;</p> <p>5) podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i na stronie internetowej urzędu obsługującego Prezesa Zarządu PFRON oraz przekazuje Komisji Europejskiej informacje o organach nadzoru rynku i organach celnych oraz ich kompetencjach;</p> <p>6) sporządza sprawozdanie, o którym mowa w art. 72;</p> <p>7) inicjuje i organizuje działalność edukacyjną i informacyjną w zakresie dostępności produktów i usług, a także opracowuje wytyczne dla podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług;</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>8) rozpatruje albo przekazuje właściwemu organowi nadzoru rynku zawiadomienia, o których mowa w art. 67;</p> <p>9) przeprowadza kontrolę, o której mowa w art. 43, oraz prowadzi postępowania, o których mowa w art. 53 i art. 63;</p> <p>10) opracowuje strategię, o której mowa w art. 71.</p> <p>Art. 40. Organy nadzoru rynku sprawują nadzór nad rynkiem przez:</p> <p>1) przeprowadzanie kontroli, o której mowa w art. 43, oraz prowadzenie postępowań, o których mowa w art. 53 i art. 63;</p> <p>2) prowadzenie stron internetowych zawierających w szczególności informacje o wymaganiach dostępności produktów i usług oraz obowiązkach podmiotów gospodarczych określonych w ustawie, oraz o możliwości stosowania przepisów art. 21;</p> <p>3) udostępnianie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego dany organ i na stronie internetowej urzędu obsługującego dany organ wykazów norm zharmonizowanych i specyfikacji technicznych mających zastosowanie w zakresie zapewniania spełniania</p>	
--	--	--	--	--

			<p>wymagań dostępności produktów i usług;</p> <p>4) publiczne udostępnianie informacji, które uznają za istotne dla ochrony interesów konsumentów, z zachowaniem zasad poufności, przepisów dotyczących tajemnic prawnie chronionych oraz ochrony danych osobowych.</p> <p>Art. 41. Na wniosek Prezesa Zarządu PFRON organy nadzoru rynku przekazują informacje, w tym dane statystyczne:</p> <p>1) niezbędne do sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w art. 72;</p> <p>2) dotyczące działań podjętych w zakresie nadzoru rynku.</p> <p>Art. 42.</p> <p>1. Na żądanie konsumenta Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku przekazują posiadane przez nich informacje o zgodności produktu lub usługi z wymaganiami dostępności lub informacje o ocenie dokonanej przez podmiot gospodarczy na podstawie art. 21 ust. 2, art. 23 ust. 2 lub art. 32 ust. 1, z zachowaniem zasad poufności, przepisów dotyczących tajemnic prawnie chronionych oraz ochrony danych</p>	
--	--	--	---	--

			<p>osobowych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania.</p> <p>2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane konsumentowi w sposób zapewniający spełnianie minimalnych wymagań służących zapewnieniu dostępności, o których mowa w art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Art. 43. W przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości przez Prezesa Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadzony do obrotu albo udostępniony na rynku produkt lub 2) oferowana lub świadczona usługa – nie spełniają określonego wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają u podmiotu gospodarczego kontrolę produktu lub usługi w zakresie spełniania wymagań dostępności i wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3, zwaną dalej „kontrolą”. <p>Art. 44.</p> 	
--	--	--	--	--

				<p>1. Kontrolowany podmiot gospodarczy i inne podmioty posiadające dowody lub informacje niezbędne do ustalenia, czy produkt lub oferowana lub świadczona usługa spełniają wymagania dostępności, są obowiązane do przekazania tych dowodów i udzielania informacji na uzasadnione żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwych organów nadzoru rynku.</p> <p>2. Jeżeli kontrolowany podmiot gospodarczy lub inne podmioty, o których mowa w ust. 1, nie udzielają informacji lub nie współpracują w toku kontroli, ustaleń dokonuje się na podstawie dowodów lub informacji dostępnych Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwym organom nadzoru rynku.</p> <p>3. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku niezwłocznie informują na piśmie kontrolowany podmiot gospodarczy lub inne podmioty, o których mowa w ust. 1, o ustaleniach dokonanych zgodnie z ust. 2.</p> <p>Art. 45.</p> <p>1. W toku kontroli osoba kontrolująca, w zakresie objętym kontrolą, ma prawo w szczególności:</p>	
--	--	--	--	---	--

				<ol style="list-style-type: none">1) żądać udostępnienia dokumentów i nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli, a także sporządzania z nich kopii i notatek; zgodność kopii z oryginałem dokumentu potwierdza kontrolowany podmiot gospodarczy lub osoba przez niego upoważniona, a w przypadku odmowy potwierdzenia zgodność z oryginałem potwierdza osoba kontrolująca, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli;2) sprawdzać umieszczenie oznakowania CE;3) dokonywać oględzin produktów, pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej, w których są świadczone usługi, a także weryfikować sposób świadczenia usługi;4) sprawdzać spełnianie przez produkty i usługi wymagań dostępności;5) legitymować osoby, które biorą udział w czynnościach kontrolnych, w celu stwierdzenia ich tożsamości;6) żądać udzielenia, w wyznaczonym terminie, pisemnych i ustnych wyjaśnień;7) zasięgać opinii biegłych;8) zabezpieczać dowody i produkty;9) pobierać nieodpłatnie próbki produktów do badań.	
--	--	--	--	---	--

				<p>2. Jeżeli dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, sporządzono w języku obcym, osoba kontrolująca może żądać, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia kontroli, tłumaczenia tych dokumentów na język polski.</p> <p>3. Osoba kontrolująca jest uprawniona do wstępu na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanego podmiotu gospodarczego oraz do poruszania się na tym terenie, w tych obiektach i w tych pomieszczeniach za okazaniem legitymacji służbowej oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.</p> <p>4. Osoba kontrolująca podlega przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującym w kontrolowanym podmiocie gospodarczym.</p> <p>Art. 46. Podmiot gospodarczy będący w posiadaniu produktów lub dokumentów objętych zakresem kontroli przeprowadzanej u innego podmiotu gospodarczego, który uczestniczy w udostępnianiu na rynku produktu będącego przedmiotem kontroli, jest obowiązany, na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwych organów nadzoru rynku, do ich</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>udostępnienia oraz umożliwienia pobrania próbek produktów do badań.</p> <p>Art. 47.</p> <p>1. W celu stwierdzenia, czy produkt spełnia wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą poddać go badaniom lub zlecić ich przeprowadzenie.</p> <p>2. W celu poddania produktu badaniom, o których mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku pobierają nieodpłatnie próbki produktu w liczbie niezbędnej do przeprowadzenia badań.</p> <p>3. Równocześnie z pobraniem próbki produktu należy pobrać i zabezpieczyć dodatkową próbkę w liczbie odpowiadającej liczbie pobranej do badań, zwaną dalej „próbką kontrolną”.</p> <p>4. Kontrolowany podmiot gospodarczy, u którego pobrano próbkę, jest obowiązany przechowywać próbkę kontrolną w warunkach uniemożliwiających zmianę jakości lub cech charakterystycznych produktu, do czasu jej zwolnienia spod zabezpieczenia przez Prezesa Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku. W przypadku wszczęcia postępowania,</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>o którym mowa w art. 53, próbkę zwalnia się spod zabezpieczenia na wniosek Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku.</p> <p>5. Próbkę kontrolnej nie pobiera się, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none">1) pobranie próbki byłoby utrudnione ze względu na wartość, rodzaj lub liczbę produktów;2) przechowanie próbki w warunkach uniemożliwiających zmianę jakości lub cech charakterystycznych produktu jest niemożliwe. <p>6. Badanie próbki kontrolnej może odbywać się także na wniosek kontrolowanego podmiotu gospodarczego.</p> <p>7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, koszty badania ponosi kontrolowany podmiot gospodarczy.</p> <p>Art. 48.</p> <ol style="list-style-type: none">1. W przypadku stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań dostępności opłaty związane z badaniami ponosi podmiot gospodarczy, który wprowadził produkt do obrotu ten produkt.2. Opłaty ustala, w drodze decyzji, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, którzy ponieśli koszty badań.	
--	--	--	--	--	--

				<p>3. Opłaty ustala się na podstawie uzasadnionych kosztów poniesionych w związku z badaniami produktu.</p> <p>4. Opłaty stanowią przychód Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>5. W przypadku stwierdzenia, że produkt spełnia wymagania dostępności, opłaty związane z badaniami ponosi Skarb Państwa.</p> <p>Art. 49.</p> <p>1. Kontrolę przeprowadza się w obecności kontrolowanego podmiotu gospodarczego lub osoby przez niego upoważnionej.</p> <p>2. Kontrolowany podmiot gospodarczy lub osoba przez niego upoważniona są obowiązani umożliwić osobie kontrolującej przeprowadzenie kontroli, w szczególności dokonanie czynności kontrolnych, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1–6 i 9.</p> <p>3. Kontrolowany podmiot gospodarczy lub osoba przez niego upoważniona są obowiązani, w zakresie objętym kontrolą, do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) udzielania informacji i wyjaśnień; 2) sporządzania we własnym zakresie i udostępniania kopii 	
--	--	--	--	--	--

				<p>dokumentów, w tym wydruków danych posiadanych w postaci elektronicznej, wskazanych przez osobę kontrolującą;</p> <p>3) zapewniania wydzielonych miejsc do przechowywania dowodów i produktów.</p> <p>Art. 50.</p> <p>1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół kontroli, który zawiera w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wskazanie imienia i nazwiska lub nazwy (firmy) oraz adresu kontrolowanego podmiotu gospodarczego;2) daty rozpoczęcia i zakończenia kontroli;3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby kontrolującej;4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;5) opis stanu faktycznego ustalonego w toku kontroli;6) wykaz i opis załączników;7) pouczenie kontrolowanego podmiotu gospodarczego o prawie zgłaszania zastrzeżeń i uwag do protokołu kontroli;8) podpis osoby kontrolującej. <p>2. Jeden egzemplarz protokołu kontroli doręcza się kontrolowanemu podmiotowi gospodarczemu lub osobie</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>przez niego upoważnionej, a drugi pozostawia się w aktach sprawy.</p> <p>3. Kontrolowany podmiot gospodarczy lub osoba przez niego upoważniona mogą wnieść do protokołu kontroli zastrzeżenia i uwagi w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu.</p> <p>4. Osoba kontrolująca ustosunkowuje się do zastrzeżeń i uwag zgłoszonych do protokołu kontroli nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia ich otrzymania.</p> <p>5. Osoba kontrolująca może w protokole kontroli, z urzędu lub na wniosek kontrolowanego podmiotu gospodarczego lub osoby przez niego upoważnionej, prostować błędy pisarskie i rachunkowe lub inne oczywiste omyłki.</p> <p>6. Z czynności zabezpieczania dowodów i produktów, pobrania próbek produktów do badań i dokonania oględzin lub przeprowadzenia innych czynności sporządza się odrębny protokół, który stanowi załącznik do protokołu kontroli.</p> <p>7. Odrębny protokół, o którym mowa w ust. 6, zawiera w szczególności:</p> <p>1) wskazanie imienia i nazwiska lub nazwy (firmy) oraz adresu podmiotu</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>gospodarczego, u którego czynność jest przeprowadzana;</p> <p>2) daty rozpoczęcia i zakończenia czynności;</p> <p>3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby kontrolującej;</p> <p>4) określenie przedmiotu i zakresu czynności;</p> <p>5) opis stanu faktycznego lub przebiegu przeprowadzonych czynności;</p> <p>6) podpis osoby kontrolującej;</p> <p>7) podpis osoby, w obecności której czynność została przeprowadzona.</p> <p>Art. 51.</p> <p>1. W przypadku gdy podczas kontroli stwierdzono, że podmiot gospodarczy nie zapewnia spełnienia określonego wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku:</p> <p>1) sprawdzają, czy podmiot gospodarczy dokonał oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2;</p> <p>2) dokonują analizy oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, w tym prawidłowego stosowania kryteriów, o których mowa w art. 21 ust. 3;</p> <p>3) sprawdzają, czy produkt lub usługa spełniają pozostałe wymagania dostępności.</p>	
--	--	--	--	--

				<p>2. W przypadku stwierdzenia, że podmiot gospodarczy nie dokonał oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, albo dokonał jej lub zastosował kryteria, o których mowa w art. 21 ust. 3, w sposób nieprawidłowy, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wyznaczają mu termin na dokonanie tej oceny i przedstawienie jej wyników, nie krótszy niż 60 dni.</p> <p>3. Jeżeli podmiot gospodarczy, w terminie wyznaczonym przez Prezesa Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, nie dokonał oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, i nie przedstawił wyników tej oceny, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wszczynają postępowanie, o którym mowa w art. 53 albo art. 63.</p> <p>Art. 52.</p> <p>1. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1, lub nie zostały wykonane obowiązki, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3:</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>1) wzywają podmiot gospodarczy do podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia zgodności produktu z wymaganiami dostępności lub wykonywania tych obowiązków albo do wycofania z obrotu produktu oraz przedstawienia, w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 120 dni, dowodów potwierdzających dokonanie tych czynności;</p> <p>2) mogą, w drodze decyzji, zakazać udostępniania produktu na rynku na okres nie dłuższy niż 180 dni.</p> <p>2. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że produkt, o którym mowa w ust. 1, stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, wzywają podmiot gospodarczy do powiadomienia konsumentów o tym fakcie, określając sposób tego powiadomienia, oraz wyznaczają termin na przedstawienie dowodów potwierdzających dokonanie tego powiadomienia.</p> <p>Art. 53. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wszczynają z urzędu postępowanie, w przypadku gdy podmiot gospodarczy nie przedstawił</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>dowodów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2.</p> <p>Art. 54. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą, w drodze decyzji, przedłużyć okres obowiązywania zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2, do czasu zakończenia postępowania, o którym mowa w art. 53.</p> <p>Art. 55. 1. W przypadku gdy próbka kontrolna nie została zbadana w toku kontroli, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą ją poddać badaniu z urzędu lub na wniosek podmiotu gospodarczego. 2. W przypadku, gdy próbka kontrolna została zbadana na wniosek podmiotu gospodarczego koszty badania ponosi wnioskujący podmiot gospodarczy.</p> <p>Art. 56. 1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że podmiot gospodarczy nie zapewnił spełniania wymagań dostępności produktu lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3, w drodze decyzji:</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>1) nakazują zapewnienie spełnienia przez produkt wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków, które nie zostały wykonane;</p> <p>2) nakazują wycofanie z obrotu produktu;</p> <p>3) zakazują udostępniania produktu na rynku;</p> <p>4) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez produkt wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez produkt zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia.</p> <p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.</p> <p>3. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1, dotyczy dystrybutora, środki, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie wyłącznie wobec produktów udostępnionych przez niego na rynku.</p> <p>4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku określają termin i sposób poinformowania przez podmiot gospodarczy o wykonaniu decyzji.</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>5. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.</p> <p>6. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę.</p> <p>Art. 57. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wydają decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustalą, że produkt spełnia wymagania dostępności lub obowiązki zostały wykonane; 2) produkt został wycofany z obrotu; 3) z innych przyczyn postępowanie stało się bezprzedmiotowe. <p>Art. 58. 1. Prezes Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku na zasadach określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadzają do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34 tego rozporządzenia, zwanego dalej „systemem ICSMS”, informacje dotyczące produktów w zakresie spełniania wymagań dostępności, w</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>stosunku do których przeprowadzona została kontrola.</p> <p>2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dane konieczne do identyfikacji produktu; 2) informacje na temat pochodzenia produktu; 3) opis niespełniania przez produkt wymagań dostępności ze wskazaniem, czy wynika to z którejkolwiek z następujących przyczyn: <ol style="list-style-type: none"> a) niespełniania przez produkt mających zastosowanie wymagań dostępności, b) braków lub błędów w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych będących podstawą domniemania zgodności; 4) rodzaj i okres obowiązywania środków zastosowanych na podstawie art. 52 ust. 1 i art. 56 ust. 1; 5) stanowisko przedstawione w toku kontroli przez podmiot gospodarczy. <p>3. W przypadku gdy w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia o wprowadzeniu do systemu ICSMS informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 4, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie</p>	
--	--	--	--	---	--

			<p>Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym nie zgłoszą sprzeciwu wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za zasadny.</p> <p>4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgłoszą sprzeciw wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za niezasadny na podstawie decyzji Komisji Europejskiej. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku uchylają decyzję o zastosowaniu tego środka.</p> <p>Art. 59. Prezes Zarządu PFRON z urzędu lub na wniosek właściwego organu nadzoru rynku może wyrazić sprzeciw wobec środków zastosowanych w związku ze stwierdzeniem niezgodności produktu z wymaganiami dostępności przez organ</p>	
--	--	--	---	--

				<p>nadzoru rynku innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które zostały wprowadzone do systemu ICSMS.</p> <p>Art. 60.</p> <p>W przypadku gdy organ nadzoru rynku innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wydał decyzję zakazującą wprowadzenia do obrotu produktu albo nakazującą ograniczenie udostępniania produktu na rynku lub nakazującą wycofanie z obrotu produktu, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku sprawdzają, czy produkt, którego dotyczy decyzja, jest udostępniany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w drodze decyzji podejmują odpowiednie działania w celu wdrożenia środków, o których mowa w decyzji organu nadzoru rynku innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.</p> <p>Art. 61.</p> <p>1. Organ celny przeprowadza kontrolę, o której mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1020, produktów, które mają zostać objęte procedurą dopuszczenia do obrotu.</p> <p>2. Do kontroli, o której mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1020, organ celny stosuje przepisy art. 25 ust. 2 i 4, art. 26 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 27 rozporządzenia (UE) 2019/1020.</p> <p>3. Organ celny zawiadamia właściwy organ nadzoru rynku o zawieszeniu dopuszczenia do obrotu produktu, w szczególności przekazuje informacje o tym produkcie, oraz wskazuje przesłanki tego zawieszenia, o których mowa w art. 26 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1020.</p> <p>4. Na wniosek właściwego organu nadzoru rynku, organ celny przekazuje dodatkowe niezbędne wyjaśnienia.</p> <p>5. Na wniosek organu celnego, właściwy organ nadzoru rynku wydaje opinię w zakresie spełniania przez produkt wymagań dostępności.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>6. Właściwy organ nadzoru rynku może zwrócić się do importera produktu będącego przedmiotem opinii, o której mowa w ust. 5, o udzielenie dodatkowych informacji, przekazanie dokumentów lub wyjaśnień dotyczących tego produktu.</p> <p>7. Organy celne współpracują z Prezesem Zarządu PFRON i organami nadzoru rynku oraz udostępniają na ich wniosek dane dotyczące podmiotów gospodarczych dokonujących przywozu produktów z państw innych niż państwa członkowskie Unii Europejskiej i państwa członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w tym informacje objęte tajemnicą skarbową, w zakresie niezbędnym do realizowania przez Prezesa Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku działań w ramach systemu nadzoru rynku.</p> <p>8. Naczelnicy urzędów skarbowych współpracują z Prezesem Zarządu PFRON i organami nadzoru rynku oraz udostępniają na ich wniosek dane i informacje dotyczące podmiotów gospodarczych, w tym objęte tajemnicą skarbową, w zakresie niezbędnym do przeprowadzania kontroli przez</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>Prezesa Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku.</p> <p>9. Szczegółowe zasady współpracy między organami celnymi a Prezesem Zarządu PFRON lub organami nadzoru rynku mogą zostać określone w drodze porozumienia.</p> <p>Art. 62. 1. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że usługa nie spełnia wymagań dostępności, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1, lub nie zostały wykonane obowiązki, o których mowa w art. 32 i art. 33:</p> <p>1) wzywają usługodawcę do podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia zgodności usługi z wymaganiami dostępności lub wykonania obowiązków albo do zaprzestania oferowania lub świadczenia usługi oraz przedstawienia, w wyznaczonym terminie nie dłuższym niż 120 dni, dowodów potwierdzających dokonanie tych czynności;</p> <p>2) mogą, w drodze decyzji, zakazać oferowania lub świadczenia usługi na okres nie dłuższy niż 180 dni.</p> <p>2. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą,</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>że usługa, o której mowa w ust. 1, stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, wzywają usługodawcę do powiadomienia konsumentów o tym fakcie, określając sposób tego powiadomienia, oraz wyznaczają termin na przedstawienie dowodów potwierdzających dokonanie tego powiadomienia.</p> <p>Art. 63. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wszczynają z urzędu postępowanie, w przypadku gdy usługodawca nie przedstawił dowodów, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lub ust. 2.</p> <p>Art. 64. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą, w drodze decyzji, przedłużyć okres obowiązywania zakazu, o którym mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2, do czasu zakończenia postępowania, o którym mowa w art. 63.</p> <p>Art. 65. 1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalili, że usługodawca nie zapewnił spełnienia przez usługę wymagań dostępności lub nie wykonał</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>obowiązków, o których mowa w art. 32 i art. 33, w drodze decyzji:</p> <ol style="list-style-type: none">1) nakazują zapewnienie spełniania przez usługę wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków przez usługodawcę;2) zakazują oferowania lub świadczenia usługi;3) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez usługę wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez usługę zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia. <p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.</p> <p>3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku określają termin i sposób poinformowania przez usługodawcę o wykonaniu decyzji.</p> <p>4. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.</p> <p>5. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę.</p> <p>Art. 66. Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku wydają decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustalą, że usługa spełnia wymagania dostępności lub obowiązki zostały wykonane; 2) usługa nie jest oferowana lub świadczona; 3) z innych przyczyn postępowanie stało się bezprzedmiotowe. <p>Art. 67.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Każdy może złożyć Prezesowi Zarządu PFRON zawiadomienie o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagań dostępności, zwane dalej „zawiadomieniem”. 2. Zawiadomienie zawiera wskazanie: <ol style="list-style-type: none"> 1) produktu albo usługi, których dotyczy zawiadomienie; 2) wymagania dostępności, którego nie spełnia produkt albo usługa; 3) podmiotu gospodarczego, który udostępnia produkt na rynku albo oferuje lub świadczy usługę, które nie spełniają wymagań dostępności. 3. Zawiadomienie może zawierać, w celu uzyskania informacji, o której mowa w art. 68 ust. 3, 4 i 6: imię i 	
--	--	--	--	---	--

				<p>nazwisko, adres do korespondencji lub adres e-mail, lub numer telefonu w zależności od wskazanego przez składającego zawiadomienie preferowanego sposobu kontaktu oraz wskazanie sposobu kontaktu ze składającym zawiadomienie.</p> <p>4. Zawiadomienie może być złożone:</p> <ol style="list-style-type: none">1) na piśmie – osobiście w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych albo wysłane przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, albo wysłane na adres do doręczeń elektronicznych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy;2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;3) w postaci elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, o ile takie środki zostały do tego celu wskazane przez Prezesa Zarządu PFRON.	
--	--	--	--	--	--

				<p>5. W przypadku gdy składający zawiadomienie złożył skargę, dołącza do zawiadomienia kopię:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skargi; 2) odpowiedzi na skargę albo informację, że nie została ona udzielona w terminie określonym odpowiednio w art. 37 ust. 2 i 3. <p>Art. 68. 1. Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozpatruje zawiadomienie albo 2) przekazuje zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, informując o tym składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3. <p>2. W przypadku stwierdzenia zasadności zawiadomienia Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają kontrolę.</p> <p>3. Prezes Zarządu PFRON albo organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, o:</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>1) wszczęciu kontroli oraz o pozasądowych procedurach rozstrzygania sporów, w tym wskazują właściwy podmiot uprawniony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823), albo</p> <p>2) niezasadności zawiadomienia.</p> <p>4. Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli przekazał on informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 53 lub art. 63.</p> <p>5. W przypadku gdy Prezes Zarządu PFRON przekazał zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, organ ten rozpatruje je niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia od Prezesa Zarządu PFRON.</p> <p>6. Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, o działaniach podjętych w związku ze złożonym zawiadomieniem,</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej.</p> <p>Art. 69. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kontroli stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803, 1414 i 2029).</p> <p>Art. 70. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowań, o których mowa w art. 53 i art. 63, oraz zawiadomień, o których mowa w art. 67, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803).</p> <p>Art. 71.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezes Zarządu PFRON opracowuje krajową strategię systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów. 2. Do strategii, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 13 rozporządzenia (UE) 2019/1020. 3. Na wniosek Prezesa Zarządu PFRON, właściwy organ nadzoru rynku przekazuje informacje lub dane niezbędne do opracowania strategii, o której mowa w ust. 1. <p>Art. 72.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>1. Prezes Zarządu PFRON na podstawie informacji przekazanych przez organy nadzoru rynku sporządza sprawozdanie dotyczące funkcjonowania systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług, zwane dalej „sprawozdaniem”, obejmujące okres 5 lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres.</p> <p>2. Sprawozdanie zawiera w szczególności:</p> <p>1) informacje w zakresie:</p> <p>a) zmian w poziomie dostępności produktów i usług,</p> <p>b) ewentualnych blokad technologicznych lub barier dla innowacji w zakresie dostępności produktów i usług,</p> <p>c) skutków stosowania przepisów ustawy dla podmiotów gospodarczych i dla osób ze szczególnymi potrzebami;</p> <p>2) ocenę:</p> <p>a) skutków, jakie dla funkcjonowania rynku ma stosowanie przepisów art. 4 pkt 1 oraz art. 21,</p> <p>b) czy wskazane jest objęcie zakresem ustawy produktów lub usług innych niż wymienione w art. 3 ust. 1 i 2 lub wyłączenie z tego zakresu niektórych produktów lub usług;</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>3) wskazanie wymagań dostępności produktów i usług oraz obowiązków podmiotów gospodarczych, które powinny ulec ograniczeniu.</p> <p>3. Prezes Zarządu PFRON przekazuje sprawozdanie do Komisji Europejskiej, innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w terminie 3 miesięcy po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>4. Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie publikuje sprawozdanie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i na stronie internetowej urzędu obsługującego Prezesa Zarządu PFRON.</p> <p>Art. 74. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 960, 1688 i 2029) w art. 42 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Dyrektorzy urzędów morskich wykonują zadania określone w ustawie</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>z dnia o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.</p> <p>Art. 75. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201, z późn. zm.) po art. 54f dodaje się art. 54g w brzmieniu: „Art. 54g. Wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego wykonują zadania określone w ustawie z dnia.....2023 r. o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.</p> <p>Art. 76. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z2023 r. poz. 2110) w art. 21 po ust. 2e dodaje się ust. 2f w brzmieniu: „2f. Prezes Urzędu wykonuje zadania określone w ustawie z dnia o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.</p> <p>Art. 77. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2023 r.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>poz. 1786 i 2029) w art. 10 po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu: „3b. Prezes UTK wykonuje zadania określone w ustawie z dnia o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.</p> <p>Art. 78. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581 oraz z 2023 r. poz. 1394, 1703 i 2005) w art. 192 w ust. 1 w pkt 2 w lit. b w tiret czwarte średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się tiret piąte w brzmieniu: „– z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...);”.</p> <p>Art. 79. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360, 2640, 1394 i 1723) w art. 12 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu: „9) Rzecznikowi Finansowemu, w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego ustawowych zadań.”.</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>Art. 80. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) w art. 10 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, spełnia wymagania dostępności określone w art. 13 ustawy z dnia o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”</p> <p>Art. 81. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 16 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Rzecznik jest uprawniony do używania wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.”; 2) w art. 17 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Rzecznik jest organem nadzoru rynku w rozumieniu ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”;</p> <p>3) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 18a. 1. Pracownicy Biura Rzecznika przeprowadzający kontrole w zakresie spełnienia wymagań dostępności usług bankowości detalicznej, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 17 ust. 2a, posługują się legitymacją służbową. Do legitymacji służbowej podlegają wpisaniu następujące dane: imię i nazwisko oraz stanowisko pracownika.</p> <p>2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracowników Biura Rzecznika przeprowadzających kontrole w zakresie spełniania wymagań dostępności usług bankowości detalicznej, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 17 ust. 2a, termin ważności legitymacji służbowej, okoliczności uzasadniające jej wymianę i zwrot oraz postępowanie w razie utraty legitymacji służbowej, biorąc pod uwagę przeznaczenie tych dokumentów oraz konieczność właściwego ich zabezpieczenia przed przerobieniem</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>lub podrobieniem oraz użyciem przez osobę nieuprawnioną.”;</p> <p>4) w art. 20 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„7) wartości średniej rocznej sumy aktywów bilansowych wyliczanej na podstawie wartości ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku za rok poprzedzający o 2 lata rok, za który opłata jest należna, i stawki 0,00175% – w przypadku banku;”.</p>	
Art. 19 ust. 2	<p>Artykuł 19 Nadzór rynku produktów [...]</p> <p>2. Prowadząc nadzór rynku produktów, odpowiednie organy nadzoru rynku – w przypadkach gdy podmiot gospodarczy skorzystał z art. 14 niniejszej dyrektywy:</p> <p>a) sprawdzają, czy podmiot gospodarczy przeprowadził ocenę, o której mowa w art. 14;</p> <p>b) dokonują analizy tej oceny i jej wyników, w tym prawidłowego stosowania kryteriów określonych w załączniku VI; oraz</p> <p>c) sprawdzają, czy spełnione są mające zastosowanie wymogi dostępności.</p>	T	art. 51 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 51.</p> <p>1. W przypadku gdy podczas kontroli stwierdzono, że podmiot gospodarczy nie zapewnia spełnienia określonego wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku:</p> <p>1) sprawdzają czy podmiot gospodarczy dokonał oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2;</p> <p>2) dokonują analizy oceny, o której mowa w art. 21 ust. 2, w tym prawidłowego stosowania kryteriów, o których mowa w art. 21 ust. 3;</p> <p>3) sprawdzają czy produkt lub usługa spełniają pozostałe wymagania dostępności.</p>	

Art. 19 ust. 3	<p>Artykuł 19 Nadzór rynku produktów [...]</p> <p>3. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje posiadane przez organy nadzoru rynku dotyczące spełniania przez podmioty gospodarcze mających zastosowanie wymogów dostępności określonych w niniejszej dyrektywie oraz ocena przewidziana w art. 14 dostępne były dla konsumentów na żądanie oraz w formacie dostępnym, chyba że informacje te nie mogą być udostępniane ze względu na ich poufny charakter, jak przewidziano w art. 19 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.</p>	T	Art. 42 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 42.</p> <p>1. Na żądanie konsumenta Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku przekazuje posiadane przez niego informacje o zgodności produktu lub usługi z wymaganiami dostępności lub informacje o ocenie dokonanej przez podmiot gospodarczy na podstawie art. 21 ust. 2, art. 23 ust. 2 lub art. 32 ust. 1, z zachowaniem zasad poufności, przepisów dotyczących tajemnic prawnie chronionych oraz ochrony danych osobowych w terminie 30 dni od wpłynięcia żądania.</p> <p>2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane konsumentowi w sposób zapewniający spełnianie minimalnych wymagań służących zapewnieniu dostępności, o których mowa w art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p>	
Art. 20 ust. 1 akapit pierwszy	Artykuł 20 Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności	T	Art. 43 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych	<p>Art. 43.</p> <p>W przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości przez Prezesa Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadzony do obrotu albo udostępniony na rynku produkt lub 2) oferowana lub świadczona usługa 	

	<p>1. W przypadku gdy organy nadzoru rynku jednego państwa członkowskiego mają wystarczające powody, by uważać, że dany produkt objęty zakresem stosowania niniejszej dyrektywy nie spełnia mających zastosowanie wymogów dostępności, dokonują one oceny tego produktu pod kątem spełnienia wszystkich mających zastosowanie wymogów określonych w niniejszej dyrektywie. W tym celu odpowiednie podmioty gospodarcze w pełni współpracują z organami nadzoru rynku.</p>		<p>produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>– nie spełniają określonego wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają u podmiotu gospodarczego kontrolę produktu albo usługi w zakresie spełniania wymagań dostępności i wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3, zwaną dalej „kontrolą”.</p>	
			<p>Art. 44 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 44. 1. Kontrolowany podmiot gospodarczy i inne podmioty posiadające dowody lub informacje niezbędne do ustalenia, czy produkt lub oferowana lub świadczona usługa spełniają wymagania dostępności, są obowiązane do przekazania tych dowodów i udzielania informacji na uzasadnione żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwych organów nadzoru rynku.</p>	

<p>Art. 20 ust. 1 akapit drugi</p>	<p>Artykuł 20 Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności</p> <p>W przypadku gdy w toku oceny, o której mowa w akapicie pierwszym, organy nadzoru rynku stwierdzą, że dany produkt nie spełnia wymogów określonych w niniejszej dyrektywie, niezwłocznie zobowiązują odpowiedni podmiot gospodarczy do podjęcia wszystkich określonych przez te organy stosownych działań naprawczych w celu zapewnienia zgodności produktu z tymi wymogami w rozsądnym terminie, współmiernie do charakteru niezgodności.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 52 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 52. 1. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1, lub nie zostały wykonane obowiązki, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3: 1) wzywają podmiot gospodarczy do podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia zgodności produktu z wymaganiami dostępności lub wykonywania tych obowiązków albo do wycofania z obrotu produktu oraz przedstawienia, w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 120 dni, dowodów potwierdzających dokonanie tych czynności; 2) mogą, w drodze decyzji, zakazać udostępniania produktu na rynku na okres nie dłuższy niż 180 dni. 2. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że produkt, o którym mowa w ust. 1, stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, wzywają podmiot gospodarczy do powiadomienia konsumentów o tym fakcie, określając sposób tego powiadomienia, oraz</p>	
------------------------------------	---	-----------------	---	--	--

				wyznaczają termin na przedstawienie dowodów potwierdzających dokonanie tego powiadomienia.	
Art. 20 ust. 1 akapit trzeci	<p>Artykuł 20</p> <p>Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności</p> <p>Organy nadzoru rynku zobowiązują odpowiednie podmioty gospodarcze do wycofania danego produktu z obrotu w dodatkowym rozsądnym terminie, jedynie jeżeli odpowiedni podmiot gospodarczy nie podejmie adekwatnych działań naprawczych w terminie, o którym mowa w akapicie drugim.</p>	T	Art. 56 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 56. 1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że podmiot gospodarczy nie zapewnił spełniania wymagań dostępności produktu lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3, w drodze decyzji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nakazują zapewnienie spełniania przez produkt wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków, które nie zostały wykonane; 2) nakazują wycofanie z obrotu produktu; 3) zakazują udostępniania produktu na rynku; 4) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez produkt wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez produkt zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia. <p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę</p>	

				<p>niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.</p> <p>3. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1, dotyczy dystrybutora, środki, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie wyłącznie wobec produktów udostępnionych przez niego na rynku.</p> <p>4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku określają termin i sposób poinformowania przez podmiot gospodarczy o wykonaniu decyzji.</p> <p>5. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.</p> <p>6. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę.</p>	
Art. 20 ust. 1 akapit czwarty	Artykuł 20 Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	Art. 21 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 ma zastosowanie do środków, o których mowa w akapitach drugim i trzecim niniejszego ustępu.				
Art. 20 ust. 2	<p>Artykuł 20</p> <p>Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności [...]</p> <p>2. W przypadku gdy organy nadzoru rynku uznają, że niezgodność nie ogranicza się wyłącznie do terytorium państwa, w którym prowadzą nadzór, informują one Komisję oraz pozostałe państwa członkowskie o wynikach oceny oraz działaniach, których podjęcia zażądały od podmiotu gospodarczego.</p>	T	Art. 58 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 58. 1. Prezes Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku na zasadach określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadzają do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34 tego rozporządzenia, zwanego dalej „systemem ICSMS”, informacje dotyczące produktów w zakresie spełnienia wymagań dostępności, w stosunku do których przeprowadzona została kontrola.</p> <p>2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dane konieczne do identyfikacji produktu; 2) informacje na temat pochodzenia produktu; 3) opis niespełniania przez produkt wymagań dostępności ze wskazaniem, czy wynika to z którejkolwiek z następujących przyczyn: <ol style="list-style-type: none"> a) niespełniania przez produkt mających zastosowanie wymagań dostępności, b) braków lub błędów w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach 	

				<p>technicznych będących podstawą domniemania zgodności;</p> <p>4) rodzaj i okres obowiązywania środków zastosowanych na podstawie art. 52 ust. 1 i art. 56 ust. 1;</p> <p>5) stanowisko przedstawione w toku kontroli przez podmiot gospodarczy.</p> <p>3. W przypadku gdy w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia o wprowadzeniu do systemu ICSMS informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 4, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym nie zgłoszą sprzeciwu wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za zasadny.</p> <p>4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgłoszą sprzeciw</p>	
--	--	--	--	---	--

				wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za niezasadny na podstawie decyzji Komisji Europejskiej. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku uchylają decyzję o zastosowaniu tego środka.	
Art. 20 ust. 3	<p>Artykuł 20</p> <p>Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności</p> <p>[...]</p> <p>3. Dany podmiot gospodarczy zapewnia podjęcie wszelkich odpowiednich działań naprawczych w odniesieniu do wszystkich odnośnych produktów, które ten podmiot udostępnił na rynku w Unii.</p>	T	Art. 27 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 27. 1. W przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, producent niezwłocznie podejmuje działania naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności produktu z tymi wymaganiami albo wycofuje produkt z obrotu.	
			Art. 29 pkt 9 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności	Art. 29. Importer ma obowiązek: 9) w przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że wprowadzony do obrotu przez niego produkt nie spełnia wymagań dostępności, niezwłocznie podjąć działania naprawcze niezbędne do	

			niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	zapewnienia spełniania przez produkt tych wymagań albo wycofać z obrotu ten produkt;	
			Art. 30 pkt 5 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 30. Dystrybutor ma obowiązek: 5) w przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości, że udostępniony na rynku produkt nie spełnia wymagań dostępności, niezwłocznie poinformować producenta lub upoważnionego przedstawiciela, lub importera o konieczności podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia spełniania przez produkt tych wymagań albo wycofać z obrotu ten produkt;	
			Art. 32 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 32. 2. Usługodawca ma obowiązek: 5) w przypadku gdy usługa nie spełnia wymagań dostępności, podejmować działania naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności usługi z tymi wymaganiami;	

<p>Art. 20 ust. 4 akapit pierwszy</p>	<p>Artykuł 20 Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności [...] 4. W przypadku gdy odpowiedni podmiot gospodarczy nie podejmie odpowiednich działań naprawczych w terminie, o którym mowa w ust. 1 akapit trzeci, organy nadzoru rynku wprowadzają wszelkie odpowiednie środki tymczasowe w celu zakazania lub ograniczenia udostępniania produktów na rynku krajowym lub wycofania danego produktu z obrotu.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 56 ust. 1 oraz art. 57 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 56. 1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że podmiot gospodarczy nie zapewnił spełniania wymagań dostępności produktu lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3, w drodze decyzji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nakazują zapewnienie spełniania przez produkt wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków, które nie zostały wykonane; 2) nakazują wycofanie z obrotu produktu; 3) zakazują udostępniania produktu na rynku; 4) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez produkt wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez produkt zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia. <p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.</p> <p>3. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1, dotyczy dystrybutora, środki, o których mowa w ust. 1, mają</p>	
---------------------------------------	--	----------	---	--	--

				<p>zastosowanie wyłącznie wobec produktów udostępnionych przez niego na rynku.</p> <p>4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku określają termin i sposób poinformowania przez podmiot gospodarczy o wykonaniu decyzji.</p> <p>5. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.</p> <p>6. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę.</p> <p>Art. 57. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wydają decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustalą, że produkt spełnia wymagania dostępności lub obowiązki zostały wykonane; 2) produkt został wycofany z obrotu; 3) z innych przyczyn postępowanie stało się bezprzedmiotowe. 	
--	--	--	--	---	--

<p>Art. 20 ust. 4 akapit drugi</p>	<p>Artykuł 20 Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności</p> <p>Organy nadzoru rynku niezwłocznie przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim informacje na temat tych środków.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 58 ust. 1-2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności i niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 58. 1. Prezes Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku na zasadach określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadzają do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34 tego rozporządzenia, zwanego dalej „systemem ICSMS”, informacje dotyczące produktów w zakresie spełniania wymagań dostępności, w stosunku do których przeprowadzona została kontrola.</p> <p>2. Informacje o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dane konieczne do identyfikacji produktu; 2) informacje na temat pochodzenia produktu; 3) opis niespełniania przez produkt wymagań dostępności ze wskazaniem, czy wynika to z którejkolwiek z następujących przyczyn: <ol style="list-style-type: none"> a) niespełniania przez produkt mających zastosowanie wymagań dostępności, b) braków lub błędów w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych będących podstawą domniemania zgodności; 4) rodzaj i okres obowiązywania środków zastosowanych na podstawie art. 52 ust. 1 i art. 56 ust. 1; 	
------------------------------------	---	-----------------	--	---	--

				5) stanowisko przedstawione w toku kontroli przez podmiot gospodarczy.	
Art. 20 ust. 5	<p>Artykuł 20</p> <p>Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności</p> <p>[...]</p> <p>5. Informacje, o których mowa w ust. 4 akapit drugi, obejmują wszelkie dostępne szczegóły, przede wszystkim dane konieczne do identyfikacji produktu niezgodnego, informacje na temat pochodzenia produktu, charakteru występującej domniemanej niezgodności i wymogów dostępności niespełnianych przez dany produkt, rodzaju i okresu obowiązywania wprowadzonych środków krajowych, a także stanowisko przedstawione przez odpowiedni podmiot gospodarczy. W szczególności organy nadzoru rynku są zobowiązane wskazać, czy brak zgodności</p>	T	Art. 58 ust. 1-2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 58. 1. Prezes Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku, na zasadach określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadzają do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34 tego rozporządzenia, zwanego dalej „systemem ICSMS”, informacje dotyczące produktów w zakresie spełnienia wymagań dostępności, w stosunku do których przeprowadzona została kontrola.</p> <p>2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dane konieczne do identyfikacji produktu; 2) informacje na temat pochodzenia produktu; 3) opis niespełniania przez produkt wymagań dostępności ze wskazaniem, czy wynika to z którejkolwiek z następujących przyczyn: <ol style="list-style-type: none"> a) niespełniania przez produkt mających zastosowanie wymagań dostępności, b) braków lub błędów w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych będących podstawą domniemania zgodności; 	

	wynika z którejkolwiek z następujących przyczyn: a) niespełniania przez produkt mających zastosowanie wymogów dostępności; lub b) niedociągnięć w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, o których mowa w art. 15, będących podstawą domniemania zgodności.			4) rodzaj i okres obowiązywania środków zastosowanych na podstawie art. 52 ust. 1 i art. 56 ust. 1; 5) stanowisko przedstawione w toku kontroli przez podmiot gospodarczy	
Art. 20 ust. 6	Artykuł 20 Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności [...] 6. Państwa członkowskie inne niż państwo członkowskie, które wszczęło postępowanie na podstawie niniejszego artykułu, niezwłocznie informują Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wszystkich wprowadzonych środkach i przekazują wszystkie będące w ich posiadaniu dodatkowe informacje dotyczące niezgodności danego	T	Art. 58 i art. 59 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 58 1. Prezes Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku, na zasadach określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadzają do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34 tego rozporządzenia, zwanego dalej „systemem ICSMS”, informacje dotyczące produktów w zakresie spełniania wymagań dostępności, w stosunku do których przeprowadzona została kontrola. 2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności: 1) dane konieczne do identyfikacji produktu; 2) informacje na temat pochodzenia produktu; 3) opis niespełniania przez produkt wymagań dostępności ze wskazaniem,	

	<p>produktu, a w przypadku gdy wyrażają sprzeciw wobec notyfikowanego środka krajowego, przedstawiają swoje zastrzeżenia.</p>			<p>czy wynika to z którejkolwiek z następujących przyczyn:</p> <p>a) niespełniania przez produkt mających zastosowanie wymagań dostępności,</p> <p>b) braków lub błędów w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych będących podstawą domniemania zgodności;</p> <p>4) rodzaj i okres obowiązywania środków zastosowanych na podstawie art. 52 ust. 1 i art. 56 ust. 1;</p> <p>5) stanowisko przedstawione w toku kontroli przez podmiot gospodarczy.</p> <p>3. W przypadku gdy w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia o wprowadzeniu do systemu ICSMS informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 4, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym nie zgłoszą sprzeciwu wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za zasadny.</p> <p>4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita</p>	
--	---	--	--	---	--

				<p>Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgłoszą sprzeciw wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za niezasadny na podstawie decyzji Komisji Europejskiej. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku uchylają decyzję o zastosowaniu tego środka.</p> <p>Art. 59. Prezes Zarządu PFRON z urzędu lub na wniosek właściwego organu nadzoru rynku może wyrazić sprzeciw wobec środków zastosowanych w związku ze stwierdzeniem niezgodności produktu z wymaganiami dostępności przez organ nadzoru rynku innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które zostały wprowadzone do systemu ICSMS.</p>	
Art. 20 ust. 7	Artykuł 20 Procedura postępowania na szczeblu krajowym w	T	Art. 58 ust. 3 ustawy z dnia ... o	Art. 58. [...]	

	<p>przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności [...]</p> <p>7. W przypadku gdy w ciągu trzech miesięcy od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 4 akapit drugi, żadne państwo członkowskie ani Komisja nie zgłoszą sprzeciwu wobec środka tymczasowego podjętego przez państwo członkowskie, środek ten uznaje się za uzasadniony.</p>		<p>zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>3. W przypadku gdy w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia o wprowadzeniu do systemu ICSMS informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 4, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym nie zgłoszą sprzeciwu wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za zasadny.</p>	
<p>Art. 20 ust. 8</p>	<p>Artykuł 20</p> <p>Procedura postępowania na szczeblu krajowym w przypadku produktów niespełniających mających zastosowanie wymogów dostępności [...]</p> <p>8. Państwa członkowskie zapewniają niezwłoczne przyjęcie w odniesieniu do danego produktu właściwych środków ograniczających, takich jak wycofanie z obrotu.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 56 ust. 1</p> <p>ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 56.</p> <p>1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że podmiot gospodarczy nie zapewnił spełniania wymagań dostępności produktu lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3, w drodze decyzji:</p> <p>1) nakazują zapewnienie spełniania przez produkt wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków, które nie zostały wykonane;</p> <p>2) nakazują wycofanie z obrotu produktu;</p>	

				<p>3) zakazują udostępniania produktu na rynku;</p> <p>4) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez produkt wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez produkt zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia.</p>	
Art. 21 ust. 1	<p>Artykuł 21</p> <p>Procedura ochronna na poziomie Unii</p> <p>1. W przypadku gdy po ukończeniu postępowania określonego w art. 20 ust. 3 i 4 zgłaszane są sprzeciwy wobec środka podjętego przez państwo członkowskie lub w przypadku gdy Komisja dysponuje racjonalnymi dowodami sugerującymi, że środek krajowy jest sprzeczny z prawem Unii, Komisja niezwłocznie rozpoczyna konsultacje z państwami członkowskimi i odpowiednim podmiotem gospodarczym lub odpowiednimi podmiotami gospodarczymi oraz dokonuje oceny tego środka krajowego. Na podstawie wyników tej</p>	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	oceny Komisja rozstrzyga, czy dany środek krajowy jest uzasadniony.				
Art. 21 ust. 2	<p>Artykuł 21</p> <p>Procedura ochronna na poziomie Unii</p> <p>[...]</p> <p>2. Jeżeli środek krajowy, o którym mowa w ust. 1, zostanie uznany za uzasadniony, wszystkie państwa członkowskie podejmują środki konieczne do zapewnienia, by wyrób niezgodny z wymogami został wycofany z ich rynku, i informują o nich Komisję. Jeżeli środek krajowy zostaje uznany za nieuzasadniony, dane państwo członkowskie wycofuje ten środek.</p>	T	Art. 58 ust. 3 i 4 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 58.</p> <p>[...]</p> <p>3. W przypadku gdy w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia o wprowadzeniu do systemu ICSMS informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 4, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym nie zgłoszą sprzeciwu wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za zasadny.</p> <p>4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgłoszą sprzeciw wobec zastosowanego środka, o</p>	

				którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za niezasadny na podstawie decyzji Komisji Europejskiej. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku uchylają decyzję o zastosowaniu tego środka.	
Art. 21 ust. 3	<p>Artykuł 21</p> <p>Procedura ochronna na poziomie Unii</p> <p>[...]</p> <p>3. W przypadku gdy środek krajowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zostanie uznany za uzasadniony, a niezgodność produktu zostanie uznana za wynikającą z niedociągnięć w normach zharmonizowanych, o których mowa w art. 20 ust. 5 lit. b), Komisja stosuje procedurę określoną w art. 11 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012.</p>	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Art. 21 ust. 4	<p>Artykuł 21</p> <p>Procedura ochronna na poziomie Unii</p> <p>[...]</p> <p>4. W przypadku gdy środek krajowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zostanie uznany za</p>	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	uzasadniony, a niezgodność produktu zostanie uznana za wynikającą z niedociągnięć w specyfikacjach technicznych, o których mowa w art. 20 ust. 5 lit. b), Komisja niezwłocznie przyjmuje akt wykonawczy zmieniający lub uchylający daną specyfikację techniczną. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 2.				
Art. 22 ust. 1	Art. 22. Niezgodność pod względem formalnym 1. Bez uszczerbku dla art. 20, w przypadku gdy państwo członkowskie dokona jednego z poniższych ustaleń, zobowiązuje ono odpowiedni podmiot gospodarczy do usunięcia przedmiotowych niezgodności: a) oznakowanie CE zostało umieszczone z naruszeniem art. 30 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 lub art. 18 niniejszej dyrektywy; b) oznakowanie CE nie zostało umieszczone;	T	Art. 52 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 52. 1. W przypadku gdy w wyniku kontroli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustala, że produkt nie spełnia wymagań dostępności, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1, lub nie zostały wykonane obowiązki, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3: 1) wzywają podmiot gospodarczy do podjęcia działań naprawczych niezbędnych do zapewnienia zgodności produktu z wymaganiami dostępności lub wykonywania tych obowiązków albo do wycofania z obrotu produktu oraz przedstawienia, w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 120 dni,	

	<p>c) nie została sporządzona deklaracja zgodności UE;</p> <p>d) deklaracja zgodności UE nie została sporządzona w prawidłowy sposób;</p> <p>e) dokumentacja techniczna jest niedostępna lub niekompletna;</p> <p>f) brak jest informacji, o których mowa w art. 7 ust. 6 lub art. 9 ust. 4, lub są one nieprawdziwe lub niekompletne;</p> <p>g) nie zostały spełnione inne wymogi administracyjne, o których mowa w art. 7 lub 9.</p>			<p>dowodów potwierdzających dokonanie tych czynności;</p> <p>2) mogą, w drodze decyzji, zakazać udostępniania produktu na rynku na okres nie dłuższy niż 180 dni.</p>	
Art. 22 ust. 2	<p>Art. 22.</p> <p>Niezgodność pod względem formalnym [...]</p> <p>2. W przypadku utrzymywania się niezgodności, o której mowa w ust. 1, dane państwo członkowskie podejmuje wszelkie odpowiednie środki w celu ograniczenia lub zakazania udostępniania na rynku danego produktu lub w celu zapewnienia jego wycofania z obrotu.</p>	T	Art. 56 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 56. 1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że podmiot gospodarczy nie zapewnił spełniania wymagań dostępności produktu lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3, w drodze decyzji:</p> <p>1) nakazują zapewnienie spełniania przez produkt wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków, które nie zostały wykonane;</p> <p>2) nakazują wycofanie z obrotu produktu;</p>	

				<p>3) zakazują udostępniania produktu na rynku;</p> <p>4) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez produkt wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez produkt zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia.</p> <p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.</p> <p>3. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1, dotyczy dystrybutora, środki, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie wyłącznie wobec produktów udostępnionych przez niego na rynku.</p> <p>4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku określają termin i sposób poinformowania przez podmiot gospodarczy o wykonaniu decyzji.</p> <p>5. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.</p>	
--	--	--	--	---	--

				6. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę.	
Art. 23 ust. 1 pkt a	<p>Artykuł 23 Zgodność usług</p> <p>1. Państwa członkowskie ustanawiają, wdrażają i okresowo aktualizują odpowiednie procedury w celu:</p> <p>a) sprawdzania zgodności usług z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, w tym oceny, o której mowa w art. 14, do których stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 2</p>	T	Art. 43 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 43.</p> <p>W przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości przez Prezesa Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku, że:</p> <p>1) wprowadzony do obrotu albo udostępniony na rynku produkt lub</p> <p>2) oferowana lub świadczona usługa – nie spełniają określonego wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają u podmiotu gospodarczego kontrolę produktu lub usługi w zakresie spełnienia wymagań dostępności i wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3, zwaną dalej „kontrolą”.</p>	
Art. 23 ust. 1 pkt b	b) rozpatrywania skarg lub sprawozdań dotyczących kwestii odnoszących się do niezgodności usług z wymogami dostępności	T	Art. 43 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia	<p>Art. 43.</p> <p>W przypadku powzięcia uzasadnionej wątpliwości przez Prezesa Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku, że:</p>	

	określonymi w niniejszej dyrektywie;		wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>1) wprowadzony do obrotu albo udostępniony na rynku produkt lub</p> <p>2) oferowana lub świadczona usługa – nie spełniają określonego wymagania dostępności, Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają u podmiotu gospodarczego kontrolę produktu lub usługi w zakresie spełniania wymagań dostępności i wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3, zwaną dalej „kontrolą”.</p>	
			Art. 67 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 67.</p> <p>1. Każdy może złożyć Prezesowi Zarządu PFRON zawiadomienie o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagań dostępności, zwane dalej „zawiadomieniem”.</p> <p>2. Zawiadomienie zawiera wskazanie:</p> <p>1) produktu albo usługi, których dotyczy zawiadomienie;</p> <p>2) wymagania dostępności, którego nie spełnia produkt albo usługa;</p> <p>3) podmiotu gospodarczego, który udostępnia produkt na rynku albo</p>	

			<p>oferuje lub świadczy usługę, które nie spełniają wymagań dostępności.</p> <p>3. Zawiadomienie może zawierać, w celu uzyskania informacji, o której mowa w art. 68 ust. 3, 4 i 6: imię i nazwisko, adres do korespondencji lub adres e-mail, lub numer telefonu w zależności od wskazanego przez składającego zawiadomienie preferowanego sposobu kontaktu oraz wskazanie sposobu kontaktu ze składającym zawiadomienie.</p> <p>4. Zawiadomienie może być złożone:</p> <p>1) na piśmie – osobiście w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych albo wysłane przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, albo wysłane na adres do doręczeń elektronicznych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy;</p> <p>2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;</p>	
--	--	--	---	--

				<p>3) w postaci elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, o ile takie środki zostały do tego celu wskazane przez Prezesa Zarządu PFRON.</p> <p>5. W przypadku gdy składający zawiadomienie złożył skargę, dołącza do zawiadomienia kopię:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skargi; 2) odpowiedzi na skargę albo informację, że nie została ona udzielona w terminie określonym odpowiednio w art. 37 ust. 2 i 3. 	
			<p>Art. 68 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 68.</p> <p>1. Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozpatruje zawiadomienie albo 2) przekazuje zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, informując o tym składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3. <p>2. W przypadku stwierdzenia zasadności zawiadomienia Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają kontrolę.</p>	

				<p>3. Prezes Zarządu PFRON albo organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, o:</p> <p>1) wszczęciu kontroli oraz o pozasądowych procedurach rozstrzygania sporów, w tym wskazują właściwy podmiot uprawniony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823), albo</p> <p>2) niezasadności zawiadomienia.</p> <p>4. Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli przekazał on informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 53 lub art. 63.</p> <p>5. W przypadku gdy Prezes Zarządu PFRON przekazał zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, organ ten rozpatruje je niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia od Prezesa Zarządu PFRON.</p>	
--	--	--	--	---	--

				6. Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, o działaniach podjętych w związku ze złożonym zawiadomieniem, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej.	
Art. 23 ust. 1 pkt c	c) sprawdzania, czy dany podmiot gospodarczy podjął niezbędne działania naprawcze.	T	Art. 65 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 65. 1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalili, że usługodawca nie zapewnił spełniania przez usługę wymagań dostępności lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 32 i art. 33, w drodze decyzji: 1) nakazują zapewnienie spełniania przez usługę wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków przez usługodawcę; 2) zakazują oferowania lub świadczenia usługi; 3) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez usługę wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez usługę zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia.	

				<p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.</p> <p>3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku określają termin i sposób poinformowania przez usługodawcę o wykonaniu decyzji.</p> <p>4. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.</p> <p>5. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę..</p>	
Art. 23 ust. 2 akapit pierwszy	2. Państwa członkowskie wyznaczają organy odpowiedzialne za wdrożenie procedur, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do zgodności usług.	T	Art. 38 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 38.</p> <p>1. System nadzoru rynku obejmuje:</p> <p>1) kontrolę w zakresie spełniania wymagań dostępności, o których mowa w art. 7–19, przez wprowadzone do obrotu produkty i świadczone usługi oraz w zakresie wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3;</p>	

				<p>2) kontrolę, o której mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz. Urz. UE L 169 z 25.06.2019, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) 2019/1020”, produktów, które mają zostać objęte procedurą dopuszczenia do obrotu;</p> <p>3) postępowania w sprawie spełniania wymagań dostępności, o których mowa w art. 7–19, przez wprowadzone do obrotu produkty i świadczone usługi oraz w sprawie wykonywania przez podmioty gospodarcze obowiązków, o których mowa w art. 22, art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30, art. 32, art. 33 oraz art. 34 ust. 1–3.</p> <p>2. System nadzoru rynku tworzą:</p> <p>1) Prezes Zarządu PFRON;</p> <p>2) organy nadzoru rynku, o których mowa w ust. 3;</p> <p>3) organy celne.</p> <p>3. Organami nadzoru rynku w odniesieniu do:</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>1) konsumentkich urządzeń końcowych z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywanych do świadczenia usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, terminali, usług telekomunikacyjnych i usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych, konsumentkich systemów sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i ich systemów operacyjnych, czytników książek elektronicznych i usług rozpowszechniania książek elektronicznych jest Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,</p> <p>2) usług handlu elektronicznego jest minister właściwy do spraw informatyzacji,</p> <p>3) usług bankowości detalicznej jest Rzecznik Finansowy,</p> <p>4) usług towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego transportu pasażerskiego są wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego,</p> <p>5) usług towarzyszących usługom kolejowego transportu pasażerskiego jest Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>6) usług towarzyszących usługom lotniczego transportu pasażerskiego jest Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego,</p> <p>7) usług towarzyszących usługom wodnego transportu pasażerskiego są dyrektorzy urzędów morskich i wskazani przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej kierownicy jednostek organizacyjnych podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych – zwane dalej „organami nadzoru rynku”.</p> <p>4</p>	
Art. 23 ust. 2 akapit drugi zdanie pierwsze	Państwa członkowskie zapewniają, aby społeczeństwo było informowane o istnieniu, obowiązkach, nazwie, pracach i decyzjach organów, o których mowa w akapicie pierwszym.	T	Art. 6 pkt 5-9 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w zakresie dostępności produktów i usług:</p> <p>5) prowadzi i koordynuje działania informacyjno-promocyjne;</p> <p>6) inicjuje i organizuje badania naukowe;</p> <p>7) inicjuje i organizuje działania na rzecz poprawy świadomości społecznej;</p> <p>8) promuje współpracę między organizacjami zrzeszającymi podmioty gospodarcze a organizacjami pozarządowymi, w szczególności zrzeszającymi osoby ze szczególnymi potrzebami, a także uczelniami i instytutami badawczymi oraz innymi</p>	

				<p>podmiotami działającymi na rzecz zwiększania dostępności produktów i usług;</p> <p>9) opracowuje wytyczne i zapewnia narzędzia ułatwiające mikroprzedsiębiorcom zapewnianie dostępności produktów i usług.</p>	
			<p>Art. 39 pkt 5 i 7 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 39. Prezes Zarządu PFRON:</p> <p>5) podaje do publicznej wiadomości na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i na stronie internetowej urzędu obsługującego Prezesa Zarządu PFRON oraz przekazuje Komisji Europejskiej informacje o organach nadzoru rynku i organach celnych oraz ich kompetencjach;</p> <p>7) inicjuje i organizuje działalność edukacyjną i informacyjną w zakresie dostępności produktów i usług, a także opracowuje wytyczne dla podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełniania wymagań dostępności produktów i usług;</p>	
			<p>Art. 40 pkt 2-4 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania</p>	<p>Art. 40. Organy nadzoru rynku sprawują nadzór nad rynkiem przez:</p> <p>2) prowadzenie stron internetowych zawierających w szczególności</p>	

			wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	informacje o wymaganiach dostępności produktów i usług oraz obowiązkach podmiotów gospodarczych określonych w ustawie, oraz o możliwości stosowania przepisów art. 21; 3) udostępnianie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego dany organ i na stronie internetowej urzędu obsługującego dany organ wykazów norm zharmonizowanych i specyfikacji technicznych mających zastosowanie w zakresie zapewniania spełnienia wymagań dostępności produktów i usług; 4) publiczne udostępnianie informacji, które uznają za istotne dla ochrony interesów konsumentów, z zachowaniem zasad poufności, przepisów dotyczących tajemnic prawnie chronionych oraz ochrony danych osobowych.	
			Art. 72 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez	Art. 72. 1. Prezes Zarządu PFRON na podstawie informacji przekazanych przez organy nadzoru rynku sporządza sprawozdanie dotyczące funkcjonowania systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełnienia wymagań dostępności produktów i usług, zwane dalej „sprawozdaniem”, obejmujące okres 5 lat kalendarzowych,	

			<p>podmioty gospodarcze</p>	<p>według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres.</p> <p>2. Sprawozdanie zawiera w szczególności:</p> <p>1) informacje w zakresie:</p> <p>a) zmian w poziomie dostępności produktów i usług,</p> <p>b) ewentualnych blokad technologicznych lub barier dla innowacji w zakresie dostępności produktów i usług,</p> <p>c) skutków stosowania przepisów ustawy dla podmiotów gospodarczych i dla osób ze szczególnymi potrzebami;</p> <p>2) ocenę:</p> <p>a) skutków, jakie dla funkcjonowania rynku ma stosowanie przepisów art. 4 pkt 1 oraz art. 21,</p> <p>b) czy wskazane jest objęcie zakresem ustawy produktów lub usług innych niż wymienione w art. 3 ust. 1 i 2 lub wyłączenie z tego zakresu niektórych produktów lub usług;</p> <p>3) wskazanie wymagań dostępności produktów i usług oraz obowiązków podmiotów gospodarczych, które powinny ulec ograniczeniu.</p> <p>3. Prezes Zarządu PFRON przekazuje sprawozdanie do Komisji Europejskiej, innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich</p>	
--	--	--	-----------------------------	---	--

				<p>Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w terminie 3 miesięcy po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>4. Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie publikuje sprawozdanie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i na stronie internetowej urzędu obsługującego Prezesa Zarządu PFRON.</p>	
Art. 23 ust. 2 akapit drugi zdanie drugie	Organy te udostępniają na żądanie te informacje w formatach dostępnych.	T	Art. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240).	<p>Art. 4.</p> <p>1. Podmiot publiczny zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień.</p> <p>2. Podmiot publiczny w ramach zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami podejmuje także działania mające na celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uwzględnianie ich potrzeb w planowanej i prowadzonej przez ten podmiot działalności; 2) usuwanie barier, a także zapobieganie ich powstawaniu. <p>3. W przypadku zlecenia lub powierzenia, na podstawie umowy, realizacji zadań publicznych</p>	

				<p>finansowanych z udziałem środków publicznych lub udzielania zamówień publicznych podmiotom innym niż podmioty publiczne, podmiot publiczny jest obowiązany do określenia w treści umowy warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie tych zadań publicznych lub zamówień publicznych, z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6.</p> <p>4. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w ramach umowy, o której mowa w ust. 3, następuje, o ile jest to możliwe, z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania.</p>	
Art. 24 ust. 1	<p>Artykuł 24 Dostępność na podstawie innych aktów prawnych Unii</p> <p>1. W odniesieniu do produktów i usług, o których mowa w art. 2 niniejszej dyrektywy, wymogi dostępności określone w załączniku I do niej są obowiązkowymi wymogami w zakresie dostępności w rozumieniu art. 42 ust. 1 dyrektywy 2014/24/UE i art. 60 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE.</p>	T	<p>Art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605, z późn. zm.)</p>	<p>Art. 100.</p> <p>1. W przypadku zamówień przeznaczonych do użytku osób fizycznych, w tym pracowników zamawiającego, opis przedmiotu zamówienia sporządza się, z uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, chyba że nie jest to uzasadnione charakterem przedmiotu zamówienia.</p>	

			Art. 3 ust. 3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 3. 3. Wymagania dostępności produktów i usług określone w ustawie są wymaganiami w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz.1605 i 1720), w odniesieniu do produktów i usług.	
Art. 24 ust. 2	Artykuł 24 Dostępność na podstawie innych aktów prawnych Unii 2. Produkty lub usługi, których cechy, elementy lub funkcje spełniają wymogi dostępności określone w załączniku I do niniejszej dyrektywy zgodnie z jego sekcją VI, uznaje się za wypełniające – odnośnie do tych cech, elementów lub funkcji – odpowiednie obowiązki w zakresie dostępności określone w aktach unijnych innych niż niniejsza dyrektywa, chyba że	T	Art. 20 ust. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 20. 2. Usługi spełniające wymagania dostępności w zakresie informacji oraz wymagania informowania o dostępności określone w: 1) rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2004, str. 1, z późn. zm.) – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 10), 2) rozporządzeniu (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i	

	w tych innych aktach przewidziano inaczej.			<p>Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 1),</p> <p>3) rozporządzeniu (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14, z późn. zm.),</p> <p>4) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1300/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności odnoszących się do dostępności systemu kolei Unii dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się (Dz. Urz. UE L 356 z 12.12.2014, str. 110, z późn. zm.),</p> <p>5) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 454/2011 z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Aplikacje telematyczne dla przewozów pasażerskich” transeuropejskiego systemu kolei (Dz. Urz. UE L 123 z 12.05.2011, str. 11, z późn. zm.),</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>6) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,</p> <p>7) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącym praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,</p> <p>8) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/782 z dnia 29 kwietnia 2021 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 172 z 17.05.2021, str. 1)</p> <p>– uznaje się za spełniające odpowiednie wymagania dostępności.</p>	
Art. 25	<p>Artykuł 25</p> <p>Normy zharmonizowane i specyfikacje techniczne odnośnie do innych aktów unijnych</p> <p>Zgodność z normami zharmonizowanymi i specyfikacjami technicznymi lub ich częściami, które są</p>	T	<p>Art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i</p>	<p>Art. 20.</p> <p>1. Jeżeli produkt albo usługa są zgodne z odpowiednimi postanowieniami norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych albo ich częściami, uznaje się, że taki produkt albo taka usługa spełniają wymagania dostępności w zakresie, w jakim wymagania te są</p>	

	<p>przyjmowane zgodnie z art. 15, stanowi podstawę domniemania zgodności z art. 24, w zakresie, w jakim te normy i specyfikacje techniczne lub ich części spełniają wymogi dostępności określone w niniejszej dyrektywie.</p>		<p>usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>objęte tymi normami lub specyfikacjami albo ich częściami.</p> <p>2. Usługi spełniające wymagania dostępności w zakresie informacji oraz wymagania informowania o dostępności określone w:</p> <p>1) rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2004, str. 1, z późn. zm.) – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 10),</p> <p>2) rozporządzeniu (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 1),</p> <p>3) rozporządzeniu (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz.</p>	
--	---	--	---	--	--

				<p>Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14, z późn. zm.),</p> <p>4) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1300/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności odnoszących się do dostępności systemu kolei Unii dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się (Dz. Urz. UE L 356 z 12.12.2014, str. 110, z późn. zm.),</p> <p>5) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 454/2011 z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Aplikacje telematyczne dla przewozów pasażerskich” transeuropejskiego systemu kolei (Dz. Urz. UE L 123 z 12.05.2011, str. 11, z późn. zm.),</p> <p>6) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,</p> <p>7) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącym praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,</p> <p>8) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/782 z dnia 29 kwietnia 2021 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 172 z 17.05.2021, str. 1)</p> <p>– uznaje się za spełniające odpowiednie wymagania dostępności.</p>	
Art. 26	<p>Artykuł 26</p> <p>Wykonywanie przekazanych uprawnień</p> <p>1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.</p> <p>2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 4 ust. 9, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 27 czerwca 2019 r.</p> <p>Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 12 ust. 3 i art. 14 ust. 7, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia dnia 27 czerwca 2019 r.</p> <p>Komisja sporządza</p>	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	<p>sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem danego okresu.</p> <p>3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 4 ust. 9, art. 12 ust. 3 i art. 14 ust. 7, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.</p> <p>5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.</p> <p>6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 4 ust. 9, art. 12 ust. 3 i art. 14 ust. 7 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące</p>				
--	---	--	--	--	--

	z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.				
Art. 27 ust. 1	Artykuł 27 Procedura komitetowa 1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Art. 27 ust. 2	2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Art. 28	Artykuł 28 Grupa robocza Komisja powołuje grupę roboczą składającą się z przedstawicieli organów nadzoru rynku, organów odpowiedzialnych za zgodność usług oraz odpowiednich interesariuszy, w tym przedstawicieli organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnością. Grupa robocza: a) ułatwia wymianę informacji i najlepszych praktyk między organami nadzoru rynku i	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	<p>odpowiednimi interesariuszami;</p> <p>b) wzmacnia współpracę między organami a odpowiednimi interesariuszami w kwestiach odnoszących się do wdrażania niniejszej dyrektywy, tak by zwiększyć spójność stosowania wymogów dostępności określonych w niniejszej dyrektywie i ściśle monitorować wdrażanie art. 14; oraz</p> <p>c) udziela porad, w szczególności Komisji, zwłaszcza w odniesieniu do wdrażania art. 4 i 14.</p>				
Art. 29	<p>Artykuł 29</p> <p>Egzekwowanie przepisów</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają istnienie odpowiednich i skutecznych środków zapewniających przestrzeganie niniejszej dyrektywy.</p> <p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, obejmują:</p> <p>a) przepisy, na podstawie których konsument może</p>	T	<p>Art. 35-37</p> <p>ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	Art. 35.	<p>1. Konsument ma prawo złożenia do podmiotu gospodarczego skargi na niezapewnienie spełniania wymagań dostępności przez produkt albo usługę, zwanej dalej „skargą”.</p> <p>2. Skargę rozpatruje podmiot gospodarczy, o którym mowa odpowiednio w art. 5 pkt 7, 22, 27 albo 34.</p> <p>3. W przypadku gdy skarga została złożona do podmiotu gospodarczego, o</p>

	<p>wnieść skargę na mocy prawa krajowego do sądu lub właściwego organu administracyjnego, aby zapewnić stosowanie krajowych przepisów transponujących przepisy niniejszej dyrektywy;</p> <p>b) przepisy, na podstawie których organy publiczne lub prywatne stowarzyszenia, organizacje lub inne podmioty prawne, które mają uzasadniony interes w zapewnieniu zgodności z niniejszą dyrektywą, mogą występować na mocy prawa krajowego do sądu lub właściwego organu administracyjnego w imieniu skarżącego, albo dla wsparcia go, za jego zgodą, w ramach dowolnego postępowania sądowego lub administracyjnego dotyczącego egzekwowania obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.</p> <p>3. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do procedur udzielania zamówień objętych</p>			<p>którym mowa w art. 5 pkt 5, podmiot ten przekazuje ją niezwłocznie do rozpatrzenia podmiotowi gospodarczemu, który przekazał mu produkt do udostępnienia na rynku, i powiadamia o tym konsumenta w sposób wskazany w art. 36 ust. 1 pkt 2.</p> <p>Art. 36.</p> <p>1. Skarga zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko konsumenta; 2) adres do korespondencji, adres e-mail lub numer telefonu wraz ze wskazaniem preferowanego sposobu kontaktu z konsumentem; 3) wskazanie produktu albo usługi, których dotyczy skarga; 4) wskazanie wymagania dostępności, którego nie spełniają produkt albo usługa, wraz z żądaniem zapewnienia jego spełnienia przez podmiot gospodarczy. <p>2. Skarga może zawierać wskazanie preferowanego sposobu zapewnienia spełnienia wymagania dostępności przez produkt albo usługę.</p> <p>3. Skargę, która nie zawiera informacji określonych w ust. 1, pozostawia się bez rozpatrzenia.</p> <p>Art. 37.</p> <p>1. Skarga może być złożona:</p>	
--	---	--	--	---	--

	dyrektywą 2014/24/UE lub dyrektywą 2014/25/UE.			<p>1) na piśmie – osobiście u podmiotu gospodarczego albo wysłana przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640), albo wysłana na adres do doręczeń elektronicznych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285 i 1860), wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy;</p> <p>2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty konsumenta u podmiotu gospodarczego;</p> <p>3) w postaci elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, o ile takie środki zostały do tego celu wskazane przez podmiot gospodarczy.</p> <p>2. Podmiot gospodarczy rozpatruje skargę i udziela odpowiedzi w sposób wskazany w art. 36 ust. 1 pkt 2 w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez niego skargi.</p> <p>3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających rozpatrzenie skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>w ust. 2, podmiot gospodarczy w tym terminie zawiadamia konsumenta w sposób wskazany w art. 36 ust. 1 pkt 2 o przyczynie zwłoki oraz wskazuje nowy termin rozpatrzenia skargi i udzielenia odpowiedzi, nie dłuższy niż 60 dni od dnia otrzymania skargi.</p> <p>4. W przypadku niedotrzymania terminu określonego odpowiednio w ust. 2 albo 3 skargę uważa się za rozpatrzoną zgodnie z żądaniem skarżącego. Podmiot gospodarczy realizuje żądanie skarżącego w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia otrzymania skargi.</p> <p>5. Odpowiedź powinna zawierać w szczególności:</p> <p>1) informację o wyniku rozpatrzenia skargi oraz w przypadku gdy skarga:</p> <p>a) nie została uwzględniona – uzasadnienie faktyczne i prawne,</p> <p>b) została uwzględniona – określenie terminu, nie dłuższego niż 6 miesięcy od dnia udzielenia odpowiedzi, w którym żądanie skarżącego zostanie zrealizowane;</p> <p>2) imię i nazwisko osoby upoważnionej przez podmiot gospodarczy do udzielenia odpowiedzi wraz ze wskazaniem stanowiska, które zajmuje w tym podmiocie gospodarczym.</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>6. W przypadku gdy skarga nie została uwzględniona, odpowiedź zawiera również pouczenie o możliwości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odwołania się od stanowiska zawartego w odpowiedzi, jeżeli podmiot gospodarczy przewiduje tryb odwoławczy, a także o sposobie i terminie wniesienia tego odwołania; 2) skorzystania z instytucji mediacji lub innego pozasądowego mechanizmu polubownego rozwiązywania sporów, jeżeli podmiot gospodarczy przewiduje takie możliwości; 3) złożenia zawiadomienia o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagań dostępności, o którym mowa w art. 67. 	
			<p>Art. 67-70 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 67.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Każdy może złożyć Prezesowi Zarządu PFRON zawiadomienie o niespełnianiu przez produkt albo usługę wymagań dostępności, zwane dalej „zawiadomieniem”. 2. Zawiadomienie zawiera wskazanie: <ol style="list-style-type: none"> 1) produktu albo usługi, których dotyczy zawiadomienie; 2) wymagania dostępności, którego nie spełnia produkt albo usługa; 3) podmiotu gospodarczego, który udostępnia produkt na rynku albo 	

				<p>oferuje lub świadczy usługę, które nie spełniają wymagań dostępności.</p> <p>3. Zawiadomienie może zawierać, w celu uzyskania informacji, o której mowa w art. 68 ust. 3, 4 i 6: imię i nazwisko, adres do korespondencji lub adres e-mail, lub numer telefonu w zależności od wskazanego przez składającego zawiadomienie preferowanego sposobu kontaktu oraz wskazanie sposobu kontaktu ze składającym zawiadomienie.</p> <p>4. Zawiadomienie może być złożone:</p> <p>1) na piśmie – osobiście w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych albo wysłane przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, albo wysłane na adres do doręczeń elektronicznych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy;</p> <p>2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>3) w postaci elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, o ile takie środki zostały do tego celu wskazane przez Prezesa Zarządu PFRON.</p> <p>5. W przypadku gdy składający zawiadomienie złożył skargę, dołącza do zawiadomienia kopię:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skargi; 2) odpowiedzi na skargę albo informację, że nie została ona udzielona w terminie określonym odpowiednio w art. 37 ust. 2 i 3. <p>Art. 68. 1. Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozpatruje zawiadomienie albo 2) przekazuje zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, informując o tym składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3. <p>2. W przypadku stwierdzenia zasadności zawiadomienia Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku przeprowadzają kontrolę.</p> <p>3. Prezes Zarządu PFRON albo organ nadzoru rynku informują</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>składającego zawiadomienie, jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, o:</p> <p>1) wszczęciu kontroli oraz o pozasądowych procedurach rozstrzygania sporów, w tym wskazują właściwy podmiot uprawniony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823), albo</p> <p>2) niezasadności zawiadomienia.</p> <p>4. Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie, jeżeli przekazał on informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 53 lub art. 63.</p> <p>5. W przypadku gdy Prezes Zarządu PFRON przekazał zawiadomienie właściwemu organowi nadzoru rynku, organ ten rozpatruje je niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia od Prezesa Zarządu PFRON.</p> <p>6. Prezes Zarządu PFRON albo właściwy organ nadzoru rynku informują składającego zawiadomienie,</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>jeżeli zawiadomienie zawiera informacje, o których mowa w art. 67 ust. 3, o działaniach podjętych w związku ze złożonym zawiadomieniem, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej.</p> <p>Art. 69.</p> <p>W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kontroli stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803, 1414 i 2029).</p> <p>Art. 70.</p> <p>W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowań, o których mowa w art. 53 i art. 63, oraz zawiadomień, o których mowa w art. 67, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803).</p>	
Art. 30	<p>Artykuł 30 Sankcje</p> <p>1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji nakładanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na</p>	T	<p>Art. 56-58 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności</p>	<p>Art. 56.</p> <p>1. Jeżeli Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku ustalą, że podmiot gospodarczy nie zapewnił spełniania wymagań dostępności produktu lub nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 22,</p>	

	<p>podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia.</p> <p>2. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Muszą im też towarzyszyć skuteczne działania zaradcze w przypadku niezapewnienia zgodności przez podmiot gospodarczy.</p> <p>3. Państwa członkowskie bezzwłocznie powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach oraz niezwłocznie powiadamiają ją o każdej późniejszej zmianie, która ich dotyczy.</p> <p>4. Sankcje uwzględniają zakres niezgodności, w tym jej wagę oraz liczbę niezgodnych z przepisami produktów lub usług, jak również liczbę dotkniętych nimi osób.</p> <p>5. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do procedur</p>		<p>niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>art. 23, art. 24 ust. 1–5 i 7, art. 25–27, art. 28 ust. 2 i 3, art. 29, art. 30 oraz art. 34 ust. 1–3, w drodze decyzji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nakazują zapewnienie spełnienia przez produkt wymagań dostępności lub wykonanie obowiązków, które nie zostały wykonane; 2) nakazują wycofanie z obrotu produktu; 3) zakazują udostępniania produktu na rynku; 4) nakazują powiadomienie konsumentów o zakresie niespełniania przez produkt wymagań dostępności lub o stwarzaniu przez produkt zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów, określając termin i sposób tego powiadomienia. <p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, stosuje się, biorąc pod uwagę niespełnione wymagania dostępności lub niewykonane obowiązki.</p> <p>3. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1, dotyczy dystrybutora, środki, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie wyłącznie wobec produktów udostępnionych przez niego na rynku.</p> <p>4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku określają</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>udzielania zamówień objętych dyrektywą 2014/24/UE lub dyrektywą 2014/25/UE.</p>			<p>termin i sposób poinformowania przez podmiot gospodarczy o wykonaniu decyzji.</p> <p>5. Jeżeli wymaga tego interes konsumenta, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku nadają decyzji, o której mowa w ust. 1, rygor natychmiastowej wykonalności.</p> <p>6. W celu stwierdzenia, czy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wykonana, Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku mogą przeprowadzić kontrolę.</p> <p>Art. 57. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku wydają decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustalą, że produkt spełnia wymagania dostępności lub obowiązki zostały wykonane; 2) produkt został wycofany z obrotu; 3) z innych przyczyn postępowanie stało się bezprzedmiotowe. <p>Art. 58. 1. Prezes Zarządu PFRON i organy nadzoru rynku na zasadach określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadzają do systemu informacyjnego i komunikacyjnego, o którym mowa w art. 34 tego rozporządzenia, zwanego dalej „systemem ICSMS”, informacje</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>dotyczące produktów w zakresie spełniania wymagań dostępności, w stosunku do których przeprowadzona została kontrola.</p> <p>2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none">1) dane konieczne do identyfikacji produktu;2) informacje na temat pochodzenia produktu;3) opis niespełniania przez produkt wymagań dostępności ze wskazaniem, czy wynika to z którejkolwiek z następujących przyczyn:<ol style="list-style-type: none">a) niespełniania przez produkt mających zastosowanie wymagań dostępności,b) braków lub błędów w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych będących podstawą domniemania zgodności;4) rodzaj i okres obowiązywania środków zastosowanych na podstawie art. 52 ust. 1 i art. 56 ust. 1;5) stanowisko przedstawione w toku kontroli przez podmiot gospodarczy. <p>3. W przypadku gdy w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia o wprowadzeniu do systemu ICSMS informacji, o której mowa w ust. 2 pkt 4, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym nie zgłoszą sprzeciwu wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za zasadny.</p> <p>4. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, Komisja Europejska, inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgłoszą sprzeciw wobec zastosowanego środka, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 56 ust. 1, środek ten uznaje się za niezasadny na podstawie decyzji Komisji Europejskiej. Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku uchylają decyzję o zastosowaniu tego środka.</p>	
			<p>Art. 73 i art. 82 ustawy z dnia ... o zapewnianiu</p>	<p>Art. 73. 1. Karze pieniężnej podlega producent oraz usługodawca, który:</p>	

			<p>spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>1) odpowiednio wprowadza do obrotu produkt albo świadczy usługi niespełniające wymagań dostępności, 2) nie udzielił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji niezbędnych do stwierdzenia, czy produkt albo usługa spełniają wymagania dostępności lub udzielił informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, 3) nie przedstawił dowodów, o których mowa odpowiednio w art. 52 ust. 1 pkt 1 i art. 62 ust. 1 pkt 1, 4) nie wykonał obowiązków określonych odpowiednio w art. 23 ust. 2 i art. 32 ust. 1, 5) nie wykonał obowiązków określonych odpowiednio w art. 27 ust. 2 i art. 32 ust. 2 pkt 6 – w wysokości do dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednak nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym</p>	
--	--	--	---	--	--

				<p>poprzedzającym rok nałożenia kary, ustalonego według stanu na dzień wydania decyzji, o których mowa w art. 56 ust. 1 albo art. 65 ust. 1.</p> <p>2. Karze pieniężnej podlega importer oraz dystrybutor, który:</p> <ol style="list-style-type: none">1) odpowiednio wprowadza do obrotu lub udostępnia na rynku produkty, o których wie lub co do których powziął uzasadnioną wątpliwość, że nie spełniają one wymagań dostępności,2) nie udzielił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji, o których mowa w art. 29 pkt 10 oraz w art. 30 pkt 6,3) nie przedstawił Prezesowi Zarządu PFRON lub właściwemu organowi nadzoru rynku informacji i dokumentacji, o których mowa w art. 29 pkt 12 oraz w art. 30 pkt 7, koniecznych do wykazania spełniania przez produkt wymagań dostępności,4) nie przedstawił dowodów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1 – w wysokości do dziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku	
--	--	--	--	--	--

				<p>Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednak nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, ustalonego według stanu na dzień wydania decyzji, o których mowa w art. 56 ust. 1 albo art. 65 ust. 1.</p> <p>3. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, nakładają Prezes Zarządu PFRON lub właściwy organ nadzoru rynku, w drodze decyzji, o których mowa w art. 56 ust. 1 albo art. 65 ust. 1.</p> <p>4. Wysokość kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się, uwzględniając zakres naruszenia przepisów ustawy, w tym jego wagę, liczbę produktów albo usług niespełniających wymagań dostępności i liczbę osób, na które wpływa ono negatywnie.</p> <p>5. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary pieniężnej stała się ostateczna, na rachunek bankowy Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>6. Egzekucja kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w zakresie egzekucji należności pieniężnych.</p> <p>7. Środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią przychód Funduszu Dostępności, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Art. 82. W ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240) w art. 36 ust. 1 po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu: „7b) z wpływów z kar pieniężnych, o których mowa w art. 73 ust. 1 i 2 ustawy z dnia o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...);”.</p>	
Art. 31 ust. 1	<p>Artykuł 31 Transpozycja</p> <p>1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, do dnia</p>	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	28 czerwca 2022 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.				
Art. 31 ust. 2	2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 28 czerwca 2025 r.	T	Art. 87 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 87. Ustawa wchodzi w życie z dniem 28 czerwca 2025 r., z wyjątkiem: 1) art. 6 pkt 1, 2 i 5–9 oraz art. 39 pkt 7, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia; 2) art. 81 pkt 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.	
Art. 31 ust. 3	3. W drodze odstępstwa od ust. 2 niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o stosowaniu środków w odniesieniu do obowiązków określonych w art. 4 ust. 8 najpóźniej od dnia 28 czerwca 2027 r.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

Art. 31 ust. 4	4. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.	T	Przypis do tytułu ustawy	<p style="text-align: center;">U S T A W A</p> <p style="text-align: center;">z dnia 2023 r.</p> <p style="text-align: center;">o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p> <p style="text-align: center;">1), 2)</p> <p>1) Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70).</p>	
Art. 31 ust. 5	5. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Art. 31 ust. 6	6. Państwa członkowskie korzystające z możliwości przewidzianej w art. 4 ust. 4 przekazują Komisji teksty przyjętych w tym celu podstawowych przepisów prawa krajowego i składają Komisji sprawozdanie z postępów w ich wdrażaniu.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

Art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze	<p>Artykuł 32 Środki przejściowe</p> <p>1. Bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu państwa członkowskie ustanawiają okres przejściowy trwający do dnia 28 czerwca 2030 r., w trakcie którego usługodawca może nadal świadczyć usługi, wykorzystując produkty, które zgodnie z prawem wykorzystywał w celu świadczenia podobnych usług przed tą datą.</p>	T	Art. 84 ust. 2 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 84. [...]</p> <p>2. Usługodawca może do dnia 28 czerwca 2030 r. świadczyć usługi przy wykorzystaniu produktów niespełniających wymagań dostępności, które wykorzystywał w celu świadczenia usług tego samego rodzaju przed dniem wejścia w życie ustawy.</p>	
Art. 32 ust. 1 zdanie drugie	Umowy o świadczenie usług zawarte przed dniem 28 czerwca 2025 r., mogą nadal obowiązywać w niezmienionej formie do momentu ich wygaśnięcia, lecz nie dłużej niż przez pięć lat od tej daty.	T	Art. 84 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 84.</p> <p>1. Umowy o świadczenie usług zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy mogą nadal obowiązywać w niezmienionej treści do momentu ich wygaśnięcia, jednak nie dłużej niż do dnia 28 czerwca 2030 r.</p>	
Art. 32 ust. 2	<p>Artykuł 32 Środki przejściowe [...]</p> <p>2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że terminale samoobsługowe</p>	T	Art. 84 ust. 3 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań	<p>Art. 84. [...]</p> <p>3. Terminale niespełniające wymagań dostępności, wykorzystywane przez usługodawców do świadczenia usług przed dniem wejścia w życie</p>	

	stosowane zgodnie z prawem przez usługodawców w związku ze świadczeniem usług przed dniem 28 czerwca 2025 r. mogą w dalszym ciągu być stosowane do świadczenia podobnych usług aż do upływu okresu ich ekonomicznej użyteczności, nie dłużej jednak niż 20 lat od daty rozpoczęcia ich stosowania.		dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	ustawy, mogą być wykorzystywane do świadczenia usług tego samego rodzaju po dniu wejścia w życie ustawy do upływu okresu ich ekonomicznej użyteczności, jednak nie dłużej niż przez okres 20 lat od dnia rozpoczęcia ich wykorzystywania.	
Art. 33 ust. 1	Artykuł 33 Sprawozdanie i przegląd 1. Do dnia 28 czerwca 2030 r., a następnie co pięć lat, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Art. 33 ust. 2	Artykuł 33 Sprawozdanie i przegląd [...] 2. Sprawozdania te dotyczą między innymi – w świetle rozwoju sytuacji społecznej, gospodarczej i technologicznej – zmian w	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	<p>dostępności produktów i usług, ewentualnych blokad technologicznych lub barier dla innowacji oraz skutków niniejszej dyrektywy dla podmiotów gospodarczych i dla osób z niepełnosprawnościami. Sprawozdanie zawiera również ocenę tego, czy stosowanie art. 4 ust. 4 przyczyniło się do zbliżenia rozbieżnych wymogów dostępności środowiska zbudowanego odnośnie do usług przewozów pasażerskich, usług bankowości detalicznej oraz centrów obsługi klienta w sklepach dostawców usług łączności elektronicznej, w miarę możliwości, aby umożliwić ich stopniowe dostosowywanie do wymogów dostępności określonych w załączniku III. W sprawozdaniach ocenia się także, czy stosowanie niniejszej dyrektywy, w szczególności jej przepisów o charakterze dobrowolnym, przyczyniło się do zbliżenia</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>wymogów dostępności środowiska zbudowanego stanowiącego roboty budowlane objęte zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE (35), dyrektywy 2014/24/UE i dyrektywy 2014/25/UE. Sprawozdania obejmują również skutki, jakie dla funkcjonowania rynku wewnętrznego mają stosowanie art. 14 niniejszej dyrektywy, w tym – w stosownych przypadkach – na podstawie informacji otrzymanych zgodnie z art. 14 ust. 8, oraz wyłączenie mikroprzedsiębiorstw. Z myślą o ewentualnym przeglądzie niniejszej dyrektywy w sprawozdaniu stwierdzone zostanie, czy niniejsza dyrektywa osiągnęła swoje cele i czy wskazane byłoby objęcie zakresem stosowania niniejszej dyrektywy nowych produktów i usług lub wykluczenie z niego niektórych produktów lub usług; określone zostaną</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>także, w miarę możliwości, dziedziny, w których należy zmniejszyć obciążenia. Komisja, w razie potrzeby, proponuje odpowiednie środki, które mogą obejmować środki ustawodawcze.</p>				
Art. 33 ust. 3	<p>Artykuł 33 Sprawozdanie i przegląd [...] 3. Państwa członkowskie przekazują Komisji w odpowiednim terminie wszystkie informacje, które są dla niej niezbędne do sporządzenia takich sprawozdań.</p>	T	<p>Art. 72 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 72. 1. Prezes Zarządu PFRON na podstawie informacji przekazanych przez organy nadzoru rynku sporządza sprawozdanie dotyczące funkcjonowania systemu nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełnienia wymagań dostępności produktów i usług, zwane dalej „sprawozdaniem”, obejmujące okres 5 lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres. 2. Sprawozdanie zawiera w szczególności: 1) informacje w zakresie: a) zmian w poziomie dostępności produktów i usług, b) ewentualnych blokad technologicznych lub barier dla innowacji w zakresie dostępności produktów i usług, c) skutków stosowania przepisów ustawy dla podmiotów gospodarczych i dla osób ze szczególnymi potrzebami; 2) ocenę:</p>	

				<p>a) skutków, jakie dla funkcjonowania rynku ma stosowanie przepisów art. 4 pkt 1 oraz art. 21,</p> <p>b) czy wskazane jest objęcie zakresem ustawy produktów lub usług innych niż wymienione w art. 3 ust. 1 i 2 lub wyłączenie z tego zakresu niektórych produktów lub usług;</p> <p>3) wskazanie wymagań dostępności produktów i usług oraz obowiązków podmiotów gospodarczych, które powinny ulec ograniczeniu.</p> <p>3. Prezes Zarządu PFRON przekazuje sprawozdanie do Komisji Europejskiej, innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w terminie 3 miesięcy po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>4. Prezes Zarządu PFRON niezwłocznie publikuje sprawozdanie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i na stronie internetowej urzędu obsługującego Prezesa Zarządu PFRON.</p>	
--	--	--	--	---	--

			Art. 86 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 86. Pierwsze sprawozdanie, o którym mowa w art. 72, Prezes Zarządu PFRON przekazuje do dnia 31 marca 2030 r.	
Art. 33 ust. 4	4. Sprawozdania Komisji uwzględniają opinie zainteresowanych podmiotów gospodarczych i odpowiednich organizacji pozarządowych, w tym organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Art. 34	Artykuł 21. Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	opublikowaniu w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> .				
Art. 35	Artykuł 35. Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.
Załącznik I WYMOGI DOSTĘPNOŚCI PRODUKTÓW I USŁUG Sekcja I Ogólne wymogi dostępności dotyczące wszystkich produktów objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 2 ust. 1, pkt 1	Wymogi dostępności produktów i usług 1. Wymogi dotyczące udzielania informacji: a) informacje na temat użytkownika produktu zamieszczone na samym produkcie (etykietowanie, instrukcje i ostrzeżenia) muszą być: (i) udostępniane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego; (ii) przedstawione w sposób zrozumiały; (iii) przedstawione użytkownikom w formie umożliwiającej ich odbiór; (iv) przedstawione za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kształcie, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i	T	Art. 7 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 7. 1. Spełnianie wymagań dostępności w zakresie informacji o produkcie jest zapewnione, jeżeli: 1) instrukcje, etykiety i ostrzeżenia dotyczące użytkownika produktu, które zostały zamieszczone w lub na produkcie są: a) udostępniane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, b) przedstawione: – w sposób zapewniający ich zrozumiałość i postrzegalność, – za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami; 2) instrukcje dotyczące użytkownika produktu, w szczególności instrukcje dotyczące dostępu do funkcji produktu, sposobu ich aktywacji i ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, które nie zostały	

	<p>regulowanych odstępów między literami, wierszami i akapitami;</p> <p>b) instrukcje użytkownika produktu niezamieszczone na samym produkcie, ale udostępniane podczas jego użytkowania lub w inny sposób (na przykład za pośrednictwem strony internetowej) – w tym instrukcje dotyczące funkcji produktu ułatwiających dostęp, sposobu ich aktywacji i ich interoperacyjności z rozwiązaniami wspomagającymi – muszą być dostępne publicznie w momencie wprowadzania produktu do obrotu i muszą:</p> <p>(i) być udostępniane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego;</p> <p>(ii) być przedstawione w sposób zrozumiały;</p> <p>(iii) być przedstawione użytkownikom w formie umożliwiającej ich odbiór;</p> <p>(iv) być przedstawione za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kształcie, z uwzględnieniem</p>			<p>zamieszczone w lub na produkcie, są udostępnione publicznie w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, w momencie wprowadzenia do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na produkcie lub opakowaniu produktu oraz:</p> <p>a) spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1,</p> <p>b) obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> – alternatywną prezentację treści nietekstowych, – opis interfejsu użytkownika, – informacje o spełnianiu przez produkt wymagań dostępności określonych odpowiednio w art. 8–11 oraz informacje, jakie rozwiązania zostały przyjęte w celu spełniania tych wymagań, <p>c) są przedstawione w formatach tekstowych umożliwiającym tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,</p> <p>d) obejmują opis oprogramowania i sprzętu łączących produkt z narzędziami wspomagającymi wraz z wykazem narzędzi wspomagających, które były testowane razem z produktem;</p>	
--	--	--	--	---	--

	<p>przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i regulowanych odstępów między literami, wierszami i akapitami;</p> <p>(v) jeżeli chodzi o treść, instrukcje muszą być udostępniane w formatach tekstowych umożliwiającym tworzenie alternatywnych formatów wspomagających, które mogą być przedstawiane na różne sposoby i za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego;</p> <p>(vi) obejmować alternatywną prezentację treści nietekstowych;</p> <p>(vii) obejmować opis interfejsu użytkownika produktu (obsługa, sterowanie i informacje zwrotne, dane wejściowe i wyjściowe), który jest przedstawiany zgodnie z pkt 2; opis ten powinien wskazywać – dla każdej z liter w pkt 2 – czy produkt posiada te cechy;</p> <p>(viii) obejmować opis funkcjonowania produktu,</p>			<p>3) instrukcje dotyczące instalacji, konserwacji, przechowywania i pozbywania się produktu, które nie zostały zamieszczone w lub na produkcie, są udostępnione publicznie w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, w momencie wprowadzenia do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na produkcie lub opakowaniu produktu oraz spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1, pkt 2 lit. b tiret pierwsze i lit. c;</p> <p>4) informacje na opakowaniu produktu spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1.</p> <p>2. Przepisów ust. 1 pkt 3 i 4 nie stosuje się do terminali.</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>który jest zapewniany poprzez funkcje mające na celu uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnościami zgodnie z pkt 2; opis ten powinien wskazywać – dla każdej z liter w pkt 2 – czy produkt posiada te cechy;</p> <p>(ix) obejmować opis oprogramowania i sprzętu łączących produkt z urządzeniami wspomagającymi; opis ten powinien obejmować wykaz tych urządzeń wspomagających, które były testowane wraz z danym produktem.</p>				
<p>Załącznik I WYMOGI DOSTĘPNOŚCI PRODUKTÓW I USŁUG Sekcja I Ogólne wymogi dostępności dotyczące wszystkich produktów</p>	<p>Interfejs użytkownika i projektowanie uwzględniające potrzebę funkcjonalności: Produkt, w tym jego interfejs użytkownika, musi zawierać cechy, elementy i funkcje, które umożliwiają osobom z niepełnosprawnościami dostęp do produktu, jego postrzeganie, obsługę, zrozumienie sposobu jego działania i sterowanie nim: a) jeżeli produkt umożliwia komunikowanie się, w tym</p>	T	<p>Art. 8 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 8. Produkt, w tym interfejs użytkownika, spełnia co najmniej następujące wymagania dostępności: 1) jeżeli produkt: a) umożliwia komunikowanie się – zapewnia się, że ta funkcja jest dostępna przez więcej niż jeden kanał sensoryczny i obejmuje rozwiązania alternatywne dla elementów: wizualnych, dźwiękowych, mowy i dotykowych, b) wykorzystuje mowę – zapewnia się rozwiązania alternatywne dla mowy</p>	

<p>objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 2 ust. 1, pkt 2</p>	<p>komunikację interpersonalną, obsługę, informację, sterowanie i orientację, musi to być możliwe przez więcej niż jeden kanał sensoryczny; musi to obejmować rozwiązania alternatywne dla elementów wizualnych i dźwiękowych, elementów mowy i elementów dotykowych;</p> <p>b) jeżeli produkt wykorzystuje mowę, musi zapewniać alternatywne rozwiązania dla mowy i wprowadzania danych głosowych na potrzeby komunikacji, obsługi, sterowania i orientacji;</p> <p>c) jeżeli produkt wykorzystuje elementy wizualne, musi zapewniać elastyczne rozwiązania dotyczące powiększania obrazu, zwiększania jasności i kontrastu dla komunikacji, informacji i obsługi, a także zapewniać interoperacyjność z urządzeniami wspomagającymi i programami umożliwiającymi nawigację po interfejsie;</p>			<p>i wprowadzania danych głosowych na potrzeby komunikacji, obsługi, sterowania i orientacji,</p> <p>c) wykorzystuje elementy wizualne – zapewnia się sposoby poprawy wyrazistości wizji oraz rozwiązania umożliwiające powiększanie obrazu, zwiększanie jego jasności i kontrastu, a także interoperacyjność z narzędziami wspomagającymi i programami umożliwiającymi nawigację po interfejsie użytkownika,</p> <p>d) wykorzystuje kolor do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia pewnych elementów – zapewnia się rozwiązania alternatywne do stosowania kolorów,</p> <p>e) wykorzystuje sygnały dźwiękowe do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia pewnych elementów – zapewnia się rozwiązania alternatywne do stosowania sygnałów dźwiękowych,</p> <p>f) wykorzystuje elementy dźwiękowe – zapewnia się możliwość sterowania głośnością i szybkością</p>	
--	--	--	--	--	--

	<p>d) jeżeli produkt wykorzystuje kolor do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia pewnych elementów, musi zapewnić rozwiązanie alternatywne do stosowania kolorów;</p> <p>e) jeżeli produkt wykorzystuje sygnały dźwiękowe do przekazywania informacji, wskazania działania, które należy wykonać, wskazania konieczności reakcji ze strony użytkownika lub zaznaczenia pewnych elementów, musi zapewnić rozwiązanie alternatywne do stosowania sygnałów dźwiękowych;</p> <p>f) jeżeli produkt wykorzystuje elementy wizualne, musi zapewniać elastyczne sposoby poprawy wyrazistości wizji;</p> <p>g) jeżeli produkt wykorzystuje elementy dźwiękowe, musi zapewniać użytkownikowi możliwość sterowania głośnością i szybkością</p>			<p>odtworzenia, zaawansowane funkcje dźwiękowe, w tym redukcję zakłóceń ze strony sygnałów dźwiękowych pochodzących od znajdujących się w pobliżu produktów, oraz wyrazistość dźwięku,</p> <p>g) wymaga ręcznej obsługi i sterowania – zapewnia się możliwość sterowania sekwencyjnego i alternatywne rozwiązania z zakresu motoryki małej oraz unika się konieczności jednoczesnego poruszania więcej niż jednym przełącznikiem, a także zapewnia się możliwość rozróżnienia przełączników za pomocą dotyku;</p> <p>2) tryby pracy nie wymagają wykonywania ruchów o dużym zasięgu lub użycia dużej siły fizycznej;</p> <p>3) zastosowane rozwiązania ograniczają prawdopodobieństwo wywołania ataków padaczki fotogennej;</p> <p>4) przy korzystaniu z właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności zapewnia się ochronę prywatności użytkownika;</p> <p>5) zapewnia się:</p> <p>a) rozwiązania alternatywne dla identyfikacji biometrycznej i kontroli danych biometrycznych,</p> <p>b) spójność funkcji,</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>odtworzenia oraz zaawansowane funkcje dźwiękowe, w tym redukcję zakłóceń ze strony sygnałów dźwiękowych pochodzących od okolicznych produktów i wyrazistość dźwięku;</p> <p>h) jeżeli produkt wymaga ręcznej obsługi i sterowania, musi umożliwiać sterowanie sekwencyjne i alternatywne rozwiązania z zakresu motoryki małej; należy unikać konieczności jednoczesnego manipulowania więcej niż jednym przełącznikiem, które muszą być możliwe do rozróżnienia za pomocą dotyku;</p> <p>i) w produkcie nie stosuje się trybów pracy wymagających dużego zasięgu i dużej siły fizycznej;</p> <p>j) produkt nie może wywoływać ataków padaczki fotogennej;</p> <p>k) przy korzystaniu z cech decydujących o dostępności produktu musi chronić prywatność użytkownika;</p> <p>l) produkt musi zapewnić alternatywę dla identyfikacji</p>			<p>c) wystarczająco długi czas na reakcję użytkownika oraz możliwość dostosowywania przez użytkownika czasu na tę reakcję,</p> <p>d) oprogramowanie i sprzęt służące do łączenia się z narzędziami wspomagającymi.</p>	
--	---	--	--	--	--

	<p>biometrycznej i kontroli danych biometrycznych;</p> <p>m) produkt musi zapewniać spójność funkcji i zapewnić wystarczająco długi czas na interakcję oraz możliwość elastycznego dostosowywania czasu;</p> <p>n) produkt musi zapewniać oprogramowanie i sprzęt służące do łączenia się z technologiami wspomagającymi;</p>				
<p>Załącznik I WYMOGI DOSTĘPNOŚCI PRODUKTÓW I USŁUG Sekcja I Ogólne wymogi dostępności dotyczące wszystkich produktów objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z</p>	<p>o) produkt musi spełniać następujące wymogi sektorowe: terminale samoobsługowe: - muszą oferować technologię syntezy mowy, - muszą umożliwiać stosowanie własnych słuchawek, - jeżeli wymagana jest reakcja w określonym czasie - muszą informować użytkownika o tym za pośrednictwem więcej niż jednego kanału sensorycznego, - muszą zapewniać możliwość wydłużenia danego czasu,</p>	T	<p>Art. 9 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 9. 1. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 8, terminal: 1) jest wyposażony w technologię syntezy mowy w języku interfejsu użytkownika; 2) umożliwia: a) podłączenie przewodowego stereofonicznego zestawu słuchawkowego, b) rozpoczęcie korzystania z właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności bez konieczności ich aktywowania. 2. Występujące w terminalu klawisze i przełączniki są oznaczone za pomocą wystarczającego kontrastu</p>	

<p>art. 2 ust. 1, pkt 2, litera o, pkt (i)</p>	<p>- muszą zapewniać odpowiedni kontrast oraz możliwość dotykowego rozpoznania klawiszy i przełączników, o ile występują, - nie mogą wymagać, by dana cecha decydująca o dostępności musiała zostać aktywowana, aby użytkownik mógł z niej korzystać, - jeżeli produkt wykorzystuje sygnały lub elementy dźwiękowe, musi być kompatybilny z dostępnymi na poziomie Unii urządzeniami i technologiami wspomagającymi, w tym technologiami wzmacniającymi słuch, takimi jak aparaty słuchowe, cewki indukcyjne, implanty ślimakowe i urządzenia wspomagające słyszenie;</p>			<p>oraz są możliwe do rozróżnienia za pomocą dotyku. 3. Jeżeli wymagana jest reakcja użytkownika w określonym czasie, terminal informuje o tym za pośrednictwem więcej niż jednego kanału sensorycznego oraz zapewnia możliwość wydłużenia czasu na tę reakcję. 4. Jeżeli terminal wykorzystuje elementy dźwiękowe, są one kompatybilne z narzędziami wspomagającymi, w tym wzmacniającymi dźwięk.</p>	
<p>Załącznik I WYMOGI DOSTĘPNOŚCI PRODUKTÓW I USŁUG Sekcja I</p>	<p>(ii) czytniki książek elektronicznych muszą oferować technologię syntezy mowy;</p>	<p>T</p>	<p>Art. 10 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i</p>	<p>Art. 10. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 i art. 8, czytnik książek elektronicznych jest wyposażony w technologię syntezy mowy w języku interfejsu użytkownika.</p>	

<p>Ogólne wymagania dostępności dotyczące wszystkich produktów objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 2 ust. 1, pkt 2, litera o, pkt (ii)</p>			<p>usług przez podmioty gospodarcze</p>		
<p>Załącznik I WYMOGI DOSTĘPNOŚCI PRODUKTÓW I USŁUG Sekcja I Ogólne wymagania dostępności dotyczące wszystkich produktów objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 2 ust. 1,</p>	<p>(iii) konsumenckie urządzenie końcowe mające interaktywne zdolności obliczeniowe wykorzystywane do usług łączności elektronicznej: - gdy poza porozumiewaniem głosowym oferuje możliwości porozumiewania się za pomocą tekstu, musi umożliwiać przetwarzanie tekstu w czasie rzeczywistym i obsługiwać dźwięk jakości hi-fi, - gdy poza porozumiewaniem głosowym i za pomocą tekstu lub w połączeniu z takimi sposobami porozumiewania się oferuje możliwości porozumiewania się za</p>	<p>T</p>	<p>Art. 11 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 11. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 i art. 8, konsumenckie urządzenie końcowe z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywane do świadczenia usług: 1) telekomunikacyjnych: a) które poza komunikacją: – głosową oferuje komunikację tekstową – umożliwia komunikację tekstową w czasie rzeczywistym i obsługuje dźwięk jakości Hi-Fi, – głosową i tekstową lub w połączeniu z tymi sposobami komunikacji oferuje możliwość transmisji wideo – umożliwia pełną konwersację,</p>	

pkt 2, litera o, pkt (iii)	pomocą transmisji wideo, musi umożliwić przeprowadzenie pełnej konwersacji, obejmującej komunikację głosową zsynchronizowaną z tekstem przekazywanym w czasie rzeczywistym i transmisją wideo o rozdzielczości umożliwiającej komunikację w języku migowym, - musi umożliwiać skuteczne bezprzewodowe połączenie z technologiami wzmacniającymi słuch, - musi unikać zakłóceń ze strony urządzeń wspomagających;			b) umożliwia bezprzewodowe połączenie z narzędziami wspomagającymi wzmacniającymi dźwięk, c) eliminuje zakłócenia ze strony narzędzi wspomagających; 2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych – umożliwia korzystanie z udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji dostarczanych przez dostawców audiowizualnych usług medialnych w postaci dostępu użytkownika do tych udogodnień, ich wyboru, sterowania nimi i ich personalizacji oraz współpracę z narzędziami wspomagającymi.	
Załącznik I WYMOGI DOSTĘPNOŚCI PRODUKTÓW I USŁUG Sekcja I Ogólne wymogi dostępności dotyczące	(iv) konsumenckie urządzenie końcowe mające interaktywne zdolności obliczeniowe, służące do korzystania z audiowizualnych usług medialnych musi oferować osobom z niepełnosprawnościami elementy dostępności zapewniane przez dostawcę usług audiowizualnych dotyczące dostępu	T	Art. 11 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 11. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 7 i art. 8, konsumenckie urządzenie końcowe z interaktywnymi zdolnościami obliczeniowymi wykorzystywane do świadczenia usług: 1) telekomunikacyjnych: a) które poza komunikacją: – głosową oferuje komunikację tekstową – umożliwia komunikację	

wszystkich produktów objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 2 ust. 1, pkt 2, litera o, pkt (iv)	użytkownika, wyboru, sterowania i personalizacji oraz transmisji do urządzeń wspomagających.			tekstową w czasie rzeczywistym i obsługuje dźwięk jakości Hi-Fi, – głosową i tekstową lub w połączeniu z tymi sposobami komunikacji oferuje możliwość transmisji wideo – umożliwia pełną konwersację, b) umożliwia bezprzewodowe połączenie z narzędziami wspomagającymi wzmacniającymi dźwięk, c) eliminuje zakłócenia ze strony narzędzi wspomagających; 2) dostępu do audiowizualnych usług medialnych – umożliwia korzystanie z udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji dostarczanych przez dostawców audiowizualnych usług medialnych w postaci dostępu użytkownika do tych udogodnień, ich wyboru, sterowania nimi i ich personalizacji oraz współpracę z narzędziami wspomagającymi.	
Załącznik I WYMOGI DOSTĘPNOŚCI PRODUKTÓW I USŁUG	Usługi wsparcia: W przypadku gdy udostępniane są usługi wsparcia (działy pomocy technicznej, centra obsługi telefonicznej, wsparcie techniczne, usługi przekazu i	T	Art. 22 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności	Art. 22. W przypadku gdy udostępniane są usługi wsparcia technicznego, usługi przekazu lub usługi szkoleniowe związane z produktem albo usługą, informacje na temat dostępności produktu albo usługi i ich	

<p>Sekcja I Ogólne wymogi dostępności dotyczące wszystkich produktów objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 2 ust. 1, pkt 3</p>	<p>usługi szkoleniowe), udzielają one informacji na temat dostępności produktu i jego kompatybilności z technologiami wspomagającymi, za pośrednictwem dostępnych sposobów komunikacji.</p>		<p>niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>kompatybilności z narzędziami wspomagającymi są udzielane z wykorzystaniem sposobów komunikacji określonych w ustawie.</p>	
<p>Sekcja II Wymogi dostępności dotyczące produktów objętych art. 2 ust. 1, z wyjątkiem terminali obsługowych, o których mowa w art. ust. 1 lit. b)</p>	<p>W uzupełnieniu wymogów Sekcji I opakowaniom i instrukcjom produktów, których dotyczy niniejsza sekcja, należy nadać dostępny charakter, aby zmaksymalizować ich przewidywalne wykorzystywanie przez osoby z niepełnosprawnościami. Oznacza to, że: a) opakowanie produktu oraz zamieszczone na nim informacje (dotyczące np. otwierania, zamykania, stosowania, usuwania), w tym, o ile są podawane, informacje dotyczące cech produktu decydujących o jego</p>	<p>T</p>	<p>Art. 7 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 7. 1. Spełnianie wymagań dostępności w zakresie informacji o produkcie jest zapewnione, jeżeli: 1) instrukcje, etykiety i ostrzeżenia dotyczące użytkowania produktu, które zostały zamieszczone w lub na produkcie są: a) udostępniane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, b) przedstawione: – w sposób zapewniający ich zrozumiałość i postrzegalność, – za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego</p>	

	<p>dostępności, muszą mieć dostępny charakter i w miarę możliwości być umieszczone na opakowaniu;</p> <p>b) instrukcje dotyczące instalacji, konserwacji, przechowywania i usuwania produktu, niezamieszczone na samym produkcie, ale udostępniane w inny sposób (np. za pośrednictwem strony internetowej), muszą być udostępniane publicznie w momencie wprowadzania produktu do obrotu i spełniać przedstawione poniżej wymogi:</p> <p>(i) być dostępne za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego;</p> <p>(ii) być przedstawione w sposób zrozumiały;</p> <p>(iii) być przedstawione użytkownikom w formie umożliwiającej ich odbiór;</p> <p>(iv) być przedstawione za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kształcie, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem</p>			<p>kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami;</p> <p>2) instrukcje dotyczące użytkowania produktu, w szczególności instrukcje dotyczące dostępu do funkcji produktu, sposobu ich aktywacji i ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, które nie zostały zamieszczone w lub na produkcie, są udostępnione publicznie w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, w momencie wprowadzenia do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na produkcie lub opakowaniu produktu oraz:</p> <p>a) spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1,</p> <p>b) obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> – alternatywną prezentację treści nietekstowych, – opis interfejsu użytkownika, – informacje o spełnianiu przez produkt wymagań dostępności określonych odpowiednio w art. 8–11 oraz informacje, jakie rozwiązania zostały przyjęte w celu spełniania tych wymagań, <p>c) są przedstawione w formatach tekstowych umożliwiających tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być</p>	
--	---	--	--	--	--

	<p>wystarczającego kontrastu i regulowanych odstępów między literami, wierszami i akapitami;</p> <p>(v) treść instrukcji musi być udostępniana w formatach tekstowych umożliwiającym tworzenie alternatywnych formatów wspomagających, które mogą być przedstawiane na różne sposoby i za pośrednictwem więcej niż jednego kanału sensorycznego; oraz</p> <p>(vi) instrukcjom zawierającym treści nietekstowe powinny towarzyszyć alternatywne prezentacje tych treści.</p>			<p>przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,</p> <p>d) obejmują opis oprogramowania i sprzętu łączących produkt z narzędziami wspomagającymi wraz z wykazem narzędzi wspomagających, które były testowane razem z produktem;</p> <p>3) instrukcje dotyczące instalacji, konserwacji, przechowywania i pozbywania się produktu, które nie zostały zamieszczone w lub na produkcie, są udostępnione publicznie w inny sposób, w szczególności za pośrednictwem strony internetowej, w momencie wprowadzenia do obrotu wraz z informacją o miejscu ich udostępnienia umieszczoną na produkcie lub opakowaniu produktu oraz spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1, pkt 2 lit. b tiret pierwsze i lit. c;</p> <p>4) informacje na opakowaniu produktu spełniają wymagania dostępności określone w pkt 1.</p> <p>2. Przepisów ust. 1 pkt 3 i 4 nie stosuje się do terminali.</p>	
<p>Sekcja III</p> <p>Ogólne</p> <p>wymogi</p> <p>dostępności</p> <p>dotyczące</p>	<p>Świadczenie usług w taki sposób, aby zmaksymalizować ich przewidywalne wykorzystywanie przez osoby</p>	<p>T</p>	<p>Art. 12</p> <p>ustawy z</p> <p>dnia ... o</p> <p>zapewnianiu</p> <p>spełniania</p>	<p>Art. 12.</p> <p>1. Do świadczenia usług wykorzystuje się produkty spełniające wymagania dostępności określone w art. 7–11.</p>	

<p>wszystkich usług objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 2 ust. 2, lit. a-c</p>	<p>z niepełnosprawnościami odbywa się poprzez:</p> <p>a) zapewnienie dostępności produktów wykorzystywanych do świadczenia danej usługi, zgodnie z sekcją I niniejszego załącznika, oraz – w stosownych przypadkach – z sekcją II;</p> <p>b) udzielanie informacji o funkcjonowaniu usługi oraz, w przypadku produktów wykorzystywanych w ramach świadczenia usług, udzielanie informacji o ich związku z usługą, ich właściwościach dotyczących dostępności oraz ich interoperacyjności z urządzeniami i funkcjami wspomagającymi:</p> <p>(i) udostępnianie informacji za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego;</p> <p>(ii) przedstawianie informacji w sposób zrozumiały;</p> <p>(iii) przedstawianie użytkownikom informacji w formie umożliwiającej ich odbiór;</p> <p>(iv) udostępnianie treści informacji w formatach tekstowych umożliwiających</p>		<p>wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>2. W ramach oferowania i świadczenia usług zapewnia się:</p> <p>1) udzielanie informacji w postaci papierowej lub elektronicznej o oferowanych i świadczonych usługach oraz, w przypadku produktów wykorzystywanych w ramach świadczenia usług – udzielanie informacji o związku tych produktów z usługą, funkcjach i właściwościach zapewniających spełnianie wymagań dostępności oraz ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, a także informacji niezbędnych do korzystania z usługi:</p> <p>a) za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,</p> <p>b) w sposób zapewniający ich zrozumiałość,</p> <p>c) w formatach tekstowych umożliwiających tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego,</p> <p>d) za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami,</p>	
--	--	--	--	--	--

	<p>tworzenie alternatywnych formatów wspomagających, które mogą być przedstawiane przez użytkowników na różne sposoby i za pośrednictwem więcej niż jednego kanału sensorycznego;</p> <p>(v) przedstawianie za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kształcie, z uwzględnieniem przewidywalnych warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i regulowanych odstępów między literami, wierszami i akapitami;</p> <p>(vi) uzupełnianie treści nietekstowych alternatywnymi prezentacjami tych treści; oraz</p> <p>(vii) udzielanie informacji elektronicznych potrzebnych do świadczenia usługi w sposób spójny i adekwatny poprzez uczynienie ich zauważalnymi, funkcjonalnymi, zrozumiałymi i solidnymi;</p> <p>c) zapewnianie dostępności stron internetowych – w tym powiązanych aplikacji</p>			<p>e) z alternatywną prezentacją treści nietekstowych;</p> <p>2) udzielanie informacji, o których mowa w pkt 1, w postaci elektronicznej w sposób zapewniający postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność tych informacji;</p> <p>3) jednolitość stron internetowych i aplikacji mobilnych przez zapewnienie ich postrzegalności, funkcjonalności, zrozumiałości i kompatybilności.</p>	
--	---	--	--	--	--

	internetowych, usług świadczonych za pomocą urządzeń mobilnych, w tym aplikacji mobilnych – w sposób spójny i adekwatny, poprzez uczynienie ich zauważalnymi, funkcjonalnymi, zrozumiałymi i solidnymi;				
Sekcja III Ogólne wymogi dostępności dotyczące wszystkich usług objętych niniejszą dyrektywą zgodnie z art. 2 ust. 2, lit. d	d) w przypadku gdy udostępniane są usługi wsparcia (działy pomocy technicznej, centra obsługi telefonicznej, wsparcie techniczne, usługi przekazu i usługi szkoleniowe) – udzielanie przez nie informacji na temat dostępności usługi i jej kompatybilności z technologiami wspomagającymi, za pośrednictwem dostępnych sposobów komunikacji.	T	Art. 22 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 22. W przypadku gdy udostępniane są usługi wsparcia technicznego, usługi przekazu lub usługi szkoleniowe związane z produktem albo usługą, informacje na temat dostępności produktu albo usługi i ich kompatybilności z narzędziami wspomagającymi są udzielane z wykorzystaniem sposobów komunikacji określonych w ustawie.	
Sekcja IV Dodatkowe wymogi dostępności usług szczególny ch, lit. a	Świadczenie usług musi odbywać się w taki sposób, aby zmaksymalizować ich przewidywalne wykorzystywanie przez osoby z niepełnosprawnościami; w tym celu uwzględnia się następujące funkcje, praktyki, strategie i procedury oraz	T	Art. 13 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i	Art. 13. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług telekomunikacyjnych zapewnia się przekazywanie komunikacji głosowej wraz z komunikacją tekstową w czasie rzeczywistym, a w przypadku gdy	

	<p>zmiany w świadczeniu usług ukierunkowane na zaspokajanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnianie interoperacyjności z technologiami wspomagającymi:</p> <p>a) Usługi łączności elektronicznej, w tym zgłoszenia alarmowe, o których mowa w art. 109 ust. 2 dyrektywy (UE) 2018/1972:</p> <p>(i) przekazywanie tekstu w czasie rzeczywistym w uzupełnieniu komunikacji głosowej;</p> <p>(ii) zapewnianie pełnej konwersacji, w przypadku gdy poza komunikacją głosową dostępna jest transmisja wideo;</p> <p>(iii) zapewnianie, by zgłoszenia alarmowe z wykorzystaniem głosu, tekstu (w tym tekstu w czasie rzeczywistym) były synchronizowane i – gdy oferowane jest wideo – by były także synchronizowane jako pełna konwersacja i przekazywane przez</p>		<p>usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>dostępna jest transmisja obrazu – pełną konwersację.</p>	
--	--	--	---	---	--

	dostawców usług łączności elektronicznej najwłaściwszemu publicznemu punktowi przyjmowania zgłoszeń.				
Sekcja IV Dodatkowe wymogi dostępności usług szczególny ch, lit. b	b) Usługi umożliwiające dostęp do audiowizualnych usług medialnych: (i) udostępnianie zauważalnych, funkcjonalnych, zrozumiałych i solidnych elektronicznych przewodników po programach oraz informacji o oferowanej dostępności; (ii) upewnianie, by elementy dostępności (usługi dostępu) audiowizualnych usług medialnych, takie jak napisy dla osób niesłyszących i niedosłyszących, audiodeskrypcja, napisy czytane i tłumaczenie na język migowy, były w pełni przekazywane z odpowiednią jakością umożliwiającą ich właściwe wyświetlenie oraz zsynchronizowane z dźwiękiem i wideo, a jednocześnie by umożliwiały sterowanie ich wyświetlaniem	T	Art. 14 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 14. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług dostępu do audiowizualnych usług medialnych zapewnia się: 1) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność elektronicznych przewodników po programach oraz informacji o udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji; 2) przekazywanie udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 4 pkt 28 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji dostarczanych przez dostawcę audiowizualnych usług medialnych, o których mowa w przepisach tej ustawy, z zapewnieniem jakości umożliwiającej ich właściwe wyświetlenie, zsynchronizowanie z dźwiękiem i obrazem oraz sterowanie nimi przez użytkownika.	

	i wykorzystywaniem przez użytkownika.				
Sekcja IV Dodatkowe wymogi dostępności usług szczególnych, lit. c i d	c) Usługi lotniczego, autobusowego, kolejowego i wodnego transportu pasażerskiego, z wyjątkiem przewozów miejskich i podmiejskich oraz przewozów regionalnych: (i) zapewnianie udzielania informacji na temat dostępności pojazdów, otaczającej infrastruktury oraz środowiska zbudowanego oraz na temat pomocy dla osób z niepełnosprawnościami; (ii) zapewnianie udzielania informacji o systemach inteligentnej sprzedaży biletów (rezerwacja elektroniczna, rezerwacja biletów itd.), informacji dla pasażerów w czasie rzeczywistym (rozkłady jazdy, informacje o zakłóceniach ruchu, połączeniach, dalszej podróży innym środkiem transportu itd.), a także dodatkowych informacji o usługach (np. personel na stacjach,	T	Art. 15 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 15. 1. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług towarzyszących usługom autobusowego i autokarowego, lotniczego, wodnego i kolejowego transportu pasażerskiego informuje się o: 1) zapewnieniu warunków niezbędnych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym o bieżącym stanie, w odniesieniu do: a) pojazdów samochodowych, statków powietrznych, statków wodnych i taboru kolejowego, b) pomieszczeń oraz budynków użyteczności publicznej wykorzystywanych do świadczenia usług oraz otaczającej je infrastruktury; 2) pomocy świadczonej osobom ze szczególnymi potrzebami i bieżącym stanie dostępu do niej; 3) elektronicznych systemach sprzedaży biletów; 4) podróży w czasie rzeczywistym. 2. Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, zawiera w szczególności informacje na temat spełniania wymagań określonych w:	

	niedziałające windy lub usługi czasowo niedostępne). d) Przewozy miejskie i podmiejskie oraz przewozy regionalne: zapewnianie dostępności terminali samoobsługowych wykorzystywanych w ramach świadczenia usług, zgodnie z sekcją I niniejszego załącznika.			1) art. 6 pkt 1 i pkt 3 lit. a i b ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami; 2) art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. d oraz pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.).	
Sekcja IV Dodatkowe wymogi dostępności usług szczególnych, lit. e	e) Usługi bankowości detalicznej: (i) zapewnianie zauważalnych, funkcjonalnych, zrozumiałych i solidnych metod identyfikacji, podpisów elektronicznych, bezpieczeństwa i usług płatniczych. (ii) zapewnianie, by informacje były zrozumiałe, a ich stopień złożoności nie przekraczał poziomu B2 (wyższy średnio zaawansowany) według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.		Art. 16 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 16. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług bankowości detalicznej zapewnia się: 1) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność metod identyfikacji konsumenta, składania podpisów elektronicznych, zabezpieczeń i usług płatniczych; 2) przekazywanie informacji w języku polskim lub – za zgodą konsumenta – w innym języku na poziomie biegłości językowej B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.	
Sekcja IV Dodatkowe wymogi dostępności	f) Książki elektroniczne: (i) zapewnianie – w sytuacji gdy książka elektroniczna zawiera oprócz tekstu także		Art. 17 ustawy z dnia ... o zapewnianiu	Art. 17. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12,	

<p>usług szczególnie, lit. f</p>	<p>dźwięk – synchronizacji tekstu i dźwięku; (ii) zapewnianie, by cyfrowe pliki książki elektronicznej nie uniemożliwiały prawidłowego funkcjonowania technologii wspomagających; (iii) zapewnianie dostępu do treści, nawigacji po treści pliku i jego układzie graficznym (również w dynamicznym układzie graficznym), struktury, elastyczności i możliwości wyboru sposobu prezentacji treści; (iv) umożliwienie alternatywnego przedstawienia treści i jej interoperacyjności z różnorodnymi technologiami wspomagającymi w taki sposób, by było ono zauważalne, funkcjonalne, zrozumiałe i solidne; (v) zapewnianie, by były one wykrywalne, poprzez oferowanie informacji za pośrednictwem metadanych dotyczących ich cech decydujących o dostępności; (vi) zapewnianie, by środki w zakresie zarządzania prawami</p>		<p>spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>w ramach usług rozpowszechniania książek elektronicznych zapewnia się: 1) w przypadku gdy książka elektroniczna zawiera oprócz tekstu także dźwięk – synchronizację tekstu i dźwięku; 2) interoperacyjność pliku książki elektronicznej zapewniającą kompatybilność i funkcjonalność narzędzi wspomagających z plikiem książki elektronicznej; 3) dostęp do treści i struktury książki elektronicznej; 4) możliwość nawigacji po treści i układzie graficznym książki elektronicznej, również w dynamicznym układzie graficznym; 5) możliwość wyboru alternatywnego sposobu przedstawienia treści książki elektronicznej zapewniającego jej postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność; 6) informacje o funkcjach i właściwościach zapewniających spełnianie wymagań dostępności treści książki elektronicznej za pośrednictwem metadanych.</p>	
----------------------------------	--	--	---	---	--

	cyfrowymi nie blokowały cech decydujących o dostępności.				
Sekcja IV Dodatkowe wymogi dostępności usług szczególnych, lit. g	g) Usługi handlu elektronicznego: (i) udzielanie informacji o dostępności sprzedawanych produktów i usług, jeżeli informacje te zostały podane przez odpowiedzialny podmiot gospodarczy; (ii) zapewnianie, by funkcje służące identyfikacji, zachowaniu bezpieczeństwa i płatności, gdy stanowią one część dostarczanej usługi (a nie produktu) charakteryzowały się dostępnością, tak by były one zauważalne, funkcjonalne, zrozumiałe i solidne; (iii) zapewnianie zauważalnych, funkcjonalnych, zrozumiałych i solidnych metod identyfikacji, podpisów elektronicznych i usług płatniczych.	T	Art. 18 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 18. Poza spełnianiem wymagań dostępności, o których mowa w art. 12, w ramach usług handlu elektronicznego zapewnia się: 1) udzielanie informacji o spełnieniu wymagań dostępności przez produkty albo usługi, jeżeli informacje te zostały podane przez obowiązany do tego podmiot gospodarczy; 2) postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność funkcji i metod służących identyfikacji stron usługi handlu elektronicznego, zachowaniu bezpieczeństwa oraz dokonywaniu płatności, podpisów elektronicznych i usług płatniczych stanowiących część tej usługi.	
Sekcja V	Odbiór zgłoszeń alarmowych przez najwłaściwszy publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń kierowanych pod jednolity europejski numer alarmowy 112 należy – aby	T	Art. 80 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań	Art. 80. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) w art. 10 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:	Ogólne wymogi dotyczące dostępności systemu powiadamiania ratunkowego

	<p>zmaksymalizować ich przewidywalne wykorzystywanie przez osoby z niepełnosprawnościami – zapewnić poprzez uwzględnienie funkcji, praktyk, strategii i procedur oraz zmian ukierunkowanych na zaspokajanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zgłoszenia alarmowe kierowane pod jednolity europejski numer alarmowy 112 muszą być odbierane w adekwatny sposób najlepiej odpowiadający krajowej organizacji systemów alarmowych, w najwłaściwszym publicznym punkcie przyjmowania zgłoszeń z wykorzystaniem tego samego środka łączności, za pośrednictwem którego zgłoszenie odebrano, mianowicie poprzez wykorzystywanie synchronizowanego głosu i tekstu (w tym tekstu w czasie rzeczywistym) lub – gdy oferowane jest wideo – głosu, tekstu (w tym tekstu w czasie rzeczywistym) i wideo</p>		<p>dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (art. 12a ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748)</p>	<p>„1a. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, spełnia wymagania dostępności określone w art. 13 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...).”.</p>	<p>regulują obowiązujące przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie wymagań funkcjonalnych dla systemu teleinformatycznego i interfejsu komunikacyjnego oraz zakresu informacji przekazywanych za pośrednictwem interfejsu komunikacyjnego (Dz. U. poz. 2038) i rozporządzenia Ministra Spraw</p>
--	--	--	--	---	--

	zsynchronizowanych jako pełna konwersacja.				Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie organizacji i sposobu funkcjonowania centrum powiadamiania ratunkowego oraz procedur obsługi zgłoszeń alarmowych (Dz. U. poz. 832).
Sekcja VI Wymogi dostępności tych elementów lub funkcji, produktów i usług zgodnie z art. 24 ust. 2	Domniemanie spełnienia odpowiednich obowiązków określonych w innych aktach unijnych dotyczących cech, elementów lub funkcji produktów i usług wymaga, by spełnione były następujące warunki: 1. Produkty: a) dostępny charakter informacji dotyczących działania produktów oraz cech decydujących o dostępności produktów musi być zgodny z odpowiednimi elementami	N			Przepis niepodlegający wdrożeniu.

	<p>określonymi w pkt 1 sekcji I niniejszego załącznika; chodzi mianowicie o informacje dotyczące użytkownika produktu zamieszczone na samym produkcie oraz instrukcje użytkownika produktu niezamieszczone w samym produkcie, lecz udostępniane w trakcie użytkowania produktu lub w inny sposób, na przykład za pośrednictwem strony internetowej;</p> <p>b) dostępny charakter cech, elementów i funkcji interfejsu użytkownika oraz projektowanie produktów uwzględniające potrzebę funkcjonalności musi spełniać odpowiednie wymogi dostępności, które odnoszą się do takiego interfejsu użytkownika lub projektowania uwzględniającego potrzebę funkcjonalności i które określono w pkt 2 sekcji I niniejszego załącznika;</p> <p>c) dostępny charakter opakowania, w tym informacje udostępnione w nim oraz instrukcje dotyczące instalacji,</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>konserwacji, przechowywania i usuwania produktu, niezamieszczone w samym produkcie, ale udostępniane w inny sposób (np. za pośrednictwem strony internetowej), z wyjątkiem terminali samoobsługowych, muszą spełniać odpowiednie wymogi dostępności określone w sekcji II niniejszego załącznika.</p> <p>2. Usługi: Dostępny charakter cech, elementów i funkcji usług musi spełniać odpowiednie wymogi dostępności tych cech, elementów i funkcji, które to wymogi określono w sekcjach niniejszego załącznika dotyczących usług.</p>				
<p>Sekcja VII Kryteria funkcjonalne</p>	<p>Jeżeli wymogi dostępności określone w sekcjach I–VI niniejszego załącznika nie uwzględniają jednej lub większej liczby funkcji projektowania i wytwarzania produktów lub świadczenia usług, te funkcje lub środki muszą być dostępne, tak by – poprzez spełnienie odnośnych kryteriów funkcjonalnych –</p>	<p>T</p>	<p>Art. 19 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez</p>	<p>Art. 19. 1. Jeżeli produkt albo usługa posiadają funkcje lub właściwości, które nie są objęte wymaganiami dostępności określonymi w art. 7–18, podmiot gospodarczy stosuje do nich odpowiednie kryteria funkcjonalne. 2. Kryteria funkcjonalne, o których mowa w ust. 1, obejmują:</p>	

	<p>zapewnione było ich jak najlepsze przewidywalne wykorzystanie przez osoby z niepełnosprawnościami. Te kryteria funkcjonalne mogą być wykorzystywane wyłącznie jako alternatywa dla jednego specyficznego wymogu technicznego lub większej ich liczby, gdy wymogi te są wskazane w wymogach dostępności, jedynie w przypadku gdy stosowanie odpowiednich kryteriów funkcjonalnych spełnia wymogi dostępności i powoduje, że projektowanie i wytwarzanie produktów oraz świadczenie usług prowadzi do równoważnej lub większej dostępności w przewidywalnym wykorzystaniu przez osoby z niepełnosprawnościami.</p> <p>a) Użytkowanie przez osoby niewidome</p> <p>Jeżeli produkt lub usługa obsługiwane są w sposób angażujący wzrok, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi, który nie wymaga zaangażowania wzroku.</p>		<p>podmioty gospodarcze</p>	<p>1) jeżeli korzystanie z produktu albo usługi angażuje wzrok – zapewnienie, że:</p> <p>a) co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie wymaga zaangażowania wzroku, – umożliwia korzystanie z tego produktu albo z tej usługi użytkownikowi przy ograniczonej zdolności widzenia, – nie wymaga od użytkownika zdolności widzenia barw, <p>b) ograniczone jest prawdopodobieństwo wywołania ataków padaczki fotogennej;</p> <p>2) jeżeli korzystanie z produktu albo usługi angażuje słuch – zapewnienie, że co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi:</p> <p>a) nie wymaga zaangażowania słuchu,</p> <p>b) wykorzystuje zaawansowane funkcje dźwiękowe i umożliwia korzystanie z tego produktu albo z tej usługi użytkownikowi przy ograniczonej zdolności słyszenia;</p> <p>3) jeżeli korzystanie z produktu albo usługi wymaga użycia głosu – zapewnienie, że co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób</p>	
--	---	--	-----------------------------	--	--

	<p>b) Użytkowanie w przypadku ograniczonej zdolności widzenia Jeżeli produkt lub usługa obsługiwane są w sposób angażujący wzrok, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi, który umożliwia użytkownikom obsługę produktu przy ograniczonej zdolności widzenia.</p> <p>c) Użytkowanie w przypadku zaburzenia widzenia barw Jeżeli produkt lub usługa obsługiwane są w sposób angażujący wzrok, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi, który nie wymaga od użytkownika zdolności widzenia barw.</p> <p>d) Użytkowanie przez osoby niesłyszące Jeżeli produkt lub usługa obsługiwane są w sposób angażujący słuch, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi, który nie wymaga zaangażowania słuchu.</p> <p>e) Użytkowanie w przypadku ograniczonej zdolności słyszenia</p>			<p>korzystania z usługi nie wymaga wydawania dźwięków za pomocą aparatu mowy;</p> <p>4) jeżeli korzystanie z produktu albo usługi wymaga obsługi manualnej lub siły fizycznej –zapewnienie, że co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi:</p> <p>a) nie wymaga wykonywania czynności z zakresu motoryki małej, sprawności manualnej i siły fizycznej w rękach ani jednoczesnego poruszania więcej niż jednym przełącznikiem,</p> <p>b) umożliwia korzystanie z produktu albo usługi przy ograniczonym zasięgu ruchów;</p> <p>5) zapewnienie, że:</p> <p>a) elementy umożliwiające korzystanie z produktu albo usługi znajdują się w zasięgu wszystkich użytkowników,</p> <p>b) co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi obejmuje funkcje lub właściwości upraszczające i ułatwiające obsługę tego produktu albo korzystanie z tej usługi,</p> <p>c) co najmniej jeden tryb obsługi produktu albo sposób korzystania z usługi pozwalają na zachowanie prywatności podczas korzystania z funkcji lub właściwości produktu albo</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>Jeżeli produkt lub usługa obsługiwane są w sposób angażujący słuch, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi, który wykorzystuje zaawansowane funkcje dźwiękowe i umożliwia obsługę użytkownikom o ograniczonej zdolności słyszenia.</p> <p>f) Użytkowanie przez osoby nieme</p> <p>Jeżeli produkt lub usługa wymagają od użytkowników użycia głosu, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi, który nie wymaga używania głosu. Używanie głosu oznacza wydawanie za pomocą ust. wszelkiego rodzaju dźwięków, np. mowy, gwizdów lub mlasków.</p> <p>g) Użytkowanie w przypadku ograniczonej sprawności manualnej lub siły fizycznej</p> <p>Jeżeli produkt lub usługa wymagają obsługi manualnej, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi, który umożliwia użytkownikom korzystanie z tego produktu za pomocą alternatywnych</p>			<p>usługi zapewniających spełnianie wymagań dostępności.</p> <p>3. Kryteria funkcjonalne, o których mowa w ust. 1, mogą być stosowane zamiast jednego wymagania dostępności albo większej liczby wymagań dostępności określonych w art. 7–18, o ile zastosowanie tych kryteriów funkcjonalnych prowadzi do równoważnej albo większej dostępności produktu albo usługi dla osób ze szczególnymi potrzebami w ramach korzystania z tego produktu albo usługi zgodnie z ich przeznaczeniem.</p> <p>4. Kryteria funkcjonalne, o których mowa w ust. 1, uznaje się za wymagania dostępności umożliwiające korzystanie z produktu albo usługi przez osoby ze szczególnymi potrzebami i stosuje się do nich przepisy ustawy.</p>	
--	--	--	--	---	--

	<p>trybów obsługi niewymagających czynności z zakresu motoryki małej, sprawności manualnej ani siły fizycznej w rękach ani też jednoczesnego manipulowania więcej niż jednym przełącznikiem.</p> <p>h) Użytkowanie przez osoby o ograniczonym zasięgu Elementy umożliwiające obsługę produktów muszą znajdować się w zasięgu wszystkich użytkowników. Jeżeli produkt lub usługa obsługiwane są w sposób manualny, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi pozwalający na użytkowanie przez osoby o ograniczonym zasięgu i ograniczonej sile fizycznej.</p> <p>i) Minimalizacja ryzyka wywołania napadów padaczki fotogennej Jeżeli produkt obsługiwany jest w sposób angażujący wzrok, należy unikać trybów obsługi, które wywołują napady padaczki fotogennej.PL 7.6.2019</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 151/105</p> <p>j) Użytkowanie w przypadku ograniczonych zdolności poznawczych Należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi produktu lub usługi obejmujący cechy upraszczające i ułatwiające obsługę.</p> <p>k) Ochrona prywatności Jeżeli produkt lub usługa posiadają cechy wprowadzone w celu zapewnienia dostępności, należy zapewnić co najmniej jeden tryb obsługi, który zachowuje prywatność przy korzystaniu z tych cech wprowadzonych w celu zapewnienia dostępności.</p>				
<p>Załącznik II ORIENTAC YJNE NIEWIĄŻĄ CE PRZYKŁAD Y ROZWIAZA Ń, KTÓRE PRZYCZY NIAJĄ SIĘ</p>		N			<p>Załącznik nie zawiera norm prawnych i nie podlega wdrożeniu.</p>

DO SPEŁNIENIA WYMOGÓW W DOSTĘPNOŚCI OKREŚLONYCH W ZAŁĄCZNIKU I					
ZAŁĄCZNIK III WYMOGI DOSTĘPNOŚCI DLA CELÓW ART. 4 UST. 4 DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA ZBUDOWANEGO, W KTÓRYM ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI	Wymogi dostępności dla celów art. 4 ust. 4 dotyczące środowiska zbudowanego, w którym świadczone są usługi objęte zakresem niniejszej dyrektywy Aby zmaksymalizować przewidywalne wykorzystywanie w sposób samodzielny przez osoby z niepełnosprawnościami środowiska zbudowanego, w którym świadczona jest usługa i za które odpowiedzialny jest usługodawca, o czym mowa w art. 4 ust. 4, dostępność przestrzeni przeznaczonej do publicznego dostępu musi obejmować następujące aspekty:	N	Art. 32 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 32. 1. Usługodawca przeprowadza ocenę zgodności usługi z wymaganiami dostępności. 2. Usługodawca ma obowiązek: 1) w regulaminie świadczenia usług lub innym równoważnym dokumencie podać do publicznej wiadomości w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, oraz w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określony w art. 12 ust. 2, informacje: a) o oferowanej i świadczonej usłudze, b) niezbędne do korzystania z usługi, c) o tym, w jaki sposób usługa spełnia wymagania dostępności; 2) udzielać informacji na temat procesu świadczenia usługi i jego	Przepis nieobligatoryjny przyjęto rozwiązanie polegające na ocenie dostępności pomieszczeń i budynków użyteczności publicznej

<p>NINIEJSZE J DYREKTY WY</p>	<p>a) korzystanie z powiązanych obszarów i pomieszczeń znajdujących się na zewnątrz; b) dostęp do budynków; c) korzystanie z wejść; d) poruszanie się w przestrzeni poziomej; e) poruszanie się w przestrzeni pionowej; f) publiczne korzystanie z pomieszczeń; g) korzystanie ze sprzętu i urządzeń wykorzystywanych w świadczeniu usług; h) korzystanie z toalet i pomieszczeń sanitarnych; i) korzystanie z wyjść, dróg ewakuacyjnych i koncepcje dotyczące planowania działań w sytuacjach wyjątkowych; j) komunikacja i orientacja przez więcej niż jeden kanał sensoryczny; k) korzystanie z pomieszczeń i budynków do ich przewidywanego celu; l) ochrona przed zagrożeniami wewnątrz i na zewnątrz budynków.</p>			<p>monitorowania w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, oraz w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określony w art. 12 ust. 2; 3) przechowywać informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, przez cały okres, przez który usługa pozostaje w jego ofercie; 4) uwzględniać zmiany dotyczące świadczenia usługi, zmiany wymagań dostępności oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, na podstawie których deklaruje się zgodność usługi z wymaganiami dostępności; 5) w przypadku gdy usługa nie spełnia wymagań dostępności, podejmować działania naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności usługi z tymi wymaganiami; 6) niezwłocznie poinformować właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnieniu przez usługę wymagań dostępności, podając informacje na temat niespełniania wymagań dostępności oraz o podjętych działaniach naprawczych; 7) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art.</p>	
---	--	--	--	--	--

				38 ust. 3, w terminie określonym w żądaniu, udzielać informacji koniecznych do wykazania zgodności usługi z wymaganiami dostępności, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, ; 8) współpracować z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w zakresie działań naprawczych podejmowanych w celu zapewnienia zgodności usługi z wymaganiami dostępności.,	
Załącznik IV PROCEDURA OCENY ZGODNOŚCI - PRODUKTY	1. Wewnętrzna kontrola produkcji Wewnętrzna kontrola produkcji to procedura oceny zgodności, poprzez którą producent wypełnia obowiązki określone w pkt 2, 3 i 4 niniejszego załącznika oraz zapewnia i deklaruje, na swoją wyłączną odpowiedzialność, spełnienie przez dany produkt odpowiednich wymogów określonych w niniejszej dyrektywie. 2. Dokumentacja techniczna Producent sporządza dokumentację techniczną.	T	Art. 23 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	Art. 23. 1. Producent zapewnia, że produkty, które wprowadza do obrotu, spełniają wymagania dostępności. 2. Producent dokonuje oceny zgodności produktu z wymaganiami dostępności na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji. 3. W ramach wewnętrznej kontroli produkcji, o której mowa w ust. 2, producent sporządza dokumentację techniczną produktu zawierającą niezbędne informacje pozwalające na ocenę zgodności projektu, produkcji i działania produktu z mającymi zastosowanie wymaganiami dostępności, w tym co najmniej: 1) ogólny opis produktu;	

	<p>Dokumentacja techniczna umożliwia ocenę zgodności produktu z odpowiednimi wymogami dostępności, o których mowa w art. 4, a także – w przypadku gdy producent powołuje się na art. 14 – wykazanie, że spełnienie wymogów dostępności łączyłoby się z koniecznością wprowadzenia zasadniczej zmiany lub powodowałoby nałożenie nieproporcjonalnego obciążenia. Dokumentacja techniczna określa jedynie mające zastosowanie wymagania i obejmuje – w stopniu odpowiednim dla takiej oceny – projekt, produkcję i działanie produktu. Dokumentacja techniczna zawiera, w stosownych przypadkach, przynajmniej następujące elementy:</p> <p>a) ogólny opis produktu;</p> <p>b) wykaz norm zharmonizowanych oraz specyfikacji technicznych, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,</p>			<p>2) wykaz norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych albo ich części stosowanych do produktu albo opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia odpowiednich wymagań dostępności, w przypadku gdy takie normy lub specyfikacje albo ich części nie zostały zastosowane; w przypadku zastosowania części norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych w dokumentacji technicznej produktu określa się, które części zostały zastosowane.</p> <p>4. Producent przechowuje dokumentację techniczną produktu przez okres 5 lat od dnia wprowadzenia do obrotu tego produktu.</p> <p>5. Jeżeli z dokonanej oceny zgodności produktu, o której mowa w ust. 2, wynika, że produkt spełnia wymagania dostępności, przed jego wprowadzeniem do obrotu producent:</p> <p>1) sporządza w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, deklarację zgodności potwierdzającą zgodność produktu z wymaganiami dostępności, zwaną dalej „deklaracją zgodności”;</p> <p>2) umieszcza na produkcie lub jego tabliczce znamionowej w sposób widoczny, czytelny i trwały oznakowanie CE.</p>	
--	---	--	--	--	--

	<p>stosowanych w całości lub częściowo, oraz opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia odpowiednich wymogów dostępności, o których mowa w art. 4, w przypadku gdy takie normy zharmonizowane lub specyfikacje techniczne nie zostały zastosowane; w przypadku częściowego zastosowania norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych w dokumentacji technicznej określa się, które części zostały zastosowane.</p> <p>3. Produkcja Producent wprowadza wszelkie niezbędne środki, aby proces wytwórczy i jego monitorowanie zapewniały zgodność produktów z dokumentacją techniczną, o której mowa w pkt 2 niniejszego załącznika, oraz z wymogami dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie.</p> <p>4. Oznakowanie CE i deklaracja zgodności UE</p>			<p>6. W przypadku gdy umieszczenie na produkcie lub jego tabliczce znamionowej oznakowania CE w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, jest niemożliwe lub nieuzasadnione ze względu na charakter produktu, oznakowanie CE umieszcza się na opakowaniu i w dołączonych do produktu dokumentach w sposób, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>4.1. Producent umieszcza oznakowanie CE, o którym mowa w niniejszej dyrektywie, na każdym egzemplarzu produktu spełniającym mające zastosowanie wymogi określone w niniejszej dyrektywie.</p> <p>4.2. Producent sporządza pisemną deklarację zgodności UE dla modelu produktu. W deklaracji zgodności UE wskazuje się produkt, dla którego została ona sporządzona.</p> <p>Kopia deklaracji zgodności UE zostaje udostępniona na żądanie właściwych organów.</p>				
Załącznik IV PROCEDURA OCENY ZGODNOŚCI - PRODUKTY	<p>5. Upoważniony przedstawiciel</p> <p>Obowiązki producenta określone w pkt 4 mogą być, w jego imieniu i na jego odpowiedzialność, wypełniane przez upoważnionego przedstawiciela, pod warunkiem że zostały one wyszczególnione w pełnomocnictwie.</p>	T	<p>Art. 28 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 28.</p> <p>1. Producent może wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela.</p> <p>2. Upoważniony przedstawiciel wykonuje obowiązki określone przez producenta w pisemnym pełnomocnictwie, z wyjątkiem obowiązków, o których mowa w art. 23 ust. 1–3 i art. 26 ust. 1 i 2.</p> <p>3. Upoważniony przedstawiciel wykonuje co najmniej obowiązki, o których mowa w art. 23 ust. 4, art. 24 ust. 7 i art. 27 ust. 4 i 5.</p>	

<p>Załącznik V INFORMACJE DOTYCZĄCE USŁUG SPEŁNIAJĄCYCH WYMOGI DOSTĘPNOŚCI, pkt 1</p>	<p>1. Usługodawca uwzględnia w ogólnych zasadach i warunkach lub w równoważnym dokumencie informacje zawierające ocenę sposobu, w jaki dana usługa spełnia wymogi dostępności, o których mowa w art. 4. Informacje te opisują mające zastosowanie wymogi i obejmują – w stopniu odpowiednim dla danej oceny – projekt i warunki świadczenia danej usługi. Oprócz informacji dla konsumentów określonych w dyrektywie 2011/83/UE informacje te zawierają w stosownych przypadkach następujące elementy: a) ogólny opis usługi w formatach, które mają dostępny charakter; b) opisy i wyjaśnienia niezbędne do zrozumienia sposobu działania usługi; c) opis, w jaki sposób dana usługa spełnia odpowiednie wymogi dostępności określone w załączniku I.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 12 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 12. 1. Do świadczenia usług wykorzystuje się produkty spełniające wymagania dostępności określone w art. 7–11. 2. W ramach oferowania i świadczenia usług zapewnia się: 1) udzielanie informacji w postaci papierowej lub elektronicznej o oferowanych i świadczonych usługach oraz, w przypadku produktów wykorzystywanych w ramach świadczenia usług – udzielanie informacji o związku tych produktów z usługą, funkcjach i właściwościach zapewniających spełnianie wymagań dostępności oraz ich interoperacyjności z narzędziami wspomagającymi, a także informacji niezbędnych do korzystania z usługi: a) za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, b) w sposób zapewniający ich zrozumiałość, c) w formatach tekstowych umożliwiających tworzenie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, które mogą być przedstawiane za pomocą więcej niż jednego kanału sensorycznego, d) za pomocą czcionki o odpowiednim rozmiarze i kroju, z uwzględnieniem przewidywalnych</p>	
---	--	-----------------	---	---	--

				<p>warunków użytkowania oraz z zastosowaniem wystarczającego kontrastu i odstępów między literami, wierszami i akapitami,</p> <p>e) z alternatywną prezentacją treści nietekstowych;</p> <p>2) udzielanie informacji, o których mowa w pkt 1, w postaci elektronicznej w sposób zapewniający postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość i kompatybilność tych informacji;</p> <p>3) jednolitość stron internetowych i aplikacji mobilnych przez zapewnienie ich postrzegalności, funkcjonalności, zrozumiałości i kompatybilności.</p>	
<p>Załącznik V INFORMACJE DOTYCZĄCE USŁUG SPEŁNIAJĄCYCH WYMOGI DOSTĘPNOŚCI, pkt 2</p>	<p>2. Aby zapewnić zgodność z pkt 1 niniejszego załącznika, usługodawca może stosować w całości lub częściowo normy zharmonizowane oraz specyfikacje techniczne, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.</p>	T	<p>Art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze</p>	<p>Art. 20.</p> <p>1. Jeżeli produkt albo usługa są zgodne z odpowiednimi postanowieniami norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych albo ich częściami, uznaje się, że taki produkt albo taka usługa spełniają wymagania dostępności w zakresie, w jakim wymagania te są objęte tymi normami lub specyfikacjami albo ich częściami.</p> <p>2. Usługi spełniające wymagania dostępności w zakresie informacji oraz wymagania informowania o dostępności określone w:</p> <p>1) rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z</p>	

				<p>dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2004, str. 1, z późn. zm.) – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 8, str. 10),</p> <p>2) rozporządzeniu (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 1),</p> <p>3) rozporządzeniu (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 14, z późn. zm.),</p> <p>4) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1300/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności odnoszących się do dostępności systemu kolei Unii dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>(Dz. Urz. UE L 356 z 12.12.2014, str. 110, z późn. zm.),</p> <p>5) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 454/2011 z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Aplikacje telematyczne dla przewozów pasażerskich” transeuropejskiego systemu kolei (Dz. Urz. UE L 123 z 12.05.2011, str. 11, z późn. zm.),</p> <p>6) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,</p> <p>7) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącym praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,</p> <p>8) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/782 z dnia 29 kwietnia 2021 r. dotyczącym praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz. Urz. UE L 172 z 17.05.2021, str. 1)</p>	
--	--	--	--	---	--

				– uznaje się za spełniające odpowiednie wymagania dostępności.	
Załącznik V INFORMACJE DOTYCZĄCE USŁUG SPEŁNIAJĄCYCH WYMAGI DOSTĘPNOŚCI, pkt 2	3. Usługodawca udziela informacji wskazujących, że proces świadczenia usługi i jego monitorowanie zapewniają zgodność z pkt 1 niniejszego załącznika oraz z mającymi zastosowanie wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie.	T	Art. 32 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 32.</p> <p>1. Usługodawca przeprowadza ocenę zgodności usługi z wymaganiami dostępności.</p> <p>2. Usługodawca ma obowiązek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w regulaminie świadczenia usług lub innym równoważnym dokumencie podać do publicznej wiadomości w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, oraz w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określony w art. 12 ust. 2, informacje: <ol style="list-style-type: none"> a) o oferowanej i świadczonej usłudze, b) niezbędne do korzystania z usługi, c) o tym, w jaki sposób usługa spełnia wymagania dostępności; 2) udzielać informacji na temat procesu świadczenia usługi i jego monitorowania w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej, oraz w sposób dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami określony w art. 12 ust. 2; 3) przechowywać informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, przez cały 	

				<p>okres, przez który usługa pozostaje w jego ofercie;</p> <p>4) uwzględniać zmiany dotyczące świadczenia usługi, zmiany wymagań dostępności oraz zmiany w normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, na podstawie których deklaruje się zgodność usługi z wymaganiami dostępności;</p> <p>5) w przypadku gdy usługa nie spełnia wymagań dostępności, podejmować działania naprawcze niezbędne do zapewnienia zgodności usługi z tymi wymaganiami;</p> <p>6) niezwłocznie poinformować właściwy organ nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, o niespełnieniu przez usługę wymagań dostępności, podając informacje na temat niespełniania wymagań dostępności oraz o podjętych działaniach naprawczych;</p> <p>7) na żądanie Prezesa Zarządu PFRON lub właściwego organu nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w terminie określonym w żądaniu, udzielać informacji koniecznych do wykazania zgodności usługi z wymaganiami dostępności, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej;</p>	
--	--	--	--	---	--

				8) współpracować z Prezesem Zarządu PFRON lub właściwym organem nadzoru rynku, o którym mowa w art. 38 ust. 3, w zakresie działań naprawczych podejmowanych w celu zapewnienia zgodności usługi z wymaganiami dostępności.	
Załącznik VI Kryteria oceny nieproporcjonalnego obciążenia	<p>Kryteria stosowane przy przeprowadzaniu i dokumentowaniu oceny:</p> <p>1. Stosunek kosztów netto związanych ze spełnieniem wymogów dostępności do ogólnych kosztów (wydatków operacyjnych i kapitałowych) produkcji, dystrybucji lub przywozu produktu lub świadczenia usługi, ponoszonych przez podmioty gospodarcze.</p> <p>Elementy stosowane przy ocenie kosztów netto związanych ze spełnieniem wymogów dostępności:</p> <p>a) kryteria dotyczące jednorazowych kosztów organizacyjnych, które uwzględnia się w ocenie:</p> <p>(i) koszty dodatkowego personelu dysponującego wiedzą fachową w zakresie dostępności;</p>	T	Art. 21 ust. 3 i 4 ustawy z dnia ... o zapewnieniu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze	<p>Art. 21.</p> <p>3. Dokonując oceny, o której mowa w ust. 2 pkt 2, podmiot gospodarczy stosuje następujące kryteria:</p> <p>1) stosunek kosztów netto związanych ze spełnieniem określonego wymagania dostępności do ogólnych kosztów operacyjnych i kapitałowych produkcji, dystrybucji lub importu produktu albo świadczenia usługi ponoszonych przez podmiot gospodarczy;</p> <p>2) szacowane koszty i korzyści dla podmiotu gospodarczego, w tym w odniesieniu do procesów wytwórczych i inwestycji, w stosunku do szacowanej korzyści dla osób ze szczególnymi potrzebami, z uwzględnieniem liczby przypadków i częstotliwości korzystania z produktu albo usługi;</p> <p>3) stosunek kosztów netto związanych ze spełnieniem wymagań dostępności do przychodów netto podmiotu gospodarczego ze sprzedaży produktu albo świadczenia usługi.</p>	

	<p>(ii) koszty szkolenia personelu i nabywania kompetencji w zakresie dostępności; (iii) koszty opracowania nowych procesów w celu uwzględnienia kwestii dostępności w rozwoju produktu lub w świadczeniu usługi; (iv) koszty opracowania materiałów z wytycznymi dotyczącymi dostępności; (v) jednorazowe koszty zapoznania się z przepisami w zakresie dostępności; b) kryteria dotyczące bieżących kosztów produkcji i rozwoju, które uwzględnia się w ocenie: (i) koszty projektowania cech decydujących o dostępności produktu lub usługi; (ii) koszty ponoszone w procesach wytwórczych; (iii) koszty testowania produktu lub usługi pod kątem dostępności; (iv) koszty opracowania dokumentacji.</p> <p>2. Szacowane koszty i korzyści dla podmiotów</p>			<p>4. Przy obliczaniu kosztów netto, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3, uwzględnia się: 1) jednorazowe koszty organizacyjne ponoszone w związku: a) z zatrudnieniem dodatkowego personelu dysponującego wiedzą fachową w zakresie dostępności produktów albo usług, b) ze szkoleniem personelu i nabywaniem kompetencji w zakresie dostępności produktów albo usług, c) z opracowaniem nowych procesów w celu uwzględnienia dostępności w rozwoju produktu albo usługi, d) z opracowaniem wytycznych dotyczących dostępności produktów albo usług, e) z zapoznaniem się z przepisami w zakresie dostępności produktów albo usług; 2) bieżące koszty produkcji i rozwoju ponoszone w związku z: a) projektowaniem funkcji lub właściwości zapewniających spełnianie wymagań dostępności przez produkt albo usługę, b) realizacją procesów wytwórczych, c) testowaniem produktu albo usługi w zakresie dostępności,</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>gospodarczych, w tym w odniesieniu do procesów wytwórczych i inwestycji, w stosunku do szacowanej korzyści dla osób z niepełnosprawnościami, z uwzględnieniem liczby przypadków i częstotliwości korzystania z konkretnego produktu lub usługi.</p> <p>3. Stosunek kosztów netto związanych ze spełnieniem wymogów dostępności do przychodów netto danego podmiotu gospodarczego ze sprzedaży.</p> <p>Elementy stosowane do oceny kosztów netto związanych ze spełnieniem wymogów dostępności:</p> <p>a) kryteria dotyczące jednorazowych kosztów organizacyjnych, które uwzględnia się w ocenie:</p> <p>(i) koszty dodatkowego personelu dysponującego wiedzą fachową w zakresie dostępności;</p> <p>(ii) koszty szkolenia personelu i nabywania kompetencji w zakresie dostępności;</p>			<p>d) opracowaniem dokumentacji dotyczącej czynności, o których mowa w lit. a–c.</p>	
--	--	--	--	--	--

	<p>(iii) koszty opracowania nowych procesów w celu uwzględnienia kwestii dostępności w rozwoju produktu lub w świadczeniu usługi;</p> <p>(iv) koszty opracowania materiałów z wytycznymi dotyczącymi dostępności;</p> <p>(v) jednorazowe koszty zapoznania się z przepisami w zakresie dostępności;</p> <p>b) kryteria dotyczące bieżących kosztów produkcji i rozwoju do uwzględnienia w ocenie:</p> <p>(i) koszty projektowania cech decydujących o dostępności produktu lub usługi;</p> <p>(ii) koszty ponoszone w procesach wytwórczych;</p> <p>(iii) koszty testowania produktu lub usługi pod kątem dostępności;</p> <p>(iv) koszty opracowania dokumentacji.</p>				
--	---	--	--	--	--

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

w zakresie objętym przedmiotem projektu ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze

L.p.	Jedn. red.	Treść przepisu projektu wykraczająca	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
1.	Art. 5 pkt 1	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: 1) alternatywne i wspomagające metody komunikacji – niewerbalne metody porozumiewania się, które stanowią substytut lub uzupełnienie komunikacji za pomocą mowy;	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych.
2.	Art. 5 pkt 4	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 4) dostępność – właściwość produktu albo usługi umożliwiająca korzystanie z nich zgodnie z ich przeznaczeniem przez osoby ze szczególnymi potrzebami na zasadzie równości z innymi użytkownikami, która jest osiągnana przez zastosowanie projektowania uniwersalnego lub likwidację barier, a w przypadku braku możliwości osiągnięcia dostępności za pomocą tych środków – przez zastosowanie racjonalnych usprawnień, o których mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), lub narzędzi wspomagających;	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych
3.	Art. 5 pkt 6	Art. 5 Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych

		6) funkcjonalność – właściwość usługi lub jej części umożliwiającą użycie przez użytkownika wszystkich oferowanych przez nie funkcji;	
4.	Art. 5 pkt 8	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:</p> <p>[...]</p> <p>8) informacja o podróży w czasie rzeczywistym – informację dotyczącą:</p> <p>a) rozkładów jazdy, lotów lub rejsów,</p> <p>b) dalszych połączeń tym samym środkiem transportu,</p> <p>c) podstawowych możliwości przesiadek na inne środki transportu,</p> <p>d) odwołania danej podróży,</p> <p>e) opóźnień w rozpoczęciu podróży,</p> <p>f) zakłóceń ruchu</p> <p>– udzielaną przed podróżą lub w czasie podróży za pośrednictwem systemów dynamicznej informacji pasażerskiej, przekazujących informacje podróżnym przez strony internetowe, aplikacje mobilne, interaktywne ekrany informacyjne lub interaktywne terminale samoobsługowe, przy czym informacji, o których mowa w lit. d–f, udziela się niezwłocznie po ich otrzymaniu;</p>	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych
5.	Art. 5 pkt 10	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:</p> <p>[...]</p> <p>10) interfejs użytkownika – elementy oprogramowania lub sprzętu umożliwiające wzajemne połączenie i oddziaływanie między</p>	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych

		oprogramowaniem a użytkownikiem w celu korzystania z produktu zgodnie z jego przeznaczeniem;	
6.	Art. 5 pkt 11	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 11) interoperacyjność – właściwość produktu albo usługi umożliwiająca ich efektywne współdziałanie z narzędziami wspomagającymi;	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych
7.	Art. 5 pkt 12	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 12) kompatybilność – właściwość produktu albo usługi lub ich części umożliwiająca niezakłócone współdziałanie z innymi produktami lub usługami, w tym produktami i usługami, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy, albo systemami, w tym z narzędziami wspomagającymi, przeznaczonymi do korzystania z tego produktu albo tej usługi;	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych
8.	Art. 5 pkt 18	Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...] 18) oznakowanie CE – oznakowanie CE w rozumieniu art. 2 pkt 20 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30, z późn. zm.);	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych

9.	Art. 5 pkt 21	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>21) postrzegalność – właściwość usługi lub jej części lub informacji o produkcie albo usłudze umożliwiającą ich odbiór przez użytkownika za pomocą zmysłów słuchu, wzroku lub dotyku;</p>	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych
10.	Art. 5 pkt 37	<p>Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają: [...]</p> <p>37) zrozumiałość – właściwość usługi lub jej części lub informacji o produkcie albo usłudze umożliwiającą zrozumienie treści i informacji związanych z korzystaniem z produktu albo usługi zgodnie z ich przeznaczeniem.</p>	Przepis służy wyjaśnieniu definiowanego pojęcia, wprowadzony został w celu usunięcia wątpliwości interpretacyjnych

ROZPORZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Biura Rzecznika Finansowego

Na podstawie art. 18a ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wzór legitymacji służbowej pracownika Biura Rzecznika Finansowego przeprowadzającego kontrole w zakresie zapewnienia spełnienia wymogów dostępności usług bankowości detalicznej, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...), zwanego dalej „pracownikiem”, termin ważności legitymacji służbowej, okoliczności uzasadniające jej wymianę i zwrot oraz postępowanie w razie utraty legitymacji służbowej.

§ 2. 1. Legitymacja służbowa jest ważna przez 5 lat od dnia wydania.

2. Wzór legitymacji służbowej określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. Legitymacja służbowa podlega wymianie w przypadku:

- 1) zmiany danych w niej zawartych;
- 2) uszkodzenia lub zniszczenia;
- 3) upływu terminu jej ważności.

§ 4. Legitymacja służbowa podlega zwrotowi w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy.

§ 5. 1. W przypadku utraty legitymacji służbowej pracownik jest obowiązany zawiadomić o tym niezwłocznie osobę kierującą komórką organizacyjną, w której pracownik jest zatrudniony.

2. W przypadku odzyskania utraconej legitymacji służbowej pracownik jest obowiązany zwrócić ją osobie kierującej komórką organizacyjną, o której mowa w ust. 1.

3. Legitymacja służbowa podlega unieważnieniu w przypadku jej utraty.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 czerwca 2025 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

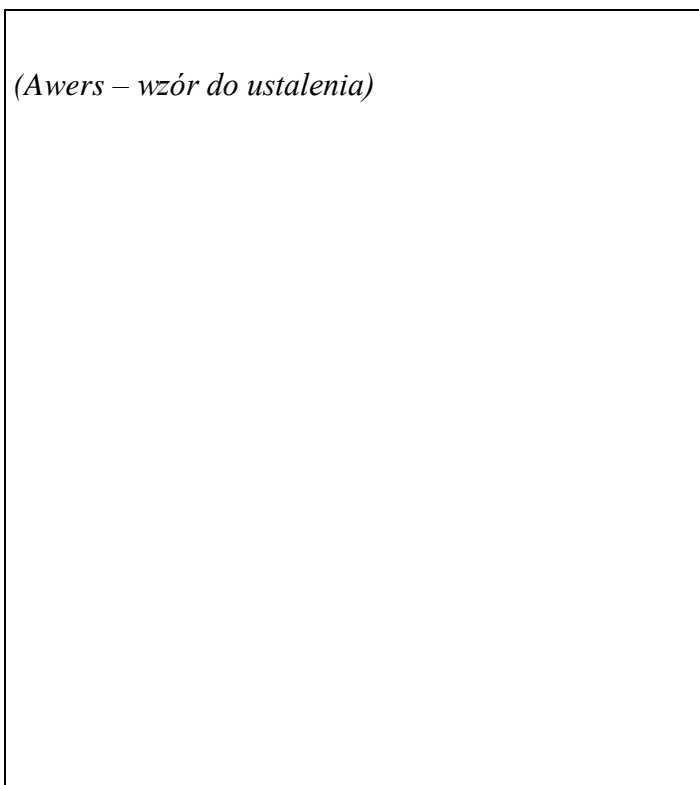
Załącznik
do rozporządzenia
Prezesa Rady Ministrów
z dnia
(Dz. U. ... poz.)

WZÓR LEGITYMACJI SŁUŻBOWEJ PRACOWNIKA BIURA RZECZNIKA FINANSOWEGO

OPIS:

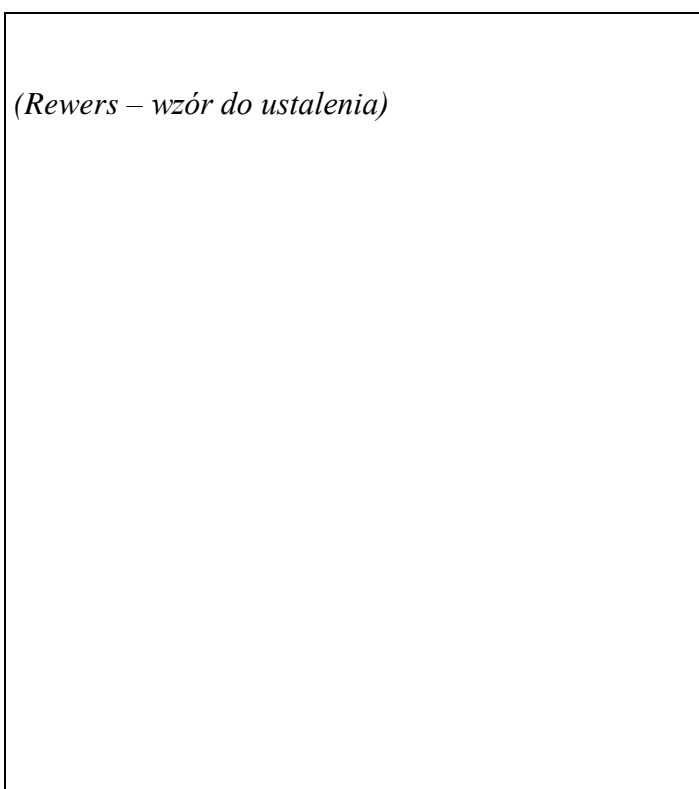
Awers legitymacji:

- legitymacja koloru niebieskiego (do uzupełnienia oznaczenie koloru),
- napisy w kolorze czarnym: „RZECZPOSPOLITA POLSKA”, „Biuro Rzecznika Finansowego”,
- napis: „Numer legitymacji”,
- wizerunek Orła Białego na czerwonej tarczy herbowej według wzoru ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Rewers legitymacji:

- legitymacja koloru niebieskiego (do uzupełnienia oznaczenie koloru),
- napisy w kolorze czarnym: „LEGITYMACJA SŁUŻBOWA Pracownika”, „data ważności legitymacji”, „Nazwisko”, „Imię”, „Stanowisko”, „podpis wystawcy”, „podpis posiadacza”, „miejsce na fotografię”, „miejsce na pieczęć Biura Rzecznika Finansowego”,
- w prawym dolnym rogu hologram godła państwowego.

Wymiary legitymacji:

- wysokość legitymacji 100 mm,
- szerokość legitymacji 75 mm,
- wysokość fotografii 45 mm,
- szerokość fotografii 35 mm.

Rodzaj papieru i zabezpieczeń:

- gramatura papieru 200,
- papier kredowany dwustronnie – matowy,
- hologram godła państwowego,

- w miejscach wpisu nazwiska i imienia nadruk cienkich linii zabezpieczających.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 18a ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, z późn. zm. zwanej dalej „ustawą o Rzeczniku Finansowym”, zgodnie z którym Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracowników Biura Rzecznika przeprowadzających kontrole w zakresie zapewnienia spełnienia wymogów dostępności usług bankowości detalicznej, termin ważności legitymacji służbowej, okoliczności uzasadniające jej wymianę i zwrot oraz postępowanie w razie utraty legitymacji służbowej, biorąc pod uwagę przeznaczenie tych dokumentów oraz konieczność właściwego ich zabezpieczenia przed przerobieniem lub podrobieniem oraz użyciem przez osobę nieuprawnioną.

Wydanie aktu wykonawczego jest konsekwencją zmian w ustawie o Rzeczniku Finansowym, wprowadzonych na podstawie ustawy z dnia o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (Dz. U. poz. ...), która implementuje dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (tzw. Europejski Akt o Dostępności) (Dz. Urz. UE L 151 z 07.06.2019, str. 70), zwaną dalej „dyrektywą 2019/882”.

Wdrożenie dyrektywy 2019/882 jest związane z rozbudowaniem dotychczasowego systemu nadzoru rynku o nową, bardzo specyficzną materię, którą jest dostępność, a także nałożeniem nowych zadań nadzorczych na podmioty, które na mocy projektowanych regulacji staną się organami nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełniania wymogów dostępności.

Biuro Rzecznika Finansowego (BRF) jest instytucją, która dotąd nie realizowała zadań w obszarze nadzoru rynku, zachodzi zatem konieczność stworzenia od podstaw zasobów wiedzy i kadr zarówno w zakresie nadzoru rynku i jego monitorowania, jak i w obszarze dostępności produktów i usług. Nałożony na Rzecznika Finansowego szereg nowych obowiązków w systemie nadzoru rynku w szczególności wiąże się z przeprowadzaniem kontroli w zakresie zapewnienia spełnienia wymogów dostępności usług bankowości detalicznej. Uregulowana w ustawie z dnia ... o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze procedura kontrolna przewiduje

w szczególności, że osoba kontrolująca jest uprawniona do wstępu oraz poruszania się na terenie, w obiektach i w pomieszczeniach kontrolowanego podmiotu gospodarczego za okazaniem legitymacji służbowej (art. 45 ust. 3). W związku z powyższym w ustawie o Rzeczniku Finansowym wprowadzono regulacje odnoszące się do legitymacji służbowych.

Projekt rozporządzenia przewiduje, że legitymacja służbowa będzie ważna przez okres pięciu lat od dnia wydania. Wzór legitymacji służbowej zawierać będzie dane pracownika BRF umożliwiające jego identyfikację, w tym imię, nazwisko i stanowisko. Dodatkowo w legitymacji znajdzie się informacja o numerze legitymacji oraz data jej ważności. Powyższe dane pozwalają na jednoznaczną identyfikację pracownika BRF.

Uprawnienie do użycia godła państwowego dla Rzecznika Finansowego wynika ze zmian wprowadzonych na podstawie ustawy o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze.

Proponuje się, żeby rozporządzenie weszło w życie z dniem 28 czerwca 2025 r., tj. z dniem wejścia życia zmiany w ustawie o Rzeczniku Finansowym wprowadzanej ustawą o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze, która stanowi podstawę prawną wydania rozporządzenia.

Regulacje zawarte w projektowanym rozporządzeniu nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), zatem nie podlega ono notyfikacji.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz stosownie do postanowień § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.